Google

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

MAGYAR, NÉMET ÉS SZERB BESZÉLGETÉSEK

OTTHON ÉS UTON.

IRTA

ÁCS KÁROLY.

Ungarische, deutsche und serbische

Gespräche

zu Hause und auf Reisen.

MAĐARSKI, NEMAČKI, I SRPSKI

РАЗГОВОРИ

КОЈЕ КУЋЕ И НА ПУТУ

PEST, 1859.

Kiadják Lauffer és Stolp.

96 A.

Indian Institute, Oxford.

THE MALAN LIBRARY

PRESENTED

BY THE REV. S. C. MALAN, D.D.,

VICAR OF BROADWINDSOR,

January, 1885.

30184

MAGYAR, NÉMET,
ÉS SZERB
BESZÉLGETÉSEK
OTTHON ÉS UTON.

IRTA

ÁCS KÁROLY.

Ungariſche, deutſche, und ſerbiſche
Geſpräche
zu Hauſe und auf Reiſen.

BIBLIOTEKA MUZEJA

МАЂАРСКИ, НЕМАЧКИ, И СРБСКИ
РАЗГОВОРИ
КОДЪ КУЋЕ И НА ПУТУ.

PEST, 1859.

Verlag von Lauffer & Stolp.

Συγγράφειν, ἐστὶν ἄριστα κλέπτειν μετ' ἐυφυΐας.
Ἐκδιδειν δὲ, ἐπτιθεσθαι εἰς Μώμου τάς αἰκίας.

Ζαχαρ: Μαυροδὴ ΄ ΟΝΕΙΡΟΝ.

Magyarúl:

Irni, mi más, mint jót ügyesen lopkodni rakásra?
Közleni, tenmagadat Mómusz gáncsára kitenni?

Á. K.

Pest 1859. Nyom. Herz Jánosnál.

TARTALOM.	Inhalt.	САДРЖАЈ.
Előszó.	Vorwort.	Предлогъ.
ELSŐ RÉSZ.	Erſter Theil.	ПРВА ЧАСТЬ.
A betük és kimondásuk.	Die Buchſtaben und deren Ausſprache.	Писмена и ніово произношенѣ.
MÁSODIK RÉSZ.	Zweiter Theil.	ДРУГА ЧАСТЬ.
Előleges gyakorlatok.	Vorläufige Uebungen.	Предварителна упражненія.
A főnevek ragozása. 1	Die Abänderung der Hauptwörter. 1	Склоненѣ самоставны имена. 1
Főnevek névutókkal. 4	Hauptwörter mit Vorwörtern. 4	Самоставна имена предлозима. 4
Főnevek a „van“ személytelen igével összekapcsolva. 7	Hauptwörter mit dem Zeitworte „haben“ verbunden. 7	Самоставна имена съ глаголомъ „имати“ саюжена 7
Nincs. 15	Nicht haben. 15	Не имати. 15
Melléknevek a „van“ személyes igével kapcsolatban. 21	Beiwörter mit dem Zeitworte „ſein“ verbunden. 21	Придавна имена съ глаголомъ „есамъ“ звезана. 21

MAGYAR.		DEUTSCH.		СРБСКИ.	
Számnevek.	32	Zahlwörter.	32	Имена числителна (бройници).	32
Névmások.	38	Fürwörter.	38	Местоимена.	38
Igék.	42	Zeitwörter.	42	Глаголи.	42
Igék határozókkal összekötve.	47	Zeitwörter mit Nebenwörtern verbunden.	47	Глаголи съ наречіима скопчани.	47
Kötszók	50	Bindewörter.	50	Саюзи.	50
Tulajdonnevek és állapotelnevezések.	53	Eigennamen und Standesbenennungen.	53	Имена собствена и наименована стања.	53
HARMADIK RÉSZ.		Dritter Theil.		ТРЕЋА ЧАСТЬ.	
Első szakasz.		Erster Abschnitt.		Прво одделенѣ.	
A legszokottabb nyelvsajátságok.	57	Die gebräuchlichsten Idiotismen.	57	Найобычніе собственности езыка.	57
HARMADIK RÉSZ.		Dritter Theil.		ТРЕЋА ЧАСТЬ.	
Második szakasz.		Zweiter Abschnitt.		Друго одделенѣ.	
Közmondások	78	Sprichwörter.	78	Пословице.	78
NEGYEDIK RÉSZ.		Vierter Theil.		ЧЕТВРТА ЧАСТЬ.	
Első szakasz.		Erster Abschnitt.		Прво одделенѣ.	
Egyszerü mondatok és könnyü beszélgetések.		Einfache Sätze und leichte Gespräche.		Проста изреченія и лаки разговори.	
Találkozáskor.	85	Beim Begegnen.	85	При састанку.	85

MAGYAR.		DEUTSCH.		СРБСКИ.	
Elmenetkor	89	Beim Weggehen.	89	При одлазку	89
Kérdés és felelet.	92	Frage und Antwort.	92	Пытанѣ и одговоръ	92
Igenlés, tagadás és kétség.	97	Bejahung, Verneinung und Zweifel	97	Потврђенѣ, одрицанѣ и сумня.	97
Kérés.	103	Bitte.	103	Молба.	103
Megadás.	105	Gewähren.	105	Дозволенѣ.	105
Megköszönés.	107	Danksagung.	107	Захвалность.	107
Megtagadás és mentegetőzés.	108	Abſchlagen und Entſchuldigung.	108	Одбіянѣ и правданѣ.	108
Tanácskozás.	111	Berathſchlagung.	111	Посаветованѣ.	111
Csodálkozás.	113	Verwunderung.	113	Зачуђенѣ.	113
Roszalás, boszuság.	115	Mißbilligung, Unwille.	115	Неодобраванѣ, не поволность.	115
Öröm, bánat, panasz és vigasz kifejezései.	118	Ausdrücke der Freude, des Kummers, der Klage und des Troſtes.	118	Изрази радости, яда, туге и утѣхе.	118
Újságok.	121	Neuigkeiten.	121	Новине.	121
Járás kelés.	125	Gehen und Kommen.	125	Ићи и долазити.	125
Az idő.	129	Das Wetter.	129	Време (погода).	129
Az idő (óra).	137	Die Zeit (Stunde).	137	Доба (сатій).	137
A kor.	139	Das Alter.	139	Старость (возраст).	139
Evés és ivás.	141	Eſſen und Trinken.	141	Єло и пиће.	141
Második szakasz.		Zweiter Abſchnitt.		Другій одсѣкъ.	
Bizalmas beszélgetések otthon és uton.		Vertrauliche Geſpräche zu Hauſe und auf der Reiſe.		Поверителни разговори кодъ куће и на путу.	
A fölkelés.	145	Das Aufſtehen.	145	Устаянѣ.	145
Az öltözködés	148	Das Ankleiden.	148	Облаченѣ.	148
A reggelizés	151	Das Frühſtücken.	151	Доручакъ.	151
A látogatás.	153	Der Beſuch.	153	Посѣштенѣ.	153

MAGYAR.		DEUTSCH.		СРБСКИ.	
Bevásárlás a piaczon ebéd előtt.	156	Das Einkaufen auf dem Markte vor dem Mittagseſſen.	156	Купованѣ на тргу (піяци) предъ обѣдомъ.	156
Az ebéd.	159	Das Mittagseſſen.	159	Ручакъ (обѣдъ).	159
A vacsora.	166	Das Abendeſſen.	166	Вечера.	166
A lefekvés.	169	Das Schlafengehen.	169	Леганѣ.	169
A reggeli séta	171	Der Morgenſpaziergang.	171	Ютренѣ проходанѣ.	171
Az esti séta.	174	Der Abendſpaziergang.	174	Вечернѣ проходанѣ.	174
Egy orvossal.	177	Mit einem Arzte.	177	Съ лекаромъ.	177
A nyelvek.	179	Die Sprachen.	179	Єзыцы.	179
A tanoda.	192	Die Schule.	192	Школа (учителиште).	192
Az irás.	194	Das Schreiben.	194	Писанѣ.	194
Művészet és múlatás.	197	Kunſt und Beluſtigung.	197	Умѣтность и забава.	197
A szinház.	203	Das Theater.	203	Казалиште.	203
A játék.	206	Das Spiel.	206	Игра.	206
A vadászat.	204	Die Jagd.	204	Ловъ.	204
A női munkák.	206	Die Frauenarbeiten.	206	Женски послови.	206
A kereskedés.	209	Der Handel.	209	Трговина.	209
A könyvárussal.	212	Mit einem Buchhändler.	212	Са књигопродавцемъ.	212
A boltban.	215	In einem Laden.	215	У дућану.	215
A divatárusnéval.	218	Mit einer Modehändlerin.	218	Са продавательком моде.	218
A szabóval.	220	Mit einem Schneider.	220	Са кроячемъ.	220
A czipészszel.	222	Mit einem Schuhmacher.	222	Са цыпеларомъ.	222
A bútorkereskedővel.	224	Mit einem Möbelhändler.	224	Са трговцемъ покућны стварій.	224
Az órással.	227	Mit einem Uhrmacher.	227	Са сайджіомъ.	227

MAGYAR.		DEUTSCH.		СРБСКИ.	
Az ékszerárussal.	228	Mit einem Juvelenhändler.	228	Са трговцемъ одъ драгогъ камена.	228
Egy lókereskedővel.	230	Mit einem Pferdehändler.	230	Са коньотржцемъ.	230
Cseléddel.	233	Mit einem Dienſtboten.	233	Са служинчади.	233
Falun.	242	Auf dem Lande.	242	На селу.	242
Elútazás előtt.	245	Vor der Abreiſe.	245	Предъ одпутованѣмъ.	245
Induláskor.	247	Bei dem Aufbruch.	247	При кренуѣу.	247
Az úton.	250	Auf der Reiſe.	250	На путу.	250
Útazás a gőzhajóval.	256	Reiſe mit dem Dampfſchiffe.	256	Путованѣ на пароплову.	256
Útazás a vaspályán.	263	Reiſe mit der Eiſenbahn.	263	Путованѣ на железномъ путу.	263
A megérkezés.	271	Die Ankunft.	271	Дошествіе.	271
A városban.	275	In der Stadt.	275	У вароши (граду).	275
A lakás.	279	Die Wohnung.	279	Обиталиште (конак).	279

ZÁRADÉK.		Schluß.		ЗАКЛЮЧЕНЪ.	
A társalgásban és levelekben előforduló megszólitások.	286	Die in der Converſation und in Briefen vorkommenden Anreden.	286	У заобраштеню и у дописываню догађаюћасе ословленя.	286

Első rész.	Erſter Theil.	Прва часть.
A betük és kimondásuk.	**Die Buchſtaben und deren Ausſprache.**	Писмена и ньово изношенѣ.
A, a, (aj). Á, á, (áj).	A, a, (au). wie ah, in: ſah, (ai, ay).	А, а. Á, á, или како аа.
B, b.	B, b.	Б, б.
Cs, cs. Cz, cz.	Tſch, tſch. Z, z.	Ч, ч. Ц, ц.
D, d. Ds, ds.	D, d. Dſch, dſch.	Д, д. Џ, џ, или дж.
E, e, (ej).	E, e, (ei, eu, ey).	Е, е.
É, é.	Ä, ä.	É, é, или ее.
F, f.	F, f, V, v.	Ф, ф.
G, g.	G, g.	Г, г.

MAGYAR.	DEUTSCH.	ROMANČ.
Gy, gy, (gye, gyi, gyí).	wie das franzöſiſche **d** in **adieu.**	Ge, gi, gĭ.
H, h.	H, h.	H, h.
I, i. Í, í. J, j.	J, i. gedehnt, wie **Bier.** J, j.	I, i. lunga I, ĭ, é=ja.
K, k.	K, k.	Ca, co, cu, câ, cà, cê, cè, ch, cl, etc.
L, l. Ly, ly.	L, l. wie das deutſche **lj**, oder das franzöſiſche **ill** in **billard.**	L, l. Lĭ, lĭ.
M, m, (mje).	M, m.	M, m.
N, n. Ny, ny, (nye, nyi, nyí.)	N, n. wie das franzöſiſche **gn** in **magnifique.**	N, n. Ní, nĭ.
O, o.	O, o, kurz: **Gott.**	O, o.
Ó, ó.	gedehnt, wie das deutſche **oh** in **Lohn.**	Ó, ó, = oa.
Ö, ö.	kurz, wie in **Hölle.**	Oe, oe, scurta.
Ő, ő.	gedehnt, wie das deutſche **öh** in **Höhle.**	lunga.
P, p.	P, p.	P, p.

MAGYAR.	DEUTSCH.	ROMÂNĊ.
R, r.	R, r.	R, r.
S, s. Sz, sz.	Sch, ſch. wie das deutſche ß in **groß**.	Si, sĭ. Sa, se, so, su, sî.
T, t. Ty, ty, (tye, tyi, tyſ).	T, t. Tj, oder wie das franzöſiſche **ti** in **amitié**.	T, t. mai móle, ca **ci**.
U, u.	U, u.	U, u.
Ú, ú.	gedehnt, wie **uh** in **Uhr**.	Ù, ù, lenga.
Ü, ü.	kurz, wie in **Hütte**.	Ûi, ûi, scurta.
Ű, ü.	gedehnt, wie in **Mühle**.	lunga.
V, v.	W, w.	V, v.
Z, z.	wie das deutſche ſ in **Weſen**.	Dî, dĭ: **dică**, **vedí** — **s** în **busa** si în **sb**, **sd**.
Zs, zs.	wie das franzöſiſche j: in **jour**.	J, j: **jude**, **jocú**.
néma.	ſtumm.	muta.
igen lágy j. ja. je. ju.	weichſtes j. ja. je. ju.	mai móle ĭ. ĭa. ĭe. ĭu.

Javítás.			Verbeſſerung.		
Lap 39. sor 5.		Ön kötelessége sat.	Seite 30. Zeile 11.		Iſt dieſe ꝛc.
„ 41. „ 3.		Akárki.	„ 39. „ 19.		Du behaupteſt ꝛc.
„ 90. „ 15.		egészséget önnek.	„ 45. „ 21.		ob ihr ihm ꝛc.
„ 99. „ 19.		Tanúm az Isten.	„ 52. „ 19.		oder werden Sie ꝛc.
„ 280. „ 8.		Egyetlen leánya egy idevaló kereskedönek.	„ 210. „ 17.		und andere ꝛc.
			„ 244. „ 19.		Die Heumahd ꝛc.
			„ 235. „ 13.		ausgezeichneter ꝛc.
			„ 265. „ 13.		Was iſt Ihre ꝛc.

Coretiune.

Pag. 102. sirŭ 8. Pe Dta te-au amagitŭ.

MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Második rész.	**Zweiter Theil.**	ДРУГА ЧАСТЬ.
Elöleges gyakorlatok.	**Vorläufige Übungen.**	Предварителна упражненія.
I.	I.	I.
A főnevek ragozása.	Die Abänderung der Hauptwörter.	Склоненіе самоставны имена.
A világ nagy.	Die Welt iſt groß.	Светъ е великій.
A természet szép.	Die Natur iſt ſchön.	Природа е лепа.
Az ember él.	Der Menſch lebt.	Човекъ живи.
A gyermek ek játszanak.	Die Kinder ſpielen.	Деца се сиграю.
A virág ok illatoznak.	Die Blumen duften.	Цветови миришу.
A falevel ek viritanak.	Die Baumblätter grünen.	Дрвно лишће зелени.
Az elsőség a biró é.	Der Vorrang gebührt dem Richter.	Првенство принадлежи судіи.
A házak a város é i.	Die Häuſer gehören der Stadt.	Домови су варошки.
A pacsirták a tavasz (n a k) elöhirnökei.	Die Lerchen ſind die Vorboten des Frühlings.	Шеве су вѣстнице пролећа.
A bárány a szelidség (n e k) jelképe.	Das Lamm iſt das Sinnbild der Sanftmuth.	Јагнѣ е образъ кротости.
A hernyó árt a növény- n e k.	Die Raupe ſchadet der Pflanze.	Гусеница шкоди растѣнію.

A tudós használ a tudomány o k n a k.	Der Gelehrte nützt den Wiſſenſchaften.	Ученый користе науками.
A kertész megöntözi a zöldség e t.	Der Gärtner begießt das Grünzeug.	Баштованъ полива зелень.
A föld táplálja az állatok a t.	Die Erde ernährt die Thiere.	Земля пита животинѣ.
A hattyu a tó b a n fürdik.	Der Schwan badet in dem Teiche.	Лабудъ у бари купасе.
A halak a viz b e n usznak.	Die Fiſche ſchwimmen im Waſſer.	Рыбе у води пливаю.
Ostobaság és gög egy fá n teremnek.	Dummheit und Hochmuth wachſen auf einem Baum.	Глупость и высокуміе на єдномь дрву расту.
A madár a galy o n énekel.	Der Vogel ſingt auf dem Zweige.	Птица на грани пева.
A zerge a hegyek e n tanyáz.	Die Gemſe hält ſich auf den Bergen auf.	Дивокоза на брегови задржавасе.
A pap a templom n á l lakik.	Der Pfarrer wohnt bei der Kirche.	Попъ кодъ цркве пребыва (обытава).
Az utas a rendörség n é l volt.	Der Reiſende war bei der Polizei.	Путникъ є кодъ редарства быо.
A beteg fürdő b e jár.	Der Kranke geht ins Bad.	Болникъ у купатило ходи.
A villám egy ház b a csapott.	Der Blitz hat in ein Haus eingeſchlagen.	Громъ є у єданъ домъ ударіо.
A harmat leszáll a mező r e.	Der Thau fällt auf das Feld.	Роса пада на полѣ.
A virágcserepet az asztal r a tettem.	Ich habe den Blumentopf auf den Tiſch geſtellt.	Цветный лонацъ на асталъ самъ метнуо.
A sas közelit az erdő h ö z.	Der Adler nähert ſich dem Walde.	Орао се приближуе шуми.
A kutyák a farkasok h o z hasonlitanak.	Die Hunde ſind den Wölfen ähnlich.	Пси се приподобляваю куряцыма.
Az érczek bányák b ó l ásatnak.	Die Metallen werden aus Bergwerken gegraben.	Руде се у рудникма (баняма) копаю.

Ez a dalmű német b ő l van forditva.	Dieſe Oper iſt aus dem Deutſchen überſetzt.	Ова е опера изъ немачкогъ преведена.
A gyümölcs csüng az ág r ó l.	Das Obſt hängt von dem Aſte.	Воће виси съ гране.
A varju a födél r ő l elrepült.	Die Krähe iſt vom Dache weggeflogen.	Врана е съ крова одлетила.
A galamb fél az ölyü t ő l.	Die Taube fürchtet den Habicht.	Голубъ се бои одъ ястреба.
A rest vonakodik a munká t ó l.	Der Träge ſträubt ſich gegen die Arbeit.	Лѣнивацъ противисе послу.
A kép é r t nem, hanem a zsebóra é r t a szótárt neked adom.	Nicht für das Bild, ſondern für die Taſchenuhr werde ich dir das Wörterbuch geben.	Не за икону, него за джепный сатъ даћу ти речникъ.
A padlás gaboná v a l van megrakva.	Der Boden iſt mit Getreide angefüllt.	Таванъ е съ раномъ напуњенъ.
Ez a leány ezüst t e l himez.	Dieſes Mädchen ſtickt mit Silber.	Ова девойка сребромъ везе.
A tanoncz katoná v á lett.	Der Student iſt Soldat geworden.	Ученикъ постао е војникомъ.
A molnár a buzát lisztt é örli.	Der Müller malt den Weizen zu Mehl.	Воденичаръ жито на брашно мелѣ.
A tacskó a vadásznak vezér ű l szolgál.	Der Spührhund dient dem Jäger als Führer.	Вижла ловцу за предводителя служи.
Az atya a tanitót utitárs ú l magával vitte.	Der Vater hat den Lehrer als Reiſegefährten mitgenommen.	Отацъ е учителя за сапутника са собомъ одвео.
Az uszkár a kapu i g szaladt.	Der Pudel lief bis an das Thor.	Пудла е до капіе трчала.
A műkiállitás az idén egy hónap i g tart.	Die Kunſtausſtellung wird dieſes Jahr einen Monat dauern.	Изложай художества ове године ће месецъ дана трајати.
A könyvet csere k é p kaptam.	Ich bekam das Buch im Tauſch.	Књигу самъ у промену добыо.

A szépség virág ként elhervad.	Die Schönheit vergeht wie eine Blume.	Лепота као цветъ вене.
Családostul el fog utazni.	Er wird ſammt ſeiner Familie abreiſen.	Съ породицомъ ће одпутовати.
Testestül lelkestül rajta vagyok.	Mit Leib und Seele bin ich daran.	Душомъ и теломъ за тымъ самъ.
A darvak seregenként költöznek el.	Die Kraniche ziehen ſchaarenweiſe fort.	Ждральеви у четама селесе.
A fü naponként nő.	Das Gras wächſt täglich.	Трава свакій данъ расте.
A szüret ősz kor van.	Die Weinleſe iſt im Herbſt.	Берба е у есень.
Két óra kor itt leszek.	Um zwei Uhr werde ich hier ſein.	У два сата овде ћу быти.

II.

Főnevek névutókkal.

A barátom jelleme minden dicséret fölött áll.	Der Charakter meines Freundes iſt über jedes Lob erhaben.	Характеръ пріятеля могъ сваку похвалу превазилази.
A halál ellen nincs orvosság.	Gegen den Tod giebt es keine Arzenei.	Противъ смрти нема лека.
A tanácsnokok az elnök után ülnek.	Die Räthe ſitzen nach dem Präſidenten.	Саветницы за председникомъ седе.
Vörösmarty hires a magyar költök között.	Vörösmarty iſt unter den ungariſchen Dichtern berühmt.	Верешмартій є славанъ међу маћарскимъ стіхотворцыма.
Szép sétányok vannak a város körül.	Es giebt ſchöne Spaziergänge um die Stadt herum.	Лены шеталишта има около вароши.
A kocsi a kapu alatt áll.	Der Wagen ſteht unter dem Thore.	Кола подъ капіомъ стое.
A katona a hadjárat alatt kitüntette magát.	Der Soldat hat ſich während des Feldzuges ausgezeichnet.	Войникъ се у войски одликовао.

II.

Hauptwörter mit Vorwörtern.

II.

Самоставна имена съ предлозима.

Az ujjamat az ajtó közé szoritottam.
Ich klemmte meinen Finger zwiſchen der Thür.
Прстъ самъ си међу вратима притиснуо.

A sír mellett rózsafa virágzik.
Neben dem Grabe blüht ein Roſenſtock.
Поредъ гроба струкъ ружице цвета.

Az aranymüves e gyürüt érték én fölül becsülte.
Der Goldarbeiter hat dieſen Ring über den Werth geſchätzt.
Златаръ овай прстенъ преко вредности процениo.

A homlok a szemek fölött van.
Die Stirne iſt über den Augen.
Чело е надъ очима.

Eső után a rétek megzöldülnek.
Nach dem Regen werden die Wieſen grün.
После кише озелене ливаде.

A tollkés a szekrény alá esett.
Das Federmeſſer iſt unter den Kaſten gefallen.
Перочникъ е подъ долапъ пао.

Vezesse ön leányomat karjá nál fogvást.
Führen Sie meine Tochter am Arme.
Водите кћерь мою подъ руку.

Pest a Dunán innen fekszik.
Peſt liegt diesſeits der Donau.
Пешта лежи съ ове стране Дунава.

A hegy en túl zúg a Balaton tava.
Über dem Berge brauſt der Plattenſee.
Иза брега зуи Балатонъ езеро.

A kert közepett foly a patak.
In der Mitte des Gartens fließt der Bach.
У средъ баште тече потокъ.

Az erdö mögött visz az út Bécsbe.
Hinter dem Walde führt der Weg nach Wien.
Иза шуме води путъ у Бечъ.

A kocsis a ház mellől jött elő.
Der Kutſcher iſt von der Seite des Hauſes her gekommen.
Кочіашъ е страномъ куће амо дошао.

A hold kicsiny a földhözképest.
Der Mond iſt klein im Vergleich mit der Erde.
Месецъ е маленъ наспрамъ землѣ.

Nem láttalak egy hét óta.
Ich habe dich ſeit einer Woche nicht geſehen.
Нисамъ те видіо одну недељу дана.

A hirnök Buda felé ment.
Der Bote ging gegen Ofen.
Вѣстникъ е къ Будиму отишао.

Tapasztalás végett utazunk külföldre.
Erfahrung halber reiſen wir ins Ausland.
Искуства ради путуемо у странне землѣ.

Ne álljon ön az ablak elé.
Stellen Sie ſich nicht vor das Fenſter.
Не стајте предъ прозоръ.

A jobb irók közé számittathatik.
Er kann unter die beſſeren Schriftſteller gezählt werden.
Онъ се може међу боље списателѣ брояти.

A bolygók a nap körött forognak.
Die Planeten drehen ſich um die Sonne.
Планете се около сунца окрећу.

Üljön ön a kandalló mellé.
Setzen ſie ſich zum Kamine.
Седите вы поредъ дымняка.

Testi hibájai miatt mentes a katonai szolgálattól.
Wegen ſeinen körperlichen Gebrechen iſt er vom Militärdienſte frei.
Због нѣговы телесны погрѣшака слободанъ є одъ войничке службе.

A folyamtól távol egy vár épül.
Weit vom Fluße wird ein Schloß gebaut.
Далеко одъ реке градъ се єданъ зида.

A kemencze mögé bújt.
Er hat ſich hinter den Ofen verſteckt.
За пећь (фуруну) се сакрыо.

Akaszsza ön a képet a könyvtár fölé.
Hängen Sie das Bild über den Bücherkaſten.
Обесите икону надъ кньигохрану.

Rakja el a székeket a pamlag elöl.
Räumen ſie die Stühle vor dem Kanape weg.
Спремите столице испредъ канапета.

A kocsis az istálló előtt megállott.
Der Kutſcher hielt vor dem Stalle.
Кочіашъ є предъ шталогомъ стао.

Kitartás nélkül nincs eredmény.
Ohne Ausdauer giebt es keinen Erfolg.
Безъ издржаня нема успѣха.

Légy hálás a szülék iránt.
Sei dankbar gegen die Eltern.
Буди благодаранъ прама родительима.

A városon kivül találkoztam vele.
Ich bin ihm außer der Stadt begegnet.
Изванъ вароши самъ се съ њиме састао.

A lovak a keritésen belül legelnek.
Die Pferde weiden innerhalb des Zaunes.
Коньи у нутри у огради пасу.

A gabonaföldön keresztül marhát hajtottak.
Man hat durch das Kornfeld Rindvieh getrieben.
Преко житне њиве марву су претерали.

Vakmerőséged által meg vagyok lepve.
Ich bin durch deine Keckheit überraſcht.
Дрзовитошћу твоіомъ самъ сустигнутъ.

Ismereteire nézve őt illeti az első hely.	Rücksichtlich seiner Kenntnisse gebührt ihm der erste Platz.	У смотренію знања нѣму прво место принадлежи.
A tükröt rámájával együtt eltörted.	Du hast den Spiegel sammt dem Rahmen brochen.	Огледало си съ корнижомъ заедно разбіо.
Négy hét múlva kaptam felőle hirt.	Nach zwei Wochen habe ich über ihn Nachricht erhalten.	После две неделѣ добыо самъ известіе о нѣму.
A tanitvány érdeme szerint jutalmaztatik.	Der Schüler wird nach seinem Verdienste belohnt.	Ученикъ се по заслуги своіой награђуе.
Arany helyett rezet kapott.	Statt Goldes bekam er Messing.	Место злата тучъ в добыо.
Rosz magaviselete miatt vesztette el hivatalát.	Wegen seiner schlechten Aufführung verlor er sein Amt.	Зогъ злогь свогъ владаня изгубіо в свое званіе.

III.	III.	III.
Főnevek a „van" személytelen igével összekapcsolva.	Hauptwörter mit dem Zeitworte „haben" verbunden.	Самоставна имена съ глаголомъ „имати" саюжена
Nekem pénzem van.	Ich habe Geld.	Я новаца имамъ.
Neked kenyered van.	Du hast Brod.	Ты хлѣба имашъ.
Neki húsa van.	Er hat Fleisch.	Онъ меса има.
Nekünk gyümölcsünk van.	Wir haben Obst.	Мы воћа имамо.
Nektek gyöngyötök van.	Ihr habt Perlen.	Вы бысера имате.
Nekik boruk van.	Sie haben Wein.	Они віна имаю.
Nekem ruháim vannak.	Ich habe Kleider.	Я хальина имамъ.
Neked irónaid vannak.	Du hast Bleistifte.	Ты оловке имашъ.
Neki irótollai vannak.	Er hat Schreibfedern.	Онъ писаћи пера има.

Nekünk könyveink vannak.	Wir haben Bücher.	Мы књига имамо.
Nektek lovaitok vannak.	Ihr habt Pferde.	Вы конья имате.
Nekik kutyáik vannak.	Sie haben Hunde.	Они паса (псе) имаю.
Nekem papirom vala.	Ich hatte Papier.	Я папіра имадо.
Neked tintád vala.	Du hatteſt Tinte.	Ты мастила имаде.
Neki porzója vala.	Er hatte Streuſand.	Онъ прашка имаде.
Nekünk körténk vala.	Wir hatten Birnen.	Мы крушака имадосмо.
Nektek diótok vala.	Ihr hattet Nüſſe.	Вы ораа имадосте.
Nekik almájok vala.	Sie hatten Äpfel.	Они јабука имадоше.
Nekem tanóráim valának.	Ich hatte Lehrſtunden.	Я часове одъ наука имадо.
Neked ügyeid valának.	Du hatteſt Geſchäfte.	Ты послова имаде.
Neki barátai valának.	Er hatte Freunde.	Онъ пріятеля имаде.
Nekünk látogatásaink valának.	Wir hatten Beſuche.	Мы посѣта имадосмо.
Nektek gondjaitok valának.	Ihr hattet Sorgen.	Вы брига имадосте.
Nekik ellenségeik valának.	Sie hatten Feinde.	Они непріятеля имадоше.
Nekem szőlőfürtöm volt.	Ich habe Weintrauben gehabt.	Я самъ грожђа имао.
Neked őszibaraczkod volt.	Du haſt Pfirſichen gehabt.	Ты си бресака имао.
Neki málnája volt.	Er hat Himbeeren gehabt.	Онъ е малина имао.
Nekünk cseresznyénk volt.	Wir haben Kirſchen gehabt.	Мы смо трешања имали.
Nektek meggyetek volt.	Ihr habt Weichſeln gehabt.	Вы сте вышања имали.

Nekik szilvájok volt.	Sie haben Pflaumen gehabt.	Они су шљива имали.
Nekem ökreim voltak.	Ich hatte Ochſen gehabt.	Я самь волова имао.
Neked teheneid voltak.	Du hatteſt Kühe gehabt.	Ты си крава имао.
Neki juhai voltak.	Er hatte Schafe gehabt.	Онъ е оваца имао.
Nekünk méheink voltak.	Wir hatten Bienen gehabt.	Мы смо пчела имали.
Nektek macskáitok voltak.	Ihr hattet Katzen gehabt.	Вы сте мачака имали.
Nekik agaraik voltak.	Sie hatten Windhunde gehabt.	Они су хртова имали.
Nekem sajtom lesz.	Ich werde Käſe haben.	Я ћу шайта имати.
Neked túród lesz.	Du wirſt Topfen haben.	Ты ћешъ сыра имати.
Neki irósvaja lesz.	Er wird Butter haben.	Онъ ће масла имати.
Nekünk narancsunk lesz.	Wir werden Pomeranzen haben.	Мы ћемо поморанџій имати.
Nektek fügétek lesz.	Ihr werdet Feigen haben.	Вы ћете смокава имати.
Nekik gesztenyéjök lesz.	Sie werden Kaſtanien haben.	Они ће кестеня имати.
Legyen neked kávéd.	Du ſollſt Kaffe haben.	Имай ты кафе.
Legyen neki czukra.	Er ſoll Zucker haben.	Некъ има онъ шећера.
Legyen nekünk csokoládénk.	Wir wollen Chokolade haben.	Имаймо мы чоколаде.
Legyen nektek teátok.	Ihr möget Thee haben.	Имайте вы тея.
Legyen nekik tejök.	Sie ſollen Milch haben.	Некъ они имаю млека.

Dolgozom, hogy kalapom legyen.	Ich arbeite, damit ich einen Hut habe.	Дѣламъ, да шеширъ имамъ.
Parancsolom, hogy fátyolod legyen.	Ich befehle, daß du einen Schleier habeſt.	Заповедамъ, да покривало имашъ.
Illő, hogy köténye legyen.	Es iſt ſchicklich, daß ſie eine Schürze habe.	Пристойно є, да кецелю има.
Szükség, hogy nyaklánczaink legyenek.	Es iſt nöthig, daß wir Halsketten haben.	Нуждно є, да вратне ланце имамо.
Varrjatok, hogy szoknyáitok legyenek.	Nähet, damit ihr Weiberröcke habet,	Шійте, да сукнѣ имате.
Nem szokás, hogy karpereczeik legyenek.	Es iſt nicht Sitte, daß ſie Armbänder haben.	Није обычай, да наруквице имаю.
Ha nekem sárgabaraczkom volna.	Wenn ich Aprikoſen hätte.	Да я кайсія имамъ.
Ha neked epred volna.	Wenn du Erdbeeren hätteſt.	Да ты ягода имашъ.
Ha neki szedre volna.	Wenn er Maulbeeren hätte.	Да онъ дудова има.
Ha nekünk ribizlink volna.	Wenn wir Johannisbeeren hätten.	Да мы рібізла имамо.
Ha nektek pöszmététek volna.	Wenn ihr Stachelbeeren hättet.	Да вы трновогъ грожња имате.
Ha nekik czitromuk volna.	Wenn ſie Citronen hätten.	Да они лимуна имаю.
Nekem szénám lenne.	Ich würde Heu haben.	Я бы сена имао,
Neked szalmád lenne.	Du würdeſt Stroh haben.	Ты бы сламе имао.
Neki lóheréje lenne.	Er würde Klee haben.	Онъ бы детелине имао.
Nekünk kazalunk lenne.	Wir würden einen Schober haben.	Мы бы баглю имали.
Nektek dinnyétek lenne.	Ihr würdet Melonen haben.	Вы бы дыня имали.

Nekik mogyorójuk lenne.	Sie würden Haſelnüſſe haben.	Они бы лешњика имали.
Ha nekem köpönyegem volt volna.	Wenn ich einen Mantel gehabt hätte.	Да самъ я япундже имао био.
Ha neked zsebkendöd volt volna.	Wenn du ein Schnupftuch gehabt hätteſt.	Да си ты джепну мараму имао био.
Ha neki mellénye volt volna.	Wenn er eine Weſte gehabt hätte.	Да е онъ пруслукъ имао био.
Ha nekünk kabátaink voltak volna.	Wenn wir Röcke gehabt hätten.	Да смо мы кабате имали были.
Ha nektek ingeitekvoltak volna.	Wenn ihr Hemde gehabt hättet.	Да сте вы кошулѣ имали были.
Ha nekik nyakkendöik voltak volna.	Wenn ſie Halsbinden gehabt hätten.	Да су они навратнике имали были.
Nekem tálam leendett volna.	Ich würde eine Schüſſel gehabt haben.	Я бы самъ чанакъ имао био.
Neked tányérod leendett volna.	Du würdeſt einen Teller gehabt haben.	Ты бы си таньиръ имао био.
Neki csészéje leendett volna.	Er würde eine Schaale gehabt haben.	Онъ бы шолю имао био.
Nekünk késeink leendettek volna.	Wir würden Meſſer gehabt haben.	Мы бы смо ножеве имали были.
Nektek villáitok leendettek volna.	Ihr würdet Gabeln gehabt haben.	Вы бы сте вилюшке имали были.
Nekik kanalaik leendettek volna.	Sie würden Löffel gehabt haben.	Они бы кашике имали были.

IV.	IV.	IV.
Folytatás.	Fortſetzung.	Продуженѣ.
Van-e nekem abroszom?	Habe ich ein Tiſchtuch?	Имамъ ли я чаршафъ?
Van-e neked asztalkendöd?	Haſt du eine Serviette?	Имашъ ли ты убрусъ (лалветъ)?

Van-e neki gyertyatartója?	Hat er einen Leuchter?	Има ли онъ светнякъ?
Van-e nekünk gyertyánk?	Haben wir eine Kerze?	Имамо ли мы свећу?
Van-e nektek hamvvevőtök?	Habt ihr eine Lichtputze?	Имате ли вы мумакасе?
Van-e nekik lámpájok?	Haben ſie eine Lampe?	Имаю ли они кандило?
Volt-e nekem sültem?	Hatte ich Braten?	Есамь ли имао печеня?
Volt-e neked sonkád?	Hatteſt du Schinken?	Еси ли имао шунке?
Volt-e neki levese?	Hatte er Suppe?	Е ли имао чорбе?
Volt-e nekünk zsemlénk?	Hatten wir Semmel?	Есмо ли имали земичке?
Volt-e nektek marhahúsotok?	Hattet ihr Rindfleiſch?	Есте ли имали говеђине?
Volt-e nekik borjuhúsuk?	Hatten ſie Kalbfleiſch?	Есу лу имали телећине?
Lesz-e reggelim?	Werde ich ein Frühſtück haben?	Хоћу ли имати фруштука?
Lesz-e ebéded?	Wirſt du ein Mittagmahl haben?	Хоћешъ ли имати обѣда?
Lesz-e ozsonnája?	Wird er eine Jauſen haben?	Хоће ли имати ужине?
Lesz-e vacsoránk?	Werden wir ein Abendeſſen haben?	Хоћемо ли имати вечере?
Lesz-e szobátok?	Werdet ihr ein Zimmer haben?	Хоћете ли имати собу?
Lesz-e kulcsuk?	Werden ſie einen Schlüſſel haben?	Хоћеду ли имати кључъ?
Fogna-e mosdómedenczém lenni?	Würde ich ein Waſchbecken haben?	Бы ли я имао умиваоницу?
Fogna-e fésűd lenni?	Würdeſt du einen Kamm haben?	Бы ли ты имао чешаль?

Fogna-e kefét lenni?	Würde er eine Bürſte haben?	Бы ли онъ имао четку?
Fogna-e törülközönk lenni?	Würden wir ein Handtuch haben?	Бы ли мы имали пешкиръ?
Fogna-e palaczkotok lenni?	Würdet ihr eine Flaſche haben?	Бы ли вы имали флашу?
Fogna-e poharuk lenni?	Würden ſie ein Glas haben?	Бы ли они имали чашу?

V.

V.

V.

Folytatás.

Fortſetzung.

Продуженѣ.

Melyik kalap van önnél?	Welchen Hut haben Sie?	Кои шеширъ вы имате?
Az enyém van nálam.	Ich habe den meinigen.	Я имамъ мой (или свой).
Neki egy fia és két leánya van.	Er hat einen Sohn und zwei Töchter.	Онъ єдногъ сына и две кћери има.
Nekik jó szolgálójuk van.	Sie haben eine gute Magd.	Они добру служавку имаю.
Neked csuklásod van.	Du haſt das Schlucken.	Ты штуцанѣ имашъ.
Bárcsak nekem szép kocsim volna.	Wenn ich nur einen ſchönen Wagen hätte.	Кадъ бы лепа кола имао.
Van-e önnek engedelme?	Haben Sie Erlaubniß?	Имате ли вы дозволенѣ?
Vajha több szerencséje legyen mint nekem!	Möge er mehr Glück haben als ich!	О! дабы онъ више срећеимао него я.
Van-e már nagybátyádnak inasa?	Hat dein Onkel ſchon einen Bedienten?	Има ли твой стрыцъ већъ слугу?
Ha időm volna, kedvem is leendene oda menni.	Wenn ich Zeit hätte, würde ich auch Luſt haben dahin zu gehen.	Да времена имамъ, и волѣ бы имао тамо ићи.
Kétkedem, hogy rosz szándéka legyen.	Ich zweifle, daß ſie eine böſe Abſicht habe.	Сумнямсе, да бы зло намеренѣ имала.

Ha több haszna volna, több hitele fogna lenni.	Wenn er mehr Vortheil hätte, würde er mehr Credit haben.	Да већу корысть има, веће бы и повѣренѣ имао.
Legyen bármily nagy hatalmatok.	Ihr möget noch ſo große Macht haben.	Имайте вы іоштъ тако велику моћь.
Kedves nyarunk van.	Wir haben einen lieblichen Sommer	Пріятно лето имамо.
Vannak önnek vendégei?	Haben Sie Gäſte?	Имате ли гостію?
Legyen csak egy kevés türelmed.	Habe nur ein wenig Geduld.	Имай само мало стрпења.
Ifjuságunkban nem sokkal több mulatságunk volt-e?	Hatten wir in unſerer Jugend nicht viel mehr Unterhaltung?	У младости нашой нисмо ли млого выше забаве имали?
Hol van az ön kis aranyórája?	Wo haben Sie ihre kleine goldene Uhr?	Гди вамъ е малый златанъ сатъ?
Egy kivánságom volna hozzád.	Ich hätte eine Forderung an dich.	Я бы имао єдну желю къ теби.
Volt-e önnek kényelmes helye?	Haben Sie einen bequemen Platz gehabt?	Есте ли складно мѣсто имали?
Nagy gyönyörünk volt az uton.	Wir haben großes Vergnügen auf der Reiſe gehabt?	Велику смо радость имали на путу.
Legyen bátorságod és elörelátásod.	Habe Muth und Vorſicht.	Имай слободу и предосторожность.
Tudod-e mim van?	Weißt du was ich habe?	Знашъ ли шта имамъ?
Ha több szorgalmam volt volna, most több vagyonom leendene.	Hätte ich mehr Fleiß gehabt, würde ich jetzt mehr Vermögen haben.	Да самь выше прилѣжанія имао быо, садъ бы выше имања имао.
Volt volna csak nálam több pénz.	Hätte ich nur mehr Geld bei mir gehabt.	Да самь само при себи выше новаца имао быо.

sönk lett volna, lar utunk leendett ıa.	Wenn wir Regen gehabt hätten, würden wir einen abſcheulichen Weg gehabt haben.	Да смо кише имали, гаданъ бы смо путъ имали были.
bé fogsz unatkoz- ıa jó könyveid le- enek.	Du wirſt weniger Lang- weile haben, wenn du gute Bücher haben wirſt.	Манѣ ће те нападати чама, када добры кньига имао будешъ.
szárnyam, elre- ıék.	Wenn ich Flügel hätte, würde ich wegfliegen.	Кадъ бы крыла имао, я бы одлетіо.
ɜ nekem valaha aranyom?	Werde ich je einen Du- katen haben?	Да ли ћу я кадгодъ имати єданъ дукатъ?

VI.

Nincs.

n nincs szakács- ı.	Ich habe keine Köchin.
l sincs.	Du haſt auch keine.
nincs esernyője.	Er hat keinen Regen- ſchirm.
ık sincs.	Wir haben auch keinen.
knincs szalagotok.	Ihr habt kein Band.
. sincs.	Sie haben auch keines.
a nincsenek rózsá-	Ich habe keine Roſen.
. nincsenek haris- id.	Du haſt keine Strümpfe.
ıincsenek csizmái.	Er hat keine Stiefel.
ık nincsenek czi- ık.	Wir haben keine Schuhe.

VI.

Nicht haben.

Ich habe keine Köchin.	Я немамъ куварке.
Du haſt auch keine.	Ни ты немашъ.
Er hat keinen Regen- ſchirm.	Онъ нема кишобрана.
Wir haben auch keinen.	Ни мы немамо.
Ihr habt kein Band.	Вы немате пантлике.
Sie haben auch keines.	Ни они немаю.
Ich habe keine Roſen.	Я немамъ ружица.
Du haſt keine Strümpfe.	Ты немашъ чарапа.
Er hat keine Stiefel.	Онъ нема чизама.
Wir haben keine Schuhe.	Мы немамо цыпела.

VI.

Не имати.

Nektek nincsenek kesztyűitek.	Ihr habt keine Handſchuhe.	Вы немате рукавица.
Nekik sincsenek.	Sie haben auch keine.	Ни они немаю.
Nekem nem vala aranyom.	Ich hatte kein Gold.	Я не имадо злата.
Neked nem vala ezüstöd.	Du hatteſt kein Silber.	Ты не имаде сребра.
Neki nem vala reze.	Er hatte kein Kupfer.	Онъ не имаде бакара.
Nekünk nem vala aczélunk.	Wir hatten keinen Stahl.	Мы не имадосмо оцыла (челика).
Nektek nem vala vasatok.	Ihr hattet kein Eiſen.	Вы не имадосте гвожђа.
Nekik sem vala.	Sie hatten auch keines.	Ни они не имадоше.
Nekem nem volt ónom.	Ich habe kein Zinn gehabt.	Я нисамь калая имао.
Neked nem volt ólmod.	Du haſt kein Blei gehabt.	Ты ниси олова имао.
Neki nem volt sárgareze.	Er hat kein Meſſing gehabt.	Онъ ніе туча имао.
Nekünk nem volt bádogunk.	Wir haben kein Blech gehabt.	Мы нисмо лима имали.
Nektek nem volt kénesötök.	Ihr habt kein Queckſilber gehabt.	Вы нисте живе имали.
Nekik sem volt márványuk.	Sie haben auch keinen Marmor gehabt.	Они нису мермера имали.
Nekem nem lesz köszenem.	Ich werde keine Steinkohle haben.	Я нећу каменогъ угљена имати.
Neked nem lesz meszed.	Du wirſt keinen Kalk haben.	Ты нећешъ креча имати.
Neki nem lesz kénköve.	Er wird keinen Schwefel haben.	Онъ неће сумпора имати.

Nekünk nem lesz krétánk.	Wir werden keine Kreide haben.	Мы нећемо крете имати.
Nektek nem lesz agyagotok.	Ihr werdet keinen Lehm haben.	Вы нећете гњила (иловаче) имати.
Nekik sem lesz homokuk.	Sie werden auch keinen Sand haben.	Они нећеду песка имати.
Nincs nekem gyémántom?	Habe ich kein Diamant?	Немамъ я дијаманта?
Nincsenek neked drágaköveid?	Haſt du keine Edelſteine?	Немашъ ты драгогъ камени?
Nincs neki öve?	Hat er keinen Gürtel?	Нема онъ пояса?
Nincsenek nekünk kardjaink?	Haben wir keine Degen?	Немамо мы сабаля?
Nincsenek nektek pálczáitok?	Habt ihr keine Stöcke?	Немате вы палица?
Nincsenek nekik gombjaik?	Haben Sie keine Knöpfe?	Немаю они дугмета?
Nem valának-e nekem sarkantyúim?	Hatte ich keine Sporen?	Нисамъ ли имао я мамуза?
Nem valának-e neked fülönfüggöid?	Hatteſt du keine Ohrgehänge?	Ниси ли ты имао минђуша?
Nem valának-e neki hajtűi?	Hatte ſie keine Haarnadeln?	Ніе ли имала она игала за косу?
Nem volt-e nekünk fehérruhánk?	Haben wir keine Wäſche gehabt?	Нисмо ли мы имали рубља?
Nem volt e nektek gyüszütök.	Habt ihr keinen Fingerhut gehabt?	Нисте ли вы имали напрстка?
Nem voltak-e nekik olloik?	Haben ſie keine Scheeren gehabt.	Нису ли они имли маказа?
Ne legyen főfájásom.	Ich ſoll kein Kopfweh haben.	Да немамъ главоболѣ.
Ne legyen betegséged.	Du ſollſt keine Krankheit haben.	Да немашъ олести.

Ne legyen gazdagsága.	Er ſoll kein Reichthum haben	Да нема богатства.
Ne legyen-e egészségünk ?	Sollen wir keine Geſundheit haben ?	Да немамо здравља ?
Ne legyen-e nyugalmatok ?	Sollt ihr keine Ruhe haben ?	Да немате покоя ?
Ne legyen-e örömük ?	Sollen ſie keine Freude haben ?	Да немаю радости ?
Ha nem volna bőrládám.	Wenn ich keinen Koffer hätte.	Кадъ я не бы кожногъ сандука имао.
Ha nem volna burnótszelenczéd.	Wenn du keine Tabaksdoſe hätteſt ?	Кадъ ты не бы бурмутице имао.
Ha nem volna czukorszelenczéje.	Wenn ſie keine Zuckerbüchſe hätte.	Кадъ онъ не бы шећернице имао.
Ha nem volna zsebóránk.	Wenn wir keine Taſchenuhr hätten.	Кадъ мы не бы джепногъ сата имали.
Ha nem volna tüzhelyetek.	Wenn ihr keinen Herd hättet.	Кадъ вы не бы огньишта имали.
Ha nem volnának edényeik.	Wenn ſie keine Geſchirre hätten.	Кадъ они не бы посуђа имали.
Nem lesz-e nálam az ekéd ?	Werde ich nicht deinen Pflug haben.	Нећу ли я имати плугъ твой ?
Nem lesz-e nálad a kosaram ?	Wirſt du nicht meinen Korb haben ?	Нећешъ ли ты имати котарицу мою ?
Nem lesz-e nála a seprü?	Wird er nicht den Beſen haben ?	Неће ли онъ имати метлу ?
Nem lesz-e nálunk az ön kalapácsa ?	Werden wir nicht Ihren Hammer haben ?	Нећемо ли мы имати мальицу вашу ?
Nem lesz-e nálatok a csengetyü ?	Werdet ihr nicht die Schelle haben ?	Нећете ли вы имати звонце (клепетушу) ?
Nem lesz-e nálok a kalitka.	Werden ſie nicht das Vogelhaus haben.	Неће ли они имати кавезъ ?

Miért ne lehetne nekem karszékem?	Warum könnte ich keinen Armſtuhl haben?	Зашто я небы могао имати столицу съ наслономъ?
Miért ne lehetne neked függönyöd?	Warum könnteſt du keinen Vorhang haben?	Зашто ты небы могао имати завѣсу?
Miért ne lehetne neki szőnyege?	Warum könnte er keinen Teppich haben.	Зашто онъ небы могао имати ћилимъ?
Miért ne lehetne nekünk arczképünk.	Warum könnten wir kein Portrait haben?	Зашто мы не бы могли имати слику?
Miért ne lehetne nektek üvegházatok?	Warum könntet ihr kein Glashaus haben?	Зашто вы не бы могли имати стакленный домъ?
Miért ne lehetne nekik erkélyök?	Warum könnten ſie keinen Balkon haben?	Зашто они не бы могли имати балконъ (доксатъ)?

VII.

Folytatás.

Nekem nincs szerencsém a játékban.	Ich habe kein Glück im Spiele.	Я немамъ среће у игри.
De nektek sincs.	Aber ihr habt auch keines.	Али и вы немате.
A kútnak nincs szivatytyúja.	Der Brunnen hat keine Pumpe.	Бунаръ нема шишальке.
A kis borjunak még nincsenek szarvai.	Das kleine Kalb hat noch keine Hörner.	Мало теле іошть нема рогова.
A rovaroknak nincs piros vérök.	Die Inſecten haben kein rothes Blut.	Зарежницы (насѣкома) немаю црвену крвь.
Miért nincs önnek nyelvtanitója?	Warum haben Sie keinen Sprachlehrer.	Зашто вы немате езыкоучителя?
Az én szüléimnek nincsenek meg már falusi jószágaik.	Meine Ältern haben ihre Landgüter nicht mehr.	Родительи мои већь немаю своя селска добра.

Nem lehetnének-e nekem előkelő ismeretségeim és ajánlataim?
Konnte ich nicht vornehme Bekanntſchaften und Empfehlungen haben?
Не бы ли я могао имати отмѣнны познанства и препорука?

Nincs önnek mondanivalóm.
Ich habe Ihnen nichts zu ſagen,
Немамъ вамъ ништа казати.

Kérdezi ön, hogy nincsenek-e Pestnek pompás palotái?
Sie fragen ob Peſt keine prächtige Paläſte habe?
Вы пытате, да ли нема Пешта красны палата.

Ma nem volt érkezésök sétálni.
Sie hatten heute keine Zeit ſpazieren zu gehen.
Данасъ нису имали времена проходатисе.

Neked sincs jó érzületed.
Du haſt auch keine gute Geſinnung.
И ты немашъ добре мыслености.

Sohasem lesz nekünk zongoránk?
Werden wir nie ein Klavier haben?
Нећемо мы никадъ имати клавіра?

Miért nincs e tanitványnak nyelvtana?
Warum hat dieſer Schüler keine Sprachlehre?
Зашто нема овай ученикъ езыкоученія?

Nem valának-e édes álmaitok?
Hattet ihr keine ſüße Träume?
Заръ не имасте сладке сне?

Ha neki ügyes orvosa nem lett volna.
Wenn er keinen geſchickten Arzt gehabt hätte.
Да онъ ніе имао быо вештогъ лекара.

Hogy nekik se legyen okuk panaszkodni.
Damit auch ſie keine Urſache haben ſich zu beklagen.
Да и они немаю узрока тужитисе.

Ennek a fiunak sem hajlama sem alkalma nincs zenét tanulni.
Dieſer Knabe hat weder Neigung noch Gelegenheit Muſik zu lernen.
Овай младићъ ни склоности ни прилике нема свирку (музику) учити.

Nincs-e igazam?
Habe ich nicht Recht?
Немамъ ли право?

Nem volt-e a nőknek mindig több udvariasága mint a férfiaknak.
Haben die Frauen nicht immer mehr Höflichkeit gehabt als die Männer?
Нису ли женске увѣкъ имале выше учтивости него ли мужки?

t ne lehetnének	Warum könnte nicht Je-	Зашто не бы свакій
ndenkinek becsüle-	dermann ehrliche Grund-	имати могао поште-
ı elvei?	ſätze haben?	на начела?
s szivességed irán-	Du haſt keine Gefällig-	Немашъ усердія спра-
n.	keit gegen mich.	ма мене.
csak annyi dolgom	Oh! wenn ich nur nicht	О! кадъ я само толико
volna.	ſo viel zu thun hätte.	посла не бы имао.
s aprópénzünk.	Wir haben kein kleines	Немамо ситны новаца.
	Geld.	

VIII.	VIII.	VIII.
léknevek a	Beiwörter mit dem	Придавна име-
" személyes	Zeitworte „ſein"	на съ глаголомъ
vel összekap-	verbunden.	„есамь" свезана.
csolva.		
orgalmas vagyok.	Ich bin fleißig.	Я самъ прилѣжанъ.
anyag vagy.	Du biſt nachläſſig.	Ты си небрежльивъ.
adt.	Er iſt müde.	Онъ е уморанъ.
gak vagyunk.	Wir ſind luſtig.	Мы смо весели.
omorúak vagytok.	Ihr ſeid traurig.	Вы сте жалостни (смутни).
edvetlenek.	Sie ſind verdrießlich.	Они су безъ волѣ.
zerencsés valék.	Ich war glücklich.	Я бихъ срећанъ.
agylelkü valál.	Du warſt großmüthig.	Ты би великодушанъ.
retetreméltó vala.	Er war liebenswürdig.	Онъ бия любовидостоянъ.
lvariasak valánk.	Wir waren höflich.	Мы бисмо учтиви.
rombák valátok.	Ihr waret grob.	Вы бисте груби.
szusak valának.	Sie waren böſe.	Они бише срдити.
ényes voltam.	Ich bin tugendhaft ge-	Я самъ био добродѣ-
	weſen.	телянъ.

Te öszinte voltál.	Du biſt aufrichtig geweſen.	Ты си био искренъ.
Ő szánakozó volt.	Er iſt mitleidig geweſen.	Онъ е био сажалыва-ваюћъ
Mi figyelmesek voltunk.	Wir ſind aufmerkſam geweſen.	Мы смо были позорни.
Ti engedelmesek voltatok.	Ihr ſeid gehorſam geweſen.	Вы сте были послушни.
Ök tudósak voltak.	Sie ſind gelehrt geweſen.	Они су были учени.
Én gazdag leszek.	Ich werde reich ſein.	Я ћу быти богатъ.
Te szegény leszesz.	Du wirſt arm ſein.	Ты ћешъ быти сирома.
Ő bölcs lesz.	Er wird weiſe ſein.	Онъ ће быти мударъ.
Mi vitézek leszünk.	Wir werden tapfer ſein.	Мы ћемо быти храбри.
Ti barátságosak lesztek.	Ihr werdet freundlich ſein.	Вы ћете быти пріятельски.
Ök türelmesek lesznek.	Sie werden geduldig ſein.	Они ћеду быти стрпељиви.
Légy szives.	Sei gefällig.	Буди усерданъ.
Legyen okos.	Er ſoll klug ſein.	Некъ буде разуманъ.
Legyünk ovatosak.	Seien wir vorſichtig.	Будимо предосторожни.
Legyetek igazságosak.	Seid gerecht.	Будите праведни.
Legyenek takarékosak.	Sie mögen ſparſam ſein.	Некъ буду штедљиви.
Hogy én egészséges legyek.	Daß ich geſund ſei.	Да бы я здравъ био.
Hogy te beteg légy.	Daß du krank ſeieſt.	Да бы ты болестанъ био.
Hogy ő gyengélkedő legyen.	Daß er unpäßlich ſei.	Да бы онъ немоћанъ био.
Hogy mi erősek legyünk.	Daß wir ſtark ſeien.	Да бы мы крѣпки были.
Hogy ti szabadok legyetek.	Daß ihr frei ſeiet	Да бы вы слободни были.

Hogy ők gyengék legyenek.	Daß ſie ſchwach ſeien.	Да бы они слаби были.
Ha én kevély volnék.	Wenn ich ſtolz wäre.	Кадъ бы я гордъ био.
Ha te irígy volnál.	Wenn du neidiſch wäreſt.	Кадѣ бы ты завистљивъ био.
Ha ő ártatlan volna.	Wenn er unſchuldig wäre.	Кадъ бы онъ невинъ био.
Ha mi adósak volnánk.	Wenn wir ſchuldig wären.	Кадъ бы мы дужни были.
Ha ti öregek volnátok.	Wenn ihr alt wäret.	Кадъ бы вы стари были.
Ha ők ifjak volnának.	Wenn ſie jung wären.	Кадъ бы они млади были.
Én hű leendek.	Ich werde treu ſein.	Я ћу веранъ быти.
Te hamis leendesz.	Du wirſt falſch ſein.	Ты ћешъ лукавъ быти.
Ő vak leend.	Er wird blind ſein.	Онъ ће слепъ быти.
Mi sánták leendünk.	Wir werden lahm ſein.	Мы ћемо хроми быти.
Ti puposak leendetek.	Ihr werdet bucklig ſein.	Вы ћете грбави быти.
Ők némák leendenek.	Sie werden ſtumm ſein.	Они ћеду неми быти.
Én szerény leendenék.	Ich würde beſcheiden ſein.	Я бы скроманъ био.
Te könnyelmü leendenél.	Du würdeſt leichtſinnig ſein.	Ты бы лакомысленъ био.
Ő fösvény leendene.	Er würde geizig ſein.	Онъ бы тврдъ био.
Mi pazarlók leendenénk.	Wir würden verſchwenderiſch ſein.	Мы бы раскошни были.
Ti félénkek leendenétek.	Ihr würdet furchtſam ſein.	Вы бы боязљиви были.
Ők makacsok leendenének.	Sie würden halsſtarrig ſein.	Они бы упорни были.

Én nem vagyok veszekedő.	Ich bin nicht zänkiſch.	Я нисамь свадљивъ.
Te nem vagy szép.	Du biſt nicht hübſch.	Ты ниси лепъ.
Ő nem rút.	Er iſt nicht häßlich.	Онъ ніе ружанъ.
Mi nem vagyunk siketek.	Wir ſind nicht taub.	Мы нисмо глуви.
Ti nem vagytok csinosak.	Ihr ſeid nicht niedlich.	Вы нисте красни.
Ők nem ostobák.	Sie ſind nicht dumm.	Они нису глупи.
Én nem valék vagyonos.	Ich war nicht vermöglich.	Я не быхъ имућанъ.
Te nem valál méltó.	Du warſt nicht würdig.	Ты не бы достоянъ.
Ő nem vala elégedett.	Er war nicht zufrieden.	Онъ не быяше задоволянъ.
Mi nem valánk halványak.	Wir waren nicht blaß.	Мы не бысмо бледи.
Ti nem valátok készek.	Ihr waret nicht bereit.	Вы не бысте спремни.
Ők nem valának bénák.	Sie waren nicht verkrüppelt.	Они не быше сакати.
Nem voltam szemtelen.	Ich bin nicht unverſchämt geweſen.	Нисамь было безобразанъ.
Nem voltál álmos.	Du biſt nicht ſchläfrig geweſen.	Ниси было саньивъ.
Nem volt éber.	Er iſt nicht wach geweſen.	Ніе было буданъ.
Nem voltunk nötlenek.	Wir ſind nicht ledig geweſen.	Нисмо были безженни.
Nem voltatok fecsegők.	Ihr ſeid nicht geſchwätzig geweſen.	Нисте были блебетави.
Nem voltak gyanakodók.	Sie ſind nicht argwöhniſch geweſen.	Нису были сумньиви.

Ne légy hálátlan.	Sei nicht undankbar.	Не буди неблагодаранъ.
Ne legyen gonosz.	Er ſei nicht boshaft.	Некъ не буде злобанъ.
Ne legyünk piszkosak.	Seien wir nicht ſchmutzig.	Не будимо упрляни.
Ne legyetek pajkosak.	Seid ihr nicht muthwillig.	Не будите несташни.
Ne legyenek bohók.	Sein ſie nicht thöricht.	Некъ не буду будаласти.
Ha buzgó nem volnék.	Wenn ich nicht eifrig wäre.	Кадъ я не бы ревностанъ био.
Ha nyájas nem volnál.	Wenn du nicht leutſelig wäreſt.	Кадъ ты не бы улюданъ био.
Ha komoly nem volna.	Wenn er nicht ernſthaft wäre.	Кадъ онъ не бы озбилянъ био.
Ha szilárdak nem volnánk.	Wenn wir nicht feſt wären.	Кадъ мы не бы постояни были.
Ha aszkórosak nem volnátok.	Wenn ihr nicht ſchwindſüchtig wäret.	Кадъ вы не бы суволни были.
Ha rekedtek nem volnának.	Wenn ſie nicht heiſer wären.	Кадъ они не бы промукнути были.
Ha bátor nem lettem volna.	Wenn ich nicht muthig geweſen wäre.	Да ни самъ слободанъ био.
Ha munkás nem lettél volna.	Wenn du nicht arbeitſam geweſen wäreſt.	Да ниси раденъ био.
Ha hizelgő nem lett volna.	Wenn er nicht ſchmeichelhaft geweſen wäre.	Да ніе ласкавъ био.
Ha ábrándosak nem lettünk volna.	Wenn wir nicht ſchwärmeriſch geweſen wären.	Да нисмо занешени били.
Ha ravaszok nem lettetek volna.	Wenn ihr nicht ſchlau geweſen wäret.	Да нисте лукави били.
Ha ledérek nem lettek volna.	Wenn ſie nicht liederlich geweſen wären.	Да нису злочести били.

IX.

Folytatás.

A lég rugékony test.

A seregélyek társas madarak.
A kések hasznos szerszámok.
Én barna vagyok és te szőke vagy.
Ön ma komor és halgatag.
Ennek a drága selyem köpönyegnek galléra kerek.
A kék nem jól illik a sárgához.
A mostani fényüzés szükségei határtalanok.
Az ő bájos szemei nem valának feketék.
Te falun élénk és jókedvü valál.
Mi soha sem voltunk kegyetlenek embertársaink iránt.

Ők nem voltak közel rokonok.
Ne légy csapodár.
Legyetek állhatatosak jámbor szándékaitokban.

IX.

Fortſetzung.

Die Luft iſt ein elaſtiſcher Körper.

Die Staare ſind geſellſchaftliche Vögel.
Die Meſſer ſind ſehr nützliche Werkzeuge.
Ich bin braun und du biſt blond.
Sie ſind heute düſter und ſtill.
Der Kragen dieſes köſtlichen ſeidenen Mantels iſt rund.
Das Blaue paßt nicht gut zum Gelben.
Die Bedürfniſſe des jetzigen Luxus ſind grenzenlos.
Ihre reizenden Augen waren nicht ſchwarz.
Du warſt auf dem Lande lebhaft und vergnügt.
Wir ſind nie grauſam gegen unſere Mitmenſchen geweſen.

Sie ſind nicht nahe verwandt geweſen.
Sei nich flatterhaft.
Seid ſtandhaft in euren frommen Vorſätzen.

IX.

Продуженѣ.

Воздухъ е еластично тело.

Чворцы су дружевне птице.
Ножеви су иолезна орудія.
Я самъ црноманястъ, а ты си плавъ.
Вы сте данасъ тужни и скровити.
Яка овогъ скупоценогъ свиленогъ нпунджета е округла.
Плаво не слажесе са жутымъ.
Потребе садашнѣгъ луксуса всу неограничене.
Нѣне обаятелне очи нису быле црне.
Ты си на селу живе и добре волѣ быо.
Мы нигда нисмо были свирепи спрама наши собраћа.

Они нису были изблиза сродницы.
Не буди ветренястъ.
Будите стални у благимъ вашимъ намерама.

A vörös és zöld gyapju szövetek nem fognak neki ugy tetszeni, mint a fehérek, violaszinüek és tarkák.	Die rothen und grünen wollenen Stoffe werden ihm nicht ſo gefallen, wie die weißen, veilchenblauen und bunten.	Црвена и зелена вунена материја неће му се тако допадати, као бела, црвенонлава и шарена.
X.	X.	X.
Folytatás.	Fortſetzung.	Продуженѣ.
Kicsiny vagyok-e én?	Bin ich klein?	Бсамь ли я маленъ?
Módos vagy-e te?	Biſt du artig?	Бси ли ты ульуданъ?
Kiváncsi-e ö?	Iſt er neugierig?	Б ли онъ любопытльивъ?
Adakozók vagyunk-e mi?	Sind wir freigebig?	Бсмо ли мы подашни?
Irgalmasak vagytok-e ti?	Seid (ihr) barmherzig?	Бсте ли вы милостиви?
Heveskedök-e ök?	Sind ſie aufbrauſend?	Бсу ли они напрасити?
Nem vagyok én gondos?	Bin ich nicht ſorgſam?	Нисамъ я брижльивъ?
Nem vagy te meggondolatlan?	Biſt du nicht unbeſonnen?	Ниси ты неразсуданъ?
Nem halandó ö?	Iſt er nicht ſterblich?	Нiс онъ смртанъ?
Nem vagyunk mi pontosak?	Sind wir nicht pünktlich?	Нисмо ми точни?
Nem vagytok ti nemesek?	Seid ihr nicht edel?	Нисте вы благородни?
Nem alacsonyak ök?	Sind ſie nicht niedrig?	Нису они понижени (подли)?
Nem valék én józan?	War ich nicht nüchtern?	Не быхъ я трезвенъ?
Nem valál te mértékletes?	Warſt du nicht mäßig?	Не бы ты миранъ?
Nem vala ö ittas?	War er nicht betrunken?	Не быше онъ напитъ?

Ha az utczák tiszták és szélesek volnának, ez a falu csinos leendene.

Wenn die Gaſſen rein und breit wären, würde dieſes Dorf hübſch ſein.

Кадъ бы улице чисте и широке биле, лепо бы село ово было.

Ennek a posztó kabátnak ujjai kényelmesbek voltak volna, ha nem volnának oly szükek.

Die Ärmel dieſes tuchenen Rockes würden bequemer geweſen ſein, wenn ſie nicht ſo enge wären.

Рукави чояногъ капута овогъ приличнiи бы су были, када не бы тако узки были.

Ne legyen ön oly szórakozott.

Sein Sie nicht ſo zerſtreut.

Не будите тако разсеяни.

Bármily hatalmas légy, azért ne légy embertelen.

Du magſt wie immer mächtig ſein, ſei deßhalb nicht unmenſchlich.

Ако ћешъ како быти силанъ (моћанъ), зато не буди нечовечанъ.

Nem minden szürke kalap vizálló.

Nicht jeder graue Hut iſt waſſerdicht.

Нiе свакiй сивъ шеширь непромочанъ.

Ha kövér volnék, nem lehetnék oly fürge mint most.

Wenn ich fett wäre, könnte ich nicht ſo flink ſein wie jetzt.

Кадъ бы я дебео био, небы могао быти такавъ брзъ као садъ.

Az élelem drága lesz, ha a nyár szerfölött száraz leend.

Das Lebensmittel wird theuer ſein, wenn der Sommer übermäſſig trocken ſein wird.

Рана ће скуна быти, ако лето преко мере суво буде.

Ön tudományosabb fogott volna lenni, ha önfejü nem volna.

Sie würden wiſſenſchaftlicher geworden ſein, wenn Sie nicht eigenſinnig wären.

Ву бы наученнiи быти могли, кадъ не бы самоволни были.

Mindig szeszélyes leszesz.

Du wirſt immer launiſch ſein.

Ты ћешъ свагда ћудливъ быти.

Ezek az ifjak tanulékonyak lesznek.

Dieſe Jünglinge werden gelehrig ſein.

Ови младићи быћеду научльиви.

Nem valánk mi soványak?	Waren wir nicht mager?	Не бисмо мы мршави?
Nem valátok ti vétkesek?	Waret ihr nicht ſtrafbar?	Не бисте вы виннн?
Nem valának ők hütlenek?	Waren ſie nicht treulos?	Не бише они неверни?
Alkalmatlan voltam-e én?	Bin ich läſtig geweſen?	Сам ли я досаданъ био?
Alkalmas voltál-e te?	Biſt du tauglich geweſen?	Си ли ты способанъ био?
Használható volt-e ő?	Iſt er brauchbar geweſen?	Е ли онъ употребителанъ био?
Tevékenyek voltunk-e mi?	Sind wir thätig geweſen?	Есмо ли мы дѣятелни были?
Gyorsak voltatok-e ti?	Seid ihr ſchnell geweſen?	Сте ли вы брзи были?
Lomhák voltak-e ők.	Sind ſie träge geweſen?	Су ли они лѣнивн были?
Nem leszek-e szigoru?	Werde ich nicht ſtreng ſein?	Нећу ли быти строгъ?
Nem leszesz-e vidám?	Wirſt du nicht fröhlich ſein?	Нећу ли быти весео?
Nem lesz-e részrehajló?	Wird er nicht parteiiſch ſein?	Нећешъ ли быти пристрастанъ?
Nem leszünk-e egyenlők?	Werden wir nicht gleich ſein?	Нећемо ли быти еднаки?
Nem lesztek e magasak?	Werdet ihr nicht hoch ſein?	Нећете ли быти високи?
Nem lesznek-e tapasztaltak?	Werden ſie nicht erfahren ſein?	Нећеду ли быти искусни?
Gögös fogtam-e lenni?	Werde ich hochmüthig geweſen ſein?	Будемъ ли высокоуманъ био?
Csintalan fogtál-e lenni?	Wirſt du ausgelaſſen geweſen ſein.	Будешъ ли несташанъ био?

Torkos fogott-e lenni?	Wird er gefräſſig geweſen ſein?	Буде ли обждрљивъ био.
Igazak fogtunk-e lenni?	Werden wir wahr geweſen ſein?	Будемо ли истинити были.
Szelidek fogtatok-e lenni?	Werdet ihr ſanft geweſen ſein?	Будете ли благи были.
Gyávák fogtak-e lenni?	Werden ſie feig geweſen ſein.	Буду ли плашљиви были.

XI.

Folytatás.

Ez a gyér irás olvasható-e?

A napok télen nem rövidek s az éjszakák nem hosszúak-e?

A kulcs nem kis darab vas-e, s mégis nagy házakat kinyit?

Az éretlen gyümölcs nem vala-e keserü, fanyar és savanyú?

Nem valának-e az ügyek fontosak?

Az egyenes út nem lesz-e czélszerübb mint a görbe?

Ez a kelme kemény, nem volna-e a bársony puhább?

Nem volt-e ez a sima finom selyem olcsó?

XI.

Fortſetzung.

Iſt die lockere Schrift leſbar?

Sind die Tage im Winter nicht kurz und die Nächte nicht lang?

Iſt der Schlüſſel nicht ein kleines Stück Eiſen und öffnet doch große Häuſer?

War das unreife Obſt nicht bitter, herb und ſauer.

Waren die Angelegenheiten nicht wichtig?

Wird der gerade Weg nicht zweckmäſſiger ſein als der krumme?

Dieſer Stoff iſt hart, wäre der Sammet nicht weicher?

War dieſe glatte fein: Seide nicht wohlfeil?

XI.

Продуженѣ.

Є ли ово редко писмо читко?

Нису ли дани у зиму кратки а ноћи нису ли дуге?

Ніе ли ключъ мало парче гвожђа, па опетъ велике домове отвара?

Не бяше ли незрело воће горко, трпко и кисело?

Не быше ли предмети знаменити?

Неће ли равнъ путъ быти згоднін одъ кривога?

Ова є матеріа тврда, небы ли кадифа была мекша?

Ніе ли ова гладка, фина свила была фтина?

Nem lesz-e a hervadt virág illattalan?
Wird die verwelkte Blume nicht geruchlos ſein?
Неће ли увело цвеће быти безъ мириса?

Nem lesznek-e a feladatok a nyelvtanból könnyüek?
Werden die Aufgaben aus der Sprachlehre nicht leicht ſein?
Нећеду ли задатцы изъ Езыкоученія быти лаки?

Nem leendene-e a vastag posztó tartósb mint a vékony?
Würde das dicke Tuch nicht dauerhafter ſein als das dünne?
Не бы ли дебела чоя траюћія была него танка?

A mivelt népek nem voltak-e gyakran ép oly boszuállók mint a vadak?
Sind die gebildeten Völker oft nicht ebenſo rachgierig geweſen als die wilden?
Нису ли изображени народи често были исто тако осветльви, као дивіи?

A hegyes vidék nem regényesb-e a rónánál?
Iſt eine bergige Gegend nicht romantiſcher als die Ebene?
Ніе ли бреговитъ предѣлъ романтичніи одъ равнице?

A meleg égalj nem kedvezőbb-e mint a hideg?
Iſt die warme Zone nicht günſtiger als die kalte?
Ніе ли топалъ поясъ земный пріятніи одъ ладнога?

A legjövedelmezőbb állást nyerte el.
Er erhielt die einträglichſte Stelle.
Онъ є найкорыстоносніе место получіо.

A papagálynak sötétebb és világosabb tollazata van, mint a kakukknak.
Der Papagei hat dunkleres und helleres Gefieder als der Guguck.
Папагай има и тавніе и светліе перѣ одъ кукавице.

A természeti rózsa egyike a legszebb virágoknak.
Die natürliche Roſe iſt eine der ſchönſten Blumen.
Єстественна ружа є єдна одъ найлепшегъ цвећа.

A hús sokkal táplálóbb mint a főzelék.
Das Fleiſch iſt viel nahrhafter als die Gemüſe.
Месо є много питателніе него вариво.

A víz a leges legjobb ital.
Das Waſſer iſt das allerbeſte Getränk.
Бода є найболѣ пиће.

XII. Számnevek.	XII. Zahlwörter.	XII. Имена числителна.
Egy krajczár.	Ein Kreutzer.	Єдна крайцара.
Két garas.	Zwei Groschen.	Два грошића.
Három hatos.	Drei Sechser.	Три шестака.
Négy tízes.	Vier Zehner.	Четыри десетка.
Öt huszas.	Fünf Zwanziger.	Петъ двадесетака.
Hat forint.	Sechs Gulden.	Шестъ форінтій.
Hét tallér.	Sieben Thaler.	Седамъ талира.
Nyolcz arany.	Acht Dukaten	Осамъ дуката.
Kilencz röf vászon.	Neun Ellen Leinwand.	Деветъ рифій платна.
Tíz font czukor.	Zehn Pfund Zucker.	Десетъ фунтій шећера.
Tizenegy lat bors.	Eilf Loth Pfeffer.	Єданайстъ лота бибера.
Tizenkét tuczat gomb.	Zwölf Dutzend Knöpfe.	Двапайстъ туцета дугмета.
Tizenhárom pár csirke.	Dreizehn Paar Hühnchen.	Тринайстъ парій пилића.
Tizennégy véka rozs.	Vierzehn Scheffel Korn.	Четрнайстъ вика ражи.
Tizenöt mérő repcze.	Fünfzehn Metzen Reps.	Петнайстъ мерова сладчице.
Tizenhat darab bárány.	Sechzehn Stück Lämmer.	Шестнайстъ комадій јагњаца.
Tizenhét év.	Siebzehn Jahre.	Седамнайстъ година.
Tizennyolcz tojás.	Achtzehn Eier.	Осамнайстъ ја.
Tizenkilencz tyúk.	Neunzehn Hühner.	Деветнайстъ кокошію.
Húsz pulyka.	Zwanzig Truthüner.	Двадесетъ ћурака.

Harmincz lúd.	Dreißig Gänſe.	Тридесетъ гусака.
Negyven kacsa.	Vierzig Enten.	Четрдесетъ патака.
Ötven ív papir.	Fünfzig Bogen Papier.	Петдесетъ табакій папира.
Hatvan mérföld.	Sechzig Meilen.	Шестдесетъ миля.
Hetven öl fa.	Siebzig Klafter Holz.	Седамдесетъ фатій дрва.
Nyolczvan láb.	Achtzig Fuß.	Осамдесетъ стопа.
Kilenczven hüvelyk.	Neunzig Zoll.	Деветдесетъ палаца.
Száz lépés.	Hundert Schritte.	Сто корачаи.
Ezer hajó.	Tauſend Schiffe.	Тысуħа ладьій.
Tízezer katona.	Zehntauſend Soldaten.	Десетъ тысуħій войника.
Egy millio lakos.	Eine Million Einwohner.	Єданъ міллiонъ жителя.
Az év első hónapja január, február a második, márczius a harmadik, április a negyedik, május az ötödik, junius a hatodik, julius a hetedik, auguſztus a nyolczadik, september a kilenczedik-october a tizedik, november a tizenegyedik, december a tizenkettedik és utósó.	Der erſte Monat des Jahres iſt Jänner, Februar der zweite, März der dritte, April der vierte, Mai der fünfte, Juni der ſechſte, Juli der ſiebente, Auguſt der achte, September der neunte, Oktober der zehnte, November der eilfte, Dezember der zwölfte und der letzte.	Првый ємесецъ годипе Јануаръ, Фебруаръ другій, Мартъ трећій, Априлъ четвртый, Май петый, Юній шестый, Юлій седмый, Августъ осмый, Септемберъ деветый, Октоберъ десетый, Новемберъ єданайстый, Децемберъ дванайстый а последный.
Meghalt az ezer nyolczszáz ötvenhetedik évben, május huszadikán.	Er ſtarb im Jahre ein tauſend achthundert ſiebenundfünfzig, den zwanzigſten Mai.	Умре у години тысуħа осамъ стотина петдесетъ седмой, Маіа двадесетогъ.
Harminczadik könyv.	Dreißigſtes Buch.	Тридесета кньига.
Negyvenedik leczke.	Vierzigſte Lection.	Четрдесета лекција.
Ötvenedik ház.	Fünfzigſtes Haus.	Петдесета куħа.

Hatvanadik lépcső.	Sechzigſte Stufe.	Шестдесетый басамакъ (степень).
Hetvenedik nap.	Siebenzigſter Tag.	Седамдесетый данъ.
Nyolczvanadik szoba.	Achtzigſtes Zimmer.	Осамдесета соба.
Kilenczvenedik lap.	Neunzigſte Seite.	Деветдесета страна.
Századik, sőt ezredik ember sem látott oroszlánt.	Nicht der hundertſte, ja nicht der tauſendſte Menſch hat einen Löwen geſehen.	Ни одъ стотине, да ни одъ тысуће еданъ човекъ ніе лава видіо.

XIII.	XIII.	XIII.
Folytatás.	Fortſetzung.	Продуженѣ.
Csak a fele kelt el.	Nur die Hälfte davon hat Abſatz gefunden.	Само є половина тога продата.
A harmadát megtartom.	Das Drittel werde ich behalten.	Трећину ћу задржати.
Az árpa ötödfél, a kukoricza hat forintjával adatott el.	Die Gerſte iſt zu fünfthalb, der türkiſche Weizen zu ſechs Gulden verkauft worden.	Єчамъ є по полпета, а кукурузъ по шестъ форінтій продатъ.
Hatvan forint s harminczöt krajczáron tíz röföt és egy negyedet vettem.	Um ſechzig Gulden und fünfunddreißig Kreuzer habe ich zehn und ein Viertel Ellen gekauft.	За шесдесетъ форінтій и тридесетъ и петъ крайцара десетъ рифій и едну четврту часть самъ купіо.
Harmadfél óra elmúlt.	Es iſt halb 'drei Uhr vorüber.	Полъ три сата є прошло.
Adjon egy nyolczadot egy huszason.	Geben Sie ein Achtel um einen Zwanziger.	Дайте ми едну осму часть за двадесетакъ.
Hányadik van ma?	Der wie Vielte iſt heute	Кои є данасъ ?

Huszonkettedik.	Der zweiundzwanzigſte.	Двадесетдругій.
Mennyi ideje?	Wie lange iſt es ſeither?	Колико е одъ тогъ времена?
Öt éve, három hónapja, két hete.	Es ſind fünf Jahre, drei Monate und zwei Wochen.	Петъ година, три месеца и две педелѣ.
Mennyi hásbért fizet ön évenkint?	Wie viel zahlen Sie jährlich Hauszins?	Колико куће киріе плаћате на годину.
Hatszáz hatvanöt forintot.	Sechshundert ſechsundfünfzig Gulden.	Шестъ стотина петдесетъ и шестъ форінтій.
A hónapnak néha 31 napja van.	Ein Monat hat manchmal 31 Tage.	Месецъ другдашъ 31 данъ има.
Egy risma papir áll 20 konczból, egy koncz 24 ívből.	Ein Rieß Papier beſteht aus 20 Buch, ein Buch aus 24 Bogen.	Една ризма папіра састоисе изъ 20 књига, една књига изъ 24 табака.
Egy fontban 32 lat van.	Ein Pfund hat 32 Loth.	Една фунта има 32 лота.
Én már kétszer voltam Bécsben, de a barátom csak egyszer.	Ich war ſchon zweimal in Wien, aber mein Freund nur einmal.	Я самъ двапутъ већъ био и Бечу, алъ мой пріятель само еданпутъ.
Láttad-e a harmadik jelenetet a negyedik felvonásban?	Haſt du den dritten Auftritt im vierten Aufzuge geſehen?	Сси ли видіо треће появленѣ у четвртомъ повору?
Lakott ön valaha a második emeleten?	Haben Sie je im zweiten Stocke gewohnt?	Есте ли кадгодъ седили (обитавали) у другомъ спрату?
A borkereskedő háromféle sajtot evett és kétféle sert ivott.	Der Weinhändler aß dreierlei Käſe, und trank zweierlei Bier.	Трговацъ вінарскій е троякогъ шайта ео, и двоякогъ, пива піо.

Egyenként, kettenként (párjával), hármasával jöttek.
Sie kamen einzeln, paarweiſe, zu drei.
По єданъ, по двое (паромъ) по трое долазили су.

A fecskék ezrenként költöznek el.
Die Schwalben ziehen zu Tauſenden ab.
Ласте се тысуħама селе.

Százfélekép is szokták késziteni.
Auch auf hunderterleiweiſe pflegt man es zu bereiten.
И на сто начина обычествуе се то справляти.

Most negyedszer tánczoltam vele.
Jetzt habe ich zum vierten Male mit ihr getanzt.
Садъ самь четвртый путъ съ њоме играо (плесао).

Negyedmagával látogatott meg bennünket.
Er hat uns noch mit drei anderen beſucht.
Онъ насъ є са іоштъ трома другима посѣтіо.

Mindkét nővére szinésznő.
Seine beide Schweſtern ſind Schauſpielerinnen.
Његове су обе сестре театралисткинѣ.

Csak ketten vagyunk hozzá.
Unſer ſind nur zwei dazu.
Насъ є само двое зато.

Ez a gallér háromrétü.
Dieſer Kragen iſt dreifach.
Ова є яка трострука.

Vegyük a fonalat tízszeresen.
Nehmen wir den Faden zehnfach.
Узмимо жицу десетостручно.

Váltsa fel ön ezen ezres bankót.
Wechſeln Sie dieſen Tauſender.
Промените ову хилядарку.

Tegnap egy százas bankjegyet vesztettem el.
Geſtern verlor ich eine Hundert-Gulden-Banknote.
Јучеръ самь едну отъ стотине банку изгубіо.

XIV.

Folytatás.

Sok a hivott, de kevés a választott.
Viele ſind berufen, aber Wenige ſind auserleſen.
Млоги су звани а мало избрани.

Az idén nem ettem semmi cseresznyét.
Ich habe heuer keine Kirſchen gegeſſen.
Ове године никаквы трешаня нисамь єо.

XIV.

Fortſetzung.

XIV.

Продужнѣ.

Minden érett gyümölcs könnyen lehull.	Alle reifen Früchte fallen leicht herab.	Свако зрело воће лако опада.
Van még több dolog is, mit nem tudunk.	Es giebt noch mehr Dinge, die wir nicht wiſſen.	Има ioштъ и више ствaрій што не знамо.
Küldjön ön nehány almát, akármilyen lesz.	Schicken Sie einige Äpfel, wie ſie immer ſein mögen.	Пошљите вы неколико ябука, ма какве быле.
Van önnek elég babja, lencséje és borsója?	Haben Sie genug Bohnen, Linſen und Erbſen?	Имате вы доста пасуља, сочива и грашка?
Tegnap tömérdek ember volt a szinházban.	Geſtern waren ungeheuer viel Menſchen im Theater.	Ючеръ в силна мложина людій была у казалишту.
Mily számos katona!	Welch eine Anzahl Soldaten!	Како су млогобройни войницы!
Egykét napja nagy mennyiségü portékát rendeltem meg.	Ich habe vor ein Paar Tagen eine große Menge Waaren beſtellt.	Пре одно два дана еспапа самь у великой количоћи наручіо.
Sok pénze és kevés becsülete van.	Sie hat viel Geld und wenig Ehre.	Онъ млого новаца, а мало чести има.
Én mindenhez hozzászokom.	Ich gewöhne mich an Alles.	Я се свачему привикнемъ.
A legtöbb olasz bor édes.	Die meiſten italieniſchen Weine ſind ſüß.	Понайвыше таліанскогъ віна има сладкогъ.
Sok repedés van ezen a poháron.	Es ſind viele Sprünge in dieſem Glaſe.	Млого пукотина има на овой чаши.
Mennyi nép van a piaczon!	Wie viele Leute ſind auf dem Platze!	Колико света (народа) има на піяцы!
Hány pint bort kapott ön töle?	Wie viel Maß Wein haben Sie von ihm erhalten.	Колико сте ока віна добыли одъ њега?

A szatócs négy hordó olajat, két dézsa tejet, tíz üveg tintát, öt kosár szőlőt s több zsák burgonyát fog hozni.	Der Greißler wird vier Fäſſer Öhl, zwei Scheffel Milch, zehn Flaſchen Tinte, fünf Körbe Weinbeeren und mehrere Säcke Erdäpfel bringen.	Ситнаръ четыри бурета зейтина, два шафоля млека, десетъ флаша мастила, петъ котарица грожђа и више врећа крумпира ће донети.

XV.	XV.	XV.
Névmások.	Fürwörter.	Местоимена.
Én látlak téged.	Ich ſehe dich.	Я видимъ тебе.
Te hallod őt.	Du hörſt ihn.	Ты чуешъ нѣга.
Ö ismer minket (bennünket).	Er kennet uns.	Онъ познае насъ.
Mi szeretünk titeket (benneteket).	Wir lieben euch.	Мы милуемо васъ.
Ti gyülölitek őket.	Ihr haſſet ſie.	Вы мрзите ихъ.
Ök piperézkednek.	Sie putzen ſich.	Они се ћифраю (китe).
Ez a major enyém, hanem a tied többet ér.	Dieſer Maierhof gehört mir, aber der deinige iſt mehr werth.	Овай е маюръ мой, али твой више вреди.
Az én irószerem jobb a tiednél.	Mein Schreibzeug iſt beſſer, als das deinige.	Моя е справа за писанѣ боля одъ твое.
Az a te károd és az övé.	Es iſt dein Schaden und der ſeinige.	То е твоя штета, и нѣгова.
Az ő könyvének kötése csinosabb a mienkénél.	Der Einband ſeines Buches iſt hübſcher als der des unſrigen.	Нѣгове кньиге везъ е леппій одъ нашегъ.
Asok a mi rendszabályaink.	Das ſind unſere Maßregeln.	То су наша правила (мѣре).

MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Amaz a példány a tietek.	Jene Vorſchrift iſt euere	Онай є примѣракъ вашъ.
Az enyéim sokkal diszesebbek mint a tieid.	Meine ſind viel zierlicher als deine.	Мои су украшенїи одъ твои.
Ö kötelessége az és nem az övék.	Es iſt Ihre Pflicht und nicht ihre.	То є ваша дужность, а не њіова.
Az én nővéreim igénytelenebbek mint az önéi.	Meine Schweſtern ſind anſpruchloſer als die Ihrigen.	Мое сестре су смерніе него ли ваше.
A ti borotváitok élesek, az övéi tompák.	Eure Raſiermeſſer ſind ſcharf, ſeine ſind ſtumpf.	Ваше су бріяће бритве оштре, а нѣгове тупе.
Ez a kulcs az ön szobájáé, hol az enyémé?	Das iſt der Schlüſſel von Ihrem Zimmer, wo iſt der von meinem.	Онай є ключъ одъ ваше собе, гди є одь мое?
Az ő véleményök az önével egészen ellentétben áll.	Ihre Meinung iſt der Ihrigen ganz entgegengeſetzt.	Њіова мнѣнія съ вашима сасвимъ у противоположеню стое.
Én magam rajzoltam azt.	Ich habe es ſelbſt gezeichnet.	Я самь то самъ рисовао.
Tenmagad állitod.	Du behaupteſt es ſelbſt.	Ты самъ потврђуешъ.
Minmagunknak tartjuk meg.	Wir behalten es für uns ſelbſt.	Сами за себе задржавамо.
A hiú emberek szerelmesek önmagukba.	Die eitlen Menſchen ſind in ſich ſelbſt verliebt.	Суетни су люди сами у себе залюблѣни.
Kié ez a levéltárcza?	Weſſen iſt dieſe Briefta ſche?	Чія є ова листница (караманъ)?
Kiéi ezek a levelek?	Wem gehören dieſe Briefe?	Чія су ово писма?
Mi az?	Was iſt das?	Шта є то?
Kik ezek az urak?	Wer ſind dieſe Herren?	Тко су ова господа?

Kinek adta ön az ajándékot, melyet küldöttem?	Wem haben Sie das Geſchenk gegeben, welches ich geſchickt habe?	Коме сте дали вы онай поклонъ, кои самъ послао?
Ki az a hölgy, a kinek a napernyöje eltörött?	Wer iſt die Frau, deren Sonnenſchirm gebrochen iſt?	Тко є она госпоѣа, кое сунцобранъ се пребіо?
Itt a legyező, melyet ön keres.	Hier iſt der Fächer, den Sie ſuchen.	Ево лепеза, кою вы тражите.
Csak az, a ki becsületesen él, él boldogúl is,	Nur derjenige, der rechtſchaffen lebt, lebt auch glücklich.	Само онай, кои поштено живи, живи срећно.

XVI.

Folytatás.

Ma ismét ugyanazon zenérrel találkoztam a hidon, kinek hangja minap köz tetszést nyert.	Heute habe ich wieder den nämlichen Sänger auf der Brücke angetroffen, deſſen Stimme neulich einen allgemeinen Beifall gefunden hat.	Данасъ самъ се опетъ са онымъ истымъ певцемъ састао на мосту, коега є гласъ одпомадъ обште задоволство добіо.
Ez olyan kelme, a minöt ön kiván.	Das iſt ein Zeug, wie ſie ihn wünſchen.	Ово є онака роба, каку вы желите.
Mily nagyszerü épület a magyar muzeum!	Welch großartiges Gebäude iſt das ungariſche Muſeum!	Како є величественно зданіе мађарскій музеумъ!
Mennyi pénzre van szükségtek?	Wie viel Geld habt ihr nöthig?	Колико новаца вамъ є нуждно?
Micsoda mesterségen van ön?	Von welcher Profeſſion ſind Sie?	На каквомъ сте занату?
Minö aczélmetszvényt akar ön?	Was für einen Stahlſtich wollen Sie?	Каквый челикорезъ хоћете вы?
Mekkora a zsebórád?	Wie groß iſt deine Taſchenuhr?	Како великій є вашъ джепній сатъ.

Melyik festménynek adja ön az elsőséget?	Welchem Gemälde geben Sie den Vorzug?	Коемъ живопису даете вы првенство?
Akár ki mondotta azt önnek s akárminő alkalommal — hazug volt.	Wer immer es Ihnen geſagt hat und bei was immer für einer Gelegenheit, er war ein Lügner.	Ма тко да вамъ е то рекао и каквомъ му драго приликомъ, лажа е био.
Elfogyott a pénzünk.	Das Geld iſt uns ausgegangen.	Изишли намъ новцы (нестало намъ новаца).
Megkellene mosnod az arczodat.	Du ſollteſt dir das Geſicht waſchen.	Требало бы да лице твое умиешъ.
Szemeit a sok olvasással elrontotta.	Er hat ſich die Augen durch vieles Leſen verdorben.	Очи е свое млогимъ читанѣмъ покваріо.
Ha valami nem tetszik neki, fintorgatja az orrát.	Wenn ihr etwas mißfällt, rümpft ſie die Naſe.	Ако іой се што недопада, напрћуе носъ.
Az némi nehézséggel jár.	Das bietet einige Schwierigkeit dar.	То съ некимъ теретомъ нде.
Senki sem lehet biró saját dolgában.	Niemand kann in ſeiner eigenen Sache Richter ſein.	Нитко не може у собственной ствари судія быти.
Mindenkinek megvannak hibái és gyenge oldala.	Jeder hat ſeine Fehler und ſeine ſchwache Seite.	Свакій има свое погрешке и слабе стране.
Némely állatok alig élnek egy napot.	Manche Thiere leben kaum einen Tag.	Гдикое животинѣ едва єданъ данъ живе.
Semmi sem oly ragadós mint a példa.	Nichts iſt ſo anſteckend als das Beiſpiel.	Ништа ніе тако прилѣпчиво као примѣръ.
Mindent másokért tesz.	Er thut Alles für Andere.	Све за друге чини.
Ők egymást dicsérik.	Sie loben einander.	Они єданъ другогъ хвале.

Egyikök sem tudja.	Keiner von ihnen weiß es.	Ни єданъ одъ ньи не зна.
Van-e valaki itthon?	Iſt Jemand zu Hauſe?	Є ли тко кодъ куће?
Kiki úr a maga házában.	Jeder iſt Herr in ſeinem Hauſe.	Свакій є у своіой кући господаръ.
Mindnyájoknak több pénze van mint esze.	Sie haben Alle mehr Geld als Verſtand.	Они сви имаю више новаца него памети.

XVII.

Igék.

Én számtant tanulok.	Ich lerne Arithmetik.
Én a nyelvtant tanulom.	Ich lerne die Sprachlehre.
Te tökéletesen beszélsz.	Du ſprichſt vollkommen.
Te hibásan beszéled.	Du ſprichſt es fehlerhaft.
Ő engem meglátogat.	Er beſucht mich.
Ő a betegeket is meglátogatja.	Er beſucht auch die Kranken.
Mi virágokat szakitunk.	Wir pflücken Blumen.
Mi a nefelejtset leszakitjuk.	Wir pflücken das Vergißmeinnicht ab.
Ti kék ruhát viseltek.	Ihr tragt ein blaues Kleid.
Ti az új kalapot viseltek.	Ihr tragt den neuen Hut.
Ők rigót fognak.	Sie fangen eine Amſel.

XVII.

Zeitwörter.

Ich lerne Arithmetik.
Ich lerne die Sprachlehre.
Du ſprichſt vollkommen.
Du ſprichſt es fehlerhaft.
Er beſucht mich.
Er beſucht auch die Kranken.
Wir pflücken Blumen.
Wir pflücken das Vergißmeinnicht ab.
Ihr tragt ein blaues Kleid.
Ihr tragt den neuen Hut.
Sie fangen eine Amſel.

XVII.

Глаголи.

Я рачуницу учимъ.
Я єзыкословіе учимъ.
Ты савршено говоришъ.
Ты то погрешно говоришъ.
Онъ мене посећуе.
Онъ и болне посећуе.
Мы цвеће беремо.
Мыћемо споменакъ (не заборавме) откинути.
Вы плаву хальину носите.
Вы новъ шеширъ носите.
Они коса ватаю.

Ők azt föl nem fogják.	Sie faſſen es nicht auf.	Они то не свађаю.
Szobrot faragók.	Ich meißelte eine Statue.	Кипъ резахъ.
A gerendát faragám.	Ich zimmerte den Balken.	Я балванъ делахъ.
Foglyot lövél.	Du ſchoßeſt ein Rebhuhn.	Ты яребицу уби.
Az agarat lövéd.	Du ſchoßeſt das Windſpiel.	Ты хрта уби.
Tervét megváltoztatta.	Er änderte ſeinen Plan.	Онъ е свою основу (одлуку) променуо.
Üstököscsillagot látánk.	Wir ſahen einen Kometen.	Мы репату звезду видисмо.
A császárnét látók.	Wir ſahen die Kaiſerin.	Мы видисмо царицу.
Ajándékot nem hozának.	Sie brachten kein Geſchenk.	Поклона не донесоше.
A mókust elhozák.	Sie brachten das Eichhörnchen.	Веверицу донесоше.
Sokat elvégeztem.	Ich habe viel vollendet.	Млого самъ свршio.
Az olvasást elvégeztem.	Ich habe das Leſen vollendet.	Читанѣ самъ свршio.
Miért nem szántottál?	Warum haſt du nicht gepflügt?	Зашто ниси орао?
Kitéglástad-e a fehérruhát?	Haſt du die Wäſche geplättet?	Еси ли упеглала рубље?
Még nem énekelt.	Er hat noch nicht geſungen.	Iоштъ ниe певао.
A kenyeret megszegte.	Er hat das Brod angeſchnitten.	Лебацъ е начео.
Almát hámoztunk.	Wir haben Äpfel geſchält.	Ябуке смо љуштили.

A hirdetést még nem szegeztük fel.	Wir haben die Ankündigung noch nicht angeſchlagen.	Обзнану іошть нисмо приковали.
Nem oltottátok el a gyertyát?	Habt ihr das Licht nicht ausgelöſcht?	Нисте угасили свећу?
Megborsozták a salátát.	Sie haben den Salat gepfeffert.	Обиберили су салату.
Egy szót sem szóltak.	Sie haben kein Wort geſprochen.	Ни єдну речь нису проговорили.
Leveleket fogok pecsételni.	Ich werde Briefe ſiegeln.	Писма ћу печатити.
A számadást be fogom zárni.	Ich werde die Rechnung abſchließen.	Рачунъ ћу заключити.
Ostyákat fogsz venni.	Du wirſt Oblaten kaufen.	Остіе ћешъ купити.
A lepedőket be fogod szegni.	Du wirſt die Leintücher einſäumen.	Чаршаве ћешъ порубити.
Folyamodványt fog beadni.	Er wird eine Bittſchrift einreichen.	Молбеницу ће предати.
A rétest meg fogja sütni.	Sie wird die Strudel backen.	Савіячу (гужвачу) ће испећи.
Mi vadat fogunk sütni.	Wir werden Wildpret braten.	Мы ћемо дивлячину пећи.
A deszkát meg fogjuk gyalulni.	Wir werden das Brett hobeln.	Даску ћемо остругати.
Viaszgyertyákat fogtok gyújtani.	Werdet ihr Wachskerzen anzünden?	Хоћете ли воштанице упалити?
Nem fogjátok őt fölkeresni?	Werdet ihr ihn nicht aufſuchen?	Нећете га истражити?
Nem fognak dolgozni.	Sie werden nicht arbeiten.	Нећеду радити.
A napszámosok a gátat nem fogják elpusztítani.	Die Taglöhner werden den Damm nicht zerſtören.	Надничари неће насипъ разорити.

XVIII. XVIII. XVIII.

Folytatás. Fortſetzung. Продуженѣ.

Tégy jót.	Thue gutes.	Чини добро.
Tedd kötelességedet.	Thue deine Pflicht.	Учини твою дужность.
Varrja meg az ingeket.	Sie ſoll die Hemden nähen.	Нека сашіе кошуљѣ.
Vezessen ön bennünket.	Führen Sie uns.	Водите насъ вы.
Ne rágalmazzunk másokat.	Verleumden wir nicht Andere.	Не оговараймо друге.
Fizessétek meg adósságaitokat.	Bezahlt euere Schulden.	Платите дугове ваше.
Ne kinozzák füleimet.	Sie ſollen meine Ohren nicht plagen.	Нека ми не муче уши.
Reméljek-e tovább is ?	Soll ich auch ferner hoffen ?	Могу ли се и за даљѣ надати?
Miért higyem szavait ?	Warum ſoll ich ſeinen Worten glauben?	Зашто да вѣруемъ нѣговымъ речма?
Miért ne szeresse felebarátját ?	Warum ſoll er ſeinen Nächſten nicht lieben ?	Зашто не бы свога ближнѣгъ любіо ?
Miért tartsuk meg igéretünket ?	Warum ſollen wir unſer Verſprechen halten ?	Зашто да држимо обећанѣ наше?
Azt kérditek, hogy pénzt kölcsönezzetek e neki ?	Ihr fragt, ob ihr ihn Geld leihen ſollet?	То пытате, хоћете ли му новаца позаймити ?
Miért ne mondjanak igazságot ?	Warum ſollen ſie nicht Wahrheit reden ?	Зашто да не кажу истину ?
Miért ne oktatnám őt ?	Warum ſollte ich ihn nicht unterrichten ?	Зашто га не бы поучавао ?
Ha én ásványokat gyüjtenék.	Wenn ich Mineralien ſammelte.	Кадъ бы я руде скупляо.
Ha te pénzt kereshetnél.	Wenn du Geld verdienen könnteſt.	Кадъ бы ты новце заслуживати могао.
Ha vagyonodat elveszteném.	Wenn du dein Vermögen verlöreſt.	Кадъ бы ты твое имањѣ изгубіо ?

Ha a gőzhajó elmenne.	Wenn das Dampfſchiff abführe.	Кадъ бы пароброд отишао.
Ha öt otthon találná.	Wenn er ihn zu Hauſe antreffen würde.	Кадъ бы га кодъ куће нашао.
Ha orvost hínánk.	Wenn wir einen Arzt holen würden.	Кадъ бы лѣкара звали.
Ha a gonoszt gyülölnök.	Wenn wir das Böſe haßten.	Кадъ бы зло мрзили.
Miért ne kérnétek meg a jegyzőt?	Warum würdet ihr den Notär nicht erſuchen?	Зашто не бы сте замолили бележника?
Ha nyelvet tanulmányoznának.	Wenn ſie eine Sprache ſtudieren würden.	Кадъ бы се језику учили.
Ha a panaszt megvizsgálnák.	Wenn ſie die Klage unterſuchen würden.	Кадъ бы тужбу испитали.
Ha hátat forditottam volna.	Wenn ich den Rücken gekehrt hätte.	Кадъ бы самъ леђа окренуо био.
Miért ne köszörültem volna meg a kést?	Warum hätte ich das Meſſer nicht gewetzt?	Зашто не бы био наоштрио ножъ?
Ha elnyirted volna hajamat.	Wenn du mein Haar geſchnitten hätteſt.	Да си ми ошишао био косу.
Ha elkábítottál volna.	Wenn du mich betäubt hätteſt.	Кадъ бы си ме био забуниo (зенео).
Ha korbácscsal üzött volna el bennünket.	Wenn er uns mit Peitſchenhieben fortgejagt haben würde.	Кадъ бы насъ бичемъ отерао био.
Ha ujjal mutattunk volna rá.	Wenn wir mit Finger nach ihm gezeigt hätten.	Кадъ бы претомъ на њега показивали были.
Ha öt elkisértük volna.	Wenn wir ſie begleitet haben würden.	Кадъ бы смо га одпратили были.
Ha a labdát kivántátok volna.	Wenn ihr den Ball verlangt hättet.	Кад бы сте лопту желили были.
Ha hirt kaptak volna Bécsből.	Wenn ſie Nachricht aus Wien erhalten hätten.	Кадъ бы су вѣсть изъ Беча добыли были.
Miért ne pörkölték volna meg a kávét?	Warum hätten ſie den Kaffe nicht geröſtet?	Зашто не бы кафу пржили были?

Én a kérelmét támogatandom. — Ich werde ſeine Bitte unterſtützen. — Я њу му молбу подкреплявали.

Tüket keresendek. — Ich werde Nadeln ſuchen. — Игала њу тражити.

Te bizonyosan eltagadandod. — Du wirſt es gewiß ableugnen. — Ты ћешъ зацело затаити.

Ruhákat porzandasz és kefélendesz. — Du wirſt Kleider ausklopfen und ausbürſten. — Хальине ћешъ испрашити и исчеткати.

Ő a takaréktüzhelyet befütendi. — Er wird den Sparherd heitzen. — Угреяће штедно огњиште(шпархердъ).

Mi a tüzet észreveendjük. — Wir werden das Feuer gewahr werden. — Мы ћемо ватру приметити.

Nehányat megbüntetendünk. — Wir werden einige beſtrafen. — Казнићемо неколицыну.

Ti nagy boldogságot élvezendetek. — Ihr werdet ein groſſes Glück genieſſen. — Вы ћете велико блаженство уживати.

A fát vágandjátok. — Ihr werdet das Holz hacken. — Дрва ћете цепати.

Ők követ fürészelendenek. — Sie werden Steine ſägen. — Они ће пилити каменъ.

A virágkoszorút széttépendik. — Sie werden den Blumenſtrauß zerreiſſen. — Они ће разтргати китy цвећа.

XIX.

Igék határozókkal összekötve.

XIX.

Zeitwörter mit Nebenwörtern verbunden.

XIX.

Глаголисъ наречіяма скопчани.

Én folyvást dolgozom. — Ich arbeite fortwährend. — Я непрестано радимъ.

Te soká aluszol. — Du ſchläfſt lange. — Ты дуго спавашъ.

Ő még mindig szomorkodik. — Er trauert noch immer. — Онъ тужи іоштъ еднако.

Mi tisztán megmosdunk. — Wir waſchen uns reinlich. — Мы ћемо се чисто умити.

Ti most nem fürdötök.	Ihr badet euch jetzt nicht.	Вы се садъ не кунате.
Ök együtt esznek.	Sie eſſen beiſammen.	Они еду заедно.
Én erősen éhezém.	Ich hungerte ſtark.	Я здраво гладнихъ.
Te mohón iwál.	Du trankeſt haſtig.	Ты піше лакомо.
Ő sohasem imádkozék.	Er bethete niemals.	Онъ се не моляше никадъ Богу.
Mi keservesen csalatkozánk.	Wir täuſchten uns bitterlich.	Мы се варасмо люто.
Ti legalább emlékezétek.	Ihr erinnert euch wenigſtens.	Вы се баремъ сећасте.
Ök határtalanul bizának.	Sie trauten unendlich.	Они се уздаху безгранично.
Én ide telepedtem.	Ich habe mich hieher niedergelaſſen.	Я самъ се овде настаніо.
Te nagylelkűleg cselekedtél.	Du haſt großmüthig gehandelt.	Ты си великодушно поступіо.
Ő gyakran gondolkozott.	Er hat oft nachgedacht.	Онъ е често размишлявао.
Mi meglehetősen iparkodtunk.	Wir haben uns ziemlich befleißigt.	Мы смо се прилично паштили.
Ti előretolakodtatok.	Ihr habt euch vorausgedrängt.	Вы сте се напредъ турали.
Ök hátrahúzódtak.	Sie haben ſich zurückgezogen	Они су се натрагъ повукли.
Hová ugorjam?	Wohin ſoll ich ſpringen?	Куда да скочимъ?
Oda rejtőzzél.	Verſtecke dich dahin.	Сакрисе тамо.
Mindenütt virágozzék.	Es blühe überall.	Нека цвета свугди.

Örökké haragudjunk-e?	Sollen wir ewig zürnen?	Да се навекъ срдимо?
Lakjatok másutt.	Wohnet (ihr) anderswo.	Обитавайте на другомъ месту.
Tüstént engedelmeskedjenek.	Sie ſollen ſogleich gehorchen.	Одма нека послушаю.
Ha én ezután is boszonkodnám.	Wenn ich mich auch fernerhin ärgerte.	Кадъ бихъ се я іоште и после срдіо.
Ha te örömest barátkoznál.	Wenn du gern Freundſchaft pflegteſt.	Кадъ бы се ты радо пріятељіо.
Ha a fa korán gyümölcsöznék.	Wenn der Baum frühzeitig Frucht brächte.	Кадъ бы дрво рано плодородило?
Ha mi buzgón esedeznénk.	Wenn wir eifrig fleheten.	Кадъ бы се мы ревностно молили.
Ha ti elég bölcsen uralkodnátok.	Wenn ihr genug weiſe herrſchen würdet.	Кадъ бы вы доста мудро владали.
Ha ők hamisan alkudnának.	Wenn ſie fälſchlich handeln würden.	Кадъ бы се они лажно погађали.
Én kevéssé törödendem.	Ich werde mich wenig bekümmern.	Я ћу се мало старати.
Te valószinüleg aggódandol.	Du wirſt dich wahrſcheinlich ängſtigen.	Ты ћешъ се по свой прилицы плашити.
Ő másuvá esendik.	Er wird anderswo fallen.	Онъ ће на друго место пасти.
Mi épen nem változandunk.	Wir werden uns keineswegs verändern.	Мы се башъ нећемо променути.
Ti egészen átázandotok.	Ihr werdet ganz durchnäßet werden.	Вы ћете сасвимъ прокиснути.
Ők hasonlóan elvérzendenek.	Sie werden gleichfalls verbluten.	Они ће такође пролити крвь.
Hogy híják ezt németül?	Wie heißt das Deutſch?	Како се зове то немачки?

Ő most sokkal jobban beszél olaszúl. — Er ſpricht jetzt viel beſſer italieniſch. — Онъ говори садъ много болѣ таліански.

Ez az irás sokkal roszabb, mintsem olvashatnám. — Dieſe Schrift iſt zu ſchlecht, als daß ich ſie leſen könte. — Овай рукописъ е много хрђавіи, него да бы га могао прочитати.

A holnap kifizetendő váltó. — Der Morgen zu bezahlende Wechſel. — Сутра исплатити се имаюћа мѣница.

A még holnapután szállitandó árúk. — Die noch übermorgen zu liefernden Waaren. — Іоште прекосутра разаслати се имаюћа роба.

A tavaly kihirdetett törvények. — Die voriges Jahr veröffentlichten Geſetze. — Прошле године обнародовани закони.

Az idén eltörlött rendeletek. — Die dieſes Jahr abgeſchafften Verordnungen. — Ове године укинуте наредбе.

A tegnap este kapott levél. — Der geſtern Abend erhaltene Brief. — Синоћъ пріимлѣно писмо.

A tegnapelőtt délben kért kölcsön. — Das vorgeſtern Mittag gebetene Darlehen. — Прекюче у полдне исканый заямъ.

XX.

Kötszók.

Én gyülölöm és megvetem a roszat. — Ich haſſe und verachte das Böſe. — Я мрзимъ и презиремъ зло.

Sem pénz sem tekintély nem tesznek bennünket boldogokká. — Weder Geld noch Anſehen machen uns glücklich. — Ни новцы ни важностъ нечине насъ сретными.

Nincs önnek szüksége bélésre is? — Brauchen Sie nicht auch Futter? — Hie вамъ и постава нуждна?

XX.

Bindewörter.

XX.

Саюзи.

Jobb későn mint soha.	(Es iſt) beſſer ſpät als nie.	Боље е и касно, него ли никадъ.
A hód él mind a vízben mind a szárazon.	Der Biber lebt ſowohl im Waſſer als auf dem Lande.	Дабаръ живи како на води, тако и на суву.
Ha leirta ön a levelet, vigye el a postára.	Wenn Sie den Brief abgeſchrieben haben, tragen Sie ihn auf die Poſt.	Кадъ препишете писмо, однесите га на пошту.
Elvinném, de nincs hatkrajczáros postabélyegem.	Ich würde ihn tragen, aber ich habe keinen Sechskreuzer-Poſtſtempel.	Однео бих га, али немамъ штемпла одъ шестъ крајцара.
Ámbár hölgy, mégis erélyes.	Ob ſie gleich ein Weib iſt, iſt ſie doch energiſch.	Премда е женска, опетъ е ревностна.
A gyomot ki kell irtani, mert elnyomja a veteményt.	Man muß das Unkraut ausrotten, denn es unterdrückt das Küchengewächs.	Коровъ треба истребити, ербо квари усевъ.
Csak addig voltam egészséges, mig falun laktam.	Ich war nur ſo lange geſund, als ich auf dem Lande wohnte.	Текъ самъ донде био здравъ, докъ самъ на селу обитавао.
Hizeleg nekem, noha tudom, hogy engem nem becsül.	Er ſchmeichelt mir obzwar ich weiß, daß er mich nicht ſchätzt.	Улагуе ми се, премда знамъ, да ме не почитуе.
Ez az énekesnő nem oly kecses mint erényes.	Dieſe Sängerin iſt nicht ſo graziös als tugendhaft.	Ова певачица није толико умилна колико добродѣтелна.
Nem tudom, valjon vette-e az inas kártyát, vagy elfeledte?	Ich weiß nicht, ob der Bediente Karten gekauft, oder darauf vergeſſen hat?	Не знамъ, да ли е служитель купіо карте, или е заборавіо?
Az asztalos eljött, mielőtt hivattam.	Der Tiſchler kam, bevor ich ihn rufen ließ.	Столаръ е пре дошао, него што самъ га звати дао.

Sene hazudj, sene lopj.

Du ſollſt weder lügen, noch ſtehlen.

Нити лажи, нити кради.

Semnem láttam, semnem hallottam.

Ich habe es weder geſehen, noch gehört.

Нити самь чуо, нити самь видіо.

Bármily eszes vagy, mégis szembetünő hibákat követtél el.

So vernünftig du auch biſt, haſt du doch auffallendeFehler begangen.

Колико си разуманъ, опетъ си очевидне погрешке учиніо.

Visszaadtam neki a nyerget, mivel többé nem lesz rá szükségem.

Ich habe ihm den Sattel zurückgeſtellt, weil ich ihn nicht mehr nöthig haben werde.

Седло самь му вратіо, єръ ми више неће быти нуждно.

Minél többször gondolok rá, annál jobban fáj a szívem.

Je mehr ich daran denke, um ſo mehr ſchmerzt mir das Herz.

Колико више о томъ мыслимъ, толико ме больма єрце боле.

Minél ostobább, annál kevélyebb, — minél lustább, annál szegényebb.

Je dummer, deſto ſtolzer, je fauler, deſto ärmer.

Што є глупіи, то є гордіи, што є лѣніи, то є сиромашніи.

Vagy kérjen ön bocsánatot, vagy megutált ember marad.

Entweder bitten Sie um Verzeihung, oder Sie werden ein verachteter Menſch bleiben.

Или молите за опроштенѣ, или ћете презренъ човекъ остати.

Az atyám nekem a következő javaslatot tevé, tudniillik: adjam bérbe városi szállásomat s menjek hozzá gazdálkodást üzni.

Mein Vater machte mir folgenden Vorſchlag, ich ſoll nämlich meine Stadtwohnung vermiethen und zu ihm Landwirthſchaft betreiben gehen.

Мой отацъ слѣдующе ми є предложенѣ учиніо, то є: да издамъ мое варошко обиталиште и къ нѣму идемъ польско домостроєнѣ водити.

Mihelyt dolgaimat bevégeztem, tüstént teljesítem kivánatát.

Sobald ich meine Geſchäfte beendigt habe, werde ich ſogleich ſein Verlangen erfüllen.

Чимъ самь послове довршіо, одма ћу желю нѣгову испунити.

Minthogy ez a szövet jutányos, következésképen kapós.

Da dieſer Zeug billig iſt, folglich hat er einen ſtarken Abgang.

Будући е твориво ово ефтино, слѣдователно и весма пролази.

Sőt az oroszlánt is megtámadja.
Miután soká betegeskedett, végezetre csakugyan meghalt.

Er greift ſogar den Löwen an.
Nachdem er lange gekränkelt hatte, ſtarb er endlich einmal.

Шта више онъ и на лафа удара.
По чемъ е дуго боловао, напослѣдакъ е умрео.

XXI.

XXI.

XXI.

Tulajdonnevek és állapotelnevezések.

Eigennamen und Standesbenennungen.

Имена собствена и наименования стања.

Pierre és társa bankárok Párisban tavaszszal megbuktak.

Pierre und Comp. Bankiers in Paris haben im Frühjahre Bankerotte gemacht.

Пиерре и нѣговъ компаниста банкери у Парізу пролетосъ су банкротірали.

Zámory Károly, pesti ügyvéd úr, a nyáron Kolosvárra fog utazni.

Herr Karl Zámory, Advocat in Peſt, wird im Sommer nach Klauſenburg reiſen.

Карлъ Заморій, Адвокатъ у Пешти, на лето ће у Клаузенбургъ путовати.

Dukát kisaszszonyok még őszszel megérkeztek Prágából Kassára.

Die Fräulein Dukat ſind noch im Herbſt von Prag nach Kaſchau angekommen.

Господичне Дукатъ, іоштъ су есенасъ изъ Прага у Кашшаву (Кошицу) приспеле.

Schuller könyvnyomdász a télen Lipcséből új betűket fog hozatni.

Buchdrucker Schuller wird im Winter von Leipzig neue Buchſtaben holen laſſen.

Штампаръ Шуллеръ, на зиму ће дати донети изъ Лайбціга нова писмена.

Puskás Ferencz nagykereskedő vasárnap Brassó vidékére sorsjegyeket küldött.

Großhändler Franz Puskás hat Sonntag nach Burzenland Loose geſchickt.

Великокупацъ Францъ Пушкашъ послао е у неделю лозове у Брашавскій предѣлъ.

Kéry János szállitó hétfőn fogja beváltani lejárt váltóját Szebenben.

Spediteur Johann Kéry wird Montag ſeinen verfallenen Wechſel in Hermannſtadt einlöſen.

Шпедитеръ Іованъ Керій у понеделякъ ће искупити свою пропалу мѣницу у Сибиню.

Rátky Károly újvidéki gyáros ur kedden este Pozsonban meghetegedett.

Herr Karl Rátky Fabrikant aus Neuſatz iſt Dienſtag Abends in Preßburg erkrankt.

Карлъ Ра́ткій фабрикантъ у Новомъ Саду у вторникъ на вече разболеосе у Пожуну.

Bruder Jakab folyamkém szerdán a bécsi börzén államkötelezvényeket vásárlott.

Agioteur Jakob Bruder hat Mitwoch auf der Wiener Börſe Staatsſchuldſcheine gekauft.

Ажіотеръ Якобъ Брудѐръ у среду е у Бечу државна обвезателства куповао.

Dunka Péter gépész csötörtökre Lőcsére törvényszék elé idéztetett.

Maſchienenmacher Peter Dunka iſt für Donnerſtag nach Leitſchau vor Gericht gefordert.

Машініста Петаръ Дунка за четвртакъ е предъ судъ у Лайчаву позватъ.

Elkezdette-e ön pénteken Brankovics Józseffel a leszámitóüzletet Bukarestban?

Haben Sie das Disconto-Geſchäft mit Joſeph Brankovics in Bukareſt Freitag angefangen?

Сте ли вы у петакъ започели съ ІосифомъБранковићемъ дішконтіраня послове у Букарешту?

Szombaton fogom megküldeni Erös számtartónak a vitelbért Esztergomba.

Samſtag werde ich dem Rentmeiſter Erös den Frachtlohn nach Gran zuſenden.

У субботу ћу послати рентмајстору (приходару) Ерешъ кирію у Острогонъ.

Nagy Gábor timárnak Fekete András könyvvivőhöz Győrbe czimzett bérmentes levelét újévkor Pécsen kézbesítettem.

Den an den Buchhalter Andreas Fekete in Raab abreſſirten frankirten Brief des Lederers Gabriel Nagy habe ich zu Neujahr in Fünfkirchen eingehändigt.

Писмо Гавріила Наџъ, кожара у ђуръ на Андрію Фекете, книговодителя, управлѣно отъ поштарине слободно о новой години у Печую самъ предао.

Austria Törökországgal határos.

Österreich gränzt an die Türkei.

Аустрія съ Турскомъ граничи.

Boltom a Szervitatéren van.

Ich habe mein Gewölb auf dem Serviten-Platz.

Продавницу имамъ на Сервітской піяцы.

Olvasta ön Kölcsey és Garay költeményeit?

Haben Sie Kölcsey's und Garay's Gedichte geleſen?

Читали сте Келчеійна и Гараійна стихотворенія?

Mindig gyönyörrel emlékezem Mátyás királyra.

Ich erinnere mich immer mit Vergnügen an König Mathias.

Я се свагда съ радостію опоминѣмъ Краля Матеє.

Nagy Lajos legkitünőbb férfia volt saját korának.

Ludwig der Große war der ausgezeichnetſte Mann ſeines Zeitalters.

Великій Лудвігъ быо е найотличніи мужъ свога времена.

A Szent István temploma a Jánosutczában van.

Die Stephan's-Kirche iſt in der Johannisgaſſe.

Црква Св. Стефана налазисе у Іовановой улицы.

Szent György és Szent Mihálykor fizetik a házbért.

Zu Georgi und Michaeli zahlt man den Hauszins.

О ђурђеву и Міholю плаћасе аренда за обиталиште.

Úrnapkor Báró N.-nél ebédelek.

Am Frohnleichnamstage ſpeiſe ich bei Baron N. zu Mittag.

О Брашанчеву ћу кодъ Н. Барона ручати.

Husvétot, Pünkösdöt s Karácsont rendesen Milánóban töltöm.

Oſtern, Pfingſten und Weihnachten bringe ich gewöhnlich in Mailand zu.

Ускрсъ, Дуове и Божићъ редовно у Майланду (Милану) проводимъ.

Herczeg Eszterházy Pál volt a cs. k. koronázási követ az orosz udvarnál.	Fürſt Paul Eszterházy war kk. Krönungsgeſandte am ruſſiſchen Hofe.	Кнезъ Павелъ Естерхазій е био крунисања посланикъ при руссійскомъ двору.
Szarvasy szolgabiró árvereste el a Bauertól lefoglalt kamatszelvényeket.	Der Stuhlrichter Szarvasy hat die von Bauer in Beſchlag genommenen Zinscoupons licitirt.	Сарваший великій суданъ дражао (ліцитірао)е одъ Бауера зауставлѣне каматне одрезке.
N— gróf, elnöke az országos főtörvényszéknek Zágrábban.	Graf N. iſt der Präſident des Oberlandesgerichtes zu Agram.	Графъ М. е начелникъ државногъ главногъ суда у Загребу.

Harmadik rész.

Első szakasz.

A legszokottabb nyelvsajátságok.

Dritter Theil.

Erſter Abſchnitt.

Die gebräuchlichſten Idiotiſmen.

ТРЕЋА ЧАСТЬ.

Прво отделенѣ.

Најобычніе собственности єзыка.

Hogy van ön?	Wie geht es Ihnen?	Како сте?
Jól vagyok.	Es geht mir wohl.	Добро самъ.
Mint lesz sorsom?	Wie wird es mir gehen?	Како ће ми быти?
Harmadik hete.	Es geht in die dritte Woche.	Трећа є неделя.
Ez a szobaablak az utczára szolgál.	Dieſes Zimmerfenſter geht auf die Gaſſe.	Овай собный проворъ на улицу служи.
Becsületesen eljárnak benne.	Man geht dabei redlich zu Werke.	Поштено се поступа у томъ.
Szívére hat.	Es geht ihm zu Herzen.	Дира га у срдце.
Segítségemre van.	Er geht mir an die Hand.	Онъ ми є у помоћи.

Nem tudom hanyadán vagyok vele.	Ich weiß nicht wie ich mit ihm daran bin.	Не знамъ на чему самъ съ њиме.
Bajod van?	Fehlt dir etwas?	Фали ти што?
Jó néven vettük.	Wir haben es gut aufgenommen.	За добро смо нрiимили.
Vigyázzon ön magára!	Nehmen Sie ſich in Acht!	Пазите на себе!
Kedvem kerekedett.	Ich bekam Luſt.	Захтело ми се.
Ön az oka.	Die Schuld liegt an Ihnen.	Вы сте криви.
Ök képesek, kitelik tőlök.	Sie ſind im Stande.	Они су кадри учинити.
Tönkre tette magát.	Er hat ſich zu Grunde gerichtet.	Себе е упропастio.
Sok bajjal jár.	Es iſt mit vielen Schwierigkeiten verbunden.	Съ млогимъ тегота-ма е скопчано.
Nem bánom.	Ich frage nichts darnach.	Не маримъ.
Lánczra verték.	Man hat ihm Ketten angelegt.	У ланце га метнули.
Szavatartó ember vagy.	Du biſt ein Mann vom Worte.	Ты си човекъ одъ речи.
Nehezemre esett.	Es iſt mir ſchwer gefallen.	Тежко ми е пало.
Oda vagyunk.	Es iſt um uns geſchehen.	Пропали смо.
Hányjaveti ember vagy.	Du biſt ein Großthuer.	Ты си човекъ величавъ.
Valamire áldomást inni.	Etwas mit einem Trunk feiern.	Алдумашъ нити на штогодъ.
Menőfélben vagyok.	Ich bin im Begriffe zu gehen.	Я самъ при полазку.
Mához egy hétre.	Heute über acht Tage.	Одъ данасъ на недељу дана.

Négy nap alatt.	Innerhalb vier Tagen.	Између четыри дана.
Mához két hétre.	Ueber vierzehn Tage.	Одъ данасъ на две недељ.
Mához esztendőre.	Heute übers Jahr.	Одъ данасъ на годину дана.
Nincs kedvem hozzá.	Ich habe keine Luſt dazu.	Немамъ волѣ къ томе.
Ne okozzon ön engemet.	Geben Sie mir nicht die Schuld.	Немойте мене кривити.
Hátrább az agarakkal.	Sachte, ſachte, nicht ſo bunt gethan.	Себи руке девере.
Megházasodtam.	Ich habe mich geheirathet (ich habe mir eine Frau genommen).	Оженіо самъ се.
Férjhez ment.	Sie hat geheirathet (ſie hat ſich einen Mann genommen).	Удала се.
Adjon ön neki borravalót.	Geben Sie ihm ein Trinkgeld.	Дайте му на віно.
Merre esik Pest?	Wozu liegt Peſt?	На коју страну пада Пешта?
Gyalog menni.	Zu Fuß gehen.	Пешице ићи.
Lóháton jött.	Er kam zu Pferde.	На коню е дошао.
Mi baj?	Was giebts?	Шта е?
Nem akarsz szót fogadni.	Du willſt nicht gehorchen.	Нећешъ да слушашъ.
Világnak ment.	Er ging in die weite Welt.	Отишао е у белый светъ.
Valakit cserben hagyni.	Jemanden im Stiche laſſen.	Кога изневерити.
Becsületem forog fenn.	Es gilt um meine Ehre.	Тиче се чести моє
Egy cseppet sem látok.	Ich ſehe keinen Stich.	Башъ ништа не видимъ.
Megjárta, megesett neki.	Er iſt übel angekommen.	Тай е зло прошао.

Hozzá kell látni a dologhoz.	Man muß Hand ans Werk legen.	Треба дѣлу пріонути.
Kifogott rajta.	Er hat über ihn geſiegt.	Онъ га е победіо.
Pártját fogtam.	Ich habe mich ſeiner angenommen.	Страну самъ му држао.
Mézes száju vagy.	Du biſt von ſüßen Worten.	Ты си сладкоречивъ.
Egy csepp esze sincs.	Er hat kein Quentchen Verſtand.	Нема ни мало памети.
Mi közöd hozzá?	Was geht das dich an?	Шта е теби до тога?
Esőfélben van.	Er iſt nahe daran zu fallen.	Налази се у паденію.
Nem igaz.	Es iſt nichts an der Sache.	Није истина.
Sok dolgom van.	Ich habe viel zu thun.	Млого посла имамъ.
Közel száz forintunkba kerül.	Es wird uns an Hundert Gulden koſten.	Скоро ће намъ до сто форинтій стати.
Keveset törődik vele.	Er kümmert ſich wenig darum.	Слабо мари (брине се) за то.
Az világos.	Das liegt vor Augen.	То е ясно.
Tovább nem győzzük.	Wir können es nicht mehr beſtreiten.	Не можемо далѣ.
Hitemre.	Bei meiner Treu.	Вере ми.
Lelkemre.	Bei meiner Seele.	Душе ми.
A fris lég jól esik neki.	Die friſche Luft ſchlägt ihm gut an.	Свежій воздухъ добро му чини.
Jó izün esett önnek az ebéd?	Hat das Mittagsmal Ihnen gut geſchmeckt?	Єсте ли сладко обѣдовали?
Valamit halogatni.	Etwas auf die lange Bank ſchieben.	Штогодъ одлагати (провлачити).
Eredj haza.	Geh nach Hauſe.	Иди куѣи.

Jól birja magát.	Er iſt wohlhabend.	Добро стои (имућанъ е).
Valamit véghez vinni, létesíteni.	Etwas zu Stande bringen.	Штогодъ израдити, произвести.
Csepp meleg sincs.	Es iſt gar nicht warm.	Ніе ни најманѣ топло.
Hajunk szála fölborzad.	Die Haare ſtehen uns zu Berge.	Коса памъ расте.
Eszem ágában sincs.	Ich erinnere mich nicht im geringſten ſeiner.	Я га се ни најманѣ не опоминѣмъ.
Annak vége van.	Es iſt aus damit.	Край е томе.
Alább hagyott vele.	Er hat gelindere Saiten aufgezogen.	Опъ е попустіо.
A nap leáldozik.	Die Sonne geht unter.	Сунце заилази.
Megkenték a markát.	Man hat ihn beſtochen.	Шаке му намазали (подмазали га).
Már koros ember.	Er iſt ſchon bei Jahren.	Човекъ е већъ у годинама.
Ránk fogták.	Man hat es uns aufgebürdet.	На насъ су потворили.
Félek itt.	Es wird mir bange hier.	Бонмъ се овде.
Szemet mereszteni.	Große Augen machen	Очи бечити (дивитисе).
Szeget ütött a fejembe.	Es fiel mir auf.	То ми е бригу узроковало).
Valakinek szavába vágni.	Jemanden in die Rede fallen.	Коме у речь пасти (речь коме пресећи).
Nincs eszén.	Er iſt nicht bei ſich.	Ніе при памети (при себи).
Hivatalodra éhezik.	Er lauert auf dein Amt.	За твоимъ званіемъ грамзи.

Útnak indult.	Er hat ſich auf den Weg, auf die Beine gemacht.	Кренуо се в на пут (дигао се да иде).
Egyremásra számitva.	Eins ins Andere gerechnet.	Једно на друго рачунаюћи.
Eszembe ötlött.	Es kam mir in den Sinn.	Пало ми в у паметь.
Beteljesedett.	Es iſt in Erfüllung gegangen.	Испунилосе.
Egész erejéből fut.	Er läuft aus Leibeskräften.	Изъ све снаге трчи.
Szivedre kötöm.	Ich lege es dir ans Herz.	На срце ти полажемъ (мећемъ).
Erővel rám kötötte.	Er hat es mir mit Gewalt aufgedrungen.	Силомъ ми в наметнуо.
Beléd fog kötni.	Er wird mit dir anbinden.	Насрну ће на тебе.
Szert tettünk rá.	Wir haben es uns angeſchafft.	Набавили смо.
Tedd meg jó szerével.	Thue es gutwillig.	Учини доброволно (лепымъ начиномъ).
Valakit könnyü szerével rászedni.	Jemanden auf leichte Weiſe hinter das Licht führen.	Кога на лакъ начинъ преварити.
Kelepczében vagyunk.	Wir ſtehen zwiſchen Thür und Angeln.	У смо у клони (у процеп).
Szememe tünik, ötlik.	Es fällt mir in die Augen.	У очи ми пада.
Vegye ön gondolóra.	Ziehen Sie es in Betrachtung.	Разсудите стварь.
Szememre hányta.	Er hat es mir vorgeworfen.	Пребацыо ми в.
Nincs pénzem.	Es fehlt mir an Geld.	Немамъ новаца.

Nincs nálam pénz.	Ich bin nicht bei Geld.	Немамъ кодъ себе новаца.
Öcséd még nagyra megy.	Dein Bruder wird es noch weit bringen.	Братъ ће ти іоштъ далеко дотерати.
Szívszakadva várom egy jó barátomat.	Ich erwarte sehnlichst einen guten Freund von mir.	Сдва чекамъ єдногъ мога доброгъ пріятеля.
Ahhoz semmi közöm.	Damit habe ich nichts zu thun.	Мене се то не тиче.
Nincs szebb az erénynél.	Es geht nichts über die Tugend.	Нема лепше одъ добродѣтельи.
Nincs ellene semmi szólód?	Hast du nichts dagegen?	Ништа немашъ противъ тога?
A leányát férjhez adta.	Er hat seine Tochter verheirathet.	Кћерь є свою удао.
Csodaember.	Ein Wunder von einem Menschen.	Чудо одъ човека.
Markos legény.	Er ist ein handfester Mann.	Пояко момче.
Fajankó.	Ein hölzener Mensch.	Дрвенякъ.
Istenadta.	Armer Teufel.	Кукавица човекъ.
Keresztül kasul.	Durch und durch.	Преко и уздужъ.
Elment a kedvem.	Ich verlor die Lust.	Изгубіо самъ волю.
Mintha kicseréltéḱ volna őt.	Er war wie ausgewechselt.	Са свимъ є другій човекъ постао.
Mindig kimondja, a mi szivén van.	Was er im Herzen hat, hat er immer auf der Zunge.	Што му на срдцу, то му и на єзыку.
Tetőtől talpig mérted őt.	Du hast ihn vom Kopf bis zur Zehe gemessen.	Ты си га одъ пете до главе меріо.
Viradatkor.	Beim Anbruch des Tages.	При свитаню.

Napnyugtakor.	Beim Sonnenuntergang.	При залазку сунца.
Ne teketóriázzon ön, ne vonakodjék.	Machen Sie keine Umſtände.	Не чините неприлике, не извлачитесе.
Nagyon sajnálom.	Es thut mir unendlich leid.	Врло ми е жао.
Müvészetre adta magát.	Er hat ſich auf die Kunſt verlegt.	Отдао се на вештину.
Könnyen beszélhettek.	Ihr habet gut reden.	Лако можете говорити.
Tréfát üzni belőlem!	Mich zum Beſten haben!	Одъ мене шалу изводити!
Mindenkibe beleakad.	Er fängt mit Jedermann Händel an.	У свакогъ забада.
Még tíz forintommal vagy adós.	Ich habe noch zehn Gulden bei dir gut.	Іоште си ми десетъ форинтій дужанъ.
Valóban igen sok.	Das iſt zu viel in der That.	Заиста, то е врло млого.
Szóbeszédből tudjuk.	Wir wiſſen es vom Hörenſagen.	Изъ чувења знамо.
Rám sem hallgat.	Er achtet nicht meine Worte.	Онъ не слуша моє речи.
Felhagyok vele.	Ich laſſe es fahren.	Одъ тога ћу одступити.
A kocsis jól hajt.	Der Kutſcher fährt gut.	Кочіашъ добро тера.
Kiadtam rajta.	Ich habe ihn entlaſſen.	Я самъ га одпустіо.
Nevemen szólitott.	Er hat mich beim Namen genannt.	По имену ме еословіо.
Boszut áll rajtunk.	Er wird ſich an uns rächen.	Онъ ће намъ се осветити.
Föllábadt, lábra kapott.	Er iſt wieder auf die Beine gekommen.	Мало се предигао.

Semmit sem adunk rá.	Wir halten nichts darauf.	На то ништа не држимо.
Hiában hánytam vetettem az eszemet.	Vergebens habe ich mir den Kopf darüber zerbrochen.	Бадава сам главу ломио.
Megreped a szívem örömömben.	Das Herz bricht mir vor Freude.	Срце ће ми одъ радости изскочити.
Az ellenség tüzzel vassal pusztit.	Der Feind sengt und brennt.	Непріятель мачемъ,ватромъ пустоши.
Megszegi a békét.	Er bricht den Frieden.	Миръ ће повредити.
Rajtad nem fog a szó.	Dir nützt keine Rede.	Теби речи не ползую.
Mindenre ráállotok.	Ihr gehet alles ein.	На свашта пристаете.
Készen vagyok.	Ich stehe in Bereitschaft.	Я самъ приправанъ.
Ugy kellett neki.	Es ist ihm recht geschehen.	Тако му е требало.
Kifogytunk a beszédből.	Wir haben uns im Reden erschöpft.	Изишли смо изъ разговора (немамо шта говорити).
Halálán van.	Er liegt in den letzten Zügen.	Онъ е на смрти.
Nem jól fog a tollam.	Meine Feder schreibt nicht gut.	Перо ми добро не ваша.
Szaván fogták önt.	Man hielt Sie beim Wort.	За речь су васъ увашили.
Nem arravaló ember.	Er ist nicht der Mann dazu.	Није онъ човекъ за то.
Nem felel meg neki.	Er ist ihm nicht gewachsen.	Неће му задоста учинити.
Jól befeleltél neki.	Du hast ihm's tüchtig gesagt.	Доста си му изговоріо.
Semmirevaló voltál egész életedben.	Du hast dein Lebtag kein Gut gethan.	Нитковъ си было у целомъ животу твомъ.

Hangos kaczajra fakadtunk.	Wir brachen in ein lautes Gelächter aus.	Ударисмо грохотомъ у смей.
Az anya sirva fakadt.	Die Mutter fing an zu weinen.	Мати се расплакала.
Keveset gondolok vele.	Es liegt mir wenig daran.	Мало маримъ зато.
Ne fáradozzon ön.	Nehmen Sie ſich nicht die Mühe.	Немойте се трудити.
Számot adtok róla.	Ihr werdet mir Rechenſchaft darüber ablegen.	Рачунъ ћете ми дати о томъ.
Nagyon megszorult.	Er iſt ſehr in Dürftigkeit gerathen.	У великой е нужди.
Az öntöl függ.	Das ſteht bei Ihnen.	То одъ васъ завыси.
Tíz forintomba kerül.	Es kommt mir auf zehn Gulden zu ſtehen.	Долази ми на десеть форінтій.
Mit tesz az?	Was ſoll das ſagen?	Шта то значи?
Ne szegd kedvét.	Verdirb nicht ihr die Freude.	Не квари іой волю.
Tökésitem a kamatokat.	Ich ſchlage die Zinſen zu dem Kapitale.	Камате у главно сабіямъ.
Megszaladtunk.	Wir ergriffen die Flucht.	Побегли смо.
Majd ránczba szedlek.	Nun werde ich dir auf die Kappe gehen.	Довешћу я тебе у редъ.
Az örökség rájok szállott.	Das Erbe iſt ihnen zugefallen.	Наслѣдство е њима припало.
Ön nekem nem parancsol.	Sie haben mir nichts zu ſagen.	Вы ми не заповедате.
Föl sem vesszi.	Er macht ſich gar nichts daraus.	Ни бриге му ніе.

Abból nem telik köpönyeg.	Das iſt nicht hinreichend zu einem Mantel.	Нијесе тога янундже неће изићи.
A gyom elhatalmazott.	Das Unkraut hat Überhand genommen.	Коровъ е махъ преотео.
Megesik szívem az ügyefogyottakon.	Ich erbarme mich der Hülfsbedürftigen.	Сажалюемъ помоћи лишене (сиромахе).
Az idő nagy mester.	Kommt Zeit, kommt Rath.	Време е великій учитель.
Pénzzel könnyü boldogúlni mindenütt.	Durch Geld hilft man ſich überall fort.	Имашъ новаца, имашъ свашта.
Vak szerencséje van.	Er hat ein blindes Glück.	Драговольно ћу учинити.
Szépszerével megteszem.	Ich werde es in der Güte thun.	Онъ има слепу срећу.
Szakált eresztett.	Er ließ ſich den Bart wachſen.	Пустіо е браду.
Ez a gyümölcs nem áll el.	Dieſes Obſt hält ſich nicht.	Ово воће меда се држати.
Hány mázsát bir el?	Wie viel Zentner iſt er im Stande zu tragen?	Колико центїй е кадаръ понети?
Nyomára akadtak.	Man iſt ihm auf die Spur gekommen.	Ушлисмо му у трагъ.
Becsületedre válik.	Das macht dir Ehre (es gereicht dir zur Ehre).	То ти служи на честь.
Ily szavakra fakadt.	Er brach in dieſe Worte aus.	Ударіо говорити овыма речма.
Te gyermek vagy én hozzám képest.	Du biſt ein Kind im Vergleich mit mir.	Іоште си дете наспрамъ мене.
Nem győzi eléggé csodálni.	Er kann es nicht genug bewundern.	Не може доста да се начуди томе.
Hagyd abba.	Laß es liegen.	Престани одъ тога.
Hozzánk állott.	Er ſchlug ſich zu uns.	Пристао е къ нама (увъ насъ).

Jelenleg beérem száz forinttal.	Vor der Hand reiche ich mit 100 Gulden aus.	За садъ ми є доста 100 форінтїй.
Ő kétkulacsos ember.	Er iſt ein zweiſeitiger Menſch.	Онъ є двостранъ човекъ.
Bánom, hogy tettem.	Es iſt mir leid das gethan zu haben.	Жао ми є, што самъ то урадіо.
Kétségbe ejtette.	Er hat ihn zur Verzweiflung gebracht.	Довео га є до очаянія.
Végünk van.	Mit uns iſt es aus.	Прошли смо (крайнамъ є).
Megtébolyodott.	Er kam von Sinnen.	Сишао є съ ума (полудіо є).
Sokat tart felőlem.	Ich gelte bei ihm viel.	Много важимъ кодъ нѣга (много држи о мени).
Megadtad neki.	Du haſt es getroffen.	Погодіо си.
Háborúba megy.	Er zieht in das Feld.	Иде у ратъ.
Ha kezem ügyében volna.	Wenn es mir zur Hand wäre.	Да ми є на руку.
Majd szemügyre veszem.	Ich werde es in's Auge faſſen.	Узети ћу га на око.
Valamit húzni, halasztani.	Etwas in die Länge ziehen.	Нешто провлачити, отезати.
A víz árad, apad.	Das Waſſer wächſt, fällt.	Вода расте, опада.
Minden össze vissza van.	Es geht alles drunter und drüber.	Све иде наопако.
Ne hajts többé szavára.	Du ſollſt nie mehr auf ihn hören.	Никадъ више не слушай га.
Jól forgatja a tollat.	Er weiß die Feder zu führen.	Уме добро окретати перо.
A késem nem igen fog.	Mein Meſſer will nicht recht ſchneiden.	Ножъ ми башъ добро не вата.
Nem tudok rajta eligazodni.	Ich weiß mich nicht darein zu finden.	Немогу у томъ да се разумемъ.

Már hozzáfoghatunk.	Wir können ſchon beginnen.	Већ можемо почети.
Igy tartjuk jónak.	Wir finden es ſo für gut.	Мы налазимо, да е тако добро.
Tartsunk Pestnek.	Richten wir unſeren Weg nach Peſt.	Узмимо путъ у Пешту.
Készen tarthatod rá magadat.	Du kannſt dich darauf gefaßt machen.	Можешъ быти приправанъ на то.
Ne tartsd rá úgy magadat.	Du ſollſt dich nicht ſo ſehr aufblaſen.	Не треба да се тако здраво надимашъ.
Gyönyörködöm a zenében.	Ich finde Vergnügen an der Muſik.	Увеселявамъ се свирком.
Ingyen tartom öt.	Ich gebe ihm freien Tiſch und freie Wohnung.	Бесплатежно га издржавамъ.
Az könnyen megtörténhetik.	Das dürfte wohl geſchehen.	То се може лако догодити.
Kevésben múlt, hogy el nem estem.	Es fehlte nicht viel, ſo wäre ich gefallen.	У мало што нисамь пао.
Emberedre akadsz benne.	Du wirſt einen wackeren Mann in ihm finden (du wirſt an den rechten Mann kommen).	Ты ћешъ у нѣму врла човека наћи.
Kedvére él.	Er führt ein vergnügtes Leben.	По вольи живи.
Halálból szereti.	Sie hat es für ihr Leben gern.	Смртно люби то.
Még arra nem szorultunk, hogy —	So weit iſt es mit uns noch nicht gekommen, daß —	Іошъ нисмо на то спали, да —
Hátra van a bökkenö (nem estünk túl a bajon).	Wir ſind noch nicht über den Berg.	Іошъ нисмо прегазили воду.
Riadós lovai elragadták.	Seine ſcheuen Pferde gingen mit ihm durch.	Плашљиви му коньи утекоше съ њиме.

Csekélység az egész.	Daran iſt nichts gelegen.	Маленкость є цела ствар.
Neki is része volt benne.	Er hat auch die Hand mit im Spiele gehabt.	И онъ є у томъ участвовао.
Pofon vágták.	Man hat ihm einen Backenſtreich verſetzt.	Ћушили су га.
Magát pofozza.	Er ſchlägt ſich mit ſeinen eigenen Worten.	Самъ себе ћуша.
Szavain el nem mehetek.	Ich kann aus ſeinen Worten nicht klug werden.	Немогу да будемъ мударъ изъ нѣгови речій.
Törik szakad, meg kell leuni.	Es iſt unumgänglich nothwendig.	Грмело, пуцало, мора быти (изъ ока изъ бока).
Fogadjunk, hogy kitalálom.	Was gilts? ich werde es errathen.	За обкладу, да ћу погодити?
Találtam mondani, hogy —	Ich habe es von ungefähr geſagt, daß —	Случайно самъ рекао, да —
Velünk fog ön tartani, nemde?	Sie wollen ſich zu uns geſellen, nicht wahr?	Вы ћете съ нами држати, є ли?
Czímmel tömték be a száját.	Er iſt mit einem Ehrentitel abgeſpeiſt worden.	Запушили му уста почестнымъ насловомъ.
Már azt csakugyan helyeslem.	Das laſſe ich wohl gelten.	То већъ свакояко одобравамъ.
Már abba csakugyan nem avatkozom.	Das laſſe ich wohl bleiben.	У то се заиста нећу мешати.
Borúra derü.	Auf Regen folgt Sonnenſchein.	После кише ведро быва.
Szemei könybe lábbadnak.	Die Augen gehen ihm über.	Обливаю га сузе.
Éjjeledik.	Die Nacht bricht herein.	Сиркава се (быва ноћь).
Az úton ránk éjjeledett.	Unterwegs überfiel uns die Nacht.	У путу насъ ухватила ноћь.
Akármire válik.	Es mag ausfallen wie es will.	Было како му драго.

Akármibe kerül.	Es koſte was es wolle.	Коштало шта коштало.
Nem telik bele egy hét.	Ehe eine Woche vergeht.	Неће проћи една недеља дана.
Sehogy sem értek ehhez a dologhoz.	In dieſe Sache finde ich mich durchaus nicht.	Ту ствaрь никако неразумемъ.
Ráadta a fejét.	Er hat es ſich vorgenommen.	Намерio e.
Vesse fel ön, a mivel tartozom.	Rechnen Sie auf, was ich ſchuldig bin.	Прорачунајте шта самь дужанъ.
Hol van most?	Wo befindet er ſich jetzt?	Гди e садъ?
Mindent elkövetek.	Ich thue mein Beſtes.	Све ћу употребити.
Szembe száll vele.	Er bietet ihm die Spitze.	Одупретисе нѣму.
Egészségedre váljék.	Wohl bekomme es dir.	Да ти e на здравлѣ (да ти у текъ поће).
A hideg megvette a virágot.	Die Blume iſt erfroren.	Цвеће e смрзло.
Roszúl van a feje alja.	Es ſieht übel mit ihm aus.	Зло се o нѣму шшше.
Az idő meglágyult.	Die Kälte hat ſich gebrochen.	Време e попустило.
Megmérközöm vele.	Ich werde es mit ihm aufnehmen.	Мерити ћу се съ њиме.
Majd elválik, ha próbára kerül.	Es wird ſich zeigen, wenn es auf die Probe ankommt.	Видиће се докъ на пробу дође.
Elütötték öt kezemről.	Man hat ſie mir vor der Naſe weggeſchnappt.	Однеше ми испредъ носа.
A munkát befejezni.	Die letzte Hand anlegen.	Дѣло докончати.
Korántsem oly nagy, mint	Bei weitem nicht ſo groß, als	Ни издалека није тако великій, као ....

Jól forgatja magát.	Er befteht gut.	Добро постои.
Kivágja magát a bajból.	Er wird ſich aus der Klemme ziehen.	Извући ће изъ шкрипа.
Sok híja van.	Es fehlt viel daran.	Млого му оскудѣва.
A levél nekem szól.	Der Brief iſt an mich adreſſirt.	Писмо на мене гласи.
Fiú, roszban jársz.	Burſche, du biſt auf böſem Wege.	Дечко, на зломе си путу.
Lábra vergödött.	Er iſt zu etwas gekommen.	Опоравіо се.
Rám ért az álom.	Es kam mich der Schlaf an.	Санъ ме сустигао (обузео).
Elesett a koncztól.	Es iſt ihm nicht gelungen.	Није му за рукомъ испало (није му се подало).
Kikapott rajtad.	Er hat dich überflügelt.	Онъ те е надмашіо.
Egészen átjárt a hideg.	Die Kälte drang durch Mark und Bein.	Скрожђу ме е прошла зима.
Kikeltem a gyermekkorból.	Ich habe die Kinderſchuhe abgelegt.	Нисамь већъ дете.
Beszeg felkapott az ugorkafára!	Fürwahr! er hat ſich auf einmal emporgeſchwungen.	Заиста на еданпутъ се подигао.
Beszélj magyarán.	Rede verſtändlich.	Говори разумително.
Beszélhetsz.	Du ſprichſt ins Blaue.	Можешъ говорити.
Fenhéjazva beszél.	Er führt eine ſtolze Sprache.	Поносито говори.
Jól meglasnakolták.	Man hat ihn tüchtig abgeprügelt.	Поштено су га излупали.
Ember vagy a talpadon.	Du biſt ein tüchtiger Menſch.	Ты си човекъ на месту.
Hagyj békét.	Laß mich gehen.	Дай мира.

úgy járt. Es iſt ihm ebenſo gegangen. Башъ тако в прошао.

negjártam, roszúl, úl jártam vele! Nun da bin ich mit ihm übel angekommen Но я самь награисао, зло самь съ њиме прошао!

évá tette. Er hat es an ſich gebracht. Онъ в освоіо.

yire rúg jövedelme? Wie viel beträgt ſein Einkommen? Колико му приходъ износи?

egyre megy. Es läuft alles auf eins heraus. Све на єдно йзлази.

zenem neki. Ich werde ihm ſagen laſſen. Я ћу му поручити.

negy. Es geht vor der Hand, von Statten. Добро иде.

ısztott anyja. Sie ſieht bis zur Täuſchung ihrer Mutter ähnlich. Матери в подобна.

:a ütött. Er iſt ſeinem Vater nachgerathen. На отца се уметнуо.

t magáért. Er hat ſich ausgezeichnet. Одликоваосе.

a szerencséje. Er hat vom Glück zu ſagen. Пунъ в среће.

:a állítottam, fel-ítettem. Ich habe ihn auf die Beine geholfen. Я самь га подигао, подпомогао.

. fia vagyok, oda-yok. Ich bin des Todes. Сынъ самь смрти, погинухъ.

ésre fakasztott. Er machte mich lachen. На смей ме в довео.

tíz órakor. Mit dem Schlage Zehn. Башъ у десетъ сатій.

llról nézi az em-t. Er ſieht mich über die Achſeln an. Преко рамена гледи човека.

még messze va-mk. Das ſteht noch in weitem Felde. Одъ тога смо іоштъ далеко.

Puskám csötörtököt mondott.	Die Flinte hat mir verſagt.	Пушка ме е преварила (не састави ми пушка).
Jótállok érte.	Dafür ſtehe ich.	Добаръ стоимъ за нѣга.
Életét koczkáztatja.	Er ſetzt ſein Leben auf Spiel.	Животъ на коцку ставља.
Ha csak az a baj.	Wenn es nur darum zu thun iſt.	Ако е само то зло.
Ráadásúl adták.	Man hat es mir in den Kauf gegeben.	Као придай су дали.
A hold telik.	Der Mond wächſt.	Пуни се месецъ.
A macska megkölykezett.	Die Katze hat Junge geworfen.	Мачка се омацыла.
A fehérruhát számba vettem.	Ich habe die Wäſche gezählt.	Преброіо самъ кошулѣ.
Számot se tarts rá.	Rechne nicht darauf.	Немой нато ни рачунати.
Nyála foly utána.	Der Mund wäſſert ihm darnach.	Сврбе га зуби за тимъ.
Ebédelni.	Zu Mittag ſpeiſen.	Ручати (обѣдовати).
Számba sem veszszük.	Wir bringen es gar nicht in Anſchlag.	То и не рачунамо.
Ez türhetös bor.	Dieſer Wein läßt ſich trinken.	Ово віно може подноти.
A dolog végét megfogni.	Zugreifen (die Hand an die Arbeit legen).	Хвататисе посла(руку на посао метнути).
Prédikácziójában benne sült.	Er iſt in ſeiner Predigt ſtecken geblieben.	У проповеди своіой запео.
Az nem áll.	Das gielt nicht.	То не стои.

MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Háztüz nézni (leánynézőbe) ment.	Er ging auf die Freith (Freierei).	Отишао е у просидбу.
Valamit birni.	Etwas Inne haben.	Штогодъ притяжавати
Veszélyben forog.	Er läuft Gefahr.	У опасности се налази.
Nem bir magával.	Er kann ſich nicht beherrſchen.	Неможе собомъ владати.
Magának jó napot csinálni.	Sich etwas zu Gut thun.	Себи што по вольи учинити.
Nem árt vele szóba erednem.	Es wird gut ſein mich mit ihm in ein Geſpräch einzulaſſen.	Не шкоди съ њимъ у разговоръ унуштатисе.
Ill a berek nád a kert.	Fliehen iſt das Beſte zu ſeiner Zeit.	Узпутъ ружо, низпутъ перуника.
Odább állott.	Er hat ſich davon gemacht.	Уклонио се.
Hiában töröd magad annyira.	Vergebens giebſt du dir ſo viele Mühe.	Залудъ се толико мучишъ.
A sok dínom dánom, előbb utóbb bánom.	Viel ſchwärmen, viel härmen.	После велике радости надајсе жалости.
Ön jól ejti a német szót.	Sie ſprechen gut das deutſche aus.	Вы добро нѣмачке речи изговарате.
Szereti ön az aludttejet?	Eſſen Sie gern die geronnene Milch?	Радо имате кисело млеко?
Megeredt az eső.	Es hat zu regnen angefangen.	Почела киша падати.
Beállott matróznak.	Er iſt Matroſe geworden.	Постао е морнаромъ.
Nagyot hall.	Er hört übel, ſchwer.	Тежко чуе.
A gabona az idén jól fizet.	Das Getreide giebt heuer gut aus.	Рана ове године добро плаћа.
Befizetett neki, megadta neki.	Er hat es übel zugerichtet.	Уредіо га е, платіо му.
Mindenkivel ujjat hús.	Er bietet Jedem Trotz.	Са свакимъ се прота вуче.

Ellehetek nála nélkül.	Ich kann ihn wohl entbehren.	Могу безъ њега быти.
Majd végére járok.	Nun werde ich es in Erfahrung bringen.	Дознаћу (то)
Mi kár van benne, ha tánczol?	Was iſt daran gelegen, wenn ſie tanzt?	Шта шкоди, ако игра?
Ezt a kelmét most fölkapták.	Dieſer Stoff iſt jetzt in Schwung gekommen.	Ово твориво одвећъ се садъ купује.
Ne kapj oly nagyon rajta.	Du ſollſt dich nicht ſo ſehr darnach reißen.	Не отимајсе тако врло за тимъ.
Rajta kapták.	Man hat ihn ertappt.	Уватили су га на дѣлу.
Szegény feje, nem tud hová lenni.	Der Arme weiß nicht wo aus.	Сирома, не зна у кою ће рупу.
Jóllakott.	Der hat ſich ſatt gegeſſen.	Наситиосе.
Rásült a tolvajság.	Er iſt des Diebſtahls überwieſen.	На њему е краћа осведочена.
Ki fogom sütni.	Ich werde es ans Licht bringen.	Извести ћу на видело.
Keresztül vágott az ellenségen.	Der hat ſich mitten durch den Feind Bahn gebrochen.	Пробіо се крозъ непріятеля.
Eret vágatott.	Er ließ zur Ader.	Дао е жилу пустити (сећи).
Mindent dobra üt, kifecseg.	Er ſchwatzt alles aus.	Сваштa избубнюе (избрблѣ).
Ellaktuk a lakadalmát.	Wir haben ſeine Hochzeit gefeiert.	Прослависмо његову свадбу.
Eljárta már a bolondját.	Die Zeiten ſeiner Thorheiten ſind ſchon vorüber.	Већъ га е прошло лудило.
Baromfit ölni.	Geflügel abſtehen.	Живину клати.
Ökröt vágni.	Einen Ochſen ſchlachten.	Вола убити.

Sokat tart magáról.	Er bildet ſich etwas ein.	Много мысли о себи.
Tudok hozzá.	Ich verſtehe mich darauf.	Я се разумемъ у томъ.
Diadalmat vett az ellenségen.	Er hat den Sieg über den Feind davongetragen.	Победу в надъ непріятелѣмъ одржао.
Neki vette magát, felüdült.	Er iſt zu Kräften gekommen.	Мало се подкрепіо.
Hol veszed magadat?	Wo kommſt du denn hierher?	Одкуда ты овде?
Mindenhez van szerencséje, a mibe kap.	Es glückt im Alles, was er anfängt.	Чега се годъ дотакне, све му сретно испада.
A kenyeret kemenczébe vetni.	Das Brod in den Ofen ſchießen.	Лебацъ у фуруну метати.
A bor árát nagyon fölverték.	Man hat den Preis des Weines ſehr geſteigert.	Віну су цену весма подигли.
Fölverték a házamat.	Man hat bei mir eingebrochen.	Пробише ми у кућу.
Megadóztatni.	Steuern auflegen.	Данакъ налагати.
Keresztet vetni.	Das Kreuz machen (im Gebethe).	Прекрститисе.
Micsoda hitet vall?	Zu welchen Glauben bekennt er ſich?	Коега се верозакона држите.
Majd teszek róla.	Ich werde der Sache abhelfen.	Я ћу томе помоћи.
Czigány! roszúl szól a hegedüd, huzd rá jobban.	Zigeuner! deine Violine tönt ſchlecht, du ſollſt ſchöner ſpielen.	Цыганине! зло ти свираю хегеде, дедеръ мало лепше посвирай.
Nem törödöm vele.	Ich kümmere mich nicht um ihn.	Не бринемсе за нѣга.
Ugyancsak lerakták.	Man hat ihn recht ausgemacht, herabgeſetzt.	Поштено су га изгрдили.

Rakj tüzet.	Mache Feuer.	Наложи ватру.
Tréfával akarja elütni a dolgot.	Er will aus der Sache einen Spaß machen.	Хоће шаломъ да одбави стварь.
Hajóra szállott.	Er ſchiffte ſich ein.	Укрцаосе.
Nem üti meg a mértéket.	Er hat nicht das Maaß.	Нема пуне мере.
Ne öld magadat.	Quäle dich nicht.	Немојсе мучити.
Elejét kell venni.	Man muß der Sache vorbeugen.	Треба томе помоћи.
Vége szakad.	Es geht zu Ende.	Край ће быти.

HARMADIK RÉSZ. Dritter Theil. ТРЕЋА ЧАСТЬ.

Második szakasz. Zweiter Abſchnitt. Друго одделенѣ.

Közmondások. Sprichwörter. Пословице.

Szeget szeggel.	Gleiches mit gleichem vergelten.	Клинъ съ клиномъ.
Lassu viz partot mos.	Stille Wäſſer gründen tief.	Тія вода брегъ односи.
Kéz kezet mos.	Eine Hand wäſcht die andere und beide das Geſicht.	Рука руку пере, а образъ обадве.
A ki hol bízik, ott hízik.	Wo der Schatz iſt, da iſt auch das Herz.	Гди є сокровиште, тамо є и срдце.
A ki mint vet, ugy arat.	Wie die Saat, ſo die Ernte.	Тко како сеѣ, тако и жнѣ.
Egy szó mint száz.	Ein Wort ein Mann.	Єдна речь као стотина (єданъ путъ за сто).

Sok bába között elvesz a gyermek.	Viele Köche verſalzen die Suppe.	Гди су многе бабице, ту килаво буде дете.
Két kemény kö nem jól öröl.	Zwei Harte Steine mahlen nicht gut.	Два лютца камена никадъ добро брашно млети не могу.
Új szita szegen lóg.	Neue Beſen kehren gut.	Нова метла добро мете (ново сито о клину виси).
Igéret adományt vár.	Man faßt das Pferd beim Zaume.	Обећато као дато (обећанѣ є дужность).
Az igéret szép szó, ha megadják, igen jó.	Verſprechen und halten ſteht fein beim Jungen und Alten.	Обећанѣ лепа речь, испуненѣ іоштъ лепша.
A jó pap holtig tanul.	Niemand iſt zu alt zum Lernen.	Добаръ попъ до смрти се се учи.
A ki sokat igér, keveset ad.	Viel verſprechen, wenig halten.	Тко млого обриче, тай мало дае.
Sok lúd disznót győz.	Viele Hunde ſind des Haſen Tod.	Два лоша избише Ми лоша. Два лешњика ораху су войска.
Nem jó nagy úrral egy tálból cseresznyét enni.	Mit großen Herren iſt nicht gut ſcherzen.	Нiє пробитачно съ великомъ господомъ изъ едногъ чанка трешнѣ ести.
Ebül gyült szerdéknek ebül kell elveszni.	Wie gewonnen ſo zerronnen.	Како дошло тако прошло.
A hány ház, annyi szokás.	So viel Köpfe, ſo viel Sinne.	Колико кућа, толико обычая.
A ki másnak vermet ás, maga esik bele.	Wer Andern Gruben gräbt pflegt ſelbſt darein zu fallen.	Тко другомъ яму копа, самъ у ню пада.

Lassan járj, tovább érsz.	Eile mit Weile.	Лагше иди, далѣ ћешъ отиѣи.
Több szem, többet lát.	Vier Augen ſehen mehr als zwei.	Више очію више види.
Ebugatás szamárordítás nem hallik mennyországba.	Die Sonne wenig darnach fragt, was von ihr ein Blinder ſagt.	Што пасъ лае ветаръ носи (магареħій гласъ на небо не иде).
Addig üsd a vasat, mig meleg.	Man muß das Eiſen ſchmieden, ſolange es glüht.	Дотле вала гвожђе ковати, докъ е усіяно.
Eben gubát cseréltél.	Du biſt aus dem Regen in die Traufe gekommen.	Одъ зла на горе.
Majd elválik, hány zsákkal telik.	Es wird ſich zeigen, was ihr vermöget.	Показати ћесе есте ли кадри.
Malmára hajtani a vizet.	Für ſein Säckel ſorgen.	Воду на свой млинъ навраћати.
Sem ingem, sem gallérom.	Das geht mich nichts an.	Нити ми е родъ, ни помози Богъ.
Ajándék lónak nem nézik a fogát.	Einem geſchenkten Gaul ſieht man nicht ins Maul.	Дарованомъ коню не гледесе зуби.
Szükség törvényt ront.	Noth bricht Eiſen.	Сила Бога не моли, сила кола ломи.
Rosz pénz el nem vesz.	Unkraut verdirbt nicht.	Не ће громъ у коприве.
Ne bizd macskára a hájat.	Man ſoll den Bock nicht zum Gärtner machen	Не оставляй мачку, да рыбу чува.
Mindenütt jó, de legjobb otthon.	Oſt oder Weſt, daheim iſt Beſt.	Свуда е добро, алъ кодъ куће найболѣ.
Addig úszik a tök, mig el nem merül.	Der Krug geht ſolange zum Brunnen bis er bricht.	Дотле иде крчагъ на бунаръ, докь се не разбіе.

Egy fecske nem csinál tavaszt, egy szálfa nem erdő.	Ein Finger macht keine Hand, ein Ziegel noch keine Wand.	Једна ласта не чини пролеће.
Kaparj kurta, neked is lesz.	Der Emſigkeit und Mühe, gibt Gott Schafe und Kühe.	Радиши Богъ помаже.
Mindenkinek maga felé hajlik a keze.	Jeder iſt ſich ſelbſt der nächſte.	Свакъ себи (свака бака подъ свой котао душе).
A négylábu is megbotlik.	Weiſe Leute fehlen auch.	Конь има четыри ноге пакъ се опетъ подтакне.
Előre meginni a medvebőr árát.	Ohne den Wirth Rechnung machen.	Ражань пре печења дѣлати.
Végén pattan az ostor.	Ende Gut alles Gut.	Конацъ дѣло краси.
Tréfa, darabfa.	Ernſt mit Scherz, trifft da Herz.	Озбиљна шала у срдце дира.
Kitetszik a vasszeg a zsákból.	Auch unter der Löwenhaut ragen dem Eſel die Ohren hervor.	Провирује као ексеръ кровъ джакъ.
Több nap mint kolbász.	Es iſt nicht alle Tag Sonntag.	Више дана него кобасица (није свакій данъ Божићъ).
Rest többet jár, fösvény többet költ.	Der Faule trägt, der Fleißige läuft ſich zu Tode.	Лѣнъ далѣ ходи, тврдъ више плаћа.
Sokat akar a szarka, de nem birja a farka.	Und wenn der Froſch auch berſten möchte, ein Ochs wird er doch nicht.	Видела жаба гди се коньи кую, дигла ногу да и ню подкую.
Minden anyának a maga gyermeke tetszik.	Jedem Narren gefällt ſeine Kappe.	Свакомъ се свое чини најлепше.

Nem zörög a levél, ha a szél nem fújja.	Wo man blöcken hört, ſind Schafe im Lande.	Нема зиме безъ ветра ни зла госта безъ турчина.
A ki sántával jár, sántítani tanul.	Wer Pech angreifft beſudelt ſich damit.	Тко са ромымъ ходи, учисе рамати.
A szokás természetté válik.	Gewohnheit iſt ein eiſernes Kleid.	Што дикла навыкла, невеста то не отвыче.
Ebnek eb a barátja.	Gleichheit macht Freundlichkeit.	Пасъ псу братъ.
Kinek isten a barátja, könnyen üdvözül.	Wem Gott hilft, dem iſt geholfen.	Коме Богъ, томъ и сви свети.
Nem mind arany, a mi fénylik.	Es iſt nicht alles Gold was glänzt.	Ніе све злато, што се блиста.
Nem kell a jó bornak czégér.	Gute Waare lobt ſich ſelbſt.	Добаръ еспапъ лако купца наће.
Jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok.	Beſſer ein Vogel in der Hand als zehn über Land.	Волимъ данасъ печену шеву, него сутра кокошь.
Legjobb szakács az éhség.	Hunger iſt der beſte Koch.	Гладъ є найболыій куваръ.
A ki korpa közé keveredik, megeszik a disznók.	Wer ſich unter die Kleien miſcht, den freſſen die Schweine.	Тко се съ посѣяма меша, крмцы га повду.
Csirke oktatja a tyúkot.	Junge Gänſe wollen die alten zur Tränke führen.	Пиле учи кокошку.
Kutyából nem lesz szalonna.	Kein Mohr wird weiß.	Курякъ ћудь меня, али длаку никада.
Minden czigány a maga lovát dicséri.	Jeder Krämer lobt ſeine Waare.	Свакій цыганинъ свога коня хвали.
Ne szólj nyelvem, nem fáj fejem.	Stiller Mund und treue Hand, gelten durch das ganze Land.	Ћути, па те неће глава заболети.
Ha nem csurog, csöpög.	Regnet es nicht, ſo tröpfelt es.	Ако не цури, а оно каплѣ.

Olcsó húsnak híg a leve.	Was wenig koſtet, taugt nicht viel.	Сѣтиногъ меса чорба за плотъ.
Két kard nem fér egy hüvelybe.	Zwei Hunde an einen Bein gehen ſelten Freundſchaft ein.	Два хата на еднымъ яснама не могу быти.
Ember tesz fogadást, eb a ki megállja.	Verſprechen und halten iſt zweierlei.	Друго е обећати, а друго обећанѣ испунити.
A Krisztus koporsóját sem őrzik ingyen.	Umſonſt iſt der Tod.	Ни Христовъ гробъ бадава се не чува.
Szólj igazat, betörik a fejed.	Die Wahrheit hört man nicht gern.	Ко истину гуди, гудаломъ га по пртима бію.
Nézd meg az anyját, vedd el a lányát.	Wie die Mutter, ſo die Tochter.	Каква майка онака и ћерка.
Néma gyermeknek anyja sem érti szavát.	Wer klopft dem wird aufgethan.	Ко куца, томе се и отвара.
Ifjuság bolondság.	Jugend iſt nicht Tugend.	Младость лудость.
A kit a kigyó megcsipett, a gyiktól is fél az.	Den einmal die Schlange beißt, der fürchtet ſich vor jedem gewundenen Seil.	Кога змія уеде, и гуштера се бои.
Holló hollónak nem vájja ki szemét.	Eine Krähe hackt der andern nicht die Augen aus.	Врана врани неће очи ископати.
A milyen a gazda olyan a szolgája.	Wie der Herr ſo der Diener.	Какавъ господаръ такви и млађи.
Egy húron pendülnek.	Sie ſind über einen Leiſten geſchlagen.	У едну тикву дуваю.
Kimutatta foga fehérét.	Er hat die Maske abgelegt.	Изишао е съ фарбомъ.

Eső után köpönyeg.	Das kommt zu ſpät.	После кише ипундже.
Ki mint vet ágyat, úgy alszik.	Wie man ſich bettet, ſo ſchläft man.	Ко шта чини, све себи.
Vak vezeti a világtalant.	Ein Blinder führt den andern.	Слепацъ слепца води.
Elrántották alóla a gyékényt.	Er hat ins Gras gebiſſen.	Отегнути папке.

Negyedik rész.

Első szakasz,

Egyszerű mondatok és könnyű beszélgetések.

I.

Találkozáskor.

Jó reggelt — jó napot N. úr.

Jó reggelt kívánok önnek.

Már ily korán talpon van?

Ön ma jókor — korán, későn kelt föl.

Jól alutt — nyugodott ön?

Vierter Theil.

Erſter Abſchnitt.

Einfache Sätze und leichte Geſpräche.

I.

Beim Begegnen.

Guten Morgen — guten Tag Herr N.

Ich wünſche Ihnen guten Morgen.

Schon ſo früh auf den Beinen?

Sie ſind heute Früh — bei Zeiten, ſpät aufgeſtanden.

Haben Sie wohl geſchlafen — geruhet?

ЧЕТВРТА ЧАСТЬ.

Прво одделенѣ.

Простаизречения и лаки разговори.

I.

При састанку.

Добро ютро — добаръ данъ Господинъ Н.

Добро ютро вамъ желимъ.

Већъ тако рано сте на ногу?

Вы сте данасъ благовременно — рано — доцне устали.

Добро сте спавали — почивали?

Nagyon jól aluttam.	Ich habe recht gut geſchlafen.	Врло добро самь спавао.
Voltak szép álmai?	Haben Sie ſchöne Träume gehabt?	Єсте ли лепе сне имали?
Jó estét.	Guten Abend.	Добро вече.
Adjon isten.	Sei, ſeien Sie gegrüßt— Gott zum Gruß.	Богъ добро дао.
Fogadj isten — hozott, hozta isten.	Willkommen — ſei, ſeien Sie willkommen.	Добро дошао — дошли (поздравлямъ васъ).
Örülök, hogy találkozom.	Es freuet mich Sie zu begegnen.	Радуємсе што се съ вами састадо.
Hogy szolgál egészsége?	Wie befinden Sie ſich?	Како вамъ служи здравлѣ?
Köszönöm, igen jól.	Ich danke Ihnen, ich befinde mich ſehr gut — recht wohl.	Благодаримъ, весма добро.
Reménylem, hogy ön ma jobb egészségben van.	Ich hoffe, daß Sie heute bei beſſerer Geſundheit ſind.	Надамсе, дасте данасъ у болѣмъ здравлю.
Hála istennek, meglehetősen vagyok; hát az ön egészsége hogy van?	Gott ſei Dank, ich bin ziehmlich wohl; und wie ſteht es mit Ihrer Geſundheit?	Хвала Богу, прилично се находимъ; а како є ваше здравлѣ?
Csak megvagyok, amint látja ön.	Nun ſo ſo, wie Sie ſehen.	Ево, као што видите.
Tegnap nem a legjobban éreztem magamat.	Geſtern habe ich mich nicht am beſten befunden.	Ючеръ се нисамъ најболѣ осећао.
Mi baja volt önnek?	Was hat Ihnen gefehlt?	Шта вамъ є было?
Erős főfájásom volt; alkalmasint meghültem.	Ich habe heftiges Kopfweh gehabt; wahrſcheinlich habe ich mich erkältet.	Велику самь главоболю имао; по свой прилицы самь захладнио.

Nagy hajlamom van a főfájásra.	Ich bekomme leicht Kopfweh.	Врло самь наклонѣнъ главобољи.
Én meg gyakran szenvedek fogfájásban.	Und ich habe oft Zahnschmerzen.	А я често зубоболю добіямъ.
Mindkettő kínos nyavalya.	Beide ſind qualvolle Krankheiten.	Обое су мучителне болести.
Hogy van az ön családja?	Wie befindet ſich Ihre Familie?	Како вамъ се породица находи?
Házamnál mindnyájan egészségesek.	In meinem Hauſe befindet ſich Alles wohl.	Кодъ куће су ми сви здрави.
Az atyám, kora daczára, még fris és vidám.	Der Vater iſt trotz ſeines Alters noch friſch und munter.	Отацъ є при свој своіой старости фрижакъ и живостанъ.
Anyám egy kissé gyöngélkedik.	Die Mutter iſt etwas unpäßlich.	Мати ми є нешто слаба.
Mi lelte?	Was iſt ihr begegnet?	Шта іой є?
Még mindig köhög.	Sie huſtet noch fortwährend.	Она іоште непрестанно кашлѣ.
Vesz be valamit?	Nimmt ſie etwas dagegen ein?	Узима ли што?
Nem akar orvosságot bevenni.	Sie will keine Arzenei nehmen.	Никаквогь лека неће да узима.
Kár! de nem fekvő beteg?	Schade! iſt ſie aber nicht bettlägerig?	Штета! али ніе лежећій болестникъ?
Az ágyat őrzi.	Sie hütet das Bett.	Креветъ чува (у кревету лежи).
A kis leányomnak a torka fáj.	Meine kleine Tochter hat Halsweh.	Мою малу кћерь грло боле.
A fiacskám sem a legjobb egészséggel bir.	Auch mein kleiner Sohn befindet ſich nicht aufs Beſte.	Ни сынчићъ ми ніе найздравіи.
Nagyon sajnálom.	Es thut mir ſehr leid.	Врло ми є жао.
Ma igen roszúl érzi magát.	Heute fühlt er ſich ſehr ſchlecht.	Данасъ се одвећъ зло осећа.

Hanem reménylem, nem tart soká.	Ich hoffe aber es wird nicht lange dauern.	Но надамсе, неће дуго трајти.
Csak a nőm egészséges.	Nur meine Frau iſt geſund.	Само ми е супруга здрава.
A minap igen jó színben volt.	Neulich hat ſie vortrefflich ausgeſehen.	Онамадъ е одвећъ добро изгледала.
Vigyáz egészségére.	Sie giebt auf ihre Geſundheit Acht.	Она чува свое здравлѣ.
Helyesen teszi, az egészség az ember legfőbb java.	Sie thut recht, die Geſundheit iſt das höchſte Gut des Menſchen.	Право чини, здравлѣ е найвеће благо човека.
Ön egészségesebb most, mint mikor szerencsém volt önnel megismerkedni.	Sie erfreuen ſich einer beſſeren Geſundheit, als damals, da ich die Ehre hatte Sie kennen zu lernen.	Садъ сте здравіи, него што сте были, кадъ самъ срећанъ было съ вами упознати се.
Egészségi állapotom türhetős, meglehetős.	Der Zuſtand meiner Geſundheit iſt leidlich, erträglich.	Станѣ здравля мога може поднети.
Nagybátyját nem leli már a hideg?	Hat ihr Onkel nicht mehr das Fieber?	Нема вамъ уякъ више грознице?
Veszélyesen beteg.	Er iſt gefährlich krank.	Онъ е опасно болестанъ.
Mindennap meglepi a hideg.	Er hat täglich einen Fieberanfall.	Свакій данъ га напада грозница.
Hidegelése nem akar tágítani.	Das Fieber will von ihm nicht weichen.	Грозница га неће да остави.
Nagyon oda van, a láz egészen elbágyasztotta.	Er iſt ſehr herunter, das Fieber hat ihn ganz erſchöpft.	Одвећъ се изгубіо, грозница га са свимъ ослабила.
Oly sovány, oly halovány, oly erőtlen.	Er iſt ſo mager, ſo ſchwach, ſo kraftlos.	Тако е сувъ, тако е бледъ, тако е немоћанъ.
Néha a kólika is gyötri.	Er wird auch manchmal von Leibesſchmerzen gequält.	Кадкадъ га и колика мучи.

Nincs más baja?	Leidet er an keinem andern Uebel?	Друго му ништа не фали?
Nincs más betegsége?	Hat er keine andere Krankheit?	Не страда одъ никакве друге болести?
Van-e orvosa?	Hat er einen Arzt?	Има ли лекара?
Az orvos naponként kétszer meglátogatja.	Der Arzt besucht ihn täglich zweimal.	Лекаръ га двапутъ на данъ посѣћује.
Mióta beteg?	Seit wann ist er krank?	Одъ када е болестанъ?
Vasárnap betegedett meg.	Er ist Sonntags krank geworden.	У недељу се разболео.
Az orvos biztat bennünket, hogy az ipam nem sokára helyreáll.	Der Arzt versichert uns, das der Schwiegervater bald wieder hergestellt sein wird.	Лекаръ насъ уверава, да ће ми тастъ наскоро оздравити.
Adja isten!	Gebe es Gott!	Дай Боже!
Nagyon örülök rajta.	Ich bin sehr erfreut darüber.	Врло се томе радујемъ.
Kívánjon ön neki nevemben hamar gyógyulást.	Wünschen Sie ihm in meinem Namen eine baldige Genesung.	Желите му у моје име скоро оздрављенѣ.
Köszönöm, teljesíteni fogom.	Ich danke, ich werde es ausrichten.	Захвалујемъ, я ћу то учинити.

II.

Elmenetkor.

Bocsásson meg ön, mennem kell.	Verzeihen Sie mir, ich muß gehen.	Опростите, морамъ одлазити.
Tovább nem maradhatok.	Ich kann mich nicht länger aufhalten.	Немогу се дуже задржавати.
El kell önt hagynom.	Ich muß sie verlassen.	Морамъ васъ оставити.
Maradjon ön még egy pillanatig.	Verweilen Sie noch einen Augenblick.	Останите іоштъ за једно магновеніе.

II.

Beim Weggehen.

При одлазку.

El kell válnom.	Ich muß ſcheiden.	Морамъ се разстати.
El kell szakadnunk talán örökre.	Wir müſſen uns trennen villeicht auf ewig.	Морамо се разставити можда на веки.
Búcsuzni jöttem.	Ich kam Abſchied zu nehmen.	Дошао самъ опроститисе.
El akarok öntöl búcsuzni.	Ich will Abſchied von Ihnen nehmen.	Желимъ да се одъ васъ опростимъ.
A viszontlátásig.	Auf Wiederſehen.	До узвиђеня!
Mikor lesz szerencsém önt viszontlátni?	Wann werde ich die Ehre haben Sie wieder zu ſehen?	Кадъ ћу имати срећу васъ опетъ видети?
Reménylem hamarjában, rövid idön.	Ich hoffe bald, in kurzer Zeit.	Надамъ се скоро, до краткогъ времена.
Mig szerencsém lesz önt látni, isten önnel!	Bis ich die Ehre haben werde Sie zu ſehen, leben Sie wohl!	Докле не узимамъ срећу васъ опетъ видети, съ Богомъ остайте!
Isten tartsa! jó egészségét önnek!	Behüte Sie Gott!	Да васъ Богъ поживи! добро вамъ здравлѣ желимъ!
Istennek ajánlom!	Gott befohlen!	Съ Богомъ остайте!
Isten áldja önt!	Gott ſegne Sie!	Богъ да васъ благослови!
Én még nem mondok önnek istenáldjont.	Ich ſage Ihnen noch kein Lebewohl.	Я вамъ іоштъ нећу казати съ Богомъ.
Ez egyszer bocsánatot kell kérnem.	Ich muß für diesmal um Verzeihung bitten.	За садъ морамъ за опроштенѣ молити.
Sürgetös dolgaim vannak.	Ich habe dringende Geſchäfte.	Имамъ хитны послова.

Ez esetben nem tartóztatom önt tovább.	In dieſem Falle will ich Sie nicht länger aufhalten.	У овомъ случаю нећу васъ далѣ задржавати.
Őszintén szólok, sietnem kell.	Ich ſpreche ganz aufrichtig, ich muß eilen.	Искренно вамъ кажемъ, хитати морамъ.
Hát már csakugyan menni akar ön?	Wollen ſie ſchon durchaus gehen?	Дакле башъ заиста хоћете да идете?
Reménylem máskor is lesz szerencsém.	Ich hoffe auch ein anderes Mal die Ehre zu haben.	Надамъ се, да ћу и другій путъ срећу имати.
Gyakrabban szerencsésítsen ön.	Geben Sie mir öfters die Ehre.	Честће ме усрећите.
Szolgája — szolgálója.	Ihr Diener — Ihre Dienerin.	Вашъ слуга — службеница.
Alázatos szolgája.	Ihr unterthänigſter, gehorſamſter Diener.	Слуга покорный.
Magamat ajánlom.	Ich empfehle mich.	Препоручујемсе.
Jó éjszakát!	Gute Nacht!	Добру ноћь!
Jó éjt kívánok önnek.	Ich wünſche Ihnen gute Nacht.	Благу вамъ ноћь желимъ.
Alugyék jól.	Schlafen Sie wohl.	Добро спавайте.
Maradjon ön egészségben.	Bleiben Sie wohlauf.	Остайте здрави.
Szerencsés utat.	Glückliche Reiſe.	Срећанъ путъ.
Tartson meg ön kegyében.	Erhalten Sie mich in Ihrer Gnade.	Задржите ме у вашемъ благоволенію (у милости).
Köszöntse nevemben unokaöcscsét.	Grüßen Sie in meinem Namen Ihren Neffen.	Поздравите у мое име вашегъ (одъ стрица одъ тетке) брата.

Tegye bizonyossá (biztosítsa) vejét barátságomról, tiszteletemről.	Versichern Sie Ihren Schwiegersohn meiner Freundschaft — meiner Ehrerbietung.	Уверите зета вашегъ о момъ пріятельству, штованію.
Adja át ön mély tiszteletemet napaasszonynak.	Bezeugen Sie Ihrer Frau Schwiegermutter meine Hochachtung.	Исручите мое высоко почитанѣ Госпоѣи пуницы вашой.
Jelentse tiszteletemet a kisasszonynak.	Melden Sie meine Empfehlungen dem Fräulein.	Явите почитанѣ мое Господичной.
Csókolom nagynénje asszony kezét.	Ich küsse Ihrer Frau Tante die Hand.	Любимъ руку вашой Госпоѣи тетки.
Jelentse bókomat as asszonyságnak.	Machen Sie mein Compliment bei Ihrer Frau Gemahlin.	Однесите мое поклоненѣ Госпожи супруги вашой.
Üdvözölje részemről egész családját.	Richten Sie meine Empfehlungen an Ihre ganze Familie aus.	Поздравите одъ мое стране целу породицу вашу.
Ezer üdvözletet, minden jót, barátinknak.	Tausend Grüße, viel Gutes, an unsere Freunde.	Хиляду поздрава, свако добро, нашимъ пріятельима.
Igen köszönöm.	Ich bin Ihnen sehr verbunden.	Особито захвалюемъ.
Nem feledem el.	Ich werde darauf nicht vergessen.	Нећу заборавити.
Nem mulasztom el.	Ich werde es nicht unterlassen.	Нећу пренебрегнути.
III.	III.	III.
Kérdés és felelet.	Frage und Antwort.	Пытанѣ и одговоръ.
Jöjön ön egy kissé ide.	Kommen Sie einwenig, ein Bischen her.	Ходите мало овамо.

Közeledjék ön.	Nähern Sie ſich.	Приближитесе.
Lépj közelebb.	Tritt näher.	Корачите ближе (приступите).
Álljon meg ön ott.	Bleiben Sie dort ſtehen.	Останите тамо.
Hallja ön.	Hören Sie.	Чуете.
Feleljen rá.	Antworten Sie darauf.	Одговорите на то.
Hogy híják önt?	Wie heißen Sie?	Какосе позывате?
N-nek hínak.	Ich heiße N.	Зовемъ зе Н.
Valami mondani valóm van önnek.	Ich habe Ihnen etwas zu ſagen.	Имамъ вамъ нешто казати.
Csak egy szócskára kérem önt.	Ich bitte Sie nur auf ein Wörtchen.	Молимъ васъ само на едну речицу.
Szeretnék önnel szólni.	Ich habe Luſt Sie zu ſprechen,	Желіо бы съ вама беседити.
Hallgasson meg ön.	Hören Sie mich an.	Послушајте ме.
Nem akarok semmit hallani.	Ich will nichts hören.	Нећу ништа слушати.
Mi tetszik önnek? Mit parancsol ön?	Was beliebt Ihnen? Was befehlen Sie?	Шта изволите? Шта заповедате?
Mivel szolgálhatok önnek?	Womit kann ich Ihnen dienen?	Съ чимъ вамъ могу служити?
Mit mond ön?	Was ſagen Sie?	Шта велите (кажете)?
Én semmit sem mondok.	Ich ſage nichts.	Я ништа не велимъ (кажемъ).
Mit mondott ön?	Was haben Sie geſagt?	Шта сте вы рекли?
Semmit sem mondottam.	Ich habe nichts geſagt.	Ништа нисамъ рекао.
Igent — nemet mondottam.	Ich habe Ja — Nein geſagt.	Сте— ніе рекао самъ.
Miről szól ön?	Wovon ſprechen Sie?	О чему говорите?
Érti ön?	Verſtehen Sie?	Разумете?
Szóljon ön egy kissé hangosabban, mert nem értem önt.	Sprechen Sie ein wenig lauter, denn ich verſtehe Sie nicht.	Говорите мало ясніе, єръ васъ не разумемъ.

Megértett-e most ön?	Haben Sie mich jetzt verſtanden?	Сте ли ме сад разумели?
El akar beszélni ön mindent töviről hegyire?	Wollen Sie alles von A bis Z erzählen?	Оћете ли све да преповедите одъ краја до конца?
Hogy érti ön?	Wie verſtehen Sie das? Wie meinen Sie?	Како то разумете?
Mit akar ön mondani?	Was wollen Sie ſagen?	Шта хоћете да кажете?
Mit ért ön az alatt?	Was verſtehen Sie darunter?	Шта подъ тимъ разумевате?
Hová vág az?	Worauf bezieht ſich das?	Куда се то клони?
Mit kíván ön?	Was wünſchen, verlangen Sie?	Шта желите вы?
Érti ön, a mit mondok?	Verſtehen Sie, was ich ſage?	Разумете шта вамъ кажемъ?
Igen jól értem.	Ich verſtehe es ſehr gut.	Врло добро разумемъ.
Jól fölfogta ön?	Haben Sie es begriffen?	Добро сте сватили?
Szabad kérdeznem?	Iſt es erlaubt Sie zu fragen?	Могу ли васъ пытати?
Merészelhetem kérdezni?	Darf ich es wagen Sie zu fragen?	Могу ли се усудити пытати васъ?
Legyen ön oly jó, ismételje.	Wollen Sie die Güte haben zu wiederholen.	Имайте доброту повторити то.
Nem hallottam önt.	Ich habe Sie nicht gehört.	Нисамь васъ добро чуо.
Nem fogtam föl a dolgot.	Ich habe die Sache nicht begriffen.	Нисамь сватіо ствaрь.
Miért mondja ön azt?	Warum ſagen Sie das?	Зашто говорите то?
Kivel beszél ön?	Mit wem ſprechen Sie?	Съ кимъ вы говорите?
Hogyan, mit mondotok?	Wie, was ſagt ihr?	Како, шта велите?
Mit akarsz?	Was willſt du?	Шта хоћешъ?
Miért nem felel ön?	Warum antworten Sie nicht?	Зашто не одговарате?

Nem halgattam figyelmesen önre.	Ich habe Ihnen nicht aufmerkſam zugehört.	Нисамь васъ пазльиво слушао.
Nyissa ki füleit.	Machen Sie die Ohren auf.	Отворите уши.
De ki tudja?	Aber wer weiß es?	Алъ тко зна?
De hogyan tudja ön?	Aber wie wiſſen Sie es?	Алъ како знате вы?

IV.	IV.	IV.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобный садржай.
Mi az?	Was iſt das? — Was giebts?	Шта е то?
Mit jelent az?	Was ſoll das bedeuten?	Шта то значи?
Mit tesz ez?	Was will dieß ſagen?	Шта то знаменуе?
Mire való ez?	Wozu dient dieſes?	На шта е ово?
Mire jó az?	Wozu iſt das gut?	Чему е то добро?
Nem mondottam egyebet, mint hogy —	Ich habe nichts anderes geſagt, als daß —	Друго нисамь рекао, него да —
Kivel szól ön?	Mit wem ſprechen Sie?	Съ кимъ беседите вы?
Önnel szólok.	Mit Ihnen ſpreche ich.	Я съ вама беседимъ.
Nem önnel szólok.	Ich ſpreche nicht mit Ihnen.	Не беседимъ съ вама.
Hogy híják azt magyarúl?	Wie nennt man das ungriſch?	Како се то зове мађарски?
Hát nem beszél ön magyarúl?	Sprechen Sie denn nicht ungariſch?	Дакле вы не говорите мађарски?
Igen keveset.	Sehr wenig.	Врло мало.
Értek, de nem beszélek.	Ich verſtehe es, aber ich ſpreche es nicht.	Разумемъ, алъ не говоримъ.
Nem jobb volna beszélni?	Wäre es nicht beſſer zu ſprechen?	Не бы болѣ было говорити?

Minö érdekből mondhatnák?	Was hätte man für ein Intereſſe es zu ſagen?	Изъ какве бы корысти могли то казати?
Mit szól ön hozzá?	Was ſagen Sie dazu?	Шта вы на то велите?
Itt nincs mit szólni, csak tűrni.	Hier iſt gar nichts zu ſagen, man muß Geduld haben.	Ту се нема шта казати, него трпети.
Ki az? ki vagy?	Wer iſt da? Wer da?	Тко е то, тко си?
Én vagyok.	Ich bin es.	Я самь.
Ki mondotta azt önnek?	Wer hat Ihnen das geſagt?	Тко вамъ е то казао?
Hiteles személy mondotta.	Eine glaubwürdige Perſon hat es geſagt.	Достоверно лице (особи) ми е то казало.
Mondották.	Man hat mirs geſagt.	Казали су.
Hallottam, hogy mondották.	Ich habe es ſagen hören.	Чуо самь, да су казали.
Valaki mondotta nekem.	Irgend einer hat mirs geſagt.	Нетко ми е казао.
Miért nem mondja meg ön neki szóval?	Warum ſagen Sie es ihm nicht mündlich?	Зашто му устмено не кажете?
Mit izent önnek?	Was ließ er Ihnen ſagen?	Шта вамъ е поручіо?
Mit tart ön róla?	Was halten Sie davon?	Шта мыслите о нѣму?
Bátorkodhatom önt kérdezni (szabad önt kérdeznem)?	Darf ich mich erkühnen Sie zu fragen?	Усуђуемсе васъ пытати?
Micsoda emberek azok?	Was ſind das für Leute?	Какви су оно люди?
Ismeri ön ezt az urat?	Kennen Sie dieſen Herrn?	Познаете овогъ Господина?
Nincs szerencsém ismerni.	Ich habe nicht die Ehre ihn zu kennen.	Немамъ срећу познавати.
Hát nem emlékszik rá ön?	Erinnern Sie ſich ſeiner nicht?	Заръ га се не опоминѣте?
Emlékszem, hogy láttam.	Ich entſinne mich ihn geſehen zu haben.	Опоминѣмъ се, да самь га видео.
Hát engem nem ismer?	Und mich kennen Sie nicht?	А мене не познаете?

Ismerem önt igen jól, hanem neve nem jut eszembe.	Ich kenne Sie sehr wohl, aber ich kann mich Ihres Namens nicht erinnern.	Познаемъ васъ врло добро, алъ вашегъ имена не могу се опоменути.
Látásból ismerem önt.	Ich kenne Sie von Ansehen.	Изъ виђења васъ познаемъ.
Nevéről ismerem őt.	Ich kenne ihn dem Namen nach.	По имену га познаемъ.
Mi ötlik (jut) önnek eszébe?	Was fällt Ihnen ein?	Шта вамъ пада на паметь?
Ön mindent össze visszza fecseg.	Sie schwatzen drunter und drüber.	Вы све наопако говорите.
Tudja ön bizonyosan?	Wissen Sie es gewiß?	Знате ли известно?
Szót sem tudok róla.	Ich weiß kein Wort davon.	Ни речице не знамъ о томъ.
Hát nem öntől hallotta?	Hat er es nicht von Ihnen gehört?	А заръ ніе онъ то одъ васъ чуо?
Szólj okosan.	Rede vernünftig.	Говори паметно (мудро).
Mi okaid vannak?	Welche sind deine Gründe?	Какве имашъ узроке?
Mi kétsége van önnek?	Welchen Zweifel haben Sie?	Какву сумню имате?
Mit nevet ön?	Worüber lachen Sie?	Шта се смеете?
Szabad tudnom?	Darf ich es wissen?	Смемъ знати?
Ki számára csinálja ön?	Für wen machen Sie es?	На чію страну то правите?

V.	V.	V.
Igenlés, tagadás és kétség.	Bejahung, Verneinung und Zweifel.	Потврђенѣ, одрыцанѣ и сумня.
Igaz-e? való-e?	Ist es wahr?	Є ли правда? є ли то истина?

Igaz, való.	Es iſt wahr.	Правда є — истина є.
Az nem igaz.	Das iſt nicht wahr.	То ніе истина.
Valóigaz, nagyon is igaz.	Das iſt nur allzuwahr.	Права є истина, и са свимъ є истина.
Úgy van.	Es iſt ſo.	Тако є.
Tiszta, merő igazság.	Es iſt die reine Wahrheit.	Чиста, быстра истина.
Az vastag hazugság.	Das iſt eine grobe Lüge.	То є пука лажь.
Az igazat megvallva önnek.	Um Ihnen die Wahrheit zu ſagen.	Истину вамъ исповедаюћи.
Biztosítom önt, hogy —	Ich verſichere Sie, daß —	Уверавамъ васъ, да —
Kétségkivül.	Ohne Zweifel, unſtreitig.	Безъ сумнѣ.
Magában értetődik.	Das verſteht ſich von ſelbſt.	По себи се разуме.
Igen valóban.	Ja in der That.	Єсть заиста.
Jót állok érte önnek.	Ich ſtehe Ihnen gut dafür.	Добаръ вамъ стоимъ за то.
Kezeskedem róla önnek.	Ich verbürge mich Ihnen dafür.	Ємчимъ за то.
Bizonyos.	Es iſt gewiß.	Известно є.
Az engem nem lep meg.	Das überraſcht mich nicht.	То ми неће изненада доћи.
Ki kétkedik rajta?	Wer zweifelt daran?	Тко се о томъ сумня?
Ez tény.	Es iſt eine Thatſache.	То є дѣло.
Azt hiszem, hogy igen.	Ich glaube — Ja.	Я верујемъ, да єсть.
Azt gondolom, hogy nem.	Ich denke — Nein.	Я мыслимъ, да ніе.
Igaza van önnek.	Sie haben Recht.	Право имате.

Nincs igaza önnek.	Sie haben Unrecht.	Вы немате право.
Nem hazudok.	Ich lüge nicht.	Не лажемъ.
Ha igaz volna sem ütközném meg rajta.	Wenn es auch wahr wäre, ſo würde es mich nicht befremden.	И да е све истина, не бысе томе зачудіо.
Állítom, hogy valóságos rágalom.	Ich behaupte, daß es eine reine Verläumdung iſt.	Потврђавамъ, да е право оговаранъ.
Bizonyos vagyok benne.	Ich bin meiner Sache gewiß.	Сигуранъ самъ у томъ.
Elhiheti ön nekem.	Sie können es mir glauben.	Можете ми веровати.
Valószinüleg nem jól hallotta ön.	Sie werden wahrſcheinlich nicht gut gehört haben.	По свой прилицы нисте добро чули.
Megigérem önnek, hogy —	Ich verſpreche Ihnen, daß —	Обећавамъ вамъ, да—
Bebizonyithatom önnek.	Ich kann es Ihnen bezeugen.	Могу вамъ посведочити.
Fölteszem.	Ich ſetze es voraus.	Предполажемъ.
Nem teszem föl.	Ich ſetze es nicht voraus.	Не предполажемъ.
Fogadok, hogy úgy van.	Ich wette, es iſt ſo.	Обкладиђу се, да е тако.
Fogadok, hogy nem úgy van.	Ich wette, es iſt nicht ſo.	Обкладиђу се, да ніе тако.
Esküszöm önnek.	Ich ſchwöre es Ihnen.	Заклинемъ вамъ се.
Tanum az iston.	Gott iſt mein Zeuge.	Богъ ми е сведокъ.
Nem esküdném meg rá.	Ich wollte nicht darauf ſchwören.	Небы се на то заклео.
Kérdésze meg csak ön.	Fragen Sie nur.	Запытайте само.
Képzelheti ön.	Sie können ſich vorſtellen.	Можете себи представити.

Csak gondolja ön.	Sie können ſich wohl denken.	То текъ помислити можете.
Még kérdés.	Es ſteht noch dahin.	То є іоште пытанѣ.
VI.	VI.	VI.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобный садржай.
Tagadom.	Ich läugne es.	Одрычемъ то.
Nem tagadom.	Ich läugne es nicht.	Не одрычемъ.
Becsületemre mondom.	Auf Ehre.	На мое поштенѣ кажемъ.
Becsületszavamra.	Auf Ehrenwort.	На мою поштену речь.
Elhiszem.	Ich glaube es.	Верyемъ.
Ön sem hiszi?	Glauben Sie es auch nicht?	Ни вы то не верyете?
Hazug, ha mondotta.	Er iſt ein Lügner, wenn er es geſagt hat.	Лажа є, ако є то казао.
Én is úgy gondolom.	Ich denke auch ſo.	И я тако мыслимъ.
Nem gondolom.	Ich meine nicht.	Я не мыслимъ.
Ön engem rá akar szedni.	Sie wollen mich hintergehen.	Вы хоћете, да ме обманите.
Ez az úr a tanúm.	Dieſer Herr iſt mein Zeuge.	Овай Господинъ мн є сведокъ.
Az lehetlen.	Es iſt nicht möglich.	То ніє немогуће.
Gyanítom, hogy igen.	Ich vermuthe — Ja.	Сумнямсе, да есте.
Mindenki megmondja önnek.	Jedermann wird es Ihnen ſagen.	Свакій ће вамъ то казати.
Hitelt adhat neki ön.	Sie können ihm Glauben beimeſſen.	Можете му веровати.
Szót sem hiszek belőle.	Ich glaube kein Wort davon.	Ни єдну речь одъ тога не верyемъ.

Haljak meg, ha hazudok.	Sterben ſoll ich, wenn ich lüge.	Умрео, ако лажемъ.
Tévedés.	Es iſt ein Irrthum.	То є заблуђенѣ (сметня).
Üres szavak.	Das ſind leere Worte.	То су праздне речи.
Bizonyos benne ön?	Sind Sie wohl deſſen gewiß?	Сигурни сте у томъ?
Meg vagyok róla győződve.	Ich bin davon überzeugt.	Я самь о томъ увереnъ.
Nem szenved kétséget.	Daran iſt kein Zweifel.	Нема о томъ ни сумнѣ.
Az mesebeszéd.	Das iſt ein Märchen.	То є гаталица.
Komolyan szól ön?	Iſt es Ihr Ernſt?	Говорите вы озбильно?
Komolyan mondom.	Ich ſpreche im Ernſt.	Озбильно кажемъ.
Elhiheted.	Du kannſt es glauben.	Можешъ веровати.
Ön tréfál.	Sie ſcherzen.	Вы се шалите.
A mint élek, oly igaz.	So wahr ich lebe.	Као што живимъ, тако є истина.
Semmi sincs a dologban.	Es iſt nichts an der Sache.	Ништа ніе у ствари.
Bizony isten.	Bei Gott — bei meiner Treu.	Бога ми, — вере ми.
Becsületszavamat adom.	Ich gebe mein Ehrenwort.	Мою поштену речь даємъ.
Egy szó sincs úgy.	Es iſt kein wahres Wort daran.	Ни єдна речь ніе тако.
Nem hallottam semmit felőle.	Ich habe nichts davon gehört.	Ништа нисамь чуо о томъ.
Légből kapott mendemonda.	Das iſt eine aus der Luft gegriffene Geſchichte.	То блебетанѣ є изъ воздуха покупљно.
Lehetséges— e?	Wäre es möglich?	Є ли могуће?
Az nagyon valószinü.	Das iſt ſehr wahrſcheinlich.	То є весма истинопо-добно.
Ez több mint valószinü.	Dieſes iſt mehr, als wahrſcheinlich.	Ово є выше него истиноподобно.

Semmi sem lehetőbb.	Nichts iſt möglicher.	Ништа ніе могућніе.
Mi lehetlen van benne?	Was iſt unmögliches daran?	Шта е у томъ немогућно?
Kaczagni kell rajta.	Das iſt zum Lachen.	Томе треба смеяти се.
Az hihetetlen.	Das iſt unglaublich.	То е невероятно.
Az megfoghatatlan.	Das iſt unbegreiflich.	То е непостижно (непонятно).
Hallatlan.	Es iſt unerhört.	То е нечувено.
Elámították önt.	Man hat es Ihnen weiß gemacht.	Васъ су обманули.
Sehogy sem fér fejembe.	Das will mir nicht in den Kopf gehen.	Никако ми то у главу не иде.
Az igen természetes.	Das iſt ſehr natürlich.	То е весма наравно.
Természetesen.	Natürlicherweiſe.	Наравно.
Fogadni mernék, hogy a dolog nem úgy van.	Ich will darauf wetten, daß die Sache ſich nicht ſo verhält.	Смео бы се ставити, да ствaрь тако не стои.
Épen ellenkezőleg áll a dolog.	Im Gegentheil.	Башъ противно стои ствaрь.
Eltalálta ön.	Sie haben es errathen — getroffen.	Погодили сте то.
Lappang valami alatta.	Da ſteckt etwas dahinter.	Подъ тимъ нешто сакрывено лежи.
Mennyre földre állitom.	Ich betheuere es.	Заклинѣмсе на то.
Nehéz elhinnem.	Es fällt mir ſchwer es zu glauben.	Тежко могу то веровати.
Képzetem sincs róla.	Das geht über meinen Horizon.	Ни понятія о томе не-мамъ.
Legyen ön róla meggyőződve.	Seien Sie deſſen verſichert.	Будите о томъ уверени.

Nem látok benne semmi valószinűt.	Ich ſehe nichts wahrſcheinliches daran.	У томъ ничегъ истинитогъ не видимъ.
Nem csalódik ön ?	Irren (täuſchen) Sie ſich nicht ?	Не варате ли се ?
Az nagyon kétséges.	Das iſt ſehr zweifelhaft.	То є врло сумнително.
Nem lehet való.	Das kann nicht wahr ſein.	Не може быти истина.
Nincs bizonyosb.	Es giebt nichts gewiſſeres.	Ничегъ известніегъ нема.

VII.	VII.	VII.
Kérés.	Bitte.	Молба.
Kérem alázatosan.	Ich bitte ergebenſt.	Молимъ покорно.
Szabad önt kérnem ?	Darf ich Sie bitten?	Смемъ васъ молити ?
Egy kérelmem van önhöz.	Ich habe eine Bitte an Sie.	Єдну молбу имамъ на васъ.
Engedelmével.	Mit Ihrer Erlaubniß.	Съ дозволенъмъ вашимъ.
Tetszik megengedni ?	Wollen Sie mir wohl erlauben ?	Изволите ми дозволити?
Kérem önt.	Ich bitte Sie darum.	Молимъ васъ.
Mondja meg ön kérem.	Sagen Sie mir gefälligſt.	Молимъ, кажите ми.
Legyen ön oly jó, mondja meg, sziveskedjék megmondani.	Haben Sie die Güte — würden Sie die Gefälligkeit haben mir zu ſagen.	Будите тако добри, кажите, усрдствуйте ми казати.
Ha önnek tetszenék.	Wenn es Ihnen gefällig wäre.	Ако бы изволили.
Örvendeztessen meg vele ön.	Machen Sie mir das Vergnügen.	Учините ми ту радость.
Egy szivességre kérném önt.	Ich habe Sie um eine Gefälligkeit zu bitten.	Я бы васъ за єдно усердіе молio.
Tegye meg nekem ezt a barátságot, ezt a szerencsét.	Erweiſen Sie mir dieſe Freundſchaft — dieſe Ehre.	Учините ми то пріятельство, ту честь.

Bátorkodom önt erre a kegyre, kedvezésre kérni.	Darf ich Sie um dieſe Gnade, Gewogenheit anſprechen?	Смемъ ли васъ за ту милость, благоволеніе замолити?
Tegye meg ön értem, kedvemért.	Thun Sie es mir zu Liebe, zu Gefallen.	Учините то за мене, за мою любовь.
Nagyon lekötelezne ön.	Sie würden mich ſehr verbinden.	Весма бы сте ме обвезали.
Nagy szolgálatot tehetne ön.	Sie würden mir einen großen Dienſt erweiſen können.	Велику бы сте ми услугу могли учинити.
Örökké hálás lennék önnek érte.	Ich würde Ihnen ewig Dank dafür wiſſen.	Вечито бы вамъ зато благодаранъ био.
Tartson számot hálámra.	Zählen Sie auf meine Erkenntlichkeit.	Рачунайте на мою признателность.
Ne tagadja meg ön kérelmemet.	Schlagen Sie mir meine Bitte nicht ab.	Немойте ми молбу одбацыти.
Adja meg ön e kegyet.	Bewilligen Sie mir dieſe Gunſt.	Учините ми ту милость.
Könyörgök önnek.	Ich bitte Sie inſtändigſt.	Молимъ васъ найучтивіе.
Nem tehetne ön nekem nagyobb örömet.	Sie könnten mir kein größeres Vergnügen machen.	Не бы сте ми већу радость учинити могли.
Sajnálom, hogy önnek annyi fárodságot okozok.	Es thut mir Leid Ihnen ſo viele Mühe zu verurſachen.	Жао ми је, што вамъ толико труда узрокујемъ.
Engedje kérem megjegyeznem.	Erlauben Sie mir gütigſt zu bemerken.	Дозволите ми, молимъ, приметити.
Bocsásson meg, ha sürgös kérelmemet ismétlem.	Verzeihen Sie, wenn ich meine dringende Bitte wiederhole.	Опростите ми, ако вамъ утиштиву молбу мою повторимъ.
Meg fogom önnek köszönni.	Ich werde Ihnen dankbar dafür ſein.	Я ћу вамъ зато благодарити.

VIII.

Megadás.

Legyen.— Legyen úgy.

Nem bánom. — Lehet. Meg vagyok elégedve.

Beleegyezem.

Nincs kifogásom ellene.

Nincs ellenemre.

Miért ne?

Szíves örömest.

Tiszta szivemből.

Szabadságában áll önnek.

A mint tetszik önnek.

Szolgálatára vagyok.

Csak tessék velem parancsolni.

Rendelkezzék velem.

Ön engem megtisztel.

Kötelességem.

VIII.

Gewähren.

Es ſei. — So ſei es.

Meinetwegen. — Es mag ſein. — Ich bins zufrieden.

Ich willige ein.

Ich habe nichts dawieder.

Ich bin nicht dagegen.

Warum nicht?

Sehr gerne. Mit vielem Vergnügen.

Von ganzem Herzen. — Herzlich gern.

Es ſteht Ihnen frei.

Wie es Ihnen gefällt.

Ich ſtehe Ihnen zu Dienſten.

Belieben Sie nur mit mir zu befehlen

Verfügen Sie über mich.

Sie erweiſen mir eine Ehre.

Es iſt meine Pflicht.

VIII.

Дозволенѣ.

Нека буде.—Некъ буде тако.

Не бранимъ. — Може быти. — Я самъ задоволянъ.

Пристаемъ на то (саизволявамъ).

Ништа противъ тога немамъ.

Ніе ми противно.

Зашто не?

Съ драге волѣ.

Изъ чистога могъ срца.

На вольи вамъ стои.

По вашемъ произволеню.

Стоимъ вамъ на служби.

Само изволите самномъ заповедати.

Наређуйте самномъ.

Вы ми честь отдаете.

То е моя дужность.

Örömmel, szivesen megteszem.
Csekély a fáradság.

Ich werde es mit Vergnügen thun.
Die Mühe iſt gering.

Радостно, съ драгомъ душомъ ћу учинити.
Слабъ е то трудъ.

Parancsoljon velem akármikor, egészen szolgálatára vagyok.
Bizzék bennem.

Befehlen Sie nur mit mir, ich bin ganz der Ihrige.
Vertrauen Sie mir.

Заповедайте самномъ макадъ, са свимъ самъ вамъ на служби.
Уздайтесе у мене.

Mindig támaszkodhatik rám.
Különös szerencsémnek tartom önnek szolgálhatni.
Szerfölött örülök, hogy önnek használhatok.

Sie können immer auf mich bauen.
Es iſt für mich ein beſonderes Vergnügen Ihnen dienen zu können.
Es freuet mich unendlich, Ihnen nützlich ſein zu können.

Свагда се можете на мене ослонити.
За особиту срећу држимъ, быти вама на служби.
Преко мере се радуемъ, да вамъ могу быти на ползу.

Öntöl semmit sem tagadhatok meg.

Ich kann Ihnen nichts abſchlagen.

Я вамъ ништа не могу одрећи.

Szerencsémnek tartom ön parancsait teljesíteni.
Mindent el fogok követni.
Bizvást számolhat rá.

Beehren Sie mich mit Ihren Befehlen.
Ich werde mein Möglichſtes thun.
Sie können ſicher darauf rechnen.

За срећу држимъ заповеди ваше испунити.
Све ћу употребити.
Вы можете сигурно на то рачунати.

Ha van egyébre is szüksége.
Nehánynyal szolgálhatok.

Wenn Sie auch ſonſt etwas brauchen.
Ich kann Ihnen einige anbieten.

Ако и што друго потребуете.
Могу вамъ съ неколико послужити.

Vegyen ön teketoria nélkül.

Nehmen Sie ohne weitere Umſtände.

Прiимите безъ сваки обстоятелства.

ıságát megadom.	Ich will Ihrem Wunſche willfahren.	Желю ћу вамъ испунити.
IX.	IX.	IX.
ɔgköszönés.	Dankſagung.	Захвалность.
önöm.	Danke.	Захвалюемъ.
köszönet — szíves ıszönetem érte.	Großen Dank — meinen beſten Dank Ihnen.	Велика захвалность — сердечно вамъ на томъ захвалюемъ.
ızer köszönöm önt.	Ich danke Ihnen tauſendmal.	Хиляду пута вамъ захвалюемъ.
te le vagyok önnek e kötelezve.	Ich bin Ihnen deßhalb äußerſt verbunden.	Весма самъ вамъ тога ради обвезанъ.
ıtosan köszönöm.	Ich danke unterthänigſt.	Захвалюемъ понизно.
ıszerencsém alázatoı megköszönni.	Ich habe die Ehre mich geforſamſt zu bedanken.	Имамъ честь найпонизніе захвалити.
köszönettel fodom.	Ich nehme es mit vielen Danken an.	Съ великомъ захвалношћу пріимамъ.
megelőzi óhajtásit.	Sie kommen meinen Wünſchen zuvor.	Вы ме у жельи моіой предварусте.
ılette jó.	Sie ſind allzugütig.	Вы сте прекомерно добри.
ɣen szives.	Sie ſind ſehr gefällig.	Вы сте одвећъ усрдни.
nagyon előzékeny, ıvarias.	Sie ſind zuvorkommend, ſehr höflich.	Вы сте весма удворни, предусретльиви.
megszolgálhatom ıszonozhatom).	Auf Wiedervergeltung.	Докъ се не одслужимъ.
ıerencse nagyon hilgö rám nézve.	Dieſe Ehre iſt ſehr ſchmeichelhaft für mich.	Ова є срећа за мене одвећъ ласкателна.
ban az sok.	In der That das iſt zu viel.	То є заиста млого.

Ön engem megpirít.	Sie beſchämen mich.	Вы ме постиђујете.
Ön jósága igen meghatott.	Ich bin von Ihrer Güte ſehr gerührt.	Я самъ вашомъ добротомъ тронутъ.
Fogadja ön legforróbb, legbensőbb köszönetemet érte.	Nehmen Sie meinen heißeſten, innigſten Dank dafür.	Прiимите зато мою найтоплiю, найусердниiю благодарность.
Igen megtisztelt ön.	Sie haben mir zuviel Ehre erwieſen.	Врло сте ме почествовали.
Sőt én tartozom önnek köszönettel.	Ich bin im Gegentheil derjenige der Ihnen dafür danken muß.	Напротивъ я самъ вама захвалити дужанъ.
Nem érdemli a köszönetet.	Es iſt nicht der Mühe Werth davon zu reden.	Нiе вредно на томъ захвальивати.
Hagyjunk fel a bókokkal.	Laſſen wir die Komplimente bleiben.	Оканимосе наклона (комплiментiраня).
Miként viszonozhatok én önnek oly nagy szivességet?	Wie werde ich Ihnen eine ſo große Gefälligkeit je erwiedern können?	Како ћу вамъ се моћи одслужити на томъ великомъ усрдiю вашемъ?
Tegyük félre a hálálkodást.	Laſſen wir die Ceremonien bei Seite.	Оставимо церiмонiе на страну.
Nyujtson ön is alkalmat, hogy visszaszolgálhassam.	Verſchaffen Sie mir auch Gelegenheit Ihnen Gegendienſte erweiſen zu können.	Дайте ми и вы прилику, да вамъ се одслужити могу.

X.	X.	X.
Megtagadás és mentegetőzés.	Abſchlagen und Entſchuldigung.	Одбiянiе и правданiе.
Nem lehet.	Das kann nicht ſein.	Не може быти.

Lehetetlen.	Das iſt mir unmöglich.	Није могуће.
Sajnálom, de nem tehetem.	Es thut mir leid, allein ich kann es nicht thun.	Жао ми е, алъ не могу учинити.
Szívemből sajnálom, hogy ez nem áll hamamban.	Es thut mir in der Seele weh, daß dieſes nicht in meiner Macht ſteht.	Душа ме боле, што то у моіой власти не стои.
Kérem ne vegye ön rosz néven, hogy nem teljesithetem.	Ich bitte es nicht übel zu deuten, daß ich es Ihnen abſchlagen muß.	Немойте за зло прінмити, што вамъ то немогу испунити.
Bocsásson meg.	Verzeihen Sie mir. Entſchuldigen Sie mich.	Опростите ми.
Az igazat megvallva, nem szeretnék bele elegyedni.	Die Wahrheit zu ſagen, ich möchte mich nicht gerne einmiſchen.	Да истину кажемъ, я се не бы радо умешао.
Ebben nem segithetek.	Hierin vermag ich nichts zu thun.	У овой ствари не могу ништа учинити.
Isten tudja, mint szeretnék önnek szolgálni, hanem —	Gott weiß, wie gerne ich Ihnen dienen möchte, allein —	Богъ зна, како бы я вама радо служіо, али —
Ne nehezteljen meg rám érte.	Seien Sie deßwegen nicht böſe auf mich.	Немойте се зато на мене срдити.
Ne haragudjék érte.	Zürnen Sie deßhalb nicht.	Не гнѣвитесе зато.
Nem tehetek róla.	Ich kann nichts dafür.	Я не могу зато.
Nem tőlem függ.	Das hängt nicht von mir ab.	То не завыси одъ мене.
Ha akarnám sem tehetném.	Ich könnte es nicht thun, wenn ich auch wollte.	И кадъ бы хтео, не бы могао то учинити.

MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Még a legjobb akarattal sem tehetném a világért sem.	Selbſt beim beſten Willen könnte ich es um die Welt nicht thun.	Башъ и поредъ болѣ волѣ не могао за овай с учинити то.
Nem az én hibám, én nem vagyok oka.	Es iſt nicht meine Schuld, ich bin nicht Schuld daran.	То није моя погр я нисамь крив
Ilyenekbe nem avatkozom.	In ſolche Dinge miſche ich mich nicht.	У такве се ствар мешамъ.
Örömmel, de nem vág körömbe.	Mit Vergnügen, allein es ſchlägt nicht in mein Fach.	Съ радошћу, ал не спада у мой к
Sehogy sem akarom.	Ich will es auf keine Weiſe.	Я нећу то на начинъ.
Teljességgel nem akarom.	Ich will es durchaus nicht.	Я нећу то нипош
Semmi sem lesz belöle.	Es wird nichts daraus.	Изъ тогъ ништа быти.
Semmi közöm hozzá.	Das geht mich nichts an.	То се мене ниш тиче.
Hallani sem akarok felöle.	Ich will nicht davon hören.	Нећу ни да чуе томъ.
Ártatlan vagyok a dologban.	Ich bin unſchuldig an der Sache.	Я самъ невинъ ствари.
Kiméljen meg ön töle.	Verſchonen Sie mich damit.	Поштедите ме съ
Ovakodom tenni.	Ich werde mich wohl hüten es zu thun.	Я ћу се чувати, не учинимъ.
Isten mentsen!	Da ſei Gott vor!	Нека ме Богъ сач
Majd máskor.	Auf ein andermal.	Другій путъ.
Fölötte sajnálom, hogy ön kivánságának meg nem felelhetek.	Ich bedauere ungemein, daß ich Ihrem Wunſche nicht entſprechen kann.	Мени е особито што вашой ж не могу за учинити.

XI. XI. XI.

Tanácskozás. Berath ſchlagung. Посаветованѣ.

Mi tevők legyünk ? Was iſt zu thun ? Шта да чинимо ?
Mit mond ön hozzá? Was ſagen Sie dazu ? Шта вы велите къ тому ?

Mit tanácsol ön nekem ? Was rathen Sie mir ? Шта ми саветујете ?
Mit tegyünk ? Mit kezdjünk, mihez fogjunk ? Was ſollen wir thun, anfangen ? Шта да радимо, шта да почнемо, чега да се латимо ?

Mire határozzuk magunkat ? Welchen Entſchluß werden wir faſſen ? На шта да се определимо ?

Mi volna tehát az ön tanácsa ? Was wäre alſo Ihr Rath? Шта бы дакле было вашъ саветъ ?
Mit kell itt tennünk ? Was iſt da zu thun ? Шта намъ треба овде чинити ?

Mi eszközhöz kell nyulnunk ? Welches Mittel haben wir zu ergreifen ? Каквыхъ средства да се латимо ?

Mit ért ön alatta ? Was verſtehen Sie darunter ? Шта вы разумете подъ тимъ ?
Mit tanácsol ön tennem ? Was rathen Sie mir zu thun ? Шта ми саветујете чинити ?

Mi tenni valónk van ? Was haben wir zu thun? Шта имамо чинити ?
Hogy lehetne itt segiteni? Was iſt hier für Hülfe ? Каква е овде помоћь?

Ha én neked volnék. Wenn ich, wie du wäre. Кадъ бы я као ты было.

Mit tenne ön az én helyzetemben? Was würden Sie in meiner Stelle thun ? Шта бы сте на момъ месту чинили ?
Én részemről azt mondanám, úgy vélekedném. Ich meines Theils würde ſagen, wäre der Meinung. Я бы съ мое стране то рекао, тако мислио.
Nem tudom, mit tegyek. Ich weiß nicht, was ich thun ſoll. Я не знамъ шта да чиним.

Nagy zavarban vagyok.	Ich bin ſehr verlegen — ich bin in großer Verlegenheit.	Я самь у великой забуни.
Hogy hushatnám ki magam e zavarból?	Wie könnte ich mich aus dieſer Verlegenheit ziehen?	Како бы се могао ове забуне опростити?
Nem volna jobb, tanácsosabb?	Wäre es nicht beſſer, rathſamer?	Не бы ли было боль, саветніе?
Mit gondol ön?	Was denken Sie davon?	Шта мыслите о томъ?
Várjon egy kissé, egy gondolat, egy eszme lepett meg.	Warten Sie ein wenig, es iſt mir ein Gedanke, eine Idee beigefallen.	Почекайте мало, пала ми е една мысао, (идеа) на умъ.
Beh derék egy eszme!	Da habt Ihr eine vortreffliche Idee!	О! да отмене мысли.
A legokosabb volna.	Das geſcheideſte wäre.	То бы найпаметніе было.
Mégis másként tegyük.	Wir wollen es doch anders machen.	Текъ опетъ учинимо то другчіе.
Nem volna-e helyesebb attól elállani?	Wäre es nicht ſchicklicher davon abzuſtehen?	Не бы ли было уместніе одъ тога одустати?
Igen bajos esetben vagyok.	Ich bin in einem ſehr verdrießlichen Falle.	Я самь у врло незгодномъ положеню.
Mit tenne ön ilyen körülmények között?	Was thäten Sie unter ſolchen Umſtänden?	Шта бы вы у оваквмъ околностима чинили?
Azt tanácsolnám, javasolnám önnek.	Ich würde Ihnen rathen — vorſchlagen.	Я бы вамъ саветовао— предложіо.
Es a legjobb határosat.	Das iſt der beſte Entſchluß.	То е найболя одлука.
Illőnek tartja ön?	Halten Sie es für anſtändig?	Држите ли вы то за пристойно?
A dolog ugyanaz.	Das iſt das nämliche.	То е то исто.
Mindegy.	Es iſt einerlei.	То е све едно.

Hadd tegyem.	Laſſen Sie mich machen.	Допустите ми, да учинимъ.
Bocsánatot kérek, nem jól tesz ön.	Ich bitte um Verzeihung, Sie thun nicht recht.	Молимъ за опроштенѣ, вы не чините добро.
Véleményem szerint igy kellene tenni.	Nach meiner Meinung müßte man ſo thun.	По момъ мнењу, овако бы требало радити.
Ön javára mondom.	Ich ſage es zu Ihrem Beſten.	Я вамъ то за вашу корысть говоримъ.
Részemről nem tenném.	Was mich betrifft, ich würde es nicht thun.	Съ моѳ стране, я не бы то чиніо.
Meg lehet kisérteni, a veszély nem oly nagy.	Man kann es verſuchen, die Gefahr iſt nicht ſo groß.	Може се покушати, погибели велике нема.
Ez az egyetlenegy mód maradt még hátra.	Dieſes einzige Mittel iſt uns noch übrig geblieben.	Јошть намъ остаѳ ово єдино средство.
Máskor is öntől kérek tanácsot.	Ich werde Sie auch ein anderes Mal um Rath fragen.	Я ћу одъ васъ и другій путъ савета искати.

XII.	XII.	XII.
Csodálkozás.	Verwunderung.	Зачуђенѣ.
Ni ni, beh szép!	Schau, ſiehe da, wie ſchön!	Гле, гле, како ѳ лепо!
Ejnye beh gyönyörü, bájos!	Ach! wie köſtlich, reitzend.	Ахъ! како ѳ пріятно, дражестно.
Ez igazán pompás.	Das iſt wahrhaftig prächtig.	То ѳ заиста великолѣпно.
Már ez vajmi felséges!	Ach! das läßt recht herrlich.	Ахъ! то ѳ врло господствено.
Mily csodamü!	Welches Wunderwerk!	Какво чудотворѣ!
Valóban csodálatra méltó, isteni!	In der That bewunderungswürdig, göttlich!	Заиста удивленя достойно, — божествено!

Ezen nagyon csodálkozom.	Dieß wundert mich ſehr.	Тому се врло чудимъ.
Ez valóban elragadó.	Dieß iſt wahrlich zum Entzücken.	То е заиста усхитително.
Istenem, mily csodakedves!	Mein Gott, wie wunderlieb!	Боже мой, како е зачудо умилно!
Mily fény, mily pompa, minő dicsőség!	Welcher Glanz, welche Pracht, welche Herrlichkeit.	Каквый блескъ, какво великолѣпіе, каква слава!
Mely kellem!	Welche Anmuth!	Каква милина!
Mennyi kecs!	Wie viel Reitze!	Колика дражесть!
Hihetek-e szemeimnek?	Darf ich meinen Augen trauen?	Смемъ ли моимъ очима веровати?
Nem tudom ébren vagyok- e vagy álmodom?	Ich weiß nicht ob ich wache, oder ſchlafe?	Я не знамъ, бдимъ ли или спавамъ?
Nem győzöm eléggé csodálni.	Ich kann mich nicht genug verwundern.	Я се не могу доста начудити.
Nem győzi az ember eléggé csodálni.	Man wird nicht müde es zu bewundern.	Не може човекъ доволно да се начуди.
Ez nagyon meglepő.	Das iſt ſehr überraſchend.	То е врло застизаваюће.
Ez ritka, csodálatos.	Das iſt ſeltſam, wunderſam.	То е редко, удивително.
Hát lehetséges az?	Kann das wohl ſein?	Може ли то заиста быти?
Hogy eshetik az?	Wie kann das geſchehen?	Како се то може догодити?
Meg nem foghatom, hogy —	Ich begreife nicht, wie —	Я не понямъ, како —
Igen álmélkodom rajta.	Ich bin ſehr erſtaunt darüber.	Я самъ на то яко зачуђенъ.
Ejnye! minő különös dolgok.	Ach! was für ſonderbare Dinge.	Ахъ! каквыхъ особитыхъ ствариј.

Ki mondotta, hitte, gondolta volna.	Wer hätte das geſagt, geglaubt, gedacht.	Ко бы то рекао, веровао, мисліо био!
Minő találkozása a körülményeknek.	Welches Zuſammentreffen von Umſtänden.	Какво састануће околностій!
Hanem igy van a világon.	Aber ſo geht es auf der Welt.	Алъ тако е на овомъ свету.
Nem sejtettem volna.	Ich hätte es nicht geahnet.	Я се томе не бы надао.
Az hihetetlen, hallatlan.	Das iſt unglaublich, unerhört.	То е невероятно — нечувено.
Ha saját szemeimmel látnám sem hinném.	Wenn ich es mit meinen eigenen Augen ſehen würde, könnte ich es noch nicht glauben.	Да я то властнымъ очима видимъ, іоштъ не бы веровао.

XIII.	XIII.	XIII.
Roszalás, boszuság.	Mißbilligung, Unwille.	Неодобраванѣ, не поволность.
Épen bizony!	Warum nicht gar!	Ніе него іоштъ шта!
Juj, gyalázat!	Pfui der Schande!	Пхі срамота!
Mily szégyen!	Welche Schande!	Каква срамота!
Nem szégyenled magadat?	Schämſt du dich nicht?	Ніе ли те стидъ?
Ez gyalázatos, csunya.	Das iſt ſchändlich, abſcheulich.	То е прикорно, гадно.
Mily czudar dolog!	Welch garſtige Sache!	Каква гнусна стварь!
Nem vastag szemtelenség-e ez?	Iſt dieß nicht grobe Unverſchämtheit?	Ніе ли то найвећа безочность?
Szégyenelnem kellene magamat, ha oly embertelen volnék.	Ich würde mich ſchämen, wenn ich ſo ungefällig wäre.	Я бы се морао срамотити, кадъ бы тако неулюданъ био.

Hogyan tehette ön ezt?	Wie kommt's, daß Sie dieſes gethan haben?	Како сте вы то учинити могли?
Nagyon elégedetlen vagyok önnel.	Ich bin ſehr unzufrieden mit Ihnen.	Я самь съ вама врло незадоволянъ.
Nagy neveletlenség töle.	Das iſt ſehr ungezogen von ihm.	То є врло неучтиво одъ нѣга.
Az ön magaviselete feddést érdemel.	Ihre Aufführung iſt zu tadeln.	Ваше владанѣ заслужує укораванѣ.
Ön visszaél jóságommal.	Sie mißbrauchen meine Güte.	Вы злоупотребляватє доброту мою.
Nincs türelmem.	Ich bin ungeduldig.	Я самь нестрпельивъ.
Hogy merted azt tenni?	Wie haſt du dich unterſtanden es zu thun?	Како си се усудіо то учинити?
Ön igen helytelenül cselekedett.	Sie haben ſehr Unrecht gethan.	Вы сте врло неправо учинили.
Ön végpróbára teszi türelmemet.	Sie ſetzen meine Geduld auf die äußerſte Probe.	Вы мое стрпенѣ у крайнѣ искушенѣ доводите.
Meg kell az embernek önre haragudni.	Man muß auf Sie böſe ſein.	Човекъ се мора на васъ разсрдити.
Neheztelek rád.	Ich zürne dir.	Я се лютимъ на тебе.
Tovább nem türöm.	Ich werde es länger nicht dulden.	Я то дуже трпети нећу.
Ön mindig rosz kedvü, rosz szeszélyü.	Sie ſind immer übler Laune.	Вы сте свагда хрђаве волѣ.
Ön ma rosz hangulatban van.	Sie ſind heute ſchlecht aufgelegt.	Вы сте данасъ хрђаво разположени.
Ön boszus.	Sie ſind verdrießlich.	Вы сте зловольни.
Hallgasson el már ön.	Hören Sie einmal auf.	Престаните већъ вдаредъ.
Ne lármázzon annyit.	Machen Sie nicht ſo viel Geſchrei.	Не вичите толико.

Hallgasson ön.	Schweigen Sie.	Ћутите вы.
Nem tud ön nyugodtan maradni?	Können Sie nicht ruhig bleiben?	Не можете ли на миру остати?
Csitt, c[illegible]ndesen!	Still, ruhig!	Пстъ, миръ!
Maradjon ön veszteg.	Bleiben Sie ruhig.	Будите на миру.
Komolyan intem önt.	Ich warne Sie ernſthaft.	Я васъ озбильски опоминѣмъ.
Az illetlen.	Das iſt unanſtändig.	То ніе пристойно.
Többé ne tegye.	Thun Sie es nicht mehr.	Не чините выше тога.
Semmi ellenvetés.	Keine Einwendungen.	Никаква изговарања.
Végezze már.	Endigen Sie doch.	Свршите већъ.
Majd kinyitom én a szájadat.	Ich will dich reden.	Отворићу ти уста.
Lánczhordtát, a mennyköbe!	Alle Wetter!	Стрела те устрелила, иди до грома!
Takarodjál szemem elöl.	Weg aus meinen Augen.	Вуцысе испредъ мои очію.
Eredj a tatárba!	Geh zum Henker!	Иди до ђавола!
Félre.	Aus dem Wege.	На страну.
Türelmét vesztette.	Er hat die Geduld verloren.	Стрпенѣ изгубіо.
Haragszik.	Er iſt zornig.	Лутисе (срдисе).
Igen megharagudott.	Er iſt ſehr erzürnt.	Весма се разгнѣвіо.
Kivette ön öt türelméből, nyugalmából.	Sie haben ihn aus der Faſſung gebracht.	Извелисте га изъ стрпельивости, спокойности.
Elevenig megsértette ön.	Sie haben ihn aufs empfindlichſte beleidiget.	До живца сте га увредили.
Rettenetes haragban van.	Er iſt in einem furchtbaren Zorn.	У страшномъ є гнѣву (ярости).
Dühös önre.	Er iſt wüthend auf Sie.	Разяренъ (дерновитъ) є на васъ.

Nem bir haragjával, haragjában magán kivül van.	Er iſt vor Zorn außer ſich.	Не влада съ лютномъ своіомъ, у еду е изванъ себе.
Dühe mérgét kifújta.	Er hat das Feuer ſeiner Wuth ausgegoſſen.	Отровъ свое лутине е издао.
Lefegyvereztem haragját.	Ich habe ſeinen Zorn entwaffnet.	Одузео самь му лутину.
Isten legyen neki irgalmas — kegyelmes.	Gott möge ſich ſeiner erbarmen.	Нека се Богъ на нѣга смилуе, буде му милостивъ.

XIV.

Öröm, bánat, panasz és vigasz kifejezései.	Ausdrücke der Freude, des Kummers, der Klage und des Troſtes.	Изрази радости, яда, туге и утѣхе.
Szerencse, boldogság!	Glück auf!	Срећа, блаженство!
Mily öröm!	Welche Freude!	Каква радость!
Mily gyönyör!	Welch Vergnügen!	Кавво задоволство!
Mily boldog vagyok!	Wie glücklich bin ich!	Како самь срећанъ!
Igen jókedvü, megelégedett vagyok.	Ich bin ſehr froh, zufrieden.	Весма самь радостанъ, задоволянъ.
El vagyok ragadtatva.	Ich bin entzückt, hingeriſſen.	Усхићенъ самь.
Igen örvendek rajta.	Ich bin darüber ſehr erfreut, vergnügt. — ich habe viel Freude darüber.	Врло се тому радуемъ.
Hála Isten!	Gott ſei Dank!	Хвала Богу!
Mily édes pillanat.	Welch ſüßer Augenblick.	Како сладко магновенѣ.
Mily váratlan szerencse.	Welch unerwartetes Glück.	Каква неочекивана срећа.

Ez nekem igen sok gyönyört okoz.	Dieß macht mir recht viel Vergnügen.	То ми много радости причињава.
Szerencsét kivánok önnek hozzá.	Ich wünſche Ihnen Glück dazu.	Я вамъ къ томе срећу желимъ.
Örülök rajta.	Es freuet mich.	Я се томе радуемъ.
Rendkivül örülök rajta.	Ich bin aufs höchſte darüber erfreuet.	Изванредно се томе радуемъ.
Ön most vidám kedélyü.	Sie ſind jetzt fröhlichen Gemüthes.	Вы сте сада веселе ћуди.
Fogadja el kérem szerencsekivánatomat.	Wollen Sie gütigſt meinen Glückwunſch annehmen.	Пріимите, молимъ, мое честитанѣ (поздравъ).
Szinte magamon kivül vagyok örömömben.	Ich bin ganz außer mir vor Freude.	Скоро самъ изванъ себе одъ радости.
Ön most jó szeszélyben van.	Sie ſind jetzt guter Laune, gut aufgelegt.	Вы сте садъ добро расположени (добре волѣ).
Nagy Isten!	Großer Gott!	Великій Боже!
Jaj nekem!	Wehe mir!	Тежко мени!
Az istenért!	Um Gotteswillen.	За Бога!
Oh én szerencsétlen!	O ich unglücklicher!	Ахъ я несрећанъ!
Mi kár!	Wie Schade!	Каква штета!
Nagy kár!	Das iſt ſehr Schade!	Велика шкода!
Igen sajnálom.	Das thut mir ſehr leid.	Весма жалимъ.
Nagyon unatkozom.	Ich habe ſehr viel Langeweile.	Имамъ врло дугъ часъ (напада ме чама).
Megunom életemet.	Das Leben wird mir ſehr zur Laſt.	Додіяо ми животъ.
Az igen bánt.	Das kränkt mich ſehr.	То ме яко вређа, жалости.
Épen az boszont legjobban.	Das iſt's, was mich am meiſten ärgert, verdrießt.	Башъ то ме еди највећма.

Ez kellemetlen baleset.	Dieß iſt ein verdrießlicher Zufall.	То е непріятанъ случай.
Az engem felette szomorit.	Das betrübt mich ungemein.	То ме одвеħъ печали.
Ez sziven szúr.	Dieß durchbohrt mir das Herz.	То ми срдце пробада.
Szomorú, vigasztalhatlan vagyok fölötte.	Ich bin traurig, troſtlos darüber.	Жалостанъ, неутежимь самь сбогъ тога.
Háboritja kedélynyugalmamat.	Es ſtört meine Gemüthsruhe.	Узбуњује ми душевно спокойствіе.
Az nagy szerencsétlenség.	Das iſt ein großes Unglück.	То е велика несреħа.
Ez rettenetes, iszonyu.	Dieß iſt ſchrecklich, entſetzlich.	То е ужасно, гровно.
Ez hajborzasztó.	Dieß macht einem die Haare zu Berge ſtehen.	То е косу подижуħе (кострешеħе).
Még csak panaszkodnom sem lehet róla.	Und darf ich mich nicht einmal darüber beklagen.	Іоште ни потужитисе не смемъ на то (о томъ).
Valóban sajnálatra méltók vagyunk.	Wir ſind wahrlich zu beklagen.	Заиста смо сажаленя достойни.
Vége mindennek.	Es iſt alles verloren.	Свему е крај.
Isten nyugaszsza meg.	Gott habe ihn ſelig.	Богъ да га упокои.
Az egész világ ellenem van.	Jedermann iſt gegen mich.	Цео светъ е противъ мене.
Nem lehet kiállani.	Es iſt nicht auszuhalten.	То ніе могуħе издржати.
Megszököm, ha igy tart.	Ich gehe durch, wenn es ſo geht.	Утеħи ħу, ако то тако поħе (устрае).
Ez engem kétségbe ejt.	Dieß bringt mich zur Verzweiflung.	То ме у безуфанъ баца.
Meg kell bolondulnia az embernek.	Es iſt zum närriſch werden.	Мора човекъ полудити.
Mérsékelje ön szenvedélyét, felindulását.	Mäſſigen Sie Ihre Leidenſchaft, Aufregung.	Умерите вашу страсть.

Nyugtassa meg ön kedélyét.	Beruhigen Sie Ihr Gemüth.	Умирите вашу наравь (ћудь).
Jó kedvvel rajta, barátom!	Muth gefaßt, mein Freund!	Де, храбрено, срдчано брате!
Nem kell azért önnek kétségbe esnie.	Sie müſſen deßwegen nicht verzweifeln.	Зато не треба у очаяніе падати.
Türni és reményleni kell, hogy majd jobbra fordúl.	Man muß Geduld haben und hoffen, daß es beſſer gehen wird.	Ваља трпети и надатисе, да ће се на болѣ обрнути.
Ne mondjon le ön mindjárt minden reményről.	Geben Sie nicht ſogleich alle Hoffnung auf.	Не губите одма сву надежду.
Várjon ön még néhány napot.	Gedulden Sie ſich noch einige Tage.	Почекайте іоште неколико дана.
Vigasztalódjék ön.	Tröſten Sie ſich.	Утѣшавайте себе.

XV.

Újságok.

Mi újság?	Was giebt es Neues?	Шта є ново?
Nem tud ön semmi újat?	Wiſſen Sie nichts Neues?	Не знате ничега новога?
Semmi újságot sem tud ön?	Wiſſen Sie keine Neuigkeit?	Заръ никакве новости не знате?
Van valami új?	Giebt es etwas Neues?	Є ли што ново?
Mi újságaink vannak ma?	Was für Neuigkeiten haben wir heute?	Какве новости имамо данасъ?
Mi jót, újat, nevezetest beszélnek?	Was ſpricht man Gutes, Neues, Merkwürdiges?	Шта добро, ново, знаменито говоре?
Hallott ön valamiről beszélni?	Haben Sie von etwas ſprechen gehört?	Да ли сте слушали очему беседити?

Semmiről sem hallottam beszélni.	Ich habe von nichts sprechen gehört.	О ничемъ нисамь чуо говорити.
Nem tudok semmi újat.	Ich weiß nichts Neues.	Не знамъ ничегъ новогъ.
Nincs semmi új.	Es giebt nichts Neues.	Башъ никакве новости нема.
Épen semmi újság sincs.	Es giebt gar keine Neuigkeiten.	Управо никакве новине нема.
Mit beszélnek önök felé, a városban?	Was spricht man in Ihrer Gegend, in der Stadt?	Шта се говори око васъ, у вароши?
Semmi újat sem hallottam.	Ich habe nichts Neues gehört.	Ничегъ новогъ нисамь чуо.
Csodálkozom, hogy róla semmit sem hallott ön.	Ich wundere mich, daß Sie davon nichts gehört haben.	Чудимсе, да ништа нисте о томъ слушали.
Mondja el ön nekünk, ha valami közlenivalója van.	Erzählen Sie uns, wenn Sie etwas mitzutheilen haben.	Рецыте намъ, ако шта за казыванѣ вредно знате.
Nincs semmi tudatnivalója?	Haben Sie nichts zu berichten?	Немате ничегъ вредногъ за казыванѣ?
Igen keveset mondhatok el önnek.	Ich kann Ihnen sehr wenig erzählen.	Врло мало вамъ могу казати (приповедити).
Rosz hireink vannak.	Wir haben böse Nachrichten.	Хрђавыхъ гласова имамо.
Jó hireink vannak.	Man hat gute Nachrichten.	Добрыхъ гласова имамо.
A hirek igen szomorúan szólnak.	Die Nachrichten lauten sehr traurig.	Вѣсти весма жалостно гласе.
Az a hir kering, hogy N. pénztárnok innen megszökött és nagy pénzösszeget vitt el magával.	Es geht das Gerücht, daß der Kassier N. von hier entwichen sei, und eine große Summe Geldes mitgenommen habe.	Разноси се тай гласъ, да е казначей (благайникъ) Н. утекао, и велику сумму новаца са собомъ однео.

Ez váratlan, hamis hir.
Dieſe iſt eine unerwartete, falſche Nachricht.
То є неочекиванъ, лажанъ гласъ.

Az a hire, hogy —
Es verlautet, daß —
Тай є гласъ, да —

Aztán meg mindenki háboruról beszél.
Ferner ſpricht Alles von Krieg.
Далѣ сватко о рату говори.

A kik legkevesbet tudnak, beszélnek legtöbbet.
Die am wenigſten wiſſen, ſprechen am meiſten.
Кои нaйманѣ знаю, найвыше говоре.

Gyakran terjesztenek hamis hireket.
Falſche Gerüchte werden oft verbreitet.
Често распространяваю лажне гласове.

Olvasta ön a hirlapokat?
Haben Sie die Zeitungen geleſen?
Єсте ли читали новине?

Ma még semmi hirlapot sem olvastam.
Ich habe heute noch keine Zeitung geleſen.
Данасъ іоште никакве новине нисамь читао.

Mit mondanak a hirlapok?
Was ſagen die Zeitungen?
Шта говоре (веле) новине?

Azt irják, hogy a háboru véres csatákkal tört ki.
Man ſchreibt, daß der Krieg mit blutigen Gefechten ausgebrochen ſei,
Те пишу, да є ратъ са крававымъ боєвима започеосе.

Mint hallatszik, az ellenség megütközött, s mi győztünk.
Wie man vernimmt, hat der Feind eine Schlacht geliefert, und wir haben den Sieg errungen,
Као што се чує, непріятель се пустіо у бой, а мы смо победу одджали (победили).

Az örvendetes hir.
Das iſt eine erfreuliche Nachricht.
То є радоſтанъ гласъ.

Valamelyik hirlapban olvasta ezt ön?
Haben Sie dieſes in irgend einer Zeitung geleſen?
Да ли сте то у каквымъ новинама читали?

Nem, csak egy magánlevélben volt emlitve.
Nein, das war nur in einem Privatbriefe erwähnt.
Нисамь, само є то у єдномъ посебичномъ писму споменуто было.

Ki kapta ezt a levelet?
Wer hat dieſen Brief erhalten?
Тко є добіо то писмо?

Mit mond még a hirlap?	Was ſagt noch die Zeitung?	Шта іоште говоре новине?
Hogy békénk lesz, hanem ez a hir aligha valósul.	Daß wir Frieden bekommen, allein dieſes Gerücht wird ſich kaum beſtättigen.	Да ћемо имати миръ, али овай гласъ ће се тежко обистинити.
Azt is beszélik, hogy a császár a császárnéval együtt körútat fog tenni.	Man ſpricht auch, daß der Kaiſer ſammt der Kaiſerin eine Rundreiſe übernehmen wird.	И то се говори, да ће царъ скупа са царицомъ окружно путованѣ предузети (учинити).
És hová mennek?	Und wo ſollen Sie hingehen?	А куда ћеду нолазити?
Némelyek azt mondják, Olaszhonba, mások azt hiszik, hogy előbb Magyarországot fogják meglátogatni.	Einige ſagen nach Italien, andere glauben, daß ſie vorher Ungarn beſuchen werden.	Неки веле, да ће Италію, други мисле, да ће преће Маджарску посѣтити.
Jó kézből van ez az újság?	Haben Sie dieſe Neuigkeit aus guter Hand?	Б ли ова новина изъ поуздане руке?
Az első, a legbiztosb forrásból van.	Ich habe ſie aus der erſten, aus der zuverläſſigſten Quelle.	Она е изъ првогъ, найистинитіегъ извора.
E hirnek valósulásra van szüksége.	Dieſe Nachricht bedarf der Beſtättigung.	Ова новина (гласъ) треба да се потврди.
Holnap meg fogja tudni ön.	Sie werden es morgen erfahren	Сутра ћете в дознати.
Vett ön hirt nővéréről?	Haben Sie Nachricht von Ihrer Schweſter erhalten?	Сте ли добыли извѣстіе о вашой сестри?
Már rég', hogy irt nekem.	Es iſt ſchon lange, daß ſie mir geſchrieben hat.	Већъ е давно, како ми е писала. Већъ оддавно ми ніе писала.

Sohasem irt nekem, mióta elutazott.	Sie ſchrieb mir nie, ſeit ſie abgereiſet iſt.	Никада ми не писа, одкако е одпутовала.
Napról napra várom levelét.	Ich erwarte von Tag zu Tag ihren Brief.	Изъ дана у данъ очекуемъ нѣно писмо.
Épen két hete, hogy irtam neki.	Es ſind bereits vierzehn Tage verfloſſen, ſeit ich ihr geſchrieben habe.	Башъ е две неделѣ, како самъ іой писао.
A múlt póstán tudósitottak bennünket.	Man hat uns am vergangenen Poſttag berichtet.	Прошасте поште смо извештени.

XVI.

Járáskelés.

Hová megy ön?	Wo gehen Sie hin?	Куда идете?
Haza, a városba megyek.	Ich gehe nach Hauſe, in die Stadt.	Кући (дома), у варошь идемъ.
A póstára, Pestre megyek.	Ich gehe auf die Poſt — nach Peſt.	На пошту, у Пешту идемъ.
Látogatást tenni megyek s azután a szinházba fogok menni.	Ich gehe einen Beſuch abſtatten, und dann werde ich ins Theater gehen.	Идемъ да едну посѣту учинимъ, пакъ онда ћу у казалиште ићи.
Egy kissé sétálni megyek.	Ich will ein wenig ſpazieren gehen.	Идемъ, да се мало прођемъ.
Honnan jön ön, ha szabad kérdenem?	Woher kommen Sie, wenn ich Sie fragen darf.	Одкуда идете, ако смемъ пытати?
A templomból, tanodából jövök.	Ich komme aus der Kirche, Schule.	Изъ цркве, изъ школе долазимъ.
Épen öntől jövök.	Ich komme ſoeben von Ihnen.	Управо садъ одъ васъ идемъ.
Vásárról, hazulról jövök.	Ich komme vom Markte, vom Hauſe.	Съ трга (вашара), одъ куће долазимъ.

XVI.

Гехен унд Коммен.

XVI.

Ићи и долазити.

Tetszik velem jöni?	Wollen Sie mir Geſellſchaft leiſten?	Изволите самномъ доћи?
Igen szivesen, örömest.	Sehr gern, mit Vergnügen.	Весма срдечно, радостно.
Mért ne? az könnyen meglehet.	Warum nicht? dieß iſt wohl leicht möglich.	Зашто не? то се лако стати може.
Menjünk sétálni a kertbe.	Gehen wir ſpazieren in den Garten.	Хајдемо се проћи у башту.
Tegyünk egy fordulást.	Machen wir einen Gang.	Учинимо вданъ обртай (ходъ).
Merre felé megyünk?	Nach welcher Seite werden wir gehen?	На кою ћемо страну ићи?
A mely úton önnek tetszik.	Wir wollen jeden Ihnen beliebigen Weg einſchlagen.	Коимъ путемъ вы изволите.
Járjuk körül a városerdöcskét.	Gehen wir um das Stadtwäldchen herum.	Обиђимо варошку шумицу.
Jöjön fel, le, ide.	Kommen Sie herauf, herunter, hieher.	Ходите горе, доле, овамо.
Álljon meg ott.	BleibenSie dort ſtehen.	Зауставите се (задржитесе) тамо.
Álljon meg.	Halten Sie ſtill.	Станите.
Várakozzék rám.	Warten Sie auf mich.	Почекајте ме. Чекајте на мене.
Menjen el	Gehen Sie fort — weg.	Одлазите (отиђите).
Ne távozzék el innét.	Entfernen Sie ſich nicht von hier.	Не удалявајтесе одовуда.
Hátráljon egy kissé.	Gehen Sie ein wenig zurück.	Идите мало натрагъ.
Vonuljon arrább.	Ziehen ſie ſich mehr hinwärts.	Држитесе већма онамо.
Menjen ön itt át, keresztül.	Gehen Sie da durch.	Прећите овде преко, скрозъ.

Menjen előre.	Gehen Sie vorwärts.	Идите напредъ.
Térjen jobbra, balra.	Wenden Sie ſich rechts, links.	Сврните десно, лево.
Ne menjen oly sebesen.	Gehen Sie nicht ſo geſchwind.	Не идите тако нагло.
Ne siessen oly igen.	Eilen Sie nicht ſo ſehr.	Не хитите тако яко.
Lassabban menjen ön.	Gehen Sie langſamer.	Идите лакше.
Nem mehetek ön után.	Ich kann mit Ihnen nicht gleichen Schritt halten.	Не могу за вами иħи.
Nem érhetem el önt.	Ich kann Sie nicht einholen.	Не могу васъ достигнути.
Alig liheg ön a sietéstől.	Sie haben ſich ganz außer Athem gelaufen.	Єдва дышете одъ нагленя (наглогъ хода).
Pihenjen ön egy kissé.	Ruhen Sie ſich ein wenig aus.	Одморитесе мало.
Menjen el utamból.	Gehen Sie mir aus dem Wege.	Идите ми съ пута.
Menjen ön dolgára.	Gehen Sie Ihres Weges.	Идите вашимъ посломъ (на вашъ посао).

XVII.	XVII.	XVII.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобный садржай.
Szabad, tessék!	Herein!	Слободно, изволите!
Nyissa ki az ajtót.	Öffnen Sie die Thür.	Отворите врата.
Tegye be az ablakot.	Machen Sie das Fenſter zu.	Затворите прозоръ.
Kiment.	Er iſt ausgegangen.	Изишао на нолѣ.
Nincs itthon.	Er iſt nicht zu Hauſe.	Ніе дома (кодъ куħе).
Zárja be a konyhát.	Schließen Sie die Küche ab.	Заключайте куйну.

Vesse lakatra az éléskamrát.	Legen Sie ein Schloß vor die Speisekammer.	Метните ћилитъ на комору.
Imént láttam öt mellettünk elmenni.	Ich habe ihn kurz vorher vorübergehen gesehen.	Садъ самъ га видіо поредъ насъ проћи.
Vigyük el magunkkal öcsédet mentünkben.	Wir wollen deinen Bruder im Vorübergehen mitnehmen.	Узмимо са собомъ брата твога млађега при пролазеню.
Szánon, kocsin, hajón mentünk.	Wir sind zu Schlitten, zu Wagen, zu Schiffe gefahren.	На санкама, колима, лађи смо ишли.
Házamhoz jött.	Er kam zu mir ins Haus.	Кући є моіой дошао.
Gyalog, lóháton, vízen, szárazon jö.	Er kommt zu Fuß, zu Pferd, zu Wasser, zu Lande.	Пешице, на коню, водомъ, сувымъ долази (иде).
Úszva, futva, nyargalva, jókor jött.	Er kam geschwommen, gelaufen, geritten, zu rechter Zeit.	Пливаюћи, трчаюћи, јашећи є на време дошао.
Menjünk föl erre a dombra.	Steigen wir diesen Hügel hinauf.	Попнимосе на овай брежулякъ (холмићъ).
Lépcsőn mentek föl.	Sie gingen eine Stiege hinauf.	По басамацыма (ступньима)су горе узишли.
Nem szeretek a hegy ormára mászni.	Ich erklettere nicht gern den Gipfel des Berges.	Не милуємъ на врхъ брега пенятисе.
Mezitláb akar zarándokolni.	Er will barfuß wallfahrten.	Хоће босоногъ на завѣтъ (онроштенѣ) да иде.
Ideje, hogy menjünk.	Es ist Zeit, daß wir gehen.	Време є, да идемо.
Atyját látogatni ment.	Er ist seinen Vater besuchen gegangen.	Отишао є, да отца посѣти (походи).
Menjen ön isten hirével.	Gehen Sie in Gottes Namen.	Идите у име Божіе.
Ereszszen át ön.	Lassen Sie mich durchgehen.	Пропустите ме.

ı ön helyet.	Machen Sie Platz.	Дајте места.
.	Geh fort.	Иди.
menjen.	Er ſoll weggehen.	Нека иде (отиде).
rodjatok.	Packt euch fort.	Торњајтесе (купитесе).

XVIII.

Az idő.

ın idő van?	Was für Wetter iſt?	Какво е време?
ɔdás idő van ma?	Was für Wetter haben wir heute?	Какво е време данасъ?
lő szép.	Das Wetter iſt ſchön.	Време е лепо.
szép az idő	Es iſt ſehr hübſches Wetter.	Весма е лепо време.
ız idő van.	Es iſt trocken.	Суво е време.
por van.	Es iſt viel Staub.	Великій е прахъ.
ı nap.	Die Sonne ſcheint.	Сунце свети.
', ragyogó napunk z.	Wir werden einen herrlichen, hellen Tag bekommen.	Славанъ, ясанъ данъ ћемо имати.
lőjárás tavaszszal ɜtte kellemes.	Die Witterung iſt im Frühling äußerſt angenehm.	Време е у пролеће сувыше пріятно.
ha, lágy idő van.	Es iſt gelindes Wetter.	Топло, меко е време.
; tiszta, szelid.	Die Luft iſt rein — mild.	Воздухъ е чистъ, благъ.
; derült.	Der Himmel iſt heiter.	Небо е ведро.
ɔn igen meleg van.	Es iſt im Sommer ſehr warm.	Лети (у лето) е яко топло.
ıasztó, fojtó, kiállan hőség van.	Es iſt eine drückende, erſtickende, unerträgliche Hitze.	Притискујућа, давећа, несносна е врућина.
ısztó idő van.	Es iſt ſchwül.	Запара е.

Veritékben úszom.	Ich bin ganz naß von Schweiß.	У зною пливамъ.
Egészen átizzadtam.	Ich ſchwitze über und über.	Сасвимъ ме е зной пробіо.
Nyár közepén, kanikulában vagyunk.	Wir ſind mitten im Sommer, in den Hundstagen.	У среди лета, у пасіимъ данима се налазимо.
Semmi szellő sincs.	Es geht kein Lüftchen.	Никаквогъ ветрића нема.
Elolvadok a hőségtől.	Ich vergehe vor Hitze.	Растопићу се одъ врућине.
Szakad rólam az izzadság.	Der Schweiß rinnt von mir.	Зной тече съ мене.
Az idő megváltozott.	Das Wetter hat ſich geändert.	Време се променуло.
Nagyon változó időjárás van.	Es iſt eine ſehr veränderliche Witterung.	Врло е променьливо време.
Az idő elkomorodik.	Das Wetter wird düſter.	Време постае тамно (туборно).
Borongós, sötét az idő.	Es iſt trüb, finſter.	Време е мутно, мрачно.
Az ég minden felől beborúl.	Der Himmel iſt von allen Seiten mit Wolken bedeckt.	Небо се са свію страна облачи.
Az ég elhomályosúl, elfeketül.	Der Himmel verdunkelt und ſchwarzt ſich.	Небо се помрачуе, зацрнява.
Úgy látszik, mintha esni akarna.	Es ſcheint — es ſieht aus, als wolle es regnen.	Тако се види, као да ће киша падати.
A felhők igen sürüek, terhesek.	Die Wolken ſind ſehr dicht, ſchwer.	Облацы су весма густи, тежки.
Égiháború közelg.	Es naht ein Gewitter.	Грмлявина се приближуе.

Vihar, förgeteg, forgószél támad.	Es erhebt ſich ein Sturm, Sturmwind, Wirbelwind.	Поднжесе буря, олуя, виоръ ветаръ.
Már erősen fúj, zúg a szél.	Es weht, ſauſt ſchon gewaltig.	Већъ яко дува, зуи ветаръ.
Mily rút, fertelmes idő van!	Was für ein garſtiges, abſcheuliches Wetter!	Како е гадно, гнусно време!
Igen, rosz idö van, menjünk eresz alá.	Ja, es iſt ein ſchlechtes Wetter, gehen wir unter Dach.	Да, злочесто време имамо, хайдемо подъ стрею.
Nagy esöcseppeket érzek.	Ich fühle große Regentropfen.	Велике кишне каплѣ осећамъ.
Esik, kezd esni.	Es regnet, es fängt an zu regnen.	Пада, починѣ падати.
Az esö erősen esik.	Der Regen fällt ſtark.	Киша яко пада.
Ömlik, mintha kannával öntenék.	Es gießt wie aus Schefeln.	Лије, као да бы изъ канте сипали.
Ez felhőszakadás.	Das iſt ein Wolkenbruch.	Ово е проваленѣ облака.
Záporeső esik.	Es fällt ein Platzregen.	Плаховита киша (плюсакъ) пада.
Jég esik.	Es hagelt.	Туча (крупа) пада.
Erősen esett a jég.	Es hat ſtark gehagelt.	Яко е падао ледъ.
A nagy jégdarák a növényekben s állatokban sok kárt tettek.	Die großen Schloßen haben den Pflanzen und Thieren viel Schaden gethan.	Крупна туча е растеню и животиньи много штете учинила.
Villámlik.	Es blitzt.	Муньѣ севаю.
Mennydörög.	Es donnert.	Грми.
Hallja ön az iszonyú mennydörgést?	Hören Sie den ſchrecklichen Donner?	Слушайте ту страшну грмлявину?

Minő mennyköcsapás!	Was für ein Donnerſchlag!	Какви су то громоудари!
A villám leütött.	Der Blitz hat eingeſchlagen.	Ударио громъ.
A szél lecsillapúlt.	Der Wind hat ſich gelegt.	Ветаръ се утишао.
A zivataros idő elmúlt.	Das ſtürmiſche Wetter iſt vorüber.	Бурно време (погода) е прешло.
Átáztam a bőrig.	Ich bin durch und durch naß geworden.	Прокисао самъ до коже.

XIX.	XIX.	XIX.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобный садржай.
Virad, reggeledik.	Der Tag bricht an.	Свиће, сваньива.
Hajnalodik.	Die Morgenröthe kommt.	Зора плави (румени).
Nappalodik.	Es wird Tag.	Почиње данъ.
Nappal van.	Es iſt Tag.	Данъ е.
Kel a nap.	Die Sonne geht auf.	Сунце исходи(рађасе).
Harmatozik.	Der Thau fällt.	Роса пада.
Nedves, esős idő jár.	Es iſt feuchtes, regneriſches Wetter.	Влажно, кишовито е време.
Lanyhállik, szemzik.	Es nieſelt.	Роминя, сипи.
Permetezett.	Es iſt ein Staubregen gefallen.	Киша пршавица е пала (поросила).
Csak futóeső, permeteg.	Es iſt ein lauer Sommerregen — Schauer.	То е текъ преходећа киша.
Csepereg.	Es tröpfelt.	Попрскує (капље).
Ragya esik, ragyázik.	Es fällt Mehlthau — es regnet beim Sonnenſchein.	Хрђа (снетъ, медна роса) пада.
Csak átmenő felleg.	Es iſt nur ein vorübergehendes Gewölke.	Само е преходећій облачакъ.

Fris szél lengedez.	Es geht ein friſcher Wind.	Свежъ ветаръ подувлюе.
Egész nap fog esni.	Es wird den ganzen Tag regnen.	Целый данъ ће киша падати.
Félek, derekasan megázunk.	Ich fürchte, wir werden tüchtig naß.	Боимсе, да ћемо здраво прокиснути.
Szerencsére hoztam magammal esernyöt.	Zum Glücke habe ich einen Regenſchirm mitgebracht.	На срећу донео самъ са собомъ кишобранъ.
Látja ön a szivárványt?	Sehen Sie den Regenbogen?	Видите ли дугу?
Már megállott az eső.	Es hat ſchon aufgehört zu regnen.	Већъ е престала киша.
A felhök szétoszlanak.	Die Wolken zertheilen ſich.	Одлацы се разделюю.
Lassanként kitisztúl.	Es heitert ſich nach und nach aus.	Помало се разведрава.
A nap mutatkozni kezd.	Die Sonne fängt an ſich zu zeigen.	Сунце се показывати починѣ.
Az idö ismét kiderült.	Das Wetter hat ſich wieder aufgeklärt.	Време е опетъ исчистилосе.
Napfény van.	Es iſt Sonnenſchein.	Сунце е (сунце сія).
Világos, fényes nappal.	Beim hellen Tage.	При беломъ дану.
Az eső elverte a port.	Der Regen hat den Staub gelegt.	Киша е сабила прашину.

XX.	XX.	XX.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобный садржай.
Alkonyodik.	Es dämmert.	Мракъ се хвата (смркавасе).
A nap lemenöfélben van.	Die Sonne iſt im Untergange.	Сунце е при заходу.

A nap leáldozik, lenyugszik.	Die Sonne geht unter.	Сунце заходи (запада).
Nem sokára beesteledik, bealkonyodik.	Es wird bald Abend.	Скоро ће смркнути (вече быти).
A nap már lement.	Die Sonne iſt ſchon untergegangen.	Сунце е село.
Alkony, este, éj van.	Es iſt Abenddämmerung, Abend, Nacht.	Мракъ, вече, ноћь е.
A hold már kel.	Der Mond geht ſchon auf.	Месецъ већъ излази.
Holdvilág van.	Es iſt Mondſchein.	Месечина е.
A hold világit, de udvara van.	Der Mond ſcheint, allein er hat einen Hof.	Месецъ светли, али има ограду око себе.
Az ég csillagos.	Der Himmel iſt mit Sternen bedeckt (geſtirnt).	Небо е звездовито.
Újhold van.	Es iſt Neulicht.	Новъ месецъ имамо.
Elsönegyed van.	Es iſt das erſte Viertel.	Прву четврть имамо.
Holdtölte van.	Wir haben Vollmond.	Пунъ месецъ имамо.
Holdfogytán, az utolsó negyedben vagyunk.	Wir ſind im abnehmenden Licht.	Мы смо у четвртой части паданя месеца.
Az esthajnalicsillag ragyog.	Der Abendſtern glänzt.	Вечерня звезда блистасе.
Látja ön a tejútat, mily fönséges?	Sehen Sie die Milchſtraße, wie ſie erhaben iſt?	Видите ли на небу млечный путъ, како е величественъ?
Az egész éjjel szakadatlanúl villámlott, csattogott és esett.	Es hat die ganze Nacht unaufhörlich geblitzt, gekracht und geregnet.	Целу е ноћь мунѣ непресечно севало, пуцало и падало.
Künn az utczákon nagy sár van.	Draußen auf der Gaſſe iſt großer Koth.	Наполю на улицама е велико блато.
Egészen sáros, lucskos vagyok.	Ich bin ganz kothig.	Сасвимъ самь блатнявъ.

A kocsik igen befecsesentik az embert.	Die Wagen ſpritzen ſehr an.	Кола врло упрскаю човека.

XXI.	XXI	XXI.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобный садржај.
Közelg az ősz.	Wir nähern uns dem Herbſte.	Приближавасе есень.
A napok fogynak.	Die Tage nehmen ab.	Дани краћи постаю.
A reggelek s esték hüvösek.	Die Morgen und Abende ſind kühl.	Ютра и вечери су хладни.
Csipös, zordon szél fúj.	Es geht ein ſcharfer, rauher Wind.	Оштаръ, жестокъ ветаръ дува.
A szép napok letüntek.	Die hübſchen Tage ſind verſchwunden.	Лепи су дани исчезнули.
Ködös idö van.	Es iſt nebelig.	Магловито е време.
Sürü köd van.	Es iſt ein dichter Nebel.	Густа е магла.
Majd eloszlatja a nap.	Die Sonne wird ihn ſchon zerſtreuen.	Али ће ю сунце растерати.
A köd felszáll.	Der Nebel ſteigt auf.	Магла се диже.
Dér van.	Es iſt reif.	Мразъ е.
Ma reggel nagy dér volt.	Dieſen Morgen hat es ſtark gereift.	Ютросъ е якъ мразъ пао.
Havaz, esik a hó.	Es ſchneiet, es fällt Schnee.	Снегъ пада.
A mult éjjel nagy pelyhekben havazott.	Es hat vorige Nacht große Flocken geſchneiet.	Прошле ноћи е са великимъ палѣмъ снегъ падао.
A hófergeteg elvágta a közlekedést.	Das Schneegeſtöber hat den Verkehr unterbrochen.	Веявица е прометъ прекинула.
A tél már komolyan beállott.	Der Winter hat ſich nun ernſtlich eingeſtellt.	Зима башъ озбильски настала.
Keményen fagy, szinte csikorog.	Es friert, daß es kracht.	Тако яко мрзне, да све шкрипи.

Az egész éjjel fagyott.	Es fror die ganze Nacht.	Целу ѳ ноћь мрзло.
Jégcsapok függenek a házak fedelén.	Die Eiszapfen hängen an den Dächern der Häuser.	Ледене свеће высе съ кућны кровова.
A folyó befagyott.	Der Fluß iſt zugefroren.	Рѣка (потокъ) ѳ замрзла.
Lehet rajta csuszkálni és korcsolyázni.	Man kann darauf gleiten (ſchleifen) und Schlittſchuh laufen.	По њой се може тоцыляти, и у леденицыма клизати.
A jég igen vastag.	Das Eis iſt ſehr dick.	Ледъ ѳ врло дебео.
Dara esik.	Es graupelt.	Тарана (цыгани, ледъ) пада.
A fák zúzosak.	Die Bäume ſind mit Reif bedeckt.	Дрвећа су инћемъ покрывена.
Fázik ön ?	Friert es Sie ?— Iſt es Ihnen kalt ?	Ѳ ли вамъ зима, зебете ли вы ?
Fázom.	Mich friert.	Мени ѳ зима, я зебемъ.
Az ujjaim egészen megmerevedtek a hidegtől.	Meine Finger ſind ganz ſtarr vor Kälte.	Мон су прсти одъ зиме сасвимъ укочени.
Fáznak a lábaim.	Mir frieren die Füße.	Мени ноге зебу.
Nagyon fázékony vagyok.	Ich bin ſehr empfindlich gegen die Kälte.	Я самъ врло мекъ на зими (зимогрожљивъ).
Az idő ismét hóra áll.	Das Wetter deutet wieder auf Schnee.	Време се опетъ справля на снегъ.
Vastag hó fekszik a földön.	Es liegt tiefer Schnee auf der Erde	Дебео снегъ ѳ покрыо землю (лежи на земљи).
Szánkázhatni.	Man wird Schlitten fahren können.	Моћи ће се санкати.
Holnap pompás szánút lesz.	Morgen wird eine prächtige Schlittenfahrt ſein.	Сутра ће славанъ сникъ быти.
Ólmos idő van.	Es iſt Glatteis.	Поледица ѳ.
Az út igen sikamlós.	Der Weg iſt ſehr ſchlüpfrig.	Путъ ѳ врло клизавъ.

Igen bajosan járhatni.	Es läßt ſich nicht gut gehen.	Недасе добро ићи.
A szél megfordult.	Der Wind hat umgeſchlagen.	Ветаръ е променуо се.
Az idő enyhülni kezd.	Das Wetter fängt an gelinder zu werden.	Време починѣ блажіе постаяти.
A fagy enged.	Es thaut auf.	Мразъ одпушта.
Lágy idő kezd lenni.	Der Froſt läßt nach. Es iſt Thauwetter eingetreten.	Меко време починѣ быти.
A hó olvad.	Der Snee ſchmilzt.	Снегъ се топи.
A jég olvad.	Das Eis bricht (zergeht).	Ледъ се одкравлюе.
A napok hosszabbodnak.	Die Tage nehmen zu.	Дани расту (дужи бываю).
Ez szigorú tél volt.	Das war ein ſtrenger Winter.	То е была строга зима.
Alig várom a tavaszt.	Ich kann den Frühling kaum erwarten.	Єдва чекамъ пролеће.

XXII.

Az idő (óra).

Hány óra van?	Wie viel Uhr iſt?	Колико е сатій?
Mondja meg kérem, hány az óra?	Sagen Sie mir, ich bitte, wie viel Uhr iſt?	Кажите ми, молимъ васъ, кокико е сатій?
Nem tudná megmondani ön, hány óra lehet?	Könnten Sie mir nicht ſagen, wie viel Uhr ſein mag?	Небы ли ми могли казати, колико може быти сатій?
Épen tizenkét óra. Dél van.	Es iſt gerade zwölf Uhr. Es iſt Mittag.	Управо е дванайсть сатій. Полдне е.
Még csak fél egyre.	Es iſt erſt halb ein Uhr.	Текъ е полакъ єдногъ сата.

XXII.

Die Zeit (Stunde).

XXII.

Доба (сати).

Legfölebb két negyed ötre.	Höchſtens iſt zwei Viertel auf fünf.	Найвыше има три четврти (фрталя) на петъ.
Még nincs négy óra.	Es iſt noch nicht vier Uhr.	Іоштъ нейма четыри сата.
Nézze meg óráján, hogy van most az idő. ?	Sehen Sie auf Ihre Uhr, welche Zeit iſt jetzt ?	Погледайте на вашемъ сату, кое е доба садъ ?
Három óra felé van.	Es iſt gegen drei Uhr.	Около три сата е.
Körülbelől tizenkét óra.	Es iſt beinahe zwölf Uhr.	Скоро е дванайстъ сатій.
Azt véltem, később van.	Ich glaubte, es iſt ſpäter.	Я самъ мысліо, да е већъ касніе.
Nem hallotta ön a toronyórát ütni ?	Haben Sie nicht die Kirchen-Uhr ſchlagen gehört ?	Ниете ли чули сатъ на тороню ударати ?
Igen, olvasom az órákat.	Ja ich zähle die Stunden.	Єсамъ, я броимъ сате.
Négyet ütött.	Es ſchlug vier.	Четыри е исбило.
Az óra mindjárt üt.	Die Uhr wird gleich ſchlagen.	Сатъ ће одма ударати.
Ez az óra nem jól jár, nem jól üt.	Dieſe Uhr geht, ſchlägt nicht richtig.	Овай сатъ не иде добро — не удара добро.
Még tíz percz hibázik az én órám szerint.	Es fehlen noch zehn Minuten nach meiner Uhr.	Іоштъ фали десетъ мінута по момъ сату.
Ez az óra majd egy negyeddel korábban jár.	Dieſe Uhr geht faſt eine Viertelſtunde zu früh.	Овай сатъ иде скоро о єдну четврть сата раніе.
Az ön órája jóval késik.	Ihre Uhr geht ziemlich ſpät.	Вашъ сатъ доста касно ходи.
Pontban hat óra.	Punkt ſechs Uhr.	Управо е шестъ сатій.
Hat óra elmult.	Sechs Uhr iſt vorüber.	Шестъ сатій е прошло.
Épen két óra öt percz.	Es iſt ſoeben zwei Uhr fünf Minuten.	Башъ е два сата и петъ мінутій.

Éppen kettőt üt.	Zwei Uhr ſchlägt es eben.	Башъ садъ два сата удара.
Nem tudom nincs-e' késön.	Ich weiß nicht, ob es nicht zu ſpät iſt.	Не знамъ,ніе ли касно.
Korán van.	Es iſt früh.	Рано е.
Még nincs igen késö.	Es iſt noch nicht zu ſpät.	Іоштъ ніе врло доцне.
Azt gondoltam, késöbb van.	Ich dachte, es wäre ſpäter.	Мисліо самь, да е касніе.
Éjfél van.	Es iſt Mitternacht.	Полноћь е.
Mintegy két óra volt.	Es war ungefähr zwei Uhr.	Было е одъ прилике два сата.
Épen jókor.	Eben zu rechter Zeit.	Башъ у добро доба.
Jó fél órája, hogy önre várok.	Seit einer guten halben Stunde warte ich auf Sie.	Већъ едно добро полъ сата чекамъ васъ.
Alkalmatlan órában jött.	Er kam zu einer ungelegenen Stunde.	Онъ е у неугодно доба дошао.
Már négy órakor itt voltam.	Ich war ſchon um vier Uhr hier.	Я самь већъ у четыри сата био овде.
Óránként, óraszámra.	Stündlich — ſtundenweiſe.	На сатъ, свакогъ сата.
Nincs időm.	Ich habe keine Zeit.	Неймамъ времена.

XXIII.

A kor.

XXIII.

Das Alter.

XXIII.

Старость (возрастъ).

Hány éves ön?	Wie alt ſind Sie?	Колико сте стари (колико година имате)?
Húsz éves vagyok.	Ich bin zwanzig Jahre alt.	Двадесетъ година самь старъ.

Hány éves a nővére?	Wie alt iſt Ihre Schweſter?	Колико година има ваша сестра?
A jövő hónapban lesz tizenkét éves.	Sie wird künftigen Monat zwölf Jahr alt.	Она ће идућегъ месеца быти 12 година стара.
Az öcsém tizenötödfél éves.	Mein jüngerer Bruder iſt vierzehn und ein halbes Jahr alt.	Мой млађій братъ е четрнайстъ и полъ године старъ.
Nem tartottam annyi idősnek.	Ich hielt ihn nicht für ſo alt.	Нисамъ га за тако стара држао.
Korosabbnak látszik.	Er ſcheint älter zu ſein.	Видисе да е старіи.
A bátyám nem sokára eléri, betölti a harminczat.	Mein älterer Bruder wird bald ſein dreißigtes Jahr erreichen, vollenden.	Мой старіи братъ ће тридесету годину скоро достићи (навршити).
Én korosabbnak gondolom.	Ich halte ihn für älter.	Я га држимъ за старіегъ.
Harminczkét éves lehet.	Er kann dreiunddreißig Jahre alt ſein.	Онъ може быти тридесетъ и две године старъ.
Nincs annyi, csak tíz évvel idősb nálamnál.	Er iſt nicht ſo alt, er iſt nur zehn Jahr älter als ich.	Ніе толико старъ, само е десетъ година старіи одъ мене.
És a hugocskám nyolcz évvel ifjabb.	Und mein Schweſterchen acht Jahre jünger.	А моя сестрица е осамъ година млађа.
Milyen idős lehet az ön nénje?	Wie alt kann Ihre ältere Schweſter ſein?	Колико година може имати ваша старія сестра?
Körülbelől — legalább huszonnégy.	Sie iſt ungefähr — wenigſtens vierundzwanzig.	Она е одъ прилике — најманѣ двадесетъ и четыри године.
Igen fiatalnak látszik.	Sie ſieht ſehr jung aus.	Врло млада изгледа.

Az apám már ötvenen fölül van.	Mein Vater iſt über fünfzig Jahre alt.	Мой отацъ е преко петдесетъ година.
Már kezd öregedni.	Er fängt an zu altern.	Већъ старити почиње.
Hát a nagyatyja?	Und Ihr Großvater?	А вашъ деда?
Már nyolczvan éves aggastyán.	Er iſt ſchon ein achzigjähriger Greis.	Онъ е већъ осамдесетгодишньій старацъ.
Nagy idö.	Das iſt ein hohes Alter.	То е већъ дубока старость.
A nagyanyám hetven év felé jár.	Die Großmutter iſt gegen ſiebzig Jahre alt.	Майка е около седамдесетъ година стара.
A nagybátyám hetven egynehány éves ember.	Der Onkel iſt ein Mann von einigen ſiebenzig Jahren.	Стрицъ ми е човекъ одъ седамдесетъ и неколико година.
Már hatvanos.	Der iſt ſchon ein Sechziger.	Већъ е шестдесетолетанъ.
Oly öreg?	Iſt er ſo alt?	Тако е старъ?
A héten mult hatvan éves.	Er iſt dieſe Woche ſechzig geworden.	Онъ е ове неделе шестдесету навршио.
Megvan már ennyi idös?	Hat er bereits dieſes Alter?	Толико е већъ старъ?
Szemlátomást vénül.	Er wird zuſehends alt.	Онъ на очигледъ стари.

XXIV.

Evés és ivás.

Éhes ön? — Ehetnék ön?	Sind ſie hungrig? — Haben Sie Hunger?
Éhes vagyok. — Éhezem.	Ich bin hungrig. — Mich hungert.

XXIV.

Eſſen und Trinken.

Сте ли вы гладни? — Да ли бы ели?	Гладанъ самъ. — Гладнимъ.

XXIV.

Сло и пиће.

Jó étvágyam van.	Ich habe guten Appetit.	Добаръ апетитъ (поктевъ) имамъ.
Még nem jött étvágyam.	Ich habe noch keinen Appetit bekommen.	Іоштъ ми нїе дошао апетитъ (текъ).
Még étlen vagyok.	Ich bin noch nüchtern.	Іоште нисамь ништа ево.
Meghalok éhen.	Ich ſterbe vor Hunger.	Умрети ћу одъ глади.
Szeretnék egypár falatot enni.	Ich möchte ſehr gern einige Biſſen eſſen.	Я бы врло радо неколико залогаи ово.
Mit akar enni ön?	Was wollen Sie eſſen?	Шта бы вы ели?
Kemény éhemet kívánnám valamivel elverni.	Ich wünſchte meinen ſtarken Appetit mit etwas zu ſtillen.	Я бы желіо мою велику гладь чимгодъ утишати.
Akármit megeszem.	Ich werde das erſte Beſte eſſen.	Ма шта ћу повести.
Ma még semmit sem ettem.	Heute habe ich noch nichts gegeſſen.	Данасъ іоштъ ништа нисамь ево.
Egyék, tessék!	Eſſen Sie!	Єдите, изволите!
Hiszen ön semmit sem eszik.	Sie eſſen ja gar nichts.	Та вы башъ ништа не єдете.
Ön igen keveset eszik.	Sie eſſen ſehr wenig.	Вы врло мало єдете.
Bocsánatot kérek, igen sokat ettem.	Ich bitte um Verzeihung, ich habe ſehr viel gegeſſen.	Молимъ за опроштенѣ, врло самь млого ево.
Ma jó étvágygyal ebédeltem.	Heute habe ich mit gutem Appetit zu Mittag geſpeiſt.	Данасъ самь съ добрымъ апетітомъ обѣдовао.
Egyék ön még valamiből.	Eſſen Sie noch von irgend etwas.	Єдите іоште чегагодъ.
Vegyen ön.	Nehmen Sie.	Узмите.

Már semmit sem veszek.	Ich werde nichts mehr nehmen.	Ничега више нећу узети.
Nem szeretek sokat enni.	Ich eſſe nicht gern viel.	Не радо єдемъ млого.
Ő mindent fölfal.	Er verſchlingt alles.	Онъ све прогута.
Nagy evő.	Er iſt ein ſtarker Eſſer.	Велика є изелица.
Szomjas ön?	Haben Sie Durſt?	Єсте ли вы жедни?
Nem ihatnék, szomjazik ön?	Haben Sie keinen Durſt?	Не бы пили, жеднителн?
Szomjas vagyok, ihatnám.	Ich bin durſtig.	Я самь жеданъ, піо бы.
Erősen szomjazom.	Ich habe ſtarken Durſt.— Mich dürſtet ſehr.	Я имамъ велику жеђь.
Adjon ön innom.	Geben Sie mir zu trinken.	Дайте ми да піемъ (пити).
Mit iszik ön?	Was werden Sie trinken?	Шта ћете вы пити?
Igyék egy korty bort.	Trinken Sie einen Schluck Wein.	Пійте єданъ гутляй віна.
Igyék egy pohár ürmöst.	Trinken Sie ein Glas Wermuth.	Пійте чашу бермета.
Sört szeretnék.	Ich möchte Bier.	Я бы пива піо.
Töltsön nekem vizet.	Schenken Sie mir Waſſer ein.	Наспите ми воде.
Én ezt az erős bort vizzel vegyítem.	Ich werde dieſen ſtarken Wein mit Waſſer miſchen.	Я ћу ово яко віно водомъ мешати.
Különben igen kábit.	Er ſteigt ſonſt ſehr zu Kopf.	Другчіе ће ми у главу ударити.
Kiitta ön poharát?	Haben Sie Ihr Glas ausgetrunken?	Испили сте вашу чашу?
Még nem; ön egészségéért akarok inni.	Noch nicht; ich will auf Ihre Geſundheit trinken.	Іоште нисамь; хоћу за ваше здравлє да піемъ.

Koczintsunk, üssük össze poharainkat.	Stoßen wir an.	Да се куцнемо.
Az ön családja egészségeért.	Auf die Geſundheit Ihrer ganzen Familie.	За здравлѣ ваше целе породице.
Ön egészségére.	Auf Ihr Wohlſein.	У ваше здравлѣ.
Igyunk.	Trinken wir.	Піймо.
Éljen a barátság!	Es lebe die Freundſchaft!	Нека живи пріятельство!
Éljen!	Lebe hoch!	Живіо (живило)!
Igyunk sort.	Laßt uns die Runde trinken.	Да піємо унаоколо (редомъ).
Én ön után iszom.	Ich werde nach Ihnen trinken.	Я ћу за вама пити.
Ürítsük ki a palaczkot.	Leeren wir die Flaſche.	Испразднимо боцу (флашу).
Miért nem tölti meg poharát?	Warum füllen Sie Ihr Glas nicht?	Зашто не напуните вашу чашу?
Épen most ittam.	Ich habe ſoeben getrunken.	Я самъ башъ садъ піо.
Én nem vagyok nagy borivó.	Ich bin kein großer Weintrinker.	Я нисамъ великій винопијца.
Nagyot ittam.	Ich trank in langen Zügen.	Я самъ добро повукао.
Már eloltottam szomjamat.	Ich habe ſchon meinen Durſt gelöſcht.	Я самъ мою жеђъ угасіо.
Csaknem ittas vagyok.	Ich bin faſt berauſcht.	Я самъ скоро напитъ.
Az ön hibája, ha nem evett s ivott eleget.	Es iſt Ihre Schuld, wenn Sie nicht genug gegeſſen und getrunken haben.	То є ваша кривица, ако нисте доста єли и пили.
Köszönöm, jól ettem ittam.	Ich danke, ich habe gut geſchmauſt.	Захалюемъ, добро самъ ео и піо.
Pálinkát ne igyunk?	Trinken wir keinen Brantwein?	Да не піемо ракіе?

A szeszes italok igen ártalmasak.

Die geiſtigen Getränke ſind ſehr ſchädlich.

Спірітуозна (духовита) пића врло су шкодљвива.

MÁSODIK SZAKASZ.

Bizalmas beszélgetések otthon és uton.

I.

A fölkelés.

Ki az?

Én vagyok, keljen föl ön.

Hagyjon békét, hiszen a szememet is alig hunytam be.

Bocsánat, hanem a nagyságos asszony tegnap este azt parancsolta, hogy önt jókor keltsem föl.

Mégsem kellett volna legédesb álmomból fölvernie.

Én nem tudtam, hogy ön az egész éjen át oly keveset aludt, sőt azt gondoltam, hogy már ébren van.

Zweiter Abſchnitt.

Vertrauliche Geſpräche zu Hauſe und auf der Reiſe.

I.

Das Aufſtehen.

Wer iſt da?

Ich bins, ſtehen Sie auf.

Laſſen Sie mich in Ruhe, ich habe ja kaum die Augen zugethan.

Verzeihung, aber die gnädige Frau hat mir geſtern Abends befohlen, daß ich Sie früh wecke.

Sie hätten mich doch nicht im ſüßeſten Traum ſtören ſollen.

Ich wußte nicht, daß Sie die ganze Nacht ſo wenig geſchlafen haben, ja ich dachte, daß Sie ſchon wach ſind.

ДРУГІЙ ОДСѢКЪ.

Поверителни разговори кодъ куће и на путу.

I.

Устаянѣ.

Тко е то?

Я самъ, устаните.

Дајте ми мира, та текъ што самъ очи затворіо (свео).

Опростите, али ми е високородна (милостива) Госпоѣа ноћеръ у вече заповедила, да васъ рано пробуднмъ.

Инаиъ ниете ме морали изъ најслаѣегъ сна будити.

Я нисамъ знао, да сте целу ноћь тако мало спавали, но мыслію самъ, да сте већъ будни.

Igen késön feküdtem le.	Ich bin ſehr ſpät zu Bette gegangen.	Весма самь касно легао.
Szeretnék még egy rövid reggeli szendert.	Ich möchte noch einen kurzen Morgenſchlummer thun.	Хтео бы іоште мало предъ зору продремати.
De ha szaporán föl nem kel ön, bizonyosan elmarad a mai vaspályavonatról.	Aber wenn Sie nicht eiligſt aufſtehen, ſo werden Sie gewiß von dem heutigen Eiſenbahnzug wegbleiben.	Али ако вы што брже не устанете, то ћете заиста на желѣзницы закаснитисе.
Úgy van, igaz, most jut eszembe. Hát hány óra ?	Ja, es iſt wahr, jetzt erinnere ich mich deſſen. Wie viel Uhr iſt denn ?	Да, право, садъ се текъ сећамъ тога. Колико є дакле сатій ?
Már hét óra.	Es iſt ſchon ſieben Uhr.	Већъ є седамъ сатій.
Ideje volna hát fölkelni, különben könnyen elkéshetem.	So wäre es nun Zeit aufzuſtehen, ſonſt könnte ich mich leicht verſpäten.	Тако бы дакле было време да устанемъ, иначе бы се лако могао закаснити.
Azt hiszem, nem tettem roszúl, hogy felköltöttem önt.	Ich glaube, ich habe nicht Uebel gethan Sie geweckt zu haben.	Мыслимъ, да нисамь зло урадіо,што самь васъ пробудіо.
Mégsem esik jól a hajnallal kelnem föl.	Es thut mir doch nicht wohl mit Tagesanbruch aufzuſtehen.	Ипакъ ми ніе мило, што морамъ зоромъ устати.
Ellenkezőleg. A ki korán kel, aranyat lel.	Im Gegentheil. Die Morgenſtunde hat Gold im Munde.	Напротивъ. Тко рано рани две среће граби (тко рано устане, васъ данъ му добаръ настане).
Már megszoktam egy kissé tovább ágyban maradni.	Ich bin ſchon gewöhnt etwas länger im Bette zu bleiben.	Већъ самь се навыкао мало дуже у кревету остати.

A szokást könnyű levetkezni, főleg a kellemes utazásért.	Man kann die Gewohnheit leicht ablegen, beſonders für eine angenehme Reiſe.	Одъ обычая є лако одступити, нарочито због пріятногъ путованя.
Szép az idő?	Iſt das Wetter ſchön?	Є ли лепо време?
Mint az arany.	Ganz wie Gold.	Као злато.
Azonnal talpon leszek.	Ich will im Augenblicke auf den Beinen ſein.	Я ћу одма быти на ногама.
Itt vannak a papucsok, harisnyák és a pongyolaköntös.	Hier ſind die Pantoffeln, Strümpfe und der Rock.	Єво папуче, чарапе, и спаваћа хальина (кунтошъ).
Adjon tiszta inget.	Geben ſie mir ein reines Hemd.	Дайте ми чисту кошулю.
Itt van önnek a mosdómedencze is friss vízzel.	Hier haben Sie auch das Waſchbecken mit friſchem Waſſer.	Єво вамъ и легенъ (умиваница) са свѣжомъ водомъ.
Hozzon még valami szappant is, a mi jól habzik.	Bringen Sie mir noch etwas Seife, die gut ſchäumt.	Донесите ми іоштъ и мало сапуна, кои се добро пенуши.
Itt van egy darab növényszappan.	Hier iſt ein Stück Kräuterſeife.	Єво парче быльногъ сапуна.
Hol a fogporom s fogkefém?	Wo iſt mein Zahnpulver und meine Zahnbürſte?	Гди є мой зубный прашакъ и моя четчица за зубе?
Elfelejtette ön, hogy a fogpor a fogak zománczának árt?	Haben Sie vergeſſen, daß das Zahnpulver der Glaſur der Zähne ſchadet?	Заборавили сте, да зубный прашакъ мазу (мурави) зуба шкоди?
Adjon hát egy pohár forrásvizet.	Geben Sie alſo ein Glas Quellwaſſer.	Дайте дакле чашу воде изъ извора.
Tessék.	Hier iſt es.	Изволите.
Köszönöm.	Danke.	Захвалюемъ.
Van önnek mindene, a mi szükséges?	Haben Sie alles, was nöthig iſt?	Имате ли све, што є потребно?

Semmim sem hiányzik. Elmehet.

Es fehlt mir nichts. Sie können fortgehen.

Ништа ми не фали. Можете отићи.

II.

II.

II.

Az öltözködés.

Das Ankleiden.

Облачење.

György! jöjön be.

Georg! kommen Sie herein.

Ђорђе! ходите унутра.

Az ajtó be van zárva, tessék kinyitni.

Die Thür iſt verſchloſſen, öffnen Sie.

Врата су затворена, изволите отворити.

Fűtse be szaporán a kemenczét, azután vegye elő ruháimat a szekrényből.

Heitzen Sie geſchwind in den Ofen ein, hernach nehmen Sie meine Kleider aus dem Schranke.

Наложите брзо пећь, пакъ после извадите мое хальине изъ ормана.

Tán előbb a pipáját töltsem s gyujtsam meg?

Soll ich vielleicht zuerſt Ihre Tabackspfeife ſtopfen und anzünden?

Можда морамъ пређе лулу вашу напунити и запалити?

Ne okoskodjék, most nem akarok dohányozni.

Klügeln Sie nicht, ich will jetzt keinen Tabak rauchen.

Не мудруйте, садъ нећу да пушимъ.

Elég fát tettem rá, a tűz ég; a lakszoba mindjárt meleg lesz.

Ich habe genug Holz eingelegt, das Feuer brennt; die Wohnſtube wird gleich warm.

Доста самъ дрва наметао, ватра гори: соба ће таки быти топла.

Szellőztetett-e?

Haben Sie gelüftet?

Сте ли е проветрили?

Az sohasem marad el.

Das bleibt nie aus.

То никадъ не изостане.

Jó, felöltözöm; rakja az asztalra ruhadarabjaimat.

Gut, ich kleide mich an; legen Sie meine Kleidungsſtücke auf den Tiſch.

Добро, обућићуусе; послажите на трапезу мое хальине.

Ma a felső köntös alá a fekete frakkot tetszik felölteni?

Werden Sie heute unter den Oberrock den ſchwarzen Frack anziehen?

Изволите данасъ подъ горный капутъ црный фракъ обући?

Igen, de kiporolta-e jól mindeniket?

Ja, haben Sie aber beid gut ausgeklopft?

Хоћу, алъ сте ли обое добро испрашили?

Ki is keféltem; hanem a kék nadrágban két nagy pecsét van.

Ich habe ſie auch ausgebürſtet; allein in der blauen Hoſe ſind zwei große Flecke.

И исчеткао сам ий; али на плавымъ чакширама има две велике прлюге.

Vigye el hát a pecsét-tisztitóhoz, és adjon elő másikat.

Tragen Sie ſie alſo zum Fleckputzer, und geben Sie mir eine andere her.

Носите ий дакле чистіоцу прлюга, и дайте ми друге овамо.

Nem tetszik előbb megmosdani és megfésülködni?

Wollen ſie ſich nicht eher waſchen und kämmen?

Нећете се найпре умити и очешляти?

Természetesen, hol a fésü és a törülköző?

Natürlich, wo iſt der Kamm und das Handtuch?

Наравно! Гди е чешаль и пешкиръ?

A mosóné még nem hozta meg a fehérnemüt.

Die Wäſcherin hat das Waſchzeug noch nicht gebracht.

Праля іоште ніе рублъ донела.

A nyakkendőm nem tiszta, s a kézfodraim sincsenek kiredőzve.

Mein Halstuch iſt nicht rein, und meine Manſchetten ſind nicht gefältelt.

Моя марама за вратъ (навратникъ) ніе чиста и мое тацліе нису набране.

Tessék nézni, minő piszkos ennek az ingnek galléra, a gatyák is szürkék.

Sehen Sie, wie ſchmutzig der Kragen dieſes Hemdes iſt, die Unterhoſen ſind auch grau.

Изволите погледати како е прлява яка ове кошуљ,а и гаће су мрке.

Roszúl vannak fehéritve, azt látom; de bezzeg a csizmáim sincsenek egy hajszálnyival is jobban fényítve.

Sie ſind ſchlecht gebleicht, das ſehe ich; nun aber meine Stiefel ſind auch um kein Haar beſſer gewichſt.

Хрђаво су убелѣне, то видимъ, али богме ни мое чизме нису за єдну длаку болѣ очишћене (усветлане).

Azok ugyis nagyon szoritják lábait, tessék fölhuzni a fénymázasokat.	Sie drücken Sie ohnehin ſehr, wollen Sie die lackirten anziehen.	Ове васъ и онако отвећъ жуле, обуцыте углаћене (лакиране).
Ez a két harisnya nem páros.	Dieſe zwei Strümpfe gehören nicht zuſammen.	Ове две чарапе нису парошне.
A fodrász itt van, nem tetszik haját elnyiretni?	Der Friſeur iſt hier, wollen ſie ſich nicht die Haare ſchneiden laſſen?	Направникъ одъ кóса е ту, нећете си дати косу сећи (шишати)?
Most csak a borbélyra van szükségem, borotválkoznom kell.	Jetzt brauche nur den Barbier, ich muß mich raſiren.	Садъ потребуемъ само берберина, морамъ се обрiяти.
Fog- e jól a borotvája?	Greift ihr Raſiermeſſer gut an?	Хвата ли добро вашъ брiячъ?
Vágja le a körmeimet.	Schneiden Sie meine Nägel.	Одсецыте ми нокте.
Odaadhatom már a nadrágféket, mellényt, zsebkendőt, melltüt és kalapot?	Darf ich ſchon den Hoſenträger, die Weſte, das Schnupftuch, die Broche und den Hut überreichen?	Могу ли вамъ дати упрте (нараменице) одъ чакшира, прuслукъ, мараму за джепъ, иглу за груде и шеширъ.
Gombolja be köntösömet.	Knöpfen Sie meinen Rock zu.	Закопчайте ми капутъ.
Itthon ne hagyja ön a pálczáját, keztyüit, burnótszelenczéjét, főleg erszényét.	Laſſen Sie nicht Ihren Stock, Ihre Handſchuhe, Ihre Doſe, hauptſächlich Ihren Geldbeutel zu Hauſe.	Немойте оставити кодъ куће вашу налицу, рукавице, бурмутицу а особито вашу кесу одъ новаца.
Jól áll- e nekem ez a magas kalap?	Steht mir dieſer hohe Hut gut?	Стои ли ми добро овай высокiй шеширъ?
A széles karimáju kalap jobban illik önnek.	Der Hut mit einem breiten Rande ſteht Ihnen beſſer.	Шеширъ са широкимъ ободомъ болѣ вамъ стои.

A hengerkalap megint divatos.	Der Cilinder-Hut iſt wieder Mode.	Цилиндеръ шеширъ е у моди.
Most a ruhákat is franczia divat szerint szabják.	Jetzt ſchneidet man auch die Kleider nach franzöſiſcher Art.	Садъ се и хальине крое по француской моди.
Ha készen van öltözködésével, tessék reggelire menni.	Wenn Sie mit Ihrem Anzuge fertig ſind, belieben Sie ſich zum Frühſtück zu begeben.	Кадъ будете съ вашимъ облаченъмъ готови, изволите на доручакъ ићи.
Mig visszajövök, tisztogassa ki szobáimat, törülgesse le a port a bútorokról.	Bis ich zurückkomme, reinigen Sie meine Zimmer, und wiſchen Sie den Staub von den Möbeln ab.	Докъ се вратимъ, почистите ми собе и обришите прашину са собнѣгъ намештая.
Mindent rendben fog ön találni.	Sie werden Alles in Ordnung finden.	Све ћете у реду наћи.
III.	III.	III.
A reggelizés.	Das Frühſtücken.	Доручакъ (фрушткованѣ).
A reggeli készen van.	Das Frühſtück iſt bereit.	Доручакъ е готовъ.
Jöjjön ön reggelizni.	Kommen Sie zum Frühſtück.	Изволите на доручакъ доћи.
Nem reggelizett még ön?	Haben Sie noch nicht gefrühſtückt?	Нисте іоштъ фрушковали?
Önöknél akarok reggelizni.	Ich will bei Ihnen frühſtücken.	Хоћу кодъ васъ да фруштукуемъ.
Örülök rajta, kávé vagy csokoládé tetszik?	Das freut mich, iſt Ihnen Kaffe oder Chokolade gefällig?	То ми е драго, е ли вамъ по вольи кафа или чоколада?
Egyiket sem szeretem.	Ich trinke keines von beiden gern.	Я ни едно не піемъ радо.
Tán teát szeret inkább ön?	Werden Sie vielleicht lieber Thee trinken?	Може быти, да бы вы радіе пили тея (чая)

Néha változatosság kedvéért teát is iszom, hanem úgy találom, hogy erősen hat az idegekre s nem esik jól.

Zuweilen trinke ich zur Abwechslung auch Thee, aber ich finde, daß er ſtark auf die Nerven wirkt und mir nicht wohlbekommt.

Кадкадъ промене ради піемъ и тея, али налазимъ, да онъ на живце силно дѣйствује и не чини ми добро.

Hát mit szeret ön legjobban ?

Was haben Sie alſo am liebſten ?

Дакле шта волите најбољма ?

Inkább szeretem az édes tejet.

Ich ziehe die ſüße Milch vor.

Већма волемъ сладка млека.

Pompas tejfölünk van.

Wir haben köſtlichen Milchrahm.

Изредногъ скоруна имамо.

Én a tejet czukrozva szeretem.

Ich trinke die Milch gerne mit Zucker.

Я млеко ошећерено милујемъ.

Van- e czukor a szelenczében ?

Iſt Zucker in der Büchſe ?

Има ли шећера у кутіи?

Hol vannak a csészék ?

Wo ſind die Schaalen ?

Гди су шолѣ ?

Itt vannak friss zsemlyék, szarvasok és piritott kenyérszeletek.

Hier ſind friſche Semmel, Kipfel, und geröſtete Brottſchnitten.

Ево свѣже земичке, рогови и пржене лебне сеченице.

Kérem izlelje meg ezt a fekete kávét, elég erős- e ?

Ich bitte koſten Sie dieſen ſchwarzen Kaffe, iſt er ſtark genug ?

Молимъ, коштайте ову црну кафу, е ли доста яка ?

Oly zamatos ízü, hogy vágyam kerekedett törökösen meginni.

Er ſchmeckt ſo aromatiſch, daß ich Luſt bekomme, ihn auf türkiſche Art zu trinken.

Таквогъ е мирисавогъ вкуса, да самъ захтео е турски попити.

Hát a tejes kávé nem keserü- e ?

Und der weiße Kaffe, iſt er nicht biter ?

А кафа съ млекомъ ніе ли горка ?

Egészen izlésem szerint van.

Er iſt ganz nach meinem Geſchmacke.

Сасвимъ ми е по вкусу.

Mi harapnivaló tetszik ?

Was für ein Zubiß iſt gefällig ?

Шта изволите съ њомъ заести (загристи)?

MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Vegyen még egy darabka irósvajas kenyeret.	Nehmen Sie noch ein Stückchen Butterbrod.	Узмите іошть єдно парче леба съ путеромъ.
Tessék még a sodarból.	Bedienen Sie ſich noch mit Schinken.	Изволите іоште шунке.
Hisz a teája elhül.	Ihr Thee wird ja kalt.	Та оладити ће вамъ се тей (чай).
Forr-e már a víz?	Siedet ſchon das Waſſer?	Вре ли већъ вода?
A tea már le van öntve, de nincs leszürve.	Der Thee iſt ſchon abgegoſſen, aber noch nicht filtrirt.	Тей є већъ попаренъ, но ніе процеђенъ.
Ez az öntelék igen gyenge.	Dieſer Nachguß iſt ſehr ſchwach.	Овай наливъ є весма слабъ.
Kifőzzem-e a kávéülledéket?	Soll ich den Kaffeſatz auskochen?	Да скувамъ кафеный талогъ?
Én a villásreggelinél maradok.	Ich bleibe beim Gabelfrühſtück.	Я ћу при вилюшковомъ доручку остати.
Vegye el kérem az üres edényt a tálczáról.	Nehmen Sie das leere Geſchirr von der Taſſe weg.	Узмите, молимъ, праздну посуду са служаоника.
Szedje el az asztalt.	Räumen Sie den Tiſch ab.	Спремите съ астала.
IV.	**IV.**	**IV.**
A látogatás.	Der Beſuch.	Посѣтенѣ.
Kopogtat valaki.	Es klopft Jemand.	Куцка (клопка) неко.
Kopogtatnak az ajtón.	Man klopft an der Thüre.	Клопкаю на вратима.
Csenget valaki.	Es klingelt Jemand.	Звони неко.
Nézze meg kicsoda.	Sehen Sie wer es iſt.	Погледайте тко є.
Egy úr van az előszobában, kivánna önnel beszélni.	Ein Herr iſt im Vorzimmer, er wünſchte mit Ihnen zu ſprechen.	Єданъ господинъ є у предсобію, желіо бы съ вама говорити.

Menjen és mondja meg neki, hogy várom.
Gehen Sie und melden Sie ihm, daß ich ihn erwarte.
Идите и кажите му, да га чекамъ.

Ön az? Tessék belépni.
Sie sind es? Treten Sie gefälligst herein.
То сте вы! изволите у нутра ући (ступити).

Jó reggelt kivánok önnek.
Ich wünsche Ihnen einen guten Morgen.
Добро ютро вамъ желимъ.

Nagyon kedvesen esik önt látnom, már tegnap vártam.
Es ist mir recht lieb Sie zu sehen, ich erwartete Sie schon gestern.
Весма ми е мило што васъ видимъ, већъ самь васъ јучеръ очекивао.

Nem remélt akadályok sajnálatomra visszatartóztattak.
Unverhoffte Hinderniſſe haben mich zu meinem Bedauern zurückgehalten.
Неочекиване препоне су ме на жалость моју задржале.

Öröklétnek tetszik, mióta nem volt szerencsém önt látni.
Es scheint mir eine Ewigkeit, daß ich nicht das Vergnügen hatte Sie bei mir zu sehen.
Вечность ми се чини, одкако васъ нисамь видіо.

Adjon egy széket ennek az úrnak.
Geben Sie einen Stuhl für den Herrn.
Дайте єдну столицу овоме господину.

Kérem, ne fáradjon, jobb szeretek állani.
Ich bitte, bemühen Sie ſich nicht, ich will lieber ſtehen.
Молимъ, не трудитесе, волимъ стояти.

Üljön le ön, kérem.
Setzen Sie ſich, ich bitte Sie.
Седите, молимъ васъ.

Tessék a pamlagon mellettem helyet foglalni.
Wollen Sie gefälligſt auf dem Sofa neben mir Platz nehmen.
Изволите на дивану поредъ мене места узети.

Nagyon megtisztel ön.
Sie erweiſen mir zu viel Ehre.
Превелику ми честь чините.

Mikor érkezett meg Bécsből?
Wann ſind Sie von Wien angekommen?
Када сте приспели изъ Беча?

Hová szállott ön?
Wo ſind Sie eingekehrt?
Гди (куда) сте одсели?

Gyorskocsin útazom, s az a vendéglőnél állott meg.

Ich reise mit dem Eilwagen, und der ist beim Wirthshaus stehen geblieben.

На брзым колима путуемъ, а та су стала код гостилнице.

Tán rögtön tovább menni szándékozik ön, azt felette sajnálnám.

Sind Sie vielleicht gesonnen sogleich weiter zu fahren? das würde mir äußerst leid thun.

Можда намеравате одма далѣ ићи? то бы ми весма жао было.

Csupán azért jöttem be, hogy ön egészsége felöl tudakozódjam.

Ich bin bloß herein gekommen um mich nach Ihrer Gesundheit zu erkundigen.

Само самъ се зато амо свратіо, да за ваше здравлѣ разпытамъ (дознамъ).

Nagyra becsülöm irántami figyelmét.

Ich schätze ihre Aufmerksamkeit für mich hoch.

Весма ценимъ ваше вниманіе према мени.

Szerencséltessen ön ebédre.

Wollen Sie zum Mittagsmal mir die Ehre erzeigen?

Усрећите ме на ручакъ доћи.

Igen köszönöm önnek, sürgös utam van.

Ich danke Ihnen recht sehr, ich habe eine dringende Reise.

Особито вамъ благодаримъ (захваљујемъ), хитанъ путъ имамъ.

Mégis késhetne ön egy pillanatig, úgyis ritkán láttatja magát.

Sie können wohl noch einen Augenblick verweilen, Sie lassen sich ohnehin selten sehen.

Опетъ бы могли кои тренутакъ задржатисе, и тако се редко даете видети.

Majd máskor engedelmével tovább maradok.

Ich will ein anderes Mal mit Ihrer Erlaubniß länger bleiben.

Другій путъ съ вашимъ дозволенѣмъ дуже ћу остати.

Nagy köszönet szives látogatásaért.

Großen Dank für Ihren gütigen Besuch.

Велика хвала на вашемъ усрдномъ посѣштеню.

Mikor lesz szerencsém ismét nálam üdvözölni önt ?

Wann werde ich das Vergnügen haben Sie wieder bei mir zu bewillkommen ?

Када ћу имати срећу опет васъ кодъ мене поздравити ?

Reménylem, visszaútazásom alkalmával szerencsés lehetek.

Ich hoffe, auf meiner Rückreise werde ich so glücklich sein.

Надамсе, приликомъ повратка могъ моћи ћу тако срећанъ быти.

V.

V.

V.

Bevásárlás a piaczon ebéd előtt.

Das Einkaufen auf dem Markte vor dem Mittagessen.

Куповање на тргу (піяцы) предъ обѣдомъ.

Menjünk a vásárra.

Wir sollen auf den Markt gehen.

Айдемо на піяцу.

Sok vennivalóm van.

Ich habe viele Einkäufe zu machen.

Много ковгъ чега имамъ купити.

Jókor be kell vásárlanunk.

Wir müssen früh einkaufen.

Раніе треба да накупуемо.

Hozza el a kosarat.

Nehmen Sie den Korb mit.

Донесите котарицу.

Tudakozza meg, hogy egypár csirke.

Erkundigen Sie sich, wie theuer ein Paar Küchlein ist.

Пытайте, пошто е єданъ паръ пилића.

Hát a lúd, kacsa, pulyka, malacz hogy ?

Und was kostet die Gans, die Ente, der Truthahn, das Spanferkel ?

А гуска, патка, ћурка, прасе пошто е ?

Vegyen ön tojást, zsirt, lisztet.

Kaufen Sie Eier, Schmalz, Mehl.

Купите ја, масти, брашна.

Vegyen egy font irósvajat és két iczce finom lisztet.

Nehmen Sie ein Pfund Butter und zwei Halbe Mundmehl.

Купите єдну фунту путера (младогъ масла) и две холбе белогъ брашна.

Kérdezze meg a hentest, hogy árulja a sertéshúst, szalonnát és kolbászt.	Fragen Sie den Metzger, wie theuer er das Schweinfleisch, den Speck und die Bratwurst verkauft.	Запитайте прцвара, како продае свињће месо, сланину и кобасице.
Füstölt marhanyelvet is kaphat nála.	Sie können auch geräucherte Rindszunge bei ihm bekommen.	И сувъ говеђій езыкъ можесе кодъ њега добыти.
Marhahúst, vesepecsenyét, rostélyost és felsárt a mészárszékben vehet.	Sie können Rindfleisch, Lungenbraten, Roſtbroten, Schalſchnitten in der Fleiſchbank kaufen.	Говеђину, бубрежнякъ, роштильно печењ и одревине одъ бока можете купити у касапницы.
Vadhúst a vadárusnál.	Wildpret beim Wildprethändler.	Дивчине кодъ продавателя дивячи.
A zöldségpiaczon lesz hüvelyes vetemény, petrezselyem, sóska, foghagyma, vereshagyma, ugorka, gomba, zsázsa, tárkony, kapor, és zeller böségben.	Auf dem Kräutermarkte wird es Hülſenfrüchte, Peterſilie, Sauerampfer, Knoblauch, Zwiebeln, Gurken, Erdſchwämme, Kreſſe, Bertram, Dill und Sellerie in Menge geben.	На зеленой пiяцы быти ће варива, миродiе, киселяка, бела лука, црна лука, краставаца, нечурака, драгушца, таране, копра и целера у изобилiю.
Még kapható zöld bab, borsó, lencse, fehérsárga- vörösrépa, mustár, tök, görög- és sárgadinnye.	Es ſind noch zubekommen grüne Fiſolen, Erbſen, Linſen, weiße- gelbe- rothe Rüben, Senf, Kürbiß, Waſſer- und Zuckermelonen.	Iоште се може добыти зелена пасуља, грашка, сочива, беле, жуте, црвене репе, слачице, бундева лубеница и дыня.
Micsodás halakat kaphatni a halpiaczon?	Welche Art Fiſche bekommt man auf dem Fiſchplatze?	Какве рыбе може се добыти на рыбиьой пiяцы?

Van ott viza, csuka, harcsa, ponty, fogas, tökehal, angolna, pisztráng; kapható osztriga, rák, tekenősbéka, csík, ájók, hering is.

Es giebt dort Hauſen, Hechte, Welſe, Karpfen, Fogaſch, Stockfiſche, Aale, Forellen; auch zu bekommen ſind: Auſtern, Krebſe, Schildkröten, Wetterfiſche, (Schammbeißer), Sardellen, Häringe.

Има тамо моруне, штуке, сомове, шаранѣ, зубаче, бакалара (штокфиша) егулѣ, пастрве; добыти се може остриге, рака, корняча жаба, чикова, сарделе и харинге.

Járjon utána, vannak-e közöttük tejes és ikrás halak.

Schauen Sie nach ob Milcher und Rogner darunter ſind.

Гледайте, има ли међу њима млечаца и икраша.

Ma a hetivásár igen népes.

Heute iſt der Wochenmarkt ſehr beſucht.

Данасъ е седмична пијаца врло многолюдна.

Mégis minden drágább mint az országos vásáron.

Es iſt doch Alles theurer als auf dem Jahrmarkte.

Зато опетъ е све скуплѣ него, на земаль скомъ вашару.

Úgy hiszem máskor minden olcsóbb lesz.

Ich glaube ein andermal wird alles wohlfeiler ſein.

Мыслимъ, да ће другій путъ све ефтиніе быти.

Most siessen haza; tegye föl a húst, ölje le s koppaszsza meg a baromfit, s hùzza le a nyulat.

Jetzt eilen Sie nach Hauſe; ſetzen Sie das Fleiſch, ſtechen und rupfen Sie das Geflügel, und ſtreifen Sie den Haſen ab.

Сада журите се кући; приставите месо, закољите и очупајте живину и скините (садерите) зеца.

A halak megvannak-e már tisztítva s föl vannak-e bontva?

Sind die Fiſche ſchon abgeſchuppet und geſpaltet?

Есу ли рыбе већъ очишћене, и есу ли разпаране?

Ki vannak már belezve a madarak?

Sind die Vögel ſchon ausgeweidet?

Е ли дробъ изъ птица извађенъ?

Hol van a reszelö?

Wo iſt das Reibeiſen?

Гди е треница?

Törje meg a mozsárban ezt a szerecsendiót.	Stoßen Sie im Mörſer dieſe Muskatnuß.	Истуцыте у авану овай мускатный ора.
Meg van-e már tüzdelve a kappan?	Iſt der Kapaun ſchon geſpickt?	Є ли већъ сланиномъ набацканъ копунъ?
Pirítsa meg a rántást a serpenyőben.	Röſten Sie die Brühe in der Pfanne.	Испржите запригу у шерпењи.
Forr-e a víz az üstben?	Siedet das Waſſer im Keſſel?	Вре ли вода у бакрачу (котлу)?
Ide a habzókanállal.	Her mit dem Schaumlöffel.	Амо съ пѣнячомъ кашикомъ.
Hol a csipővas és a fuvó?	Wo iſt die Feuerzange und der Blaſebalg?	Гди су штипцы и дувача?
Még sincs nyárson a pecsenye?	Steckt der Braten noch immer nicht am Spieße?	Іоште ніе печенѣ на ражню?
Szakácsné, rajta, lásson hozzá.	Köchin, friſch auf, greifen Sie zu.	Куварице, де, пожу ритесе.
Füszerezze meg az ételeket.	Würzen Sie die Speiſen.	Миродишите єла.
Hol a sótartó, a bors, és a fahéj?	Wo iſt das Salzfaß, der Pfeffer und der Zimmet?	Гди є сланица, биберъ, и корица?
Főzze be a levest.	Kochen Sie ein.	Закувайте чорбу.
Tálaljon.	Sie ſollen anrichten.	Сипайте єло.
Hordja föl az ebédet.	Tragen Sie das Mittageſſen auf.	Изнесите ручакъ.

VI.

Az ebéd.

Mikor eszünk ma?	Um welche Zeit eſſen wir heute?	Кадъ ћемо єсти данасъ?
Ideje már az ebédnek.	Es iſt ſchon Zeit zum Mittageſſen.	Време є већъ ручку (обѣду).

VI.

Das Mittageſſen.

VI.

Ручакъ (обѣдъ).

Hol ebédel ön?	Wo ſpeiſen Sie?	Где ћете обѣдовати?
Mit rendelt ön ebédre?	Was haben Sie zum Mittagsmal beſtellt?	Шта сте наредили за ручакъ?
Mi ma igen későn ebédelünk, mert vendéget várunk.	Wir werden heute ſehr ſpät zu Mittag ſpeiſen, weil wir Gäſte erwarten.	Мы ћемо данасъ весма доцне ручати, ербо госте чекамо.
Tessék ön is nálunk ebédelni.	Ich bitte ſpeiſen Sie auch bei uns.	Изволите и вы кодъ насъ ручати.
Szivesen látom önt asztalomhoz.	Kommen Sie gefälligſt zu mir zu Tiſche.	Срдачно ћу васъ видети при момъ асталу (трапези).
Szerencsésitsen ön jelenlétével.	Beehren Sie mich mit Ihrer Gegenwart.	Усрећите ме вашимъ присутствіемъ.
Sajnálom, mára már el vagyok igérkezve.	Es thut mir leid, für heute bin ich ſchon verſagt.	Жао ми е, за данасъ самъ се на друго место обећао.
Kihez van ön meghíva?	Zu wem ſind Sie eingeladen?	Ко коме сте позвани?
Melyik vendéglőben találni legjobb kiszolgálást.	In welchem Gaſthof findet man die beſte Bedienung?	У коіой се гостилницы налази найболя послуга?
Pesten N-nél pompásan esznek az útasok.	In Peſt bei N. eſſen die Reiſenden prächtig.	У Пешти кодъ Н. найизбраніе еду путницы.
Ott az étkezés (tartás) meglehetős olcsó.	Dort iſt die Koſt ziemlich wohlfeil.	Тамо е рана (естиво) доста ефтина.
Az étel jó, s az emberek módosak.	Das Eſſen iſt gut und die Leute ſind artig.	Ело е добро, и люди су услужни.
Menjünk hát oda.	Gehen wir alſo hin.	Айдемо дакле тамо.

VII.	VII.	VII.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобанъ садржай.
Kész az ebéd?	Iſt das Mittagsmal fertig?	Е ли готовъ ручакъ?
Igen uraim, mivel szolgáljak önöknek?	Ja meine Herren, womit ſoll ich Ihnen aufwarten?	Есть, Господо моя, чимъ да васъ послужимъ?
Terítsen egy téres asztalt.	Decken Sie einen geräumigen Tiſch.	Поставите еданъ пространъ асталъ.
Tegyen merőkanalat is.	Legen Sie auch einen Vorleglöffel.	Метните и велику (вађеку) кашику.
Levest tetszik enni? Van ris, tojás, tészta és vagdaléklevesünk.	Wollen Sie Suppe eſſen? Wir haben Reiſs-, Eier-, Nudel und Ragoutſuppe.	Изволите чорбе ести? Имамо чорбу съ пиринчомъ, яима, тестомъ и резанцыма.
Hozza el az étlapot.	Bringen Sie uns den Speiszettel.	Донесите естивный листъ.
Hány széket rakjak az asztalhoz?	Wie viel Stühle ſoll ich um den Tiſch ſtellen?	Колико столица да метнемъ къ трпези (асталу)?
Tessék az ebédlőterembe menni és asztalhoz ülni.	Wollen Sie gefälligſt in den Speiſeſaal gehen und ſich zu Tiſche ſetzen.	Изволите ићи у трапезарію и сести къ асталу.
Itt hiányzik egy evőeszköz.	Hier fehlt ein Beſteck.	Овде фали едно оруђе за естиво.
Amaz a hely van önnek szánva.	Jener Platz da iſt für Sie beſtimmt.	Оно тамо место е за васъ одређено.
Én jobb szeretek ide ülni.	Ich will mich lieber hieher ſetzen.	Я волимъ овде сести.

A mint önnek tetszik.	Wie es Ihnen gefällt.	Како вы изволите (како вамъ е воля).
Adjon egy darabot a marhahúsból.	Geben Sie mir ein Stück von dem Rindfleiſch.	Дайте єдно парче говеђине.
Tetszik hozzá mártalék?	Wollen Sie dazu Tunke haben?	Изволите къ томе соса (умаке)?
Nem, nagyon foghagymaszagu.	Nein, ſie riecht ſehr nach Knoblauch.	Нећу, весма є белолучногъ мириса.
Igen szeretem az ösztövér porhanyó húst.	Ich eſſe das magere mürbe Fleiſch recht gern.	Весма радо имамъ мршаво меко месо.
Zsemlyével vagy házikenyérrel szolgáljak?	Soll ich mit Semmel oder mit Hausbrod aufwarten?	Могу служити са земичкомъ или кућевнымъ лебомъ?
Jobb szeretem a zsemlyét.	Ich ziehe die Semmel vor.	Волимъ земичку.
Kérek egy keveset a káposztából.	Ich bitte mir ein wenig von dem Kraut.	Молимъ мало купуса.
Nyújtsa ide a tálat.	Reichen Sie die Schüſſel her.	Дайте овамо чинію.
Csak tessék hozzányúlni.	Belieben Sie nur ſich zu bedienen.	Изволите само послужитисе (узети).
Vegyen a főzelékből vagy a becsináltból.	Nehmen Sie Gemüſe oder Eingemachtes.	Узмите варива или зачињеногъ.
Adjon nekem egy tiszta tányért.	Geben Sie mir einen reinen Teller.	Дайте ми єданъ чистъ таньиръ.
Ez a hús nincs puhára főve.	Dieſes Fleiſch iſt nicht weich gekocht.	Ово месо ніе на меко скувано.
Tán böjtöset eszik ön?	Eſſen Sie vielleicht Faſtenſpeiſen?	Можда вы постно єдете?
Tessék ebből a tésztásból.	Nehmen Sie von dieſer Mehlſpeiſe.	Узволите одъ овогъ тестаногъ.
Itt van almásrétes, mit ön leginkább szeret.	Hier iſt Apfelſtrudel, die Sie am liebſten eſſen.	Ево савіяче съ ябукама, што вы найволите.

Majd a túróshaluskát kóstolom meg.	Ich werde die Topfen-Nockerl verſuchen.	Я ћу валюшке са сиромъ покушати (коштовати).
Jól van készitve.	Sie ſind gut zubereitet.	Добро су справљени.
Reménylem nem veti meg ön a barátfület vagy a mákoscsikot.	Ich hoffe, Sie werden die gefüllten Taſchkerln oder die Mohn-Nudeln nicht verachten.	Надамсе, да нећете одбацыти ташке или резанце съ макомъ.
Köszönöm, én a fánknál maradok.	Ich danke, ich bleibe bei den Krapfen.	Хвала, я ћу при фањцыма остати.

VIII.

Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобанъ садржай.
György, válts tányérokat.	Georg, wechsle die Teller.	Ђорђе, измени таньире.
Megkinálhatom önöket pecsenyével?	Darf ich Ihnen Braten anbieten?	Могу ли васъ понудити са печењемъ?
Minő pecsenyét szeret ön?	Was für Braten eſſen Sie gern?	Какво печење милусте?
Kövér tetszik?	Wollen Sie fettes?	Изволите дебелога?
Az én kedvenczételem őzpecsenye.	Meine Lieblingsſpeiſe iſt Rehbraten.	Мени є наимилїе єло срнеће печење.
Kérek egy kis darabka kenyeret.	Ich bitte ein kleines Stückchen Brod.	Молимъ мало парче леба.
Engedje meg ön, hogy egy darab ürüczombot tegyek elébe.	Erlauben Sie, daß ich Ihnen eine Schnitte Hammelkeule vorlege.	Дозволите, да метнемъ предъ васъ єдно парче шкопчїегъ бута.
Igen izes, fölségesen sült.	Sie iſt ſehr ſchmackhaft, vortrefflich gebraten.	Весма є вкусно, отмено печено.
Önnek nincs lésürüje.	Sie haben keinen Saft.	Вы неймате сока (омаке).

Bocsásson meg, van elég.	Verzeihen Sie, ich habe genug.	Опростите, имамъ довольно.
Nehány gombóczocskát s egy kevés szarvasgombát is vegyen hozzá.	Nehmen Sie auch einige Klößchen und einige Trüffeln dazu.	Узмите къ тому неколико гомбочића и еленьи печурака.
Ki tud bonczolni?	Wer verſteht ſich aufs Zerlegen?	Тко зна транжирати (изсећи)?
En tudok baromfipecsenyét bonczolni.	Ich kann das Geflügel zerlegen.	Я знамъ живину транжирати (расправити).
Melyik részét szereti ön?	Welchen Theil eſſen Sie gern davon?	Кою часть вы милуете.
A mellét, szárnyát, máját, vagy a zuzáját?	Die Bruſt, den Flügel, die Leber oder den Magen?	Груде ли, крыло, джигерицу или желудацъ?
Nekem mindegy.	Mir iſt es gleich.	Мени е свеедно.
Tán nincs izlése szerint?	Iſt es vielleicht nicht nach Ihrem Geſchmacke?	Можда вамъ ніе по вкусу?
Saláta, eczetes vagy kovászos ugorka avagy befözött tetszik?	Eſſen Sie Salat, Eſſig- oder Sauerteig-Gurken oder Eingeſottenes?	Изволите салате, сирћетны или квасны краставаца, или укуванога?
Ez a saláta nincs jól megsózva.	Dieſer Salat iſt nicht gut geſalzen.	Ова салата ніе добро осолћна.
Sok az olaj rajta.	Es iſt viel Oel dabei.	Много е зейтина на ньой.
Hol az eczetes palaczk?	Wo iſt das Eſſigfläſchchen?	Гди е сирћетна флаша?
Ön igen keveset eszik.	Sie eſſen ſehr wenig.	Вы весма мало едете.
Nem vagyok nagy evő.	Ich bin kein ſtarker Eſſer.	Нисамь яко изешанъ.
Minden tálételből ettem.	Ich aß von jedem Gericht.	Одъ свакогъ ели самь ео.

Többet semmit sem ehetem.	Ich kann nichts mehr genießen.	Више ништа не могу ести.
Derekasan megtisztelteim ön ebédjét.	Ich that Ihrem Mittagseſſen alle Ehre an.	Здраво самь вамъ почествовао ручакъ.

IX.

IX.

IX.

Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобанъ садржай.
Minő borral szolgálhatok önnek?	Mit was für einem Weine kann ich dienen?	Каквымъ віномъ могу служити?
Adjon a legjobb borból.	Geben Sie uns den beſten Wein.	Дайте найболѣга віна.
Öblintse ki a poharakat.	Spülen Sie die Gläſer aus.	Изплакните чаше.
Tegye ide a csemegetáron levő palaczkokat.	Stellen Sie die Flaſchen, die auf der Kredenz ſtehen, hieher.	Метните овамо на конфектномъ долапу находеће се флаше.
Hozzon csemegét is.	Bringen Sie auch Confect.	Донесите и посластице.
Szereti ön a czukorsüményt, tortát, piskótát?	Eſſen Sie gern das Zuckerwerk, Torte, Biskote?	Милусте ли шећерне похерае, торту, пишкоте?
Fehér vagy veres bort iszik ön?	Trinken Sie weißen oder rothen Wein?	Піете ли бела или црвена віна?
Közönséges asztali bort iszom.	Ich trinke gewöhnlichen Tiſchwein.	Просто астално віно піемъ.
Adjon nekem a tokajiból.	Geben Sie mir Tokayer.	Дайте ми токайскога.
Fölséges zamatja van.	Er hat ein herrliches Aroma.	Особитый ароматичный вкусъ имаде.
Parancsol egy pohár pezsgőt?	Befehlen Sie ein Glas Champagner?	Заповедате єдну чашу шампанскога?

Jobban szeretem a sört.	Ich ziehe das Bier vor.	Волимъ пива.
Ez a sör nem iható.	Dieſes Bier iſt nicht trinkbar.	Ово пиво не можесе пити.
Tessék hát ebből a jó ó borból inni.	Trinken Sie alſo von dieſem guten alten Wein.	Изволите дакле овогъ доброгъ старогъ вина пити.
Az idei borok savanyúak.	Die heurigen Weine ſind ſauer.	Овогодишня віна су кисела.
Tetszik savanyúvíz?	Wollen Sie Sauerwaſſer?	Изволите киселе воде?
Köszönöm, már van böven elég.	Ich danke, es iſt ſchon hinreichend genug.	Благодаримъ, имамъ свачега доста.
Egy kortyot sem ihatom többet.	Ich kann keinen Schluck mehr trinken.	Више ни срknути не могу.
Keljünk fel, ha úgy tetszik.	Stehen wir auf, wenn es Ihnen gefällig iſt.	Устанимо, ако є по вольи.
Pinczér, hozza el számadásunkat.	Kellner, bringen Sie uns die Rechnung.	Подрумару, донесите намъ рачунъ.

X.

A vacsora.

Tessék vacsorára nálunk maradni.	Bleiben Sie doch zum Abendeſſen bei uns.	Изволите остати кодъ насъ на вечери.
Egy óra múlva vacsorálunk.	Wir werden in einer Stunde zu Abend eſſen.	До єдногъ сата ћемо вечерати.
Kész a takarékos vacsora.	Das ſparſame Abendeſſen iſt angerichtet.	Готова є штедљива вечера.
Csak némi hideg húsunk, sajtunk s hozzá kenyerünk lesz.	Wir werden bloß etwas kaltes Fleiſch, Käſe und dazu Brod bekommen.	Само нешто ладна меса, сыра а къ томе леба ћемо имати.
Bocsásson meg, az igen jó vacsora.	Verzeihen Sie, das iſt ein ſehr gutes Abendeſſen.	Дозволите, то є врло добра вечера.

X.

Das Abendeſſen.

X.

Вечера.

Üljünk hát asztalhoz.	Setzen wir uns alſo zu Tiſche.	Седнимо дакле за астал.
Itt vannak karosszékek, melyek leülésre híják meg önt.	Hier ſind Lehnſtühle, welche Sie zum Niederſitzen einladen.	Ево наслоны (рамены) столица, ков васъ къ седнућу позываю.
Szereti ön az osztrigát?	Eſſen Sie gern Auſtern?	Милуете ли остриге?
Köszönöm, ne rendeljen ön semmi különöset számomra.	Ich danke, beſtellen Sie nichts beſonderes für mich.	Захвалювмъ, не наређуйте мене ради ничега особитога.
Mégis tetszik valami üditö?	Sie wollen doch etwas zur Erfriſchung nehmen?	Али ћете ипакъ узети чега окрепляваюћегъ?
Mivel kináljam elöször is?	Was ſoll ich Ihnen zuerſt anbieten?	Чимъ да васъ найпре понудимъ?
Szabad önnek egy findzsa teával szolgálnom?	Darf ich Ihnen mit einer Taſſe Thee aufwarten?	Могу ли васъ єдномъ шољомъ тея послужити?
Csókolom kezét, örömmel veszem.	Ich küſſe die Hand, ich nehme es mit Vergnügen an.	Љубимъ руку, съ радоћу ћримамъ.
Téjjel iszsza ön vagy a nélkül?	Trinken Sie ihn mit oder ohne Milch?	Съ млекомъ пієте, или безъ ћега?
Szolgálhatok hozzá rummal?	Darf ich Ihnen dazu mit Rhum dienen?	Могу ли къ томе послужити румомъ?
Tettem elég czukrot teájába?	Habe ich genug Zucker in Ihren Thee gethan?	Да ли самъ вамъ доста шећера метнуо у чай (тей)?
Lehet szerencsém önt egy darab kalácscsal megkinálni?	Kann ich das Vergnügen haben ein Stück Kuchen anzutragen?	Могу ли имати срећу васъ парчетомъ колача понудити?
Töltsek még önnek egy findzsával?	Darf ich Ihnen noch eine Taſſe einſchenken?	Да вамъ наліємъ іошъ єдну шолю?

Köszönöm önnek, nem iszom többet.	Ich danke Ihnen, ich trinke nicht mehr.	Хвала вамъ, нећу више пити.
Tán nem volt elég erös a teája?	War Ihr Thee vielleicht nicht genug ſtark?	Можда вамъ тей ніе доста якъ био?
Fölséges volt.	Er war vortrefflich.	Превосходанъ (избранъ) е био.
Félek, hogy igen fölhevít.	Ich befürchte, er würde mich zu ſehr erhitzen.	Боимсе, да ће ме яко разпалити (разжећи).
Éjjel ébren fog tartani.	Er wird mich des Nachts wach erhalten.	Ноћу ће ме у бдѣнію задржати. Ноћу нећу моћи спавати.
Még mindjárt nem fekszünk le.	Wir werden noch nicht gleich zu Bette gehen.	Іоште нећемо одма лећи.
Itt a pipa, itt a dohány, tessék rágyujtani?	Hier iſt eine Pfeife, hier Taback, ſtopfen Sie ſich.	Ево лула, ево дуванъ, изволите запалити.
Tán nem dohányos ön?	Sind Sie vielleicht kein Tabakraucher?	Вы можда нисте дуванџија?
Oh igen, hanem részemröl a szivaroknak vagyok barátja.	O ja, ich bin aber ein Liebhaber von Zigarren.	Да како, али я самъ любитель смотака (цигара).
Tessék egy darab legfinomabb külföldi.	Nehmen Sie ein Stück von den feinſten ausländiſchen.	Изволите єданъ комадъ одъ найзбранїи изванземски.
Ezek igen sokba kerülnek.	Dieſe ſind koſtſpielig.	Те су весма скупе.
De jól égnek.	Sie brennen aber gut.	Али добро горе.
Ön pipája kialudt, menjünk mi is alunni.	Ihre Pfeife iſt ausgegangen, gehen auch wir ſchlafen.	Ваша є лула угасиласе, хайдемо и мы спавати.

XI.

A lefekvés.

Kezdek elálmosodni.

Álmos vagyok.

Már nagyon késő van.

Nincs messze éjfél.

Ideje lefekünni.

Maradjon fön még egy kissé.

Nem akarok önnek tovább alkalmatlankodni.

Holnap reggel jókor föl kell kelnem.

Ha éjfél előtt le nem fekszem, sokáig nem bírok elalunni.

Különben tüstént mély álomba merülök.

Nem tarthatom tovább nyitva szemeimet.

Vetkőzzék le hát ön.

Vesse le köntösét.

Adjon egy gyertyát és gyufácskákat.

XI.

Das Schlafengehen.

Ich fange an ſchläfrig zu werden.

Ich bin ſchläfrig.

Es iſt ſchon zu ſpät.

Wir ſind nicht weit von Mitternacht.

Es iſt Zeit zum Schlafengehen.

Bleiben Sie noch ein wenig auf.

Ich will Ihnen nicht länger beſchwerlich fallen.

Morgen früh muß ich bei Zeiten aufſtehen.

Wenn ich nicht vor Mitternacht zu Bette gehe, kann ich lange nicht einſchlafen.

Sonſten falle ich ſogleich in tiefen Schlaf.

Ich kann die Augen nicht mehr offen halten.

Kleiden Sie ſich alſo aus.

Ziehen Sie Ihr Kleid aus.

Geben Sie mir eine Kerze und Zündhölzchen.

XI.

Леганѣ.

Починѣмъ дремљивъ быти (дремати).

Сананъ самъ.

Вечъ е врло доцне.

Ніе далеко полноћь.

Време е лећи.

Останите горе (не лежите) іоште мало.

Нећу да вамъ дуже на досади будемъ.

Сутра у ютру рано морамъ устати.

Ако пре полноћи не легнемъ, дуго не могу да заспимъ.

Иначе одма дубоко заспимъ.

Не могу дуже отворене очи држати.

Свуцыте се дакле.

Скините са себе одело ваше.

Дайте єдну свећу и ужижућихъ дрвца.

Tegye a hamvevöt a gyertyatartóra.	Legen Sie die Lichtputze auf den Leuchter.	Метните мумакаве (штипке) на свећник.
Húzza le a csizmáimat, harisnyáimat.	Ziehen Sie mir die Stiefel, die Strümpfe aus.	Свуцыте ми чизме и чарапе.
Igazítsa meg egy kissé az ágyat, nekem úgy tetszik, mintha nem jól volna fölágyazva.	Machen Sie ein wenig das Bett zurecht, mir scheint als wäre es nicht gut aufgebettet.	Поправите ми мало постелю, мени се тако чини, као да небы добро намештена была.
Hozzon egy csizmahuzót.	Bringen Sie einen Stiefelknecht.	Дайте изувникъ (слугу одъ чизама).
Még félig sem vagyok levetközve.	Ich bin noch nicht halb entkleidet.	Іоште нисамь ни у поле свученъ.
Vesse le a mellényét.	Legen Sie Ihre Weste ab.	Скините са себе пруслукъ.
Vetköztesse le a gyermekeket.	Entkleiden Sie die Kinder.	Свуцыте децу.
Gyujtson másik gyertyát.	Zünden Sie eine andere Kerze an.	Запалите другу свећу.
Oltsa el a gyertyát.	Löschen Sie das Licht aus.	Угасите свећу.
A gyertya elaludt.	Das Licht iſt ausgelöſcht.	Свећа е угашена.
Holnap keltsen föl fél ötkor.	Morgen wecken Sie mich um halb fünf auf.	Сутра ме пробудите у полъ петъ сатій.
Jól alugyék ön.	Schlafen Sie wohl.	Добро спавайте.
Jó éjt kivánok önnek.	Ich wünſche Ihnen eine gute Nacht.	Добру ноћь вамъ желимъ.
Hasonlókép kivánom.	Ich wünſche ſie Ihnen ebenfalls.	Равнымъ начиномъ вамъ желимъ.

XII.

A reggeli séta.

Jó reggelt, kedves barátom!
Ön már fön van.

Ma nagyon korán keltem föl.

Egész éjjel virasztottam.
Az iszonyú égiháboru elüzte álmomat.

Úgy önnek rosz éjszakája volt.
Én sem zárhattam le szememet.
Keressünk kárpótlást egy kellemes sétában.
Jól van, menjünk egy kissé fris levegöt élvezni.
A séta üdíteni fog bennünket.

Az éji esö elverte a port, meghüsítette a léget.

Hová menjünk?

XII.

Der Morgenſpaziergang.

Guten Morgen, lieber Freund!
Sie ſind ſchon auf den Beinen.
Heute bin ich ſehr früh aufgeſtanden.

Ich habe die ganze Nacht gewacht.
Das ſchreckliche Donner-Wetter vertrieb mir den Schlaf.
So haben Sie eine ſchlechte Nacht gehabt.
Ich habe auch kein Auge ſchließen können.
Suchen wir Entſchädigung in einem angenehmen Spaziergang.
Es ſei, gehen wir ein wenig friſche Luft ſchöpfen.
Der Spaziergang wird uns ein wenig erfriſchen.
Der nächtliche Regen hat den Staub niedergeſchlagen, die Luft abgekühlt.

Wohin ſollen wir gehen?

XII.

Утренѣ проходанѣ.

Добро ютро, милый пріятелю!
Вы сте већъ горе (на ногу).
Данасъ самъ врло рано устао.

Целу ноћь самъ буданъ био.
Та страшна грмлявина ми е растерала санъ.
Тако сте вы злу ноћь имали.
Ни я нисамъ могао ока затворити.
Тражимо накнаду у пріятномъ проходанію.
Добро, изиђимо мало на свѣжій воздухъ.

Проходанѣ ће насъ подкрепити.

Ноћашня киша е сабила прашину, разладила воздухъ.

Куда да идемо?

Ki a szabadba. — Hinaus ins Freie. — На полѣ у слободно — отворено.

Beh szép reggel! — Das iſt ein ſchöner Morgen! — Да лепогъ ютра!

Mily pompásan kel a nap! — Wie prächtig die Sonne aufgeht! — Како великолѣпно исходи сунце!

Minő derült az ég! — Wie heiter iſt der Himmel! — Како е ведро небо!

Menjünk fel arra a dombra. — Steigen wir auf jenen Hügel. — Узиђимо на онай брежулякъ (холмикъ).

Mily friss, eleven szine van mindennek! — Welch friſches, lebendiges Ausſehen Alles hat! — Какву свѣжу, живу бою има све!

A növények láthatólag hajtanak és nőnek. — Die Pflanzen treiben und wachſen ſichtbar. — Растѣнія наочиглегъ теряю и расту.

Mint virúl a mező! — Wie das Feld grünt! — Како се полѣ зелени!

A lég oly enyhe, oly balzsamos, oly élesztő. — Die Luft iſt ſo mild, ſo balſamiſch, ſo erquickend. — Воздухъ е тако благъ, тако мирисанъ тако и оживляваюћъ.

Örökre kár lett volna e fölséges időt nem használnunk. — Es wäre ewig Schade geweſen, wenn wir dieſes herrliche Wetter nicht benützt hätten. — Вечита бы штета была овымъ величественнымъ временомъ не ползоватисе.

Örömet s kéjt lehel minden. — Alles athmet Luſt und Wonne. — Све радость и раскошь дыше.

Nézze ön, miut tarkálnak a rét és völgy virágai. Mily kedvesen ingatja a játszi szellő kelyheiket, melyek a vidéket bájos illattal töltik el. — Sehen Sie, wie bunt die Blumen des Thales und der Wieſe ſind. Wie lieblich bewegt das ſpielende Lüftchen ihre Kelche, welche die Gegend mit reizenden Wohlgerüchen anfüllen. — Погледайте, како се шарени по ливада и долина цвеће. Како љубко залюлькуе играюћийсе ветрићъ ньове чашице, кое околину обаятенымъ мирисомъ напуняваю.

A fákról is virágeső hull.

Es fällt ein Blüthenregen auch von den Bäumen.

И са дрва цветна киша пада.

A vidor madarak gyönyörű éneklése a fület elragadja.

Der liebliche Geſang der munteren Vögel entzückt das Ohr.

Умилно певанѣ веселы итичица доводи уво у усхићенѣ (восторгъ).

E jelenet képes a beteg lelket meggyógyítani.

Dieſe Erſcheinung iſt im Stande die kranke Seele zu heilen.

Ово появленѣ кадро е немоћанъ духъ излечити.

Egyenlően jótékonyan hat testre és lélekre.

Sie wirkt gleich wohlthuend auf Leib und Seele.

Оно еднако благодѣтелно дѣйствуе на тело и на душу.

Oly nehezemre esik e látmánytól megválni.

Mir fällt es ſo ſchwer mich von dieſem Anblick zu ſcheiden.

Тако тежко ми пада одъ овогъ позорія разставитисе.

Az óra elérkezett, vissza kell térnem.

Die Stunde iſt gekommen, ich muß zurückkehren.

Приспео е часъ, морамъ се натрагъ вратити.

Tán az uszodába szándékozik ön menni?

Denken Sie vielleicht in die Schwimmſchule zu gehen?

Вальда у пливарну (школу пливаня) намеравате ићи?

Igen, a hideg fürdő nagyon egészségemre válik.

Ja, das kalte Bad iſt meiner Geſundheit ſehr zuträglich.

Есте, ладно купатило ми весма на здравлѣ служи.

Tartsunk tehát a Duna felé.

Nehmen wir alſo unſeren Weg gegen die Donau.

Узмимо дакле путъ къ Дунаву.

Isten hozzád, te kellemes tavaszi reggel!

Lebewohl, du angenehmer Frühlingsmorgen!

Съ Богомъ остай, ты пріятно пролећно ютро!

XIII.

Az esti séta.

Jó estét, barátom!

Ideje már munkaszünetet tartani.
Tegyünk egy kis sétát.

A mint önnek tetszik.

Csak egy pár perczet engedjen ön, mig botomat elhozom.

Hol az elefántcsont sétabotom?

Valószinüleg félre tette ön.

Bocsásson meg, hogy oly soká várakoztattam.
Most kész vagyok önt követni.
Hová vezet ön?
Ki a mezöre.
Vigyük el mentünkben a hugocskámat is.

Igen örömest, társasága nekünk kellemes lesz.

XIII.

Der Abendſpaziergang.

Guten Abend, Freund!

Es iſt ſchon Zeit Feierabend zu machen.
Machen wir einen kleinen Spaziergang.

Wie es Ihnen gefällig iſt.

Erlauben Sie mir nur ein Paar Minuten, bis ich meinen Stock hole.

Wo iſt mein elfenbeiner Spazierſtock?

Sie haben ihn wahrſcheinlich verlegt.

Verzeihen Sie, daß ich Sie ſo lange habe warten laſſen.
Nun bin ich bereit Sie zu folgen.
Wohin führen Sie mich?
Hinaus auf das Feld.
Laſſen Sie uns im Vorbeigehen auch mein Schweſterchen mitnehmen.

Sehr gern, ihre Geſellſchaft wird uns angenehm ſein.

XIII.

Вечерињe проходанъ.

Добро вече, брате (пріятелю)!

Већъ є време починути одъ посла.
Прођимосе мало.

Како вамъ є воля.

Само ми ков ока тренуће дозволите, докле донесемъ мою палицу.

Гди є моя палица за проходанъ са слоновомъ косћу?

Сигурно сте є вы на страну метнули (забацыли).

Опростите, што самъ васъ оставіо, да тако дуго чекате.
Садъ самъ готовъ вама слѣдовати.
Куда ме водите?
Ванъ у полѣ.
Узмимо са собомъ у пролазеню и мою млађу сестрицу.

Съ великомъ радосћу (драговолно), нѣно дружство ће намъ пріятно быти.

Menjünk az Orczykerten keresztül.

Gehen wir durch den Orczyſchen Garten.

Пређимо преко Орцијне баште.

Nem jobb volna a városerdőbe mennünk, ott csónakázhatunk?

Wäre es nicht beſſer in das Stadtwäldchen zu gehen, dort können wir auf einem Kahne fahren?

Не бы болѣ было, да у варошку шумицу идемо, тамо се можемо на чамцу (орапицы) возити?

A Svábheg yen a kilátás bájló.

Auf dem Schwabenberge iſt die Ausſicht reizend.

На швабскомъ брегу е изгледъ дражестанъ.

Menjünk inkább a Zugligetbe, ott jó czigányzenét hallhatunk.

Gehen wir lieber in den Auwinckel, dort können wir gute Zigeunermuſik hören.

Болѣ ће быти, да идемо у Зуглигетъ (Аувінкелъ), тамо можемо добру свирку цыгана чути.

Oh! én igen szeretem a magyar dallamokat hallani.

O! ich höre ſehr gern die ungariſchen Melodien.

О! я весма милуємъ мађарске мелодіе слушати.

Nem ok nélkül, oly lelkesítők, oly szivrehatók azok.

Nicht ohne Urſache, ſie ſind ſo begeiſternd, ſo herzergreifend.

Ніе безъ узрока, оне су тако одушевляваюће, и тако на срдце дѣйствующе.

Menjünk ezen az ösvényen, ott poros az út.

Wir wollen auf dieſem Pfade gehen, dort iſt der Weg ſtaubig.

Идимо по овой стази, тамо е путъ прашанъ.

Itt a sürülombu fák alatt árnyékban haladhatunk.

Hier können wir unter der dichtbelaubten Bäumen im Schatten vorrücken.

Овде подъ густолиственымъ дрвима можемо у ладу иѣи (напредовати).

A roszúl kövezett útcza bántja a tyúkszemet.

Die ſchlecht gepflaſterte Gaſſe reizt das Hühnerauge.

Каменѣмъ зло изложена (подплочена) улица дира жуль (кокошіе око).

Nézze ön, minő ellentét. Itt egy gyermeket a keresztanya keresztelőre visz.	Sehen Sie, welcher Contrast. Hier wird ein Kind von einer Pathe zur Taufe gebracht.	Гледайте каква разлика (противность). Овде кума (крсна мати) одно дете на крштенѣ носи.
Amott meg egy halottat kisérnek a temetőbe.	Und da wird eine Leiche in den Friedhof geleitet.	Онде пакъ одногъ мртваца прате у гроблѣ.
Ugyan ki halt meg ?	Wer iſt denn geſtorben ?	Алъ тко е умрео ?
Nagy pompával temetik.	Er wird mit vieler Pracht begraben.	Съ великимъ велелѣпіемъ га погребаваю.
Mily diszes a temetési menet!	Wie pomphaft der Leichenzug iſt!	Како е славанъ погребный походъ !
Menjünk odább, nem szeretek temetésen lenni ; a gyász, a sok sirás mélyen hat rám.	Gehen wir weiter, ich wohne Leichenbegängniſſen nicht gerne bei; die Trauer, das viele Weinen macht auf mich einen tiefen Eindruck.	Идимо дáлѣ, не милуемъ на погребу быти ; туга, многій плачъ дубоко дѣйствује на мене.
Gyalog még egy negyedóra utunk van.	Zu Fuß haben wir noch eine Viertelſtunde Weges.	Пешице іоштъ одну четврть (фрталь) сата пута имамо.
Ön igen siet.	Sie eilen ſehr.	Вы весма хитите (наглите).
Rosz gyalogló ön, ha már elfáradt.	Sie ſind ein ſchlechter Fußgänger, wenn Sie ſchon müde geworden ſind.	Хрђавъ пешакъ сте вы, ако сте већъ сустали.
Sőt nekem mindig van kedvem erős testmozgást tenni.	Ich habe im Gegentheil immer Luſt ſtarke Körperbewegung zu machen.	Баш напротивъ я свагда радо чинимъ велико телодвиженіе.
Az edzi az egészséget és kelti az étvágyat.	Sie ſtählt die Geſundheit und weckt die Eßluſt.	Оно утврђује здравлѣ и побуђује поктевъ (аппетитъ) къ єлу.

A nap lehanyatlott.	Die Sonne iſt untergegangen.	Сунце е зашло.
A munkások haza térnek.	Die Arbeitsleute begeben ſich nach Hauſe.	Посленицы се кући враћаю.
A zaj elnémul.	Das Getöſe verſtummt.	Бука (лупня) престае, уталожавасе.
A hold szépen világit.	Der Mond ſcheint ſchön.	Месецъ лепо светли.
A hőség szünik.	Die Hitze läßt nach.	Жаркость попушта.
Valóban kedves nyáriest.	Wirklich ein lieblicher Sommerabend.	Заиста умилно летнѣ вече.

XIV.

Egy orvossal.

Mit einem Arzte.

Съ лекаромъ.

Orvos úr, segélyére van szükségem; roszúl vagyok, igen beteg vagyok.	Herr Doctor, ich bedarf Ihres Beiſtandes; mir geht es ſchlecht, ich bin ſehr krank.	Господинъ лекаръ, помоћи ваше требуемъ; мени е зло, врло самь болестанъ.
Mi baja van önnek?	Was fehlt Ihnen?	Шта вамъ фали?
A fejem egészen el van kábulva, s alig állhatok lábaimon.	Mein Kopf iſt ganz betäubt, und ich kann kaum auf den Füßen ſtehen.	Глава ми е сасвимъ забунѣна, и едва могу стояти на ногу.
Tehát fejfájása van, meglátszik önön.	Sie haben alſo Kopfweh, man ſieht es Ihnen an.	Дакле главоболю имате, видисе на вами.
Ebben a perczben is szaggató fájdalmakat érzek.	Ich fühle auch in dieſem Augenblicke reißende Schmerzen.	И у овай часъ трзаюће болове осећамъ.
Hadd lássam üterét.	Laſſen Sie mich Ihren Puls fühlen.	Да вамъ видимъ біюћу жилу (пулсъ).
Ez rosz jel; mióta van igy?	Das iſt ein böſes Zeichen; ſeit wann befinden Sie ſich ſo?	Ово е хрђавъ знакъ; одкада сте тако?
Nehány nap óta.	Seit einigen Tagen.	Одъ неколико дана.

Miért nem hívatott ön előbb ?
Warum haben Sie mich nicht eher rufen laſſen ?
Зашто ме нисте пређе дали звати ?

Mindig azt gondoltam hogy magától meg fog szünni.
Ich dachte immer, daß es von ſich ſelbſt aufhören wird.
Я самъ єднако мисліо, да ће то одъ самогъ себе престати.

Hogy kezdődött a baj ?
Wie hat das Uebel angefangen ?
Како се започело то зло ?

Eleinte lázborzalom fogott el, azután a gyomromban fájdalmat s hányásra hajlamot éreztem.
Anfangs überfiel mich ein Fieberſchauer, ſodann fühlte ich Schmerzen am Magen und Neigung zum Erbrechen.
Најпре ме є ухватила грознична єжа, после тога самъ болъ у желудцу(стомаху) и склоность къ повраћаню осетіо.

Mutassa kérem nyelvét.
Zeigen Sie mir Ihre Zunge.
Покажите ми, молимъ, єзыкъ вашъ.

Nagyon nyálkás.
Sie iſt ſtark belegt.
Яко є балавъ.

Orvosságot rendelek önnek, az majd gyomrát kitisztítja s megkönnyíti.
Ich werde Ihnen eine Arznei verſchreiben, ſie wird Ihren Magen reinigen und erleichtern.
Лекъ ћу вамъ наредити (преписати), кои ће вамъ желудацъ исчистити и облакшати.

Ime a rendelmény(vény), küldje ön a gyógyszertárba.
Hier iſt das Rezept, ſchicken Sie es in die Apotheke.
Ево преписке, пошљите є у лекарницу.

Megitta-e a hűtőszert, s bevette-e pontosan a labdacsokat ?
Haben Sie das kühlende Mittel getrunken, und die Pillen pünktlich eingenommen ?
Єсте ли попили хладеће средство, єсте ли и точно у потребили лоптице (пілуле) ?

Használta-e szorgalmasan a hideg boritékokat ?
Haben Sie die kalten Umſchläge gebraucht ?
Єсте ли прилѣжно употреблявали ладне завое ?

Mindent megtettem, mégis egyre roszúl vagyok.
Ich habe alles gethan, und doch bin ich in einem fort unwohl.
Све самъ учиніо, пакъ самъ ипакъ зло.

Van-e étvágya ?
Haben Sie Eßluſt ?
Имате ли тека (апшетіта) къ єлу ?

Épenséggel nincs.
Gar keine.
Башъ никаквогъ немамъ.

Érez-e jelenleg erős fejfájást?
Azt nem; hanem oldalszúrásom van, és nagy bágyadságot érzek minden tagomban.
Fühlen Sie gegenwärtig heftiges Kopfweh?
Das nicht; aber ich habe Seitenſtechen, und ſpüre eine große Mattigkeit in allen meinen Gliedern.
Осећате ли садъ яку главоболю?
То не; али ме у страни (боку) пробада, и велику слабость осећамъ у свима моима удовима.

Nyujtsa ide kezét.
Reichen Sie mir Ihre Hand.
Дайте ми вашу руку.

Ütere egy kissé izgatva van.
Veszélyesnek tartja ön betegségemet?
Ihr Puls iſt etwas aufgeregt.
Halten Sie meine Krankheit für gefährlich?
Біюћа жила вамъ е нешто раздражена.
Држите ли мою болесть за опасну?

Nem, már valamivel jobban van ön; hanem vigyázzon magára, maradjon ágyban, hogy meg ne fázzék.
Nein, es geht Ihnen ſchon etwas beſſer; aber nehmen Sie ſich in Acht, hüten Sie das Bett, damit Sie ſich keine Erkältung zuziehen.
Не, вы се мало нешто болѣ налазите; али пазите на себе, останите у кревету, да не озебете.

Porokat rendelek önnek, holnap tetemesen jobban lesz, s egészsége egy hét alatt tökéletesen helyre áll.
Ich verordne Ihnen Pulver, morgen werden Sie ſich bedeutend beſſer befinden, und Ihre Geſundheit wird in einer Woche vollkommen hergeſtellt ſein.
Прашкове ћу вамъ преписати, сутра ће вамъ много болѣ бити, и здравлѣ ваше за неделю дана са свимъ ће се повратити.

XV.

A nyelvek.
Die Sprachen.
Єзыцы.

Mit tanul ön?
Was lernen Sie?
Шта учите?

Idegen nyelvet tanulok.
Ich lerne eine fremde Sprache.
Странъ єзыкъ учимъ.

Mit tart ön az idegen nyelvek tanulásáról?

Was halten Sie von dem Lernen fremder Sprachen?

Шта држите о ученю страныхъ єзыка?

Azt gondolom hasznos, de nehéz.

Ich denke, es iſt nützlich, aber ſchwer.

То мыслимъ, да є полезно, но тежко.

Az idegen nyelvek tanulmánya nehány év óta az oktatásnak fontos ága lön.

Das Studium fremder Sprachen iſt ſeit einigen Jahren ein wichtiger Zweig des Unterrichts geworden.

Ученѣ страныхъ єзыка одъ неколико година постало є важномъ струкомъ наставленя.

Minél szorosabb érintkezésbe jönek a nemzetek egymással, annál elkerülhetlenebb szükség azok nyelvének ismerése.

Je mehr die Nationen in genaue Berührung mit einander kommen, eine deſto unentbehrlichere Nothwendigkeit iſt es deren Sprachen zu kennen.

У колико выше народи у тешньій додиръ међу собомъ долазе, у толико є необходимо нуждніе знанѣ ньіовогъ єзыка.

És mondja meg ön nekem az útat s módot, miként lehet valamely nyelvet hamar jól megtanulni?

Und ſagen Sie mir die Art und Weiſe, wie man irgend eine Sprache ſchnell gut erlernen kann?

Пакъ кажите ми начинъ и путъ, коимъ се може коигодъ єзыкъ скоро, добро научити?

Van több tanmód, melyeket sikerrel használhatni.

Es giebt mehrere Lehrmethoden, die mit Erfolg angewendet werden können.

Има выше начина наставленя, кои се уснѣшно употребити могу.

Mégis melyiket ajánlaná ön leginkább?

Welche würden Sie doch am meiſten empfehlen?

Но опетъ, кои бы вы найвеѣма препоручили?

Azt mondják: a gyakorlat vezet tökélyhez.

Man ſagt: die Uebung führt zur Vollkommenheit.

Тако веле: упражненіе води къ савршенству.

Igaz, de a gyakorlat titkát szeretném öntől megtudni.

Es iſt wahr, aber ich möchte das Geheimniß der Uebung von Ihnen erfahren.

То є истина, али бы хтео тайну упражненія одъ васъ дознати.

Sokat kell olvasni, irni és beszélni.

Man muß viel leſen, ſchreiben und ſprechen.

Треба много читати, писати и говорити.

Igy hát mégis kell előbb valamit tudni?

So muß man doch etwas vorher wiſſen?

Тако ипакъ є нуждно што предварително знати?

Kétségkivül fölteszem, hogy a tanuló a nyelvtan alapelveivel ismerős legyen.

Ich ſetze ohne Zweifel voraus, daß der Lernende mit den Anfangsgründen der Sprachlehre bekannt ſei.

Безъ сумнѣ предполажемъ, да ученѣйсе мора са основнима начелима єзыкоученія познатъ быти.

És hogy a kiejtés szabályait is jól tudja, nemde?

Und daß er auch die Regeln der Ausſprache wohl kenne, nicht wahr?

И да правила изговараня такође добро зна, ніе ли тако?

Bizonyosan, és hogy tetemes számu olyas szókat s egyszerü mondatokat is könyvnélkül megtanult legyen, melyek a társalgási nyelvben leggyakrabban előfordulnak.

Gewiß, und daß er auch eine beträchtliche Anzahl derlei Wörter und einfacher Sätze auswendig gelernt habe, die in der Umgangsſprache am häufigſten vorkommen.

Заиста, и да бы знаменитъ брой таквыхъ речій и простыхъ разговора такође напаметь научіо, кои у садружественомъ єзыку найчестѣе долазе.

A váltógyakorlatok, valamely tárgyat egyik nyelvből a másikra fordítani, szinte felette hasznosak.

Die Wechſelübungen, irgend einen Gegenſtand aus einer Sprache in die andere zu überſetzen, ſind gleichfalls nützlich.

Узаймна упражненія, какавъ годъ предметъ са єдногъ єзыка на другій преводити, такође су веома полезна.

Igy a tanuló az idegen nyelv szellemével apránként megismerkedik.

So wird ſich der Lernende mit dem Geiſte der fremden Sprache nach und nach vertraut machen.

Тако учећій мало по мало са духомъ туђекъ езыка упознасе.

Már olvasni és irni megtanultam, hanem a beszélésben mégsem boldogulhatok.

Ich habe ſchon leſen und ſchreiben gelernt, aber im Sprechen komme ich doch nicht fort.

Већъ самъ читати и писати научіо, алъ у разговору инакъ не могу да напредуемъ.

Hogy az ember a kifejezésben készségre tegyen szert, különféle tárgyakról ereszkedjék beszélgetésbe mindenkivel, ki csak tud és akar vele beszélni.

Um zur Fertigkeit im Ausdrucke zu gelangen, ſoll man ſich über verſchiedene Gegenſtände mit Jedem in Geſpräche einlaſſen, der mit uns reden kann und will.

Да човекъ у изражаю готовость добіе, валя да се пушта у разговоръ о разнымъ предметима са свакимъ, кои зна и хоће да съ њимъ говори.

De félek, hogy ki fognak nevetni, ha hibát követek el.

Aber ich fürchte ausgelacht zu werden, wenn ich einen Fehler mache.

Али се боимъ, да ће ме изсмеяти, ако погрешку учинимъ.

Sőt inkább dicsérni fogják ön buzgalmát.

Man wird Ihren Eifer vielmehr loben.

Много више хвалити ће вашу ревность.

Követni fogom tehát ön tanácsát; szerzek egy jó társalgásikönyvet, hogy képesítsem magam valamit könnyüséggel kifejezni.

Ich werde alſo Ihrem Rathe folgen; ich will mir ein gutes Konverſationsbuch anſchaffen, um mich zu befähigen etwas mit Leichtigkeit auszudrücken.

Слѣдовати ћу дакле вашемъ савету; прибавити ћу себи єдну добру књигу саобраштеня, како бы себе способнымъ учиніо, нешто съ лакоћу изговорати.

Bátornak kell lenni, ha az ember idegen nyelvet akar megtanulni.

Man muß beherzt ſein, wenn man eine fremde Sprache erlernen will.

Треба смео быти, ако човекъ хоће да туђъ езыкъ научи.

Jövőre tehát nem leszek oly tartózkodó, ha az idegen nyelvet nem beszélném is hibátlanúl.	Ich werde alſo künftighin nicht ſo zurückhaltend ſein, wenn ich die fremde Sprache auch nicht fehlerfrei ſprechen ſollte.	У напредакъ дакле нећу се устезати, ако и не бы говорio туђъ єзыкъ безпогрешно.
Azt igen jól cselekszi ön; a ki mer, az nyer.	Daran werden Sie ſehr wohl thun; wer wagt, der gewinnt.	То весма добро чините; тко є одважанъ, тай добія.
XVI.	XVI.	XVI.
Hasonló tartalom.	Gleicher Inhalt.	Подобанъ садржай.
Tud ön magyarúl?	Können Sie ungariſch ſprechen?	Знате ли мађарски (говорити)?
Beszél ön már magyarúl?	Sprechen Sie ſchon ungariſch?	Да ли већъ говорите мађарски?
Tudok, beszélek valamit.	Ich kann, ich ſpreche ein wenig.	Знамъ, говоримъ нешто мало.
Ért ön valamit a magyar nyelvből?	Verſtehen Sie etwas von der ungariſchen Sprache?	Разумете ли што изъ мађарскогъ єзыка?
Épen most tanulom.	Ich lerne ſie eben jetzt.	Садъ га башъ учимъ.
Csak most kezdettem.	Ich habe ſie erſt angefangen.	Текъ самъ садъ почео.
Nem régóta tanulom.	Ich lerne ſie ſeit nicht lange.	Одъ недавна (одъ скора) га учимъ.
Már másfél éve.	Wohl ſchon anderthalb Jahre.	Већъ є полдруге године.
Oly rövid idő alatt elég szép előmenetelt tett. ön.	Sie haben in ſo kurzer Zeit einen genug ſchönen Fortſchritt gemacht.	Одъ тако краткогъ времена сте доста лепъ успѣхъ учинили.

Meglehetösen értek magyarúl, de beszélni majd semmit sem tudok.	Ich verſtehe ziemlich ungariſch, aber ſprechen kann ich faſt gar nicht.	Прилично разумемъ мађарски, но говорити поготову ништа не знамъ.
Ön igen tisztán ejti ki a szót.	Sie ſprechen die Wörter rein aus.	Вы весма чисто изговарате речи.
Igen nehezen ejtem ki a magyar szót.	Es fällt mir ſehr ſchwer das Ungariſche auszuſprechen.	Врло тежко изговарамъ мађарске речи.
A magyar nyelv eredetisége miatt nehéz.	Die ungariſche Sprache iſt ihrer Originalität wegen ſchwer.	Мађарскій єзыкъ є због нѣгове изворности (оригіналітета) тежакъ.
A nyugoti nyelvektöl egészen elüt.	Sie hat mit den weſtlichen Sprachen nichts gemein.	Онъ є одъ западныхъ єзыка са свимъ различанъ (ничегъ обштегъ нема).
A magyar nyelv keleti nyelv.	Die ungariſche Sprache iſt eine orientaliſche Sprache.	Мађарскій єзыкъ є восточный єзыкъ.
Közel rokon a török nyelvvel.	Sie iſt mit der türkiſchen Sprache nahe verwandt.	Онъ є сроданъ са турскимъ єзыкомъ.
Azt sohasem gondoltam volna.	Das hätte ich nie gedacht.	То не бы никада мыслио было.
Mint bizonyost állithatom.	Ich kann Sie verſichern.	То могу као известно потврдити.
Úgyhát a magyar igen könnyen megtanulhat törökül.	Ein Ungar kann alſo ſehr leicht türkiſch erlernen.	Тако дакле Мађаръ може весма лако научити турски.
Egy nyelvet sem hamarébb.	Keine Sprache ſchneller.	Ни єданъ єзыкъ скорије.
A magyar nyelv dallamos zengésü, következkép a töröknek is annak kell lennie.	Die ungariſche Sprache hat einen melodiſchen Klang, folglich muß ihn auch die türkiſche haben.	Мађарскій єзыкъ има спѣвный (мелодічанъ) звукъ, следователно и турскій мора такавъ имати.

Kitalálta ön, Sie haben es erathen. Погодили сте.

XVII. XVII. XVII.

Hasonló tartalom. Gleicher Inhalt. Подобанъ садржай.

Nekem a magyar nyelv rendkivül tetszik.

Mir gefällt die ungariſche Sprache außerordentlich.

Мени се мађарскій єзыкъ изванредно допада.

A magyar nyelvben él s lebeg az egész természet, melynek minden szépségét visszatükrözi.

In der ungariſchen Sprache lebt und ſchwebt die ganze Natur, deren alle Schönheiten ſie zurückſpiegelt.

У мађарскомъ єзыку живи и мичесе цела природа, кое све красоте онъ изображава

Olvassa csak ön Vörösmarty Mihály müveit, meg fog róla győződni.

Leſen Sie nur die Werke des Michael Vörösmarty, Sie werden ſich davon überzeugen.

Читайте само дѣла Міханла Верешмартій, пакъ ћете се о томъ уверити.

Ah! annyira még nem mentem, hogy e magasztalt költöt megérthessem.

Ach! ſo weit bin ich noch nicht gekommen, daß ich dieſen geprieſenen Dichter verſtehen könnte.

О! тако далеко іоште нисамь дошао, да бы прославлѣногъ тогъ Стиховорца разумети могао.

Önnek nagy képessége van a tökélyes kiejtésre.

Sie haben große Anlage zu einer vollkommenen Ausſprache.

Вы имате велику способность(склоность)на савршено изговаранѣ.

Az összetett mássalhangzók kimondása sok nehézséggel jár.

Die Ausſprache der zuſammengeſetzten Mitlaute bietet viele Schwierigkeiten dar.

Изговоръ сложеныхъ сагласныхъ (писме на) веема є тежакъ.

Csak egy hang felel meg nekik, annálfogva egy betünek veszik s kimondásuk meglehetös könnyü.

Ihnen entſpricht nur ein Laut, man nimmt ſie deßhalb für einen Buchſtaben, und die Ausſprache derſelben iſt ziemlich leicht.

Њима само єданъ гласъ одговара,и потоме за єдно писмя узимаюсе, пакъ изговоръ имъ є доста лакъ.

Legkülönösb mégis a ragozás.

Das Sonderbarſte iſt doch das Anhängen der Suffixe.

Найнеобычніе е нпакъ склоненіе приложныхъ слогова (суфікса).

Az alhangu szókhoz alhangu, a felhanguakhoz felhangu ragok tétetnek.

Zu tieftönigen Wörtern müſſen tieftönige, zu hochtönigen, hochtönige Anhängſilben geſetzt werden.

Къ дубокогласнымъ речима дубокогласни, къ высокогласныма высокогласни прилози додаюсе.

Némely éles és vegyes hangu szókhoz alhangu, másokhoz pedig felhangu ragok köttetnek.

Einigen ſcharf und gemiſchtönigen Wörtern werden tieftönige, andern aber hochtönige Anhängſilben angehängt.

Гдиконмъ оштро — и смешаногласнымъ речима дубокогласни, другима пакъ высокогласни прилози присаюжаваюсе.

Sok előjáró, a birtok, a a személyek az igékben, sőt maguk az igealakok csupán ragokkal fejeztetnek ki.

Viele Vorwörter, der Beſitz, die Perſonen in den Zeitwörtern, ſelbſt die Formen der Zeitwörter werden bloß durch Anhängſilben ausgedrückt.

Многи предлози, притяжанія, лица у глаголима, башъ и саме форме глагола изражаваюсе само чрезъ приложне слогове.

Innen van az, hogy a magyar nyelv kifejezései rövidek.

Daher kommt es, daß die Ausdrücke der ungariſchen Sprache kurz ſind.

Одтуда е то, што су изражаи маџарскогъ езыка кратки.

A magyar gyakran képes a nyugoti nyelveken négy öt szó segélyével alkotott mondatot egyetlen egy szóval kifejezni.

Der Ungar iſt oft im Stande einen in den weſtlichen Sprachen mit Hülfe von vier oder fünf Wörtern gebauten Satz mit einem einzigen Worte auszudrücken.

Маџаръ е често у стању у западныхъ езыцыма помоћію четыри и петъ речій саставлѣно изреченѣ єдномъ єдиномъ речію изразити.

A magyar nyelv oly gördülékeny, hogy a latinok különféle versmértékére, a rimelésre és a fellengő költői előadásra különösen alkálmas.

Die ungariſche Sprache iſt ſo biegſam, daß Sie zu dem verſchiedenen Versmaß der Lateiner, zum Reim und zu dem erhabenen dichteriſchen Vortrag vorzüglich geeignet iſt.

Мађарскій єзыкъ тако се дає савіяти, да є за различито стихомѣріе Латіна, за риму, и за выспрено стихотворно предаванѣ нарочито способанъ.

Már van általános fogalmam a magyar nyelvről.

Ich habe ſchon einen allgemeinen Begriff von der ungariſchen Sprache.

Веѣъ имамъ укупно понятіе о мађарскомъ єзыку.

Látom a lényeges különbséget a magyar nyelv jellege és a többi europai nyelvek között.

Ich ſehe den weſentlichen Unterſchied zwiſchen dem Charakter der ungariſchen und dem der übrigen europäiſchen Sprachen.

Видимъ суштествену разлику између нарави мађарскогъ и другихъ европейскихъ єзыка.

Hanem őszintén meg kell vallanom, hogy ezen nyelv tanulása nekünk idegeneknek sok fáradságba kerül.

Aber ich muß offenherzig geſtehen, daß das Lernen dieſer Sprache uns Fremden viele Mühe koſtet.

Но простосердечно морамъ исповедити (приснати), да ученѣ овогъ єзыка нама страныма много труда дає.

XVIII.

Hasonló tartalom.

XVIII.

Gleicher Inhalt.

XVIII.

Подобанъ садржай.

Minden nyelvnek megvannak sajátságai.

Jede Sprache hat ihre Eigenheiten.

Свакій єзыкъ има своя свойства.

A német ch lehelet kiejtése a magyarnak legnehezebb.

Der deutſche Hauch ch hat für den Ungarn die größte Schwierigkeit.

Немачкій дахъ (хакъ) ch Мађару є найтежій.

Lássuk, mondja ki csak ön, ha tetszik. . . . .

Laſſen Sie uns ſehen, ſprechen Sie denſelben einmal aus, wenn es Ihnen gefällig iſt. . . .

Да видимо, изрецыте га само вы, ако вамъ е воля . . . .

A német nyelv nekünk naponként szükségesb.

Die deutſche Sprache iſt uns täglich nothwendiger.

Немачкій езыкъ намъ е одъ дана на данъ све потребній.

Mégis előbb a hazai nyelvet kell jól megtanulnunk.

Wir ſollen doch zuerſt die vaterländiſche Sprache gut erlernen.

Зато опетъ намъ валя пређе домаћій езыкъ добро научити.

Ön már nagy előlépéseket (előmenetelt) tett az olasz nyelvben.

Sie haben ſchon in der italieniſchen Sprache große Fortſchritte gemacht.

Вы сте већъ велике корачае у таліянскомъ езыку учинили.

Az olasz szójárás a különböző tájakon nagyon különböző.

Das italieniſche Idiom iſt in den verſchiedenen Gegenden ſehr verſchieden.

Таліянска наречія у разныхъ пределима су многоразлична.

Legjobb kiejtés minden nyelven a könyvszerinti.

Die beſte Ausſprache iſt immer die Ausſprache nach der Schrift.

Найбољій изговоръ свакога езыка е по кньиги.

A tájszóejtést kerülni kell.

Man ſoll den Provinzialismus meiden.

Изговоръ покраинскій (провінціалізмусъ) избегавати валя.

Az olasz nyelv a dal és zene nyelve.

Die italieniſche Sprache iſt die Sprache des Liedes und der Muſik.

Таліанскій езыкъ е певаня и музіке езыкъ.

Mit tud ön a román (oláh) nyelvről?

Was wiſſen Sie von der rumäniſchen (walachiſchen) Sprache?

Шта знате о романскомъ езыку?

Minthogy a románok (oláhok) rég a cirill betüket használják; és a szláv nyelv egyházukba behozatott: sokan azon tévelyben voltak, hogy a román nyelv a szláv nyelvnek egyik beszédmódja.

Da die Rumänen ſich lange der cirilliſchen Buchſtaben bedienen; und die ſlaviſche Sprache in ihre Kirche eingeführt war: waren Viele in dem Irrthum, daß die rumäniſche Sprache ein Dialekt der ſlaviſchen Sprache ſei.

Будуħи су Романи отдавна кирiллова писмена пріимили и славенскiй єзыкъ у свою цркву увели: были су многи у томъ заблуħеню, да є романскiй єзыкъ наречіе славенскога єзыка.

A románok ősei valóságos latin gyarmatok voltak.

Die Vorfahren der Rumänen waren wirkliche lateiniſche Colonien.

Предцы Романа были су прави населħницы Латіна.

Hasonlitsa össze csak ön a román nyelvet az olaszszal, tapasztalni fogja, hogy e két nyelv testvér.

Vergleichen Sie einmal die rumäniſche Sprache mit der italieniſchen, ſo werden Sie gleich erfahren, daß dieſe beiden Sprachen Schweſtern ſind.

Сравните само романскiй єзыкъ са таліянскимъ, пакъ ħете видети, да су ова два єзыка сродна.

A román nyelv lágy és szép hangzásu.

Die rumäniſche Sprache iſt weich und wohlklingend.

Романскiй єзыкъ є мекъ и благогласанъ (лепозвучанъ).

A tót és szerb nyelv hasonlóan egy anyának leányai.

Die ſlowakiſche und ſerbiſche Sprache ſind gleichfalls die Töchter einer Mutter.

Славенскiй и србскiй єзыкъ єсу такоħе кħери єдне матере.

A ki az egyiket tudja, csekély fáradsággal jártassá lesz a másikon kivül a cseh, lengyel és orosz nyelvben is.

Derjenige, welcher die eine weiß, wird mit leichter Mühe außer der andern auch in der böhmiſchen, polniſchen und ruſſiſchen Sprache bewandert.

Тко єданъ одъ ньихъ зна, на лаку ħе руку изванъ другога такоħе чеcкiй, польскiй и русскiй извыкнути (научити).

És a szláv nyelv hasznos, mert sok millio beszéli Europában.

Und die ſlaviſche Sprache iſt nützlich, weil ſie von vielen Millionen in Europa geſprochen wird.

И славенскій езыкъ е полезанъ, єръ многи милліони у Европи тимъ говоре.

Ezek könnyen megértik egymást.

Dieſe verſtehen einander leicht.

Ови єданъ другогъ лако разуму.

Már számos tudományos könyvük van.

Sie haben ſchon eine Menge wiſſenſchaftlicher Bücher.

Они већъ имаю многе учене књиге.

XIX.

Hasonló tartalom.

XIX.

Gleicher Inhalt.

XIX.

Подобанъ садржай.

Van-e önnek nyelvtanitója?

Haben Sie einen Sprachlehrer?

Да ли имате езыкоучителя?

Nincs.

Ich habe keinen.

Немамъ.

Hát hogy szerzi meg ön az idegen nyelv tökéletes ismeretét?

Wie werden Sie ſich alſo eine vollkommene Kenntniß der fremden Sprache erwerben?

Како ћете дакле набавити себи савршено знанѣ страныхъ езыка?

Jó könyvekből saját galmammal.

Aus guten Büchern durch meinen eigenen Fleiß.

Изъ добрыхъ књига, собственымъ прилѣжаніємъ.

Önnek éles emlékezettel kell birnia, mert sokat megtanult könyv nélkül.

Sie müſſen ein ſcharfes Gedächtniß beſitzen, da Sie ſo viel auswendig erlernt haben.

Вы морате имати оштро памятствованѣ, єрбо сте много научили на паметь.

A nyelvtanulás nem jár nagy nehézségekkel, mivel a nyelvben minden úgy nő mint a természetben, s törvények szerint fejlik ki.

Das Lernen der Sprachen bietet keine große Schwierigkeiten, denn in der Sprache wächſt alles wie in der Natur, und entwickelt ſich nach Geſetzen.

Езыкоученѣ не дае многе тегобе, почемъ у езыку све тако расти као у природи, и развыясе по законима.

Micsoda nyelvtant használ ön?

Was für eine Sprachlehre gebrauchen Sie?

Какво езыкоученѣ (грамматіку) употребтлявате?

Most beszélgetéseket tanulok, melyeknek forditásai mellékelve vannak (mellékelvék).

Jetzt lerne ich Geſpräche, deren Ueberſetzungen beigefügt ſind.

Садъ учимъ разговоре, коихъ преводи су приложени (придодати).

Érti már alaposan a mit tanul?

Verſtehen Sie ſchon gründlich was Sie lernen?

Разумете ли основно, што учите?

Én sohasem tanulok olyasmit könyv nélkül, a mit nem fogtam föl; mert az, ólomként nyomná agyamat.

Ich lerne nie auswendig, was ich nicht begriffen habe; denn das würde mir wie Blei im Kopf liegen.

Я ништа не учимъ на паметь, што нисамь сватіо; єръ то бы ми као олово мозакъ притискивало.

Igaza van önnek, az értelmes tanulás erősíti a főt és elkésziti az életre.

Sie haben Recht, das verſtändige Lernen ſtärkt den Kopf und bereitet für das Leben.

Право имате, разумно ученѣ укреплюе главу, и приправля за животъ.

Ön gyorsan beszél.

Sie ſprechen ſchnell.

Вы брзо говорите.

Én még csak töröm ezt a nyelvet.

Ich ſpreche nur gebrochen dieſe Sprache.

Я іоште само ломимъ овай єзыкъ.

Annak a gyakorlathiány az oka.

Daran iſt Mangel an Übung Schuld.

Томъ єузрокъ оскудѣванѣ упраженія.

Rajta leszek, hogy rövid időn folyvást beszéljek.

Ich werde mich bemühen, in kurzer Zeit fließend zu ſprechen.

Я ћу се трудити, да за кратко време течно говоримъ.

Időjártával az is megjő; csak a kezdet nehéz.

Es wird ſich mit der Zeit geben, nur der Anfang iſt ſchwer.

Съ временомъ ће и то доћи; само є почетакъ тежакъ.

XX.

A tanoda.

Hová siet ön oly sebesen?

A tanodába megyek, az óra már kilenczet elverte.

Elég jókor oda ér ön, még sok tanoncz van mögöttünk.

Nem akarok elkésés miatt pirongatást kapni.

Én is önnel tartok, szaladjunk együtt.

A tanitó ma a természet s vegytanból ad nyilvános oktatást.

Nagyon jól tanít, tanmódja igen alapos és jeles.

Ki tanítja a felsőbb tudományokat?

A mi tanárunk bölcsészet és jogtudor.

Tagja a tudós társaságnak.

XX.

Die Schule.

Wohin eilen Sie ſo ſchnell?

Ich gehe in die Schule, die Uhr hat ſchon neun geſchlagen.

Sie werden früh genug hinkommen, es ſind noch viele Schüler hinter uns.

Ich will mich wegen Verſpätung nicht ausſchelten laſſen.

Ich halte es auch mit Ihnen, laufen wir miteinander.

Der Lehrer giebt heute aus der Phiſik und Chemik öffentlichen Unterricht.

Er lehrt ſehr gut, ſeine Methode iſt gründlich und vortrefflich.

Wer lehrt die höheren Wiſſenſchaften?

Unſer Profeſſor iſt Doktor der Philoſophie und des Rechtes.

Er iſt ein Mitgleed der ungariſchen gelehrten Geſellſchaft.

XX.

Школа (училиште).

Куда хитите тако нагло?

Идемъ у школу, већъ е деветъ сатій избило.

Доста рано ћете тамо доћи, іоште много ученика има за нама.

Нећу, да сбогъ закосненя прекореиъ будемъ.

И я съ вама држимъ, потрчимо заедно.

Учитель дае данасъ изъ наравословія и лучбенице явно наставленъ.

Врло добро учи, начинъ предаваня му е основанъ и знаменитъ.

Тко предае вышше науке?

Нашъ учитель е любомудрія и права докторъ.

Онъ е сачленъ маћарскогъ ученогъ дружества.

Megtanulta-e ön földadatát ?
Haben Sie Ihre Aufgabe gelernt ?
Јесте ли научили ваш задатакъ ?

Eltudja-e ön mondani a földiratot és természetrajzot ?
Können Sie die Geographie und Naturgeſchichte herſagen ?
Хоћете ли знати казати землѣписъ и наравописъ ?

Megcsinálta-e ön föltevényét hiba nélkül ?
Haben Sie Ihren Aufſatz ohne Fehler gemacht ?
Јесте ли начинили ваш састављак безъ погрешке ?

Nagyon nehéznek találtam az anyagot.
Ich habe die Materie zu ſchwer gefunden.
Предметъ самъ нашао за врло тежакъ.

Ön hát mindent elhanyagolt.
Sie haben alſo alles vernachläſſigt.
Вы сте дакле све пренебрегли (занемарили).

Holnap készen legyen ön a történettanra is.
Sie ſollen Morgen auch auf die Geſchichte bereitet ſein.
Сутра готови будите и изъ повестнице (догодовштинс).

Most igen elégedetlen vagyok önnel.
Jetzt bin ich ſehr unzufrieden mit Ihnen.
Садъ самъ весма незадоволнъ съ вами.

Büntetést érdemelne ön.
Sie würden verdienen einer Strafe unterzogen zu werden.
Вы бы каштигу заслужили.

Tud-e ön számolni ?
Können Sie rechnen ?
Знате ли рачунати ?

Én a számvetés különféle módjait ismerem.
Ich kenne die verſchiedenen Arten des Rechnens.
Я знамъ свакояке струке рачунања.

Számitsa ki (föl) hát évi kiadásait.
Berechnen Sie alſo Ihre jährlichen Ausgaben.
Прорачунайте дакле ваша годишња издавања.

Téved ön számolásában.
Sie irren ſich in Ihrer Rechnung.
Фалите у вашемъ рачуну.

Mennyire rúg (megy) most az egész összeg?
Wie hoch beläuft ſich jetzt der ganze Betrag ?
Колико износи садъ цела сумма ?

Egyenlítse ki ezt a számadást.
Sie ſollen dieſe Rechnung ausgleichen.
Изравните овай рачунъ.

Rendbe kell hozni.
Man muß ſie in Ordnung bringen.
Мора се у редъ довести.

A nyereséget is bele számitva.
Auch den Gewinn eingerechnet.
И добитакъ тамо урачунаюћи.

Helyesen számolt ön.
Sie haben richtig gerechnet.
Исправно сте рачунали.

Nincs hiba a számadásban.
Es iſt kein Fehler in der Rechnung.
Нема погрешке у рачуну.

Olvassa össze a pénzt.
Zählen Sie das Geld zuſammen.
Пребройте новце.

XXI.

Az irás.

Van-e önnek irószere?
Haben Sie Schreibzeug?
Имате ли писаћу справу?

Vegyen elő egy levél papirt.
Nehmen Sie ein Blatt Papier zur Hand.
Узмите предасе еданъ листъ хартіе (папира).

Minő fajta papirt kiván ön?
Welche Sorte Papier wollen Sie?
Какву врсту папира хоћете (желите)?

Van-e önnek postapirja?
Haben Sie Poſtpapier?
Имате ли поштанскогъ папира?

Csak egyetlen egy levél van doboszomban.
Ich habe nur ein einziges Blatt in meiner Schachtel.
Само еданъ единый листъ имамъ у моіой кутіи.

Üljön ön a padra és irjon egy levelet szüléihez.
Setzen Sie ſich auf die Bank und ſchreiben Sie einen Brief an Ihre Eltern.
Седите на клупу, пакъ пишите едно писмо вашымъ родитељима.

Adjon ön egy ív közönséges papirt, egy tollat és tintát.
Geben Sie mir einen Bogen gewöhnliches Papier, eine Feder und Tinte.
Дайте ми еданъ табакъ обычногъ папира, едно перо и мастило.

Menjen ön irószobámba, s ott az irásztalon mindent megtalál, a mi önnek szükséges.
Gehen Sie in meine Schreibſtube, und da werden Sie auf dem Schreibtiſche alles, was Ihnen nöthig iſt, finden.
Идите у мою писарницу, пакъ ћете тамо на писаћемъ столу наћи све, што вамъ е потребно.

Mit keres ön?	Was ſuchen Sie?	Шта тражите?
Aczéltollat keresek, de egy sincs a tolltartóban.	Ich ſuche eine Stahlfeder, aber es iſt auch nicht eine einzige in der Federbüchſe.	Тражимъ едно челично перо, али нема ни едногъ единогъ у перной шкатульи.
Az aczéltollak nem érnek semmit, gyakran elmetszik a papirt.	Die Stahlfedern taugen nichts, ſie zerſchneiden oft das Papier.	Оцылова пера ништа не вреде, многопута засеку папиръ.
Itt a tollkés és nehány toll, messen ön-kezéhez.	Da haben Sie das Federmeſſer und einige Federn, ſchneiden Sie ſie nach Ihrer Hand.	Ево перочникъ и неколико пера, зарежите си за руку.
Ez nem jól van metszve.	Dieſe iſt nicht gut geſchnitten.	Ово ніе добро зарезано.
A hegye igen tompa.	Die Spitze iſt zu ſtumpf.	Вршакъ му е врло затупастъ.
Javítsa ki.	Beſſern Sie ſie aus.	Поправите га.
Most jobban fog.	Jetzt geht ſie beſſer.	Садъ болѣ хвата.
Ez a papir itat.	Dieſes Papier fließt.	Овай папиръ ніе (пролива, пропада).
A tinta igen ritka, sürü.	Die Tinte iſt zu dünn, dick.	Мастило е весма редко, густо.
Ne mozgassa az asztalt.	Bewegen Sie nicht den Tiſch.	Не помичите (не тресите) асталъ.
Hány lapot irt már ön?	Wie viel Seiten haben Sie ſchon geſchrieben?	Колико сте страній већъ написали?
Ön sietve ir.	Sie ſchreiben eilig.	Вы нагло пишете.
Micsoda irkafirka ez?	Was iſt das für ein Gekritzel?	Шта е то за гребенѣ (чаремаре)?
Sokat kitörült ön.	Sie haben viel ausgeſtrieᵕchen.	Много сте избрисали.
Tisztázza le.	Schreiben Sie es rein ab.	Препишите на чисто.
Ön napról napra roszabbúl ir.	Sie ſchreiben von Tag zu Tag ſchlechter.	Вы одъ дана на данъ ружніе пишете.

MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Hol a porzótartó?	Wo iſt die Streuſandbüchſe?	Гди є прашіоница?
Finom kék porzó van a támon.	Es iſt ein feiner blauer Streuſand auf dem Pult.	Ситногъ, плавогъ прашка има на момъ штіонцу (пулту).
Tegye félre a tintatartót.	Stellen Sie das Tintenfaß auf die Seite.	Метните мастіоницу на страну.
Bevégezte már levelét?	Haben Sie Ihren Brief ſchon beendigt?	Єсте ли свршили ваше писмо?
Még egypár sort akarok irni.	Ich will noch einige Zeilen ſchreiben.	Іоште неколико редій хоћу да напишемъ.
Olvassa ön fenhangon.	Leſen Sie ihn laut.	Читайте га на гласъ.
Még egészen nem olvastam át.	Ich habe ihn noch nicht ganz durchgeleſen.	Іоште га нисамъ самсвимъ прочитао.
Bele tette már a keltet?	Haben Sie das Datum ſchon hingeſetzt?	Єсте ли ставили у њега „дато“?
Még nem irtam alá.	Ich habe ihn noch nicht unterſchrieben.	Іоште га нисамъ подписао.
Hajtsa össze.	Legen Sie ihn zuſammen.	Савыйте га.
Irja rá a czímet.	Schreiben Sie die Adreſſe darauf.	Напишите на њега написъ.
Kihez czímezzem?	An wen ſoll ich ihn adreſſiren?	На кога да напишемъ?
Most pöcsételje be.	Jetzt ſiegeln Sie ihn.	Садъ га запечатите.
Hanem előbb másolja le magának.	Aber nehmen Sie zuerſt eine Abſchrift davon.	Али га найпре препишите за себе.
Hogy pöcsételjem le?	Wie ſoll ich ihn verſiegeln?	Како да га запечатимъ?
Mindegy, ostyával vagy spanyolviaszszal.	Es gilt gleichviel, mit Oblate oder Siegellack.	Све єдно, оплаткомъ или црвенымъ воскомъ.
Nem találom a czímeres pöcsétnyomót.	Ich finde das Petſchaft mit dem Wappen nicht.	Не налазимъ грбовый печатъ.

Ott a névbetüs pöcsétnyomó.
Vigye a levélhordó e levelet a postára, és bérmentesítse.

Da iſt das Petſchaft mit dem Namenszug.
Der Briefträger ſoll dieſen Brief auf die Poſt tragen, und Portofrei machen, frankiren.

Тамо е печатъ са писменымъ именомъ.
Нека однесе писмоноша ово писмо на пошту,и нека га распошта (франкира, плати).

XXII.

Müvészet és mulatás.

Tanul-e ön rajzolni?

Oh igen, már meglehetősen jól rajzolok.

A müvészet kellemes és ifju emberekhez igen illő foglalkozás.

A léleknek magasabb s nemesb irányt ad.

Az épitészet, szobrászat és festészet remek müvei mély erkölcsi hatást gyakorolnak az emberre.

Látta ön Pesten a magyar muzeum mükincseit?

XXII.

Kunſt und Beluſtigung.

Lernen Sie zeichnen?

O ja, ich zeichne ſchon ziemlich gut.

Die Kunſt iſt eine den jungen Leuten ſehr angemeſſene Beſchäftigung.

Sie gibt der Seele eine höhere und edlere Richtung.

Die meiſterhaften Werke der Baukunſt, der Bildhauerei und der Malerei machen einen tiefen Eindruck auf den Menſchen.

Haben Sie die Kunſtſchätze des ungariſchen Muſeums in Peſt geſehen?

XXII.

Умѣтность и забава.

Учите ли рисовати?

Да како, већъ доста добро (прилично) рисувмъ.

Умѣтность е пріятна,и младыма людма весма пристойно занимањ.

Она дае души вышшій и племенитіи правацъ.

Майсторски послови умѣтности грађења, сликодѣлія и живописаня упражняваю (чине) дубоко нравствено упечатлѣнѣ на човека.

Сте ли видели сокровиште умѣтности мађарскогъ музеума у Пешти?

Nekem jobban tetszik a képtár, mint a szoborgyüjtemény.

Mir gefällt die Bilder-Galerie beſſer, als die Statuen-Sammlung.

Мени се болѣ допада образохранилиште, него ли збирка кипова.

Láttam egy tájképet, mely természet után van rajzolva.

Ich habe eine Landſchaft geſehen, die nach der Natur gezeichnet iſt.

Видіо сам єданъ предѣлъ, кои є по природи рисованъ.

Van ott több rajz is, melyek csak felülegesen vázolvák.

Es giebt auch da mehrere Zeichnungen, die flüchtig entworfen ſind.

Има ту и више нариса, кои су текъ површно-начертани.

Nehány első kisérlet jeles tehetséget árul el.

Einige erſte Verſuche verrathen ein vorzügliches Talent.

Гдикоя прва покушенія превосходну способность (даръ) показую.

Ebben a festményben a színezet, redőzet, árnyéklat kitünően van felrakva.

Auf dieſem Gemälde iſt das Kolorit, der Faltenwurf, die Schattirung ausgezeichnet aufgetragen.

На овомъ живопису су отлично нанешене боє, набори и сѣнованѣ.

Correggio festésznek nagyszerü, lelkes és könnyü modora van.

Der Maler Correggio hat eine großartige, geiſtvolle und leichte Manier.

Живописацъ Корреггіо (Корреджіо) има великолѣпанъ, духапунъ и лакъ начинъ.

Az eszményi darabok szebbek az arczképeknél, az eredetiek a másolatoknál.

Die Idealſtücke ſind ſchöner als die Portráte, die Originale als die Copien.

Уворити (ідеални) комади су лепши него слике, подлиницы него снимцы.

A vászonra olajjal festett képek tartósbak, mint a vízzel papirra festvék.

Die auf Leinwand in Öhl gemalten Bilder ſind dauerhafter als die Waſſermalereien auf Papier.

На платну са зейтиномъ моловани образи су траюћи него на папиру съ водомъ моловани.

Öntől valók ezek a tanulmányfők?

Sind dieſe Studienköpfe von Ihnen?

Єсу ли одъ васъ ове учиће главе?

Igen, én rajzónnal s rajzszénnel is dolgozom.

Ja, ich bediene mich auch des Bleistiftes und der Reißkohle.

Да, ја се служим оловком (плайбасомъ) и са рисарскимъ угљеномъ радимъ.

Körrajzaik biztos kézre mutatnak.

Die Umrisse derselben beweisen eine feste Hand.

Њиови обриси показују, да су одъ стално руке.

Van-e önnek festéke, festéktáblája, ecsete, és fokpolcza?

Haben Sie Farben, Farbenbrett, Pinsel und Staffelei?

Имате ли боје, бояну таблицу, кичицу и коня молерскогъ?

Minden, mi a festéshez tartozik.

Alles, das zum Malen gehört.

Све, што къ маланю (живописаню) принадлежи.

Ez az alak fehér márványból van vésve.

Diese Figur ist aus weißem Marmor gemeißelt.

Ова је слика одъ белогъ мермера изсечена (изрезана).

Ennek a müvésznek érczöntvényében pompás arány s öszhangzás van.

In dem Erzguße dieses Künstlers herrscht eine vortreffliche Proportion und Harmonie.

У рудоливу овога вештака палазисе узорита размера и сагласје.

A rézmetsző munkateremében sok finom aczélmetszvényt láttam.

In der Werkstatt des Kupferstechers habe ich viele feine Stahlstiche gesehen.

У дѣлаоницы бакарорезца многе фине челикорезе самъ видео.

Most a fényirászat van divatban.

Jetzt ist die Photographie in der Mode.

Садъ је фотографија у обычаю (моди).

XXIII.

XXIII.

XXIII.

Hasonló tartalom.

Gleicher Inhalt.

Подобанъ садржай.

Önnek zengzetes szava van, énekeljen egy dallamot.

Sie haben eine wohlklingende Stimme, singen Sie eine Arie.

Вы имате любкозвучанъ гласъ, певайте єдну мелодію.

Melyik dalt énekeljem?	Welches Lied ſoll ich ſingen?	Кою песму да певамъ?
Énekeljen valami szépet Hunyadi László dalmüből.	Singen Sie etwas ſchönes aus der Oper Ladislaus Hunyady.	Певайте што лепо изъ опере Ладислава Хуньадій.
Ön egyike a legjobb zenéreknek (énekeseknek).	Sie ſind einer der beſten Sänger.	Вы сте єданъ одъ найбольи певача.
Éneke izlés- s kijezésteli.	Ihr Geſang iſt voll Geſchmack und Ausdruck.	Ваше певанѣ є вкуса и израза пуно.
Hanglejtésem még nem tökéletes.	Meine Cadenz iſt noch nicht vollkommen.	Мое звукоменянѣ іоште ніе савршено.
Az erőtetett, mesterkélt éneklés kiállhatlan.	Das gezwungene, gezierte Singen iſt unausſtehlich.	Пресилѣно, премайсторисано певанѣ є несносно.
Ennek az énekesnőnek átmenetei és hangrezgései elbájolók.	Die Übergänge und Triller dieſer Sängerin ſind entzückend.	Преходи и гласопотреси ове певачице єсу обаяваюћи.
Oly gyöngéden, oly természetesen énekel, mint a fülmile.	Sie ſingt ſo zart, ſo natürlich, wie eine Nachtigall.	Тако нѣжно, тако наравно пева као славуй.
Én a zenében találom gyönyörömet.	Ich finde mein Vergnügen an der Muſik.	Я у музики налазимъ мое увеселенѣ.
Melyik hangszeren játszik ön?	Welches Inſtrument ſpielen Sie?	На ковмъ музичномъ орудію свирате?
Zongorázok.	Ich ſpiele das Klavier.	Я свирамъ на клавиру.
Fuvolázott már valaha ön?	Haben Sie je die Flöte geblaſen?	Єсте ли када у флауту свирали?
Én hegedülök s a hugom hárfáz.	Ich ſpiele Violine und meine Schweſter Harfe.	Я свирамъ у віолину (скрипку), а моя сестра у харфу.
Hangolva van már bőgője?	Iſt Ihre Baßgeige ſchon geſtimmt?	Єсу ли ваше велике гусле удешене?
Egy új hurt kell rá vonnom.	Ich muß eine neue Saite darauf ziehen.	Морамъ єдну нову жицу на ньи навуѣи.

Játsza el ezt a szép szerkezményt a gitáron.	Spielen Sie dieſe ſchöne Compoſition auf der Guitarre.	Свирайте ово лепо сачиненѣ на гитару.
Az ének orgona kiséretében magasztos.	Der Geſang in Orgelbegleitung iſt erhaben.	Певанѣ са спроводомъ оргула є узвышено.
Rendezzünk a társaság számára egy kis hangversenyt.	Wir wollen für die Geſellſchaft ein kleines Concert veranſtalten.	Наредимо ради дружтва єданъ конертъ.
Ez jó ötlet.	Das iſt ein guter Einfall.	То є добра мысао.
Micsoda darabokat adunk elö?	Was für Stücke werden wir aufführen?	Какве ћемо комаде представити?
Ki fogja a zenét igazgatni és a hangmértéket ütni?	Wer wird die Muſik dirigiren und den Takt ſchlagen?	Тко ће управляти музику и тактъ давати?
A házimúlatság engem igen gyönyörködtet.	Eine Hausunterhaltung beluſtigt mich ſehr.	Домаћа забава мене врло увеселява.
A fényes tánczvigalmaknak semmi vonzó oldaluk nincs rám nézve.	Die glänzenden Bälle haben nichts anziehendes für mich.	Найсяйнія игроувеселеня (балови) немаю никакве вабльиве стране за мене.
Nekem is több élvezetet nyujt egy szelid párzene (párdal), mint egy viharos zenekar trombitákkal, vadászkürtökkel, dobokkal s a t. melyek megfájitják fülemet.	Auch mir gewährt mehr Genuß ein ſanftes Duett als ein ſtürmiſches Orcheſter mit Trompeten, Waldhörnern, Pauken u. ſ. w. die mir in den Ohren wehthun.	И мени већу насладу (ужитакъ) дае єдна умилна двосвирка (двопевъ), него талабучанъ оркестръ съ трубама, ловачкима роговима, бубњевима и т. д. коя ми увоболю причињаваю.
Tánczolni is fo unk?	Werden wir auch tanzen?	Хоћемо ли и плесати (играти)?

Szeret ön tánczolni?	Tanzen Sie gern?	Милуете ли плесати?
A körtánczot s csárdást különösen kedvelem.	Ich bin ein großer Liebhaber vom Körtanz und Csárdás.	Я коло (керъ) игру и чардашъ особито радо играмъ.
Három a táncz, még egyet!	Alle guten Dinge ſind drei, noch einmal.	Три су игре, ioштъ єдну!
Én egy lépés keringőt sem tudok tánczolni.	Ich kann keinen Schritt Walzer tanzen.	Я ни єдногъ корачаа валцера (танца) учинити не знамъ.
Elszédülne fejem az örökös forgásban.	Der Kopf würde mir bei dem immerwährenden Drehen ſchwindeln.	Мени бы се завртела глава у непрестаномъ окретаню.
Kisasszony, szabad kérnem kezét a következő francziára?	Fräulein, darf ich für die nächſte Quadrille um ihre Hand bitten?	Господична, смемъ ли вашу руку молити за слѣдуюћій француескъ?
Sajnálom, már eligérkeztem.	Leider, ich bin ſchon verſagt.	Жао ми е, већъ самъ се обећала.
Úgy hát egy fordulás mazurra szerencséltessen.	So wollen Sie mir die Ehre zu einem Tour Maſur erzeigen.	Тако дакле поклоните ми честь за єдно обрнуће у мазуру.
Bizonyosan N. úr.	Sicher Herr N.	Сигурно, Господинъ Н. —
Az a barna leány ügyetlenül, nevetségesen tánczol.	Jenes braune Mädchen tanzt ungeſchickt, lächerlich.	Она црноманаста господична невешто, смешно игра.
Ugrál és szökdécsel.	Sie hüpft und ſpringt umher.	Скакуће и подскакуе.
Ez a szőke kisasszony igen könnyen, sok kellemmel lejt.	Dieſes blonde Fräulein tanzt ſehr leicht, mit vieler Anmuth.	Ова плава Господична веема лако и дражестно игра.
A légben lebeg.	Sie ſchwebt in der Luft.	Она у воздуху лети (лебди).

Mozdulatai bájosak.
Ihre Bewegungen ſind reitzend.
Нѣна гибаня су дражеſтна.

Gyönyör öt néznem.
Ich bin entzückt ſie zu ſehen,
Милина ми е ње гледати.

Öröm ezen a zenén tánczolni.
Es iſt eine Freude nach dieſer Muſik zu tanzen.
Радость е поредъ ове музике играти.

Sokat tánczoltam.
Ich habe viel getanzt.
Много самъ играо.

Ebben a kis körben igen jól mulattam.
Ich habe mich in dieſem kleinen Zirkel ſehr gut unterhalten.
У овомъ маломъ кругу самъ веома добро провео време (забављосе).

XXIV.

A szinház.

Van-e önnek kedve estére szinházba menni?
Haben Sie Luſt dieſen Abend ins Theater zu gehen?
Имате ли волю њи до вече у казалиште.

Melyik darabot adják?
Welches Stück wird gegeben?
Кои ће се комадъ давати?

Micsoda szinjáték van ma? még nem láttam a szinlapot.
Was iſt heute für ein Schauſpiel? ich habe den Theaterzettel noch nicht geſehen.
Каква е данасъ позориштна игра? іоште нисамъ видео театарску цедулю.

Egy új vigjáték N. czímü.
Es iſt ein neues Luſtſpiel, das N. betitelt iſt.
Една нова весела игра подъ насловомъ Н.

Mondják, remekmü.
Man ſagt es ſei ein Meiſterſtück.
Веле, да е майсторско дѣло.

Igaz, tegnap voltam a szinházban, hogy első előadását láthassam.
Es iſt wahr, geſtern war ich im Theater um die erſte Vorſtellung deſſelben zu ſehen.
Право, јучеръ самъ био у казалишту, да прво његово представленѣ видимъ.

No, hogy tetszett önnek?
Rendkivül jól, ma másodszor adatik.

Általános tetszést nyert; pedig nehéz a közönség izlésének eleget tenni.

Tárgya igen vonzó, a bonyolitás igen érdekes, az irály természetes. tömött és tiszta.

Kiváncsi vagyok rá, hogy fogadtatik ma.

Páholyba jár ön?
A páholyok már el vannak foglalva.
Úgy hát egy zártszéket rendelek, s földszintre megyek.

Nem kaphatnék, kérem, beléptijegyet a második emeletre, a karzatra?
Igen, ott a pénztár.

Hol a zártszéknyitó, páholynyitó?

Nun wie hat es Ihnen gefallen?
Ungemein gut, heute wird es zum zweiten Mal aufgeführt.
Es erhielt allgemeinen Beifall, und doch iſt es ſchwer dem Geſchmacke des Publikums Genüge zu leiſten.

Der Stoff iſt anziehend, die Verwickelnng bietet viel Intereſſe, die Schreibart iſt natürlich, gedrängt und rein.

Nun bin ich neugierig, wie es heute aufgenommen werden wird.

Gehen Sie in eine Loge?
Die Logen ſind ſchon beſetzt.
So werde ich einen Sperrſitz beſtellen und ins Parterre gehen.

Ich bitte, könnte ich nicht ein Billet für den zweiten Stock, für die Gallerie haben?
Ja, da iſt die Kaſſe.

Wo iſt der Schließer von den Sperrſitzen — der Logenmeiſter?

Но, како вамъ се допало?
Изванредно добро, данасъ се дае подругій путъ.
Обште е задоволство добыло, а тежко е вкусу обштинства угодити.

Предметъ му е привлачанъ, заплетакъ весма занимљивъ, начинъ писаня нараванъ, пунъ и чистъ.

Любопытанъ самъ, како ће данасъ пріимлѣнъ быти.

Идете вы у ложу?
Ложе су већъ заузете.

Тако ћу дакле затворено место наредити, и на партерръ ићи.

Не бы лимогао добыти, молимъ, цедулю улазка на другій спратъ, на галерію?
Да како, тамо е пѣнезница (каса).
Гди е ключаръ затворены столица, надзиратель ложа?

Az egész szinház zsúfolva van emberekkel.
Das ganze Theater iſt mit Leuten ſtark beſetzt.
Цео театеръ натученъ е людма.

A hölgyek különösen látogatják a magyar szinházat.
Das ungariſche Theater wird von den Frauen beſonders beſucht.
Женске особито посѣћую маћарскій театеръ.

A szomorújátékban nem lelnek oly nagy gyönyört, mint a dalmüben.
Sie finden kein ſo großes Vergnügen an einem Trauerſpiel, als an einer Oper.
У жалостной (смутной) игри толико пріятности не надаве као у опери.

Mindjárt kezdik.
Man wird bald anfangen.
Одма ћеду почети.

A függöny fölvonatik.
Der Vorhang geht auf.
Завеса се диже.

A nyitány igen fölséges.
Die Ouverture iſt ganz vortrefflich.
Отворъ (увертура) е величественъ.

A hangászkar jól játszik, a diszitmények, ruházat pompás, a jelenetek változásai és az átalakulások szembeszökő sebességgel és pontossággal történnek.
Das Orcheſter ſpielt gut, die Decorationen, die Kleidung ſind prächtig, die Veränderung der Scenen und die Verwandlungen geſchehen mit auffallender Schnelligkeit und Pünktlichkeit.
Музикалный хоръ добро свира, украси, одѣнія су великолѣпна, измене појављенія, претворења са у очи падаюћомъ брзиномъ и точносћу бываю.

Nem gyönyörü-e az ének s a mimészet?
Iſt der Geſang und die Mimik nicht wunderſchön?
Нiе ли певанѣ, и мимическо представленѣ прекрасно?

Mit tart ön az új szinésznőről, ki a fő szerelmesnő szerepében lépett föl?
Was halten Sie von der neuen Schauſpielerin, die in der Rolle der erſten Liebhaberin aufgetreten iſt?
Шта судите о новой играчицы, коя е у ролли прве залюблѣнице показалаce?

Kellemes külseje, zengzetes szava van, sok báj van taglejtésében, sok helyesség szavalásában.

Sie hat ein ſehr einnehmendes Aeußere, eine melodiſche Stimme, viel Grazie in ihren Geberden, viel Richtigkeit in der Declamation.

Споляшность іой є пріятна, гласъ ясанъ и то много дражести у мицаню руку, много правилности у декмалираню има.

A függöny legördült.

Der Vorhang rollte hinab.

Спустила се завеса.

Ez a fölséges eredeti mü osztatlan tetszést aratott.

Dieſes herrliche Originalwerk hat ungetheiltes Lob geerntet.

Ово величествено подлино дѣло одъ свію є неразделѣну хвалу ножиѣло.

A szerző, színészek és színésznők kihívattak és zajosan megtapsoltattak.

Der Verfaſſer, die Schauſpieler und die Schauſpielerinen wurden gerufen und ſtürmiſch beklatſcht.

Сачинитель, актери и актерке изазвани быше, и жестоко имъ плѣскаше.

Az egész személyzet kitünően jól játszott.

Das ganze Perſonale hat ſeine Rolle ausgezeichnet gut geſpielt.

Сво є особлѣ (перſоналъ) особито добро играло.

A rosz darabok és a nyomorú bohóczok, kik a szinpadon ügyetlenkednek, kifityültetnek.

Die ſchlechten Stücke und die elenden Poſſenreißer, die ſich auf der Bühne ungeſchickt benehmen — werden ausgepfiffen.

Хрђави комади и бедни лакрдіаши, кои на позоришту невешто играю, бываю иззвиждани.

XXV.

A játék.

Mit tegyünk, hogy az időt eltöltsük?

Játszunk valamit.

XXV.

Das Spiel.

Was wollen wir thun um uns die Zeit zu vertreiben?

Spielen wir etwas.

XXV.

Игра.

Шта ћемо радити, да време проведемо?

Играймо штогодъ.

Mit játszunk?	Was werden wir ſpielen?	Шта ћемо играти?
Kártyázzunk vagy ostáblázzunk.	Spielen wir Karte oder Dame.	Картаймосе, или играймо даме.
Egyik játékot sem tudom.	Ich kann weder das eine noch das andere Spiel.	Я ни едну одъ тій игрій не знамъ.
Majd megtanítom önt, hanem én sem vagyok nagy játékos.	Ich werde Sie lehren, aber ich bin auch kein großer Spieler.	Я ћу васъ научити, алъ ни я нисамь великій играчъ.
Könnyü mesterség jól játszani, ha az embernek jó kártyája és szerencséje van.	Es iſt eine leichte Kunſt gut zu ſpielen, wenn man gute Karten und Glück hat.	Лака е майсторія добро играти, кадъ човекъ добре карте и срећу има.
Nem mindig, bizonyos számitási ügyesség is kivántatik hozzá.	Nicht immer, es wird auch eine gewiſſe Geſchicklichkeit im Rechnen erfordert.	Не свагда, иштесе къ томе и нека вештина у рачунаню.
Egy csittjátékra kérem önt.	Ich bitte Sie auf ein Whiſtſpiel.	Молимъ васъ, да виста играмо.
Itt van több játék kártya.	Hier ſind mehrere Spiel Karten.	Овде има выше картій за играньъ.
Nézze meg ön, megvane (teljes-e) a játék.	Sehen Sie, ob das Spiel vollſtändig iſt.	Погледайте, есу ли све карте?
Egy kártya hibázik.	Es fehlt eine Karte.	Фали една карта.
Mennyiben játszunk?	Wie hoch ſollen wir ſpielen?	На колико ћемо играти?
Két krajczárban.	Um zwei Kreutzer.	На две крайцаре.
Összekeverte ön a kártyákat?	Haben Sie die Karten gemiſcht?	Сете ли промешали карте?
Minden képes együtt van.	Alle Figuren ſind beiſammen	Фигуре су све заедно.
Ki hí?	Wer ſpielt an?	Тко ише?
Ki a kiadó?	Wer hat die Vorhand?	Тко првый дае?

Tessék emelni.	Wollen Sie gefälligſt heben?	Изволите дигнути.
Vessen el kettőt.	Werfen Sie zwei weg.	Бацыте две ña страну.
Hányat tett le ön?	Wie viel haben Sie abgelegt?	Колико сте доле метнули?
Most ön ad rá.	Jetzt geben Sie zu.	Садъ вы дaвте (меће-те).
Makk a tronf.	Treff iſt Trumpf.	Макова в тромфъ.
Ön nem jól adott rá.	Sie haben nicht bekannt.	Вы ниете добро дали.
Híjon ön tököt vagy vöröset.	Spielen Sie Carreau oder Coeur (Herz).	Иштите тыквене или црвене.
A zöld királylyal ütök.	Ich ſteche mit Pique-König.	Убиямъ са зеленымъ краљемъ.
Enyém az utósó ütés.	Ich habe den letzten Stich.	Послѣдный убийтакъ в мой.
Számláljuk meg az ütéseket.	Zählen wir die Stiche.	Изброймо убийтке.
Megnyertem a játékot.	Ich habe die Partie gewonnen.	Добыо самь игру.
Elvesztettem a játékot.	Ich habe das Spiel verloren.	Изгубіо самь игру.
Hol az ostábla?	Wo iſt das Damenbrett?	Гди в дама?
Rakja el ön a koczkákat.	Stellen Sie die Steine.	Наредите коцке (каменѣ).
A feketéket vagy a fehéreket választja ön?	Nehmen Sie die ſchwarzen oder weißen?	Бирате ли беле или црне?
Hagyjon egy üres helyet a szegletben.	Laſſen Sie einen leeren Platz in der Ecke.	Оставите єдно праздно место у ћошку.
Ki kezdi?	Wer fängt an?	Тко починѣ?
Önön van a sor kezdeni.	Der Anfang iſt an Ihnen.	На васъ в редъ почети.
Üssön ön.	Schlagen Sie.	Ударите (убійте).

Én kettőt ütök.	Ich werde zwei ſchlagen.	Я ћу две убити.
Elveszem a dámát.	Ich ziehe die Dame.	Однети ћу даму.
Ön sokáig gondolkozik.	Sie beſinnen ſich lange.	Вы се дуго мислите.
Pótolja ki a hiányzó koczkákat.	Erſetzen Sie den fehlenden Stein.	Допуните оскудѣваюће коцке.
Ön játéka roszul áll.	Ihr Spiel ſteht ſchlecht.	Ваша игра зло стои.
Koczkáim igen szétállanak.	Meine Steine ſind zerſtreut.	Мое коцке разсеяно стое.
Feladom a játékot.	Ich gebe das Spiel auf.	Предаемъ игру.
Én sakkozni szeretnék.	Ich habe Luſt Schach zu ſpielen.	Я бы шаха радо играо.
Tekézzünk inkább.	Spielen wir lieber Billard.	Болѣ да се биліаримо
Tekeőr, hol vannak a botok s labdák?	Marqueur, wo ſind die Dakos und die Bälle.	Маркеру, гди су палице и лопте?
Számláljon.	Zählen Sie.	Бройте.
Hányat ad ön előre?	Wie viel geben Sie vor?	Колико ћете ми дати напредъ?
Ez szép lökés.	Das iſt ein ſchöner Stoß.	То е лепъ ударацъ.
A kék a szeglyetlyukba ment, az nekem olvas.	Der blaue Ball ging in das Eckloch, das zählt mir.	Плаветна е у уголну рупу ушла, та се мени брои.
Az utósót kettőztetni (duplázni) fogjuk.	Wir werden den letzten doubliren.	Послѣдну ћемо дуплирати.
A játéknak vége.	Die Parthie iſt aus.	Край игри.
A játék sok pénzben veszélyes szenvedély.	Das Spiel um hohes Geld iſt eine gefährliche Leidenſchaft.	Игра на велике новце опасна е страсть.

Az ember mindenét eljátszhatja.	Man kann ſein Hab und Gut verſpielen.	Играчъ сва своя преиграти може.
XXVI.	XXVI.	XXVI.
A vadászat.	Die Jagd.	Ловъ.
Szereti ön a vadászatot?	Sind Sie ein Liebhaber der Jagd?	Имате ли вы радо ловъ?
Menjünk agarászni.	Gehen wir mit Windſpielen jagen.	Хайдемо са хртовима ловити.
Vannak-e önnek jó vadászebei?	Haben Sie gute Jagdhunde?	Имате ли добре ловачке псе?
Az én kutyáim mind ki vannak tanitva.	Meine Hunde ſind alle abgerichtet.	Мои су пси сви изучени.
A vizslám különös jó szaglásu; ha van vad, fölhajhászsza.	Mein Spürhund hat eine äußerſt gute Naſe; wenn es Wild giebt, ſo treibt er es auf	Вижла ми е особитогъ обоняня; ако има дивячине, мора е крепути.
Ereszsze szabadon az ebeket, ott egy nyúl szökött fel.	Laſſen Sie die Hunde los, da ſprang ein Haſe auf.	Распустите псе, онде еданъ зецъ изскочіо.
Sarkában vannak.	Sie ſind knapp hinter ihm.	Веħъ су га стигли.
Szerencsére elejtették.	Sie haben ihn glücklicherweiſe erlegt.	Срећно су га оборили.
Most menjünk be az erdőbe.	Jetzt gehen wir in den Wald hinein.	Садъ уђимо у шуму.
Elhozta ön a kétcsövü puskáját?	Haben Sie Ihre Doppelflinte gebracht?	Бсте ли донели вашу двоцевку пушку?
Töltsük meg golyóra fegyvereinket.	Laden wir unſere Gewähre mit Kugeln.	Напунимо оружіе наше съ танетама.
Van-e lőpor az ön szarujában?	Haben Sie Schießpulver in Ihrem Pulverhorn?	Има ли барута, (пушчаногъ праа) у вашемъ рогу?

Serétem és lőkupakom nincs.	Ich habe kein Schrot und keine Kapſel.	Сачме и капкова (капслій) неймамъ.
Amott túr egy vaddisznó, fogja rá, lője le.	Dort wühlt ein Wildſchwein, zielen Sie, erſchießen Sie es.	Онде рые једно дивље свиње, потегните на њега, убійте га.
Derék! leteritette ön?	Bravo! Sie haben es niedergeſtreckt.	Лепо! оборили сте га.
Ön elhibázta.	Sie haben verfehlt.	Вы сте га промашили.
Az én puskám nem sült el; egyébiránt én nem vagyok nagy lövész.	Meine Flinte verſagte mir; übrigens ich bin kein großer Schütze.	Моя пушка није опалила; у осталомъ я нисамъ великій стрелацъ.
Van-e még önnek töltése?	Haben Sie noch Ladung?	Имате ли вы іоште набитка?
Úgy hiszem, itt szarvast és özet is vadászhatunk.	Ich glaube, hier können wir auch Hirſche und Rehe jagen.	Мыслимъ, да овде елена, а и срну можемо уловити.
Tud-e ön fáczánt, fajdtyúkot, császármadarat, szalonkát, foglyot fenyvest, vad ruczát, vad libát löni röptében?	Können Sie Faſane, Auerhähne, Haſelhühner, Schnepfen, Rebhühner, Krametsvögel, wilde Enten und wilde Gänſe im Fluge ſchießen?	Умете ли вы фазана, тетрѣба, лѣштарку, шлюку, яребицу, бравеняка дивію патку, дивію гуску у летеню убити?
Én a madarakat nem lőni, hanem hálóval vagy léppel fogni szoktam.	Ich pflege die Vögel nicht zu ſchießen, ſondern im Netzen oder mit Leimruthen zu fangen.	Я нтице не убіямъ, него мрежомъ или ленкомъ хватати обычествуемъ.
Igy elevenül jutnak ön kezébe.	Sie gerathen alſo lebendig in Ihre Hände.	Тако вамъ живе дођу до руке.

A pacsirtát, fürjet, fülmilét, rigót, pintyet, vörösbegyet, sármányt, csízt, czinegét, poszátát, kendériczét, pirókot, zöldikét mint éneklőmadarakat kalitkákba zárom.

Die Lerche, die Wachtel, die Nachtigall, die Amsel, den Fink, das Rothkehlchen, den Em, merling, das Zeischen, die Meise, die Grasmücke, den Hänfling, den Gimpel, den Gründling als Singvögel sperre ich in Käfige ein.

Шеву, препелицу, славуја, коса, пинку, црвенку, стрнадицу, чизка, сеницу, пиницу, конопљарку, зимовку, зеленку, као певаюће птице у кавезе затварамъ.

Hát a sast, ölyüt, hollót, varjat, solymot mire szánja ön, ha a madárfogón akadnak?

Wozu bestimmen Sie denn den Adler, den Habicht, den Raben, die Krähe, den Falken, wenn sie sich auf dem Vogelherde fangen.

А да шта са орломъ, ястребомь, враномъ, гавраномъ, соколомъ радите, када вамъ у птичареко гумно дођу?

Vadászdíjúl önnek fogom ajándékozni.

Als Jägerpreis werde ich sie Ihnen schenken.

У награду лова вама ћу ій поклонити.

Ön tréfát üz mai szerencsétlenségemből.

Sie scherzen über meinen heutigen Unfall.

Вы шалу изводите изъ мое данашнѣ несреће.

XXVII.

A női munkák.

XXVII.

Die Frauenarbeiten.

XXVII.

Женски послови.

Mosóné, jól megvan-e lugozva a fehérruha?

Wäscherin, ist die Wäsche gut gelangt?

Пралио, сте ли рубѣ (колулѣ) цеђомъ добро испарили?

Igen, szépen kimostam, kikeményitettem és kivasaltam.

Ja, ich habe sie schön gewaschen, gestärkt und gebügelt.

Да како, лепо самъ испрала, ушкробила, и угеглала.

Hol van a mosójegyzék?

Wo ist der Waschzettel?

Гди е попис одъ перила?

Itt van, tessék megnézni, hogy minden megvan-e?	Hier liegt er, ſehen Sie nach, ob alles da iſt.	Ево, изволите погледати, да ли в свету?
Mossa ki ezt a ruhát még egyszer gondosabban.	Waſchen Sie dieſes Kleid noch einmal ſorgfältiger.	Оперите ову хаљину још једанпут са већим старањем.
Elhozta-e a varrónő a gyolcs ingeket?	Hat die Nätherin die neuen Hemden gebracht?	Є ли донела шваља ланове кошуље?
El, de nem jegyezte meg.	Ja, aber ſie hat ſie nicht gezeichnet.	Донела, но није ій назначила.
Hiszen ennek az ingnek pálháját még nem varta bele, a gombluykakat sem varta ki rajta.	Sie hat ja die Zwicke dieſes Hembes einzunähen vergeſſen, auch die Knopflöcher ſind nicht ausgenäht.	Та у ову кошулю није још латице ушила, а још ни су ни рупице исшивене.
Adjon czérnát, varrótüt, gyüszüt és ollót.	Geben Sie mir Zwirn, eine Nähnadel, einen Fingerhut, und eine Scheere.	Дајте ми конаца, шиваћу иглу, напрстак и маказе.
Hol a varróasszta?	Wo iſt die Nähtade?	Гди є шиваћій ястучић?
Mit akar ön varrni?	Was wollen Sie nähen?	Шта хоћете да шиете?
A zsebkendőmet akarom beszegni.	Ich will mein Taſchentuch ſäumen	Хоћу да порубим мою џепну мараму.
Tüzze ön a kivarratot egy gombostüvel a varrópárnához.	Stecken Sie die Steppereі mit einer Stecknadel an das Nähkiſſen an.	Прибодите са једном чиодом прошивь овай за шиваћій ястучић.
Megránczolta már ön a kötényét?	Haben Sie ſchon Ihre Schürze gefältelt?	Єсте ли већ набрали вашу кецељу?
Előbb meg kell foltoznom.	Ich muß ſie zuerſt flicken.	Најпре ю морам закрпити.

Ez a varrás nem sokára kifeslik.
Diese Naht wird ſich bald auftrennen.
Овай ће се шавъ скоро опарати.

Van-e hát önnek jobb pamutja vagy selyme hozzá?
Haben Sie alſo beſſere Baumwolle oder Seide dazu?
Имате ли дакле на то боля памука или свиле?

Mindenem elfogyott.
Mir iſt alles aufgegangen.
Све ми е изишло (све сам потрошила).

Milyen színü kell önnek?
Von welcher Farbe brauchen Sie?
Одъ кое бое потребуете?

Világos-zöld kell.
Ich brauche hellgrün.
Я требуемъ одъ отворено зелене.

Gombolyitsa fel tehát ezt a selymet, itt a motola.
Winden Sie alſo dieſe Seide auf, hier iſt der Haſpel.
Сасучите ову свилу, ево мотовило.

Ez a selyem vastag, horgacsoláshoz való.
Dieſe Seide iſt zu ſtark, ſie iſt zum häckeln.
Ова е свила дебела, за плетиво е добра.

A tüm foka oly kicsiny, hogy nem húzhatom bele.
Meine Nadel hat ein ſo kleines Öhrchen, daß ich ſie nicht einfädeln kann.
Игла ми такву малену ушицу има, да ю не могу уденути.

Válaszszon vékonyabbat.
Wählen Sie eine feinere.
Изберите таню.

Elkészült-e a fekete atlaszruhája?
Iſt ihr ſchwarzes Atlaskleid fertig?
Е ли вамъ зготовљена црна атласова хаљина?

A fodrokba már bele kaptam, de az ujjak még nincsenek bele varrva.
Ich habe die Falbeln ſchon angefangen, aber die Ärmel ſind noch nicht eingenäht.
Я самъ обрубъ већъ започела, алъ рукави нису іоште ушивени.

A felköntösnek való selyemkelmét kiszabtae ön?
Haben Sie den Seidenſtoff zum Oberkleide zugeſchnitten?
Сте ле свилену материю за горню хаљину већъ скрояли?

Nem, hímezéssel voltam elfoglalva.	Nein, ich war mit Sticken beſchäftigt.	Нисамь, была самь са везомъ занимана.
Egy sapkát hímezek aranyfonállal.	Ich ſticke eine Mütze in Gold.	Єдну капу веземъ са златномъ жицомъ.
Maga rajzol ön a hímvarráshoz?	Zeichnen Sie zu der Stickerei ſelbſt?	Сами вы рисуете за везъ?
Ezt a munkát vásároltam.	Dieſes Muſter habe ich gekauft.	Ову мустру самь я купила.
Harisnyát köt ön?	Stricken Sie einen Strumpf?	Чарапу плетете(штрикате)?
Most épen a sarkát kötöm.	Jetzt mache ich eben die Ferſe.	Садъ башъ пету іой плетемъ.
A karimáján egy szemet elejtett ön.	Sie haben auf dem Rändchen eine Maſche fallen laſſen.	На окрайку нѣномъ упустила самь єданъ бодъ.
Majd kiigazítom.	Ich werde es gleich ausbeſſern.	Одма ћу га поправити.
Ön minden női munkát jól ért.	Sie verſtehen jede weibliche Arbeit gut.	Вы свакій женскій посао добро разумеване.
Önből jó gazdasszony válik.	Aus Ihnen wird eine geſchickte Haushälterin werden.	Изъ васъ ће добра газдарица быти.

XXVIII.

A kereskedés.

Micsoda czég (czímer) alatt folytatja ön kereskedését?	Unter welcher Firma ſetzen Sie Ihr Geſchäft fort?
Én nem vagyok kereskedö, hanem N. kereskedelmi társaságnak ügyvivője.	Ich bin kein Kaufmann, ſondern der Agent der Handelsgeſellſchaft N.

XXVIII.

Der Handel.

XXVIII.

Трговина.

Подъ коіомъ фирмомъ (именомъ)водите трговину вашу?
Я нисамь трговацъ, него самь деловодитель трговачкогъ дружества Н. —

Mi ügylet tartóztatja önt a börzecsarnokban, ha szabad kérdeznem?

Was für ein Geſchäft hält Sie auf der Börſenhalle, wenn ich Sie fragen darf?

У каквомъ се послу вы находите код трговачкогъ састаништа, ако васъ смемъ питати?

Vállalati szerződéseket kötök, s egyszersmind bizományokat, megrendeléseket fogadok el.

Ich ſchließe Unternehmungsverträge und zugleich empfange ich Aufträge, Beſtellungen.

Я сачињавамъ контракте за подузећа и заедно пріимамъ налоге и наручбине.

Mivel kereskedik a társaság?

Womit handelt die Geſellſchaft?

Съ чимъ тргуе дружство?

Vegyes telepet tart. Vannak nyers terményei, posztója, rőfös portékája, füszerei, vasa, gépei, norinbergai árui s egyéb kézmüvei.

Sie hält ein gemiſchtes Lager. Sie hat rohe Producte, Tuch, Schnittwaaren, Spezereiwaaren Eiſen, Maſchinen, Nürnbergerwaaren und anderer Manufacturen.

Оно има мешовито складиште. Оно има необдѣлане производе, чою, кройну робу, бакалску робу, гвожђе, машине, нирнбергску робу и друга руколѣлія.

Úgy hát nagy kereskedelmi összeköttetései lehetnek, és csupán nagyban árul, nemde?

Sie kann alſo große Handelsverbindungen haben, und ſie verkauft bloß im Großen, nicht wahr?

Тако дакле оно може имати велике трговачке свезе, и само у великомъ продае, є ли истина?

Tetemes készletei vannak különféle czikkekből.

Sie hat beträchtliche Vorräthe von verſchiedenen Artikeln.

Има знамените преправности различиты чланака.

Kik az ügytársak?

Wer ſind die Handelsgenoſſen?

Тко су ортацы трговине?

Többnyire tőzsérek és gazdag tőkepénzesek.

Meiſtens Handelsleute und reiche Capitaliſten.

Понайвыше трговцы, и богати капиталисте.

Igen jól kell állnia.

Sie muß ſehr gut ſtehen.

Оно мора весма добро стоять.

Most a kereskedési ügyek roszul mennek, a portéka igen megócsult, a készpénz igen ritka, senki sem fizet, mindenki csak hitelbe akar venni.

Jetzt gehen die Geſchäfte ſchlecht, die Waare iſt ſehr billig geworden, das baare Geld iſt ſehr ſelten, Niemand zahlt, Jedermann will nur borgen.

Сада послови трговине хрђаво иду, еспапъ (роба) е повэтиніо, готовъ новацъ е сасма редакъ, нитко не плаћа, сватко хоће на вересію да купуе.

Én is hitelezni akarok.

Ich will auch creditiren.

И я хоћу на вересію да узмемъ.

Tessék követelbe (javamra) írni a bennlevő küldeményt.

Wollen Sie mir die einliegende Rimeſſe gefälligſt gut ſchreiben.

Изволите прилежећій послатакъ на корысть уписати.

Már bevezettem ön árjegyzékét a számlakönyvbe.

Ich habe ſchon Ihr Conto ins Contobuch eingetragen.

Я самъ вашу конту у контоалну кньигу увео.

Nincs önöknek könyvvivőjük?

Haben Sie keinen Buchhalter?

Неймате вы кньиговоћу?

O igen, nagy személyzetünk van a kezelésre; vannak nálunk egyének a kettős könyvvitelre, a levelezésre, a bolti ügyekre, a be- s kirakodásra, az utazásra, a szállitásra.

O ja, wir haben ein großes Perſonale für die Manipulation; es giebt Individuen bei uns für die doppelte Buchhaltung, für die Correſpondenz, für die Ladengeſchäfte, für das Ein- und Auspacken, für das Reiſen, für die Spedition.

О имамо, кодъ насъ е велико особѣ за дѣловоденѣ; има кодъ насъ особа за двоструко рачуноводство, за дописыванѣ, за дућанске цослове, за у — и истоварыванѣ, за путованѣ, за одпреманѣ робе.

Mennyire rugnak önök kinnlevő és lefizetendő adósságai?

Wie viel betragen Ihre Activ und Paſſivſchulden?

Колико износе ваши дѣйствителни и страдителни дугови?

Most a kereskedés pangása s az árukelet csekélysége miatt a kereskedőházak többnyire megbuknak.

Jetzt wegen der Stockung des Handels, und wegen des Mangels an Abſatz falliren die Handelshäuſer meiſtens.

Сада због стояня трговине и слабогъ пролазеня еспапа трговачке куће понайвыше пропадаю.

Nem csoda; a rettenetes pénzkamat, behozatali vám és más kiadások károsan hatnak a kereskedésre.

Es iſt kein Wunder, der ungeheure Geldzins, Eingangszoll, und andere Ausgaben wirken ſchädlich auf den Handel.

Ніе чудо; ужасна новчана лихва (камата), увознина и други расходи штетно дѣйствую на трговину.

Türnünk kell és jobb idökre várnunk.

Wir müſſen uns gedulden und auf glücklichere Zeiten warten.

Морамо трпети и боля времена исчекивати.

XXIX.

A könyvárussal.

Van-e önnek könyvjegyzéke?

Micsoda könyvekről tetszik önnek?

A magyar irodalomban imént megjelent újabb müvekről.

Szépirodalmi, országlati, történelmi, bölcsészeti, orvosi, törvénytani vagy gazdasági tárgyuak fognak tetszeni?

XXIX.

Mit einem Buchhändler.

Haben Sie ein Bücherverzeichniß?

Von was für Büchern wünſchen Sie eines?

Von den neueren Werken, die in der ungariſchen Litteratur unlängſt erſchienen ſind.

Wünſchen Sie belletriſtiſche, politiſche, hiſtoriſche, philoſophiſche, mediciniſche, juridiſche, oder ökonomiſche?

XXIX.

Са књиговпродавцемъ.

Имате ли вы пописъ књига?

Одъ каквы књига изволите?

Одъ новіи дѣла, коя су у мађарскомъ књижеству недавно изишла.

Желите ли лѣпословногъ, мудролюбногъ, лекарногъ, правдословногъ, или домостройногъ предмета?

Szeretnék valami erkölcsi irányu regényt s nehány jeles szinmüvet választani.

Ich wünſchte einen Roman mit moraliſcher Tendenz, und einige ausgezeichnete Dramen auszuwählen.

Я бы желіо какавъ романъ моралногъ правца, и неколико драмматичны дѣла изабрати.

Úgy kiváltkép Eötvös és Jósika regényeit, Vörösmarty és Szigligeti szinműveit ajánlhatom.

So kann ich Ihnen vorzüglich Eötvös's und Jósika's Romane, Vörösmarty's und Szigligeti's Dramen empfehlen.

Тако могу вамъ особито Етвешове и Іожикине романе, Верешмартійне и Сиглигетійне драмме препоручити.

Még Jókai összes müveit és Petőfi verseit kérem.

Ich bitte noch Jókai's ſämmtliche Werke und Petőfi's Gedichte.

Молимъ іоште за Іокаійна свеколика дѣла и Петефійна стихотворења.

A szerbdalok igen szépek, adja elő ön mind a három kötetet.

Die ſerbiſchen Lieder ſind ſehr ſchön, geben Sie alle drei Bände vor.

Српске песме су весма лепе, дайте ми све три свезке.

Eredetiben vagy forditásban tetszik?

Wünſchen Sie ſie in Original oder in Ueberſetzung zu haben?

Желите ли у оригиналу или преводу имати?

Csak a forrással tartok.

Ich halte mich an die Quelle ſelbſt

Я се држимъ самогъ извора.

Nevezzen ön nehány nyelvtant.

Nennen Sie mir einige Sprachlehren.

Именуйте ми неколико єзыкоученія.

Ney magyar, Ballagi német, Filippi olasz, Fekete román, Dianiska tót, és Berlics illyr nyelvtana kapható.

Ney's ungariſche, Ballagi's deutſche, Filippi's italieniſche, Fekete's rumäniſche, Dianiska's ſlovakiſche, und Berlics's illiriſche Sprachlehre iſt zu bekommen.

Ней—а мађарско, Балагій-а нѣмачко, Филіппи-а таліанско, Фекете-а романско, Діанишка словачко, и Брлића іллирско єзыкоученѣ можесе добыти.

Hány példányt tetszik rendelni?

Wie viel Exemplare iſt gefällig zu beſtellen?

Колико примѣрака (єгземплара) изволите наручити?

Ez már második kiadása ennek a szótárnak, az első elfogyott.

Dieß iſt ſchon die zweite Ausgabe dieſes Wörterbuches, die erſte davon iſt vergriffen.

Ово е већ друго изданіе тогъ речника, прво е разграблѣно.

Adjon egy jó földképet az osztrák birodalomról és egy leirást Budapestről.

Geben Sie auch eine gute Landkarte von der öſterreichiſchen Monarchie.

Дайте єдну добру ландкарту (землѣвидъ) аустрійске државе, и єдно описаніе Будима и Пеште.

Minő alakban kerül sajtó alá ez a kézirat?

In welchem Formate kommt dieſe Handſchrift unter die Preſſe?

У каквой ће форми доћи овай рукописъ подъ тисакъ?

Kis negyed vagy nagy nyolczadrétben tömnyomattal.

In kleinem Quart oder groß Octav-Formate mit Stereotypdruck.

У образу мале четвртине или велике осмине са стереотипомъ.

Kötetlenül vagy kötve akarja ön ezeket a könyveket?

Wollen Sie dieſe Bücher roh oder gebunden?

Желите ли ове књиге невезане или везане?

Azokat is keményboritékoztassa ön, melyek most fűzve vannak.

Laſſen Sie auch diejenigen cartoniren, die jetzt geheftet ſind.

Дайте везати у тврде корице и оне књиге, ков су сада сашивене.

Papir, vászon, bör, selyem, vagy bársonyba köttessem?

Soll ich ſie in Papier, Leinwand, Leder, Seide, oder Sammet binden laſſen?

Да ій дамъ везати у папиръ, платно, кожу свилу, или кадифу?

Ezt piros szattyánba aranyozott metszettel és sarkkal kérem.

Ich bitte dieſes in rothem Saffian mit goldenem Schnitt und Rücken.

Молимъ, да ова буде у црвеномъ сафіану са позлаћенымъ резомъ и леђма.

Kivánsága szerint lesz bekötve.

Es wird nach Ihrem Wunſche eingebunden werden.

Быти ће по вашой жељи свезано.

XXX.

A boltban.

Kérem, mutasson elő nekem posztót.
Mi fajta s mily áru posztó tetszik?

Különböző áru posztók vannak nálunk.
Mutasson a legjobbikából.
Itt vannak a mutatványok legfinomabb szöveteimből.
Ezek a szinek nekem nem tetszenek.
Pedig most ezek divatosak.
Én nem szabom magamat az új divatokhoz, nekem sötét kell, mit mindig viselnek.

Sokan a világos posztót inkább szeretik nyárra.
Az könnyen piszkolódik, és szinét hamar veszti.
Kérem, ez mind tartós szin, kezeskedem értök.

XXX.

In einem Laden.

Ich bitte, laſſen Sie mich Tuch ſehen.
Von welcher Gattung und um welchen Preis wünſchen Sie das Tuch?
Wir haben Tücher zu verſchiedenen Preiſen.
Zeigen Sie mir vom beſten das Sie haben.
Hier ſind die Muſtern von meinen feinſten Zeugen.

Dieſe Farben gefallen mir nicht.
Und doch ſind dieſe jetzt modern.
Ich richte mich nicht nach den Moden, ich brauche dunkles, das man immer trägt.

Viele ziehen das lichte Tuch für den Sommer vor.

Das ſchmutzt leicht, und die Farbe wird bald abſchießen.
Ich bitte, dieſe Farben ſind alle dauerhaft, ich bürge Ihnen dafür.

XXX.

У дућану.

Молимъ, покажите ми чое.
Кога рода и кое цене чое изволите?

Разликчите цене чои има кодъ насъ.
Покажите одъ најбољѣ, кою имате.
Ево указкій (мустрій) одъ најфиниіи мои творива (тканина).
Ове бое се мени не допадаю.
Та ове су садъ у моди.

Я се не владамъ по новымъ обычаима, мени треба загасита, коя се свагда носи.

Многи светлу чою волу за лето.

Та се лако пряя, и бою скоро губи.

Молимъ, ово су све држеће бое, вмчимъ (добаръ стоимъ) за ньи.

216 MAGYAR.	DEUTSCH.	СРБСКИ.
Itt vannak más végek, választhat ön.	Hier ſind andere Stücke, Sie können wählen.	Ево други комадій, можете си изабрати.
Hogy adja röfét?	Wie theuer geben Sie die Elle?	Како даете рифъ?
Öt forinton adom röfét.	Ich verkaufe die Elle um fünf Gulden.	По петъ форінтій даемъ рифъ.
Igen drágálom.	Ich finde es ſehr theuer.	То ми е врло скупо.
Nálam szabott ár van, mert én nem szeretek alkudni.	Bei mir iſt feſtgeſetzter Preis, denn ich handle nicht gern.	Кодъ мене е тврдоставлѣна цена, еръ се я не милуемъ погађати.
Sohasem tartom drágán portékámat.	Ich übertheure meine Waaren nie.	Никадъ не држимъ скупо мой еспапъ.
Azt minden kereskedő mondja.	Das ſagen alle Kaufleute.	То свакій тровацъ каже.
Ide adhatja ön négyért.	Können Sie mir es um vier laſſen?	Можете е дати за чотыри.
Az az utósó ár, jutányosabban nem adhatom.	Das iſt der letzte Preis, ich kann es nicht billiger verkaufen.	То е послѣдна цена, ефтиніе не могу дати.
Vágjon le hát nekem három röföt.	Schneiden Sie mir alſo drei Ellen ab.	Одсецыте ми дакле три рифа.
Ebből pompás kabát telik önnek.	Dieſes giebt Ihnen einen prächtigen Rock.	Одъ овогъ ће вамъ красанъ капутъ изићи.
Tetszik nadrágnak való is?	Iſt auch zu einer Hoſe gefällig?	Изволите шта годъ и за чакшире?
Mosható mellénynek való szövetre van szükségem.	Ich brauche Zeug zu einer Weſte, was ſich waſchen läßt.	Я потребуемъ за пруслукъ матерію, коя се прати може.

Itt van minden nemü jó vászon, gyapot és gyapju kelme.

Hier haben Sie gute Leinwand, Baumwollen- und Wollenſtoffe von allen Sorten.

Овде има сваке струке доброгъ платненогъ, памучногъ и вуненогъ творива.

Van-e finom gyolcsa? ingekre kell.

Haben Sie Battiſt? ich bedarf ſein zu Hemden.

Имате ли ланеногъ платна? треба ми на кошулѣ.

Tessék, több vég vagyon.

Hier ſind mehrere Stücke.

Изволите, има више комадій.

Igen szép fehérségü, finom és nem drága.

Es iſt ſchön weiß, fein und nicht theuer.

Врло е лепе белоће, фино е, и није скупо.

Mennyibe kerül ez?

Wie hoch kommt dieſes?

На колико долази (шта кошта) ово?

Valamivel vastagabb hollandi vásznat szeretnék.

Ich möchte etwas gröbere holländiſche Leinwand haben.

Нешто мало дебљегъ холландскогъ платна бы хтео имати.

Mi az ára egy köteg zsebbelinek?

Was iſt der Preis von einem Dutzend Sacktücher?

Каква е цена єдне свезке джепны марама?

Tanácslom, vegye ezt.

Ich rathe Ihnen dieſes zu nehmen.

Саветуемъ вамъ да купите ову.

Adjon még fél köteg kész lepedőt, fél köteg abroszt, egy köteg asztalkendőt, és nyolcz darab törülközőt.

Geben Sie mir noch ein halbes Dutzend fertige Bettücher, ein halbes Dutzend Tiſchtücher, ein Dutzend Servietten, und acht Stück Handtücher.

Дайте іоште полъ туцета готовы чаршава, полъ туцета столняка, єдно туце убруса, и осамъ комадій пешкира.

Ezt az asztalnemüt az árához képest ritkának, nem elég tömöttnek találom.

Ich finde dieſes Tiſchzeug für den Preis ein wenig licht, nicht derb genug.

Ова столна справа наспрамъ цене за редку, не доволно чврсту налазимъ.

Majd elfeledtem, hogy bélésnek való is kell.	Ich habe bald vergeſſen, daß ich noch Futterzeug haben muß.	Скоро самь заборавіо, да ми и на поставу треба.
Mivel tartozom?	Was zahle ich für alles?	Шта самь дужанъ?
Azonnal felszámitom és a krajczárokat elengedem, mivel ön jó vevö.	Sogleich werde ich es zuſammen rechnen und die Kreutzer nachlaſſen, weil Sie ein guter Kunde ſind.	Одма ћу прорачунати, и крајцаре ћу одпустити, єрбо сте вы добаръ купацъ(муштерія).
XXXI.	XXXI.	XXXI.
A divatárusnéval.	Mit einer Modehändlerin.	Са продавателькомъ моде.
Egy szalma kalapot szeretnék venni.	Ich habe Luſt einen Strohhut zu kaufen.	Єданъ сламенъ шеширъ рада бы купити.
Vannak nálam divatosak.	Ich habe moderne.	Има кодъ мене по моди.
Hogy hordozzák most a kalapot?	Wie trägt man jetzt den Hut?	Како ноше садъ шеширъ?
Színe barna, karimája széles, fekete csipkeszélezettel.	Die Farbe iſt braun, die Krämpe breit mit ſchwarzer Garnirung.	Боя му є загасита, окрайцы широки, црномъ чипкомъ обшивени.
Ez nagyon czélszerü, véd a nap ellen.	Dieſer iſt ſehr zweckmäſſig, ſchützet vor der Sonne.	То є веома цѣли сходно, заклања одъ сунца.
A divatok néha igen nevetségesek.	Die Moden ſind manchmal ſehr lächerlich.	Моде су гдикадъ веома смешне.
Az igaz, mert szeszély találja föl azokat.	Das iſt gewiß, weil Laune ſie erfindet.	То є истина, єръ њи ћудь проналази.

És ugyanazon szeszély meg is változtatja ismét.	Und dieſe Laune verändert ſie auch wieder.	И та ћуд опетъ ій и промењује.
A változatosság tetszik.	Abwechslung gefällt.	Променитељность (измена) се допада.
Az angolszerü kalapok már nem divatosak.	Die Hüte nach engliſcher Art ſind nicht mehr in der Mode.	По англійскомъ начину шешири већъ нису у моди.
Ez a kalap nagyon is piperés.	Dieſer Hut iſt zugeputzt.	Овай шеширъ є и сувише накићенъ.
A csinált virágok kirívók rajta.	Die künſtlichen Blumen ſtechen daran widrig hervor.	Начињено цвеће сасма виче на њему.
Az alacsony tetejü s keskeny szélü kalap nem jól áll önnek.	Der Hut mit niedrigem Kopf und ſchmalem Rande ſteht Ihnen nicht gut.	Низкогъ вр'а и узаногъ краја шеширъ не стои вамъ добро.
Hadd lássam a többi új divatczikkeit is.	Laſſen Sie mich Ihren übrigen neueſten Modeartikel ſehen.	Да вамъ видимъ и остале чланкове нове моде.
Ej beh csinos szalagbokor ez!	Ei wie hübſch dieſe Schleife iſt!	О да красногъ пантличногъ сплетка, (машніе).
Nekem az egyszerü fejdisz tetszik.	Mir gefällt ein einfacher Kopfputz.	Мени се простъ главоукрасъ допада.
Itt csipke s hímzett fátyol is van bőségben.	Hier giebts Spitzen und geſtickten Schleier in Überfluß.	Овде има чипака и везены прекрывала у изобилію.
Hímvarásuk igen gyönyörü.	Ihre Stickerei iſt ausgezeichnet ſchön.	Вашъ є везъ особито красанъ.
Vannak-e önnek rózsaszínü szalagjai?	Haben Sie roſenfarbige Bänder?	Имате ли пантлика ружичне боє?
Ez a szin nagyon halovány.	Dieſe Farbe iſt zu blaß.	Ова є боя весма бледа.
Nincsenek másféle fökötői?	Haben Sie keine andere Hauben?	Немате ли каквы други капа?

Pongyola vagy diszfő-kötőket tetszik parancsolni?

Wollen Sie Negligé- oder Putzhauben haben?

Заповедате кућевны или украсны кáпа?

Ezeket a nyakkendőket, legyezőket és keztyűket megveszem.

Dieſe Halstücher, Fächer und Handſchuhe werde ich kaufen.

Ове мараме на врaтъ, лепезе и рукавице ћу купити.

XXXII.

A szabóval.

XXXII.

Mit einem Schneider.

XXXII.

Са кроячемъ.

Hija el a szabót, néhány ruhadarabra van szükségem.

Rufen Sie den Schneider, ich brauche einige Kleidungsſtücke.

Зовите кроача, треба ми неколико комадій хальина.

Vegyen kérem mértéket egy teljes öltözékre.

Nehmen Sie das Maß zu einem vollſtändigen Anzuge.

Узмите меру на єдно цело одело.

A legújabb divat szerint tetszik?

Wünſchen Sie ihn nach der neueſten Mode?

Изволите ли то по найновіой моди имати?

A divathoz kell alkalmazkodnunk.

Wir müſſen uns nach der Mode richten.

Морамо се по моди владати.

Ily korban, minőben élünk, egyáltalában szükséges.

Das iſt in dem Zeitalter, wo wir leben, durchaus nothwendig.

У овоме веку, у комъ живимо, посве є нуждно.

Nevetségessé tenné az ember magát, ha hozzá nem alkalmazkodnék.

Man würde ſich lächerlich machen, wenn man ſich nicht darein ſchicken wollte.

Човекь бы себе смею изложіо, да се нѣ не држи.

A nadrág hosszú és bő legyen, mint a románok viselik.

Die Beinkleider ſollen lang und weit ſein, wie ſie jetzt die Rumänen tragen.

Чакшире нека буду дугачке и простране, као што Романи носе.

Csont, broncz vagy behúzott gombokat tetszik parancsolni?	Wünſchen Sie die Knöpfe von Bein, Bronze oder überzogen?	Заповедате дугмета одъ кости, бронзе или увучена?
A kabát szorosan testhez álló legyen vagy bő?	Wollen Sie den Rock enganliegend oder weit?	Да буде капутъ сасвимъ на тело примеренъ или пространъ?
Csinálja a legjobb izlés szerint.	Machen Sie ihn nach dem beſten Geſchmacke.	Начините га по најболѣмъ вкусу.
A frakkot elhoztam, tessék tölpróbálni.	Ich habe den Frack gebracht, wollen Sie ihn anprobiren.	Фракъ самъ донео, изволите га пробати.
Hadd lássam, nem vet-e valahol ránczot?	Laſſen Sie ihn ſehen, ob er nicht irgendwo Falten macht.	Да видимъ не баца ли гди боре?
Fölséges, és igen jól áll önnek	Er iſt vortrefflich, und paßt Ihnen ſehr gut.	Знаменитъ е, и врло вамъ добро стои.
Gombolja be ön.	Knöpfen Sie ihn zu.	Закопчайте га.
Bocsásson meg, a dereka rövid.	Verzeihen Sie, die Taille iſt zu kurz.	Опростите, струкъ ми е кратакъ.
Most úgy viselik.	Man trägt ſie jetzt ſo.	Сада тако носе.
A szárnya hosszú.	Die Schöße iſt zu lang.	Подолцы (пешеви) су му дугачки.
Az ujjai igen szükek.	Die Ärmel ſind zu eng.	Рукави су му врло узани.
A vállamon szorít.	Er drückt mich an den Achſeln.	На плећама ме притискує.
A hónom alatt metsz.	Unter den Armen ſchneidet er ein.	Подъ раменомъ ме сече.
Látom már, mit kell rajta igazitani.	Ich ſehe ſchon was daran zu ändern.	Већъ видимъ шта треба на нѣму поправити.
Még meghosszabbithatom és megbővithetem.	Ich kann ihn noch länger und breiter machen.	Іоште га могу продужити и распространити.

Javítsa ki ezt a felkön-tösömet.	Beſſern Sie mir dieſen Ueberrock aus.	Поправите ми ову горњу хаљину.
Az ujjhajtókák és a gallér bársonyból legyenek.	Die Ärmelaufſchläge und der Kragen müſſen von Sammet ſein.	Рукавни завратцы и яка нека буду одъ кадифе.
Vasárnap a mellény s köpenyeggel együtt bizonyosan kész lesz.	Sie ſollen ihn Sonntags ſammt der Weſte und dem Mantel unfehlbar bekommen.	У неделю ће пруслукъ съ яцунджетомъ заедно заиста готовъ быти.
Hozza el magával az árjegyzéket is, ki fogom fizetni.	Bringen Sie auch die Rechnung mit, ich werde ſie bezahlen.	Донесите са собомъ и рачунъ, исплатићу га.
XXXIII.	XXXIII.	XXXIII.
A czipészszel (vargával).	Mit einem Schuhmacher (Schuſter).	Са цыпеларомъ.
Egy pár czipőre van szükségem, van-e önnél kész?	Ich habe ein Paar Schuhe nöthig, haben Sie fertige?	Треба ми еданъ паръ цыпела, имате ли готовы?
Tessék leülni, majd néhányat fölpróbálok.	Wollen Sie ſich ſetzen, ich werde Ihnen einige anprobiren.	Изволите сести, одма ћу вамъ неколико пробати.
Engedjen meg, magam akarom próbálni.	Erlauben Sie, ich will ſie ſelbſt verſuchen.	Дозволите, я хоћу самъ да ій пробамъ.
Ez szük, nem fér bele a lábam.	Dieſer iſt zu eng, ich kann meinen Fuß nicht hinein bringen.	Ова е тесна, не улази ми нога у ню.
Csak tessék jobban huzni.	Ziehen Sie ſtark an.	Само изволите больма вући.

Most már feljött, de nem járhatok benne, mert a lábam ujjait nagyon nyomja.

Igen jól áll önnek, majd a viselésben kitágul.

Hát addig kinoztassam magamat?

Nagyon szeretem a kényelmes lábbelit.

Majd kaptafára ütöm egy darab időre.

Vagy tán csizma tetszik?

Ez a fejelés csizma jobban fog állani.

No már ezek nem szoritanak.

A lábfej elég magas, hanem a sarka igen széles.

A sarkalja alacsony.

A szára egy kissé szük.

A felbőr különben erős és mégis puha.

Kár, hogy a talpa igen gyönge.

Nun bin ich drinnen, aber ich kann darin nicht gehen, weil er meine Zehen drückt.

Er sitzt Ihnen sehr gut, im Tragen wird er weiter werden.

Soll ich denn so lange gequält werden?

Ich habe recht gern die bequeme Fußbekleidung.

Ich werde sie eine Zeit lang über die Leisten schlagen.

Wünschen Sie vielleicht Stiefel?

Dieses Vorschuh wird Ihnen besser passen.

Nun diese werden mich nicht mehr pressen.

Der Rüst ist hoch genug, allein die Ferſen sind zu breit.

Die Absätze sind niedrig.

Die Röhren sind etwas zu eng.

Das Oberleder ist sonst stark und doch weich.

Schade, daß die Sohlen zu schwach sind.

Садъ е наишла, али не не могу у њоой ходити, еръ ми прсте на нози притискује.

Весма вамъ добро стои, у ношењу ће се развући.

Дакле да се дамъ донде мучити?

Врло милујемъ пространу обућу.

Я ћу ій одма на калупъ набити на кое време.

Или можда чизме желите?

Ове наглављене чизме лепше ће вамъ стаяти.

Но већъ ове не притискују (тиште).

Предглавакъ е доста высокъ, али пета е яко широка.

Петице су низке.

Саре су мало потесне.

Горња кожа е иначе яка, но ипакъ мекана.

Штета, што су ђонови врло слаби.

A szóra! majd küldök egy pár bakancsot talpalni.

A propos! ich werde Ihnen ein Paar Halbſtiefel zu ſohlen ſchicken.

На речь! одма ћу послати еданъ паръ топанака за пришиће пенџета.

Csináljon nekem egy pár finom báli 'czipőt is, és a hét vége felé küldje hozzám.

Machen Sie mir auch ein Paar feine Ball-Schuhe aus Lackleder, und ſchicken Sie mir dieſelben gegen Ende dieſer Woche.

Начините ми и еданъ паръ лаки цыпела за балъ, и пошљите ми исте при концу ове седмице.

A mértéke már megvan, reménylem nem fog ön soha munkámban kivetni valót találni.

Ich habe Ihr Maß ſchon, ich hoffe Sie werden nie etwas an meiner Arbeit auszuſetzen finden.

Вашу меру већъ имамъ, и надамсе, да на моћъ послу ништа нећете наћи, што бы се похудити могло.

XXXIV.

XXXIV.

XXXIV.

A bútorkereskedővel.

Mit einem Möbelhändler.

Са трговцемъ покућны ствари.

Bútorokat szeretnék nézni.

Ich möchte gern einige Möbeln ſehen.

Неке покућне ствари бы хтео поглеадати.

Miféle bútorokat tetszik nézni?

Was für Möbeln wünſchen Sie zu ſehen?

Какве покућне ствари изволите погледáти?

Egy iró- és egy lakszobát akarok bútorozni.

Ich will eine Schreib- und eine Wohnſtube möbliren.

У едну за писанћ и едну за обитаванћ собу хоћу похиштво да наместимъ.

Itt van egy könyvszekrény és egy iróasztal mahagóni fából.

Hier iſt ein Bücherſchrank und ein Schreibtiſch von Mahagoniholz.

Ево еданъ орманъ за књиге, и писаћи столъ одъ махагоногъ дрвета.

Csak diófával boritott s barnán fényitett bútorokat szeretnék, melyek izletesek s még sem drágák.

Ich wünſchte nur mit Nußbaum fournirte und braun polirte Möbel, die geſchmackvoll, und doch nicht zu theuer ſind.

Хтео бы само орасовымъ дрветомъ застрто и загасито улашћено (углађено) покућје, кое е по вкусу начинћно, а ніе скупо.

Tessék megnézni ezt a formát, a legújabb izlés szerint készült.

Betrachten Sie dieſe Form, ſie iſt nach dem neueſten Geſchmack.

Изволите погледати ову форму (образъ), она е по найновіемъ вкусу начинћна.

Ez egészen nekem való lesz.

Dieſe wird ganz für mich geignet ſein.

Ова ће за мене са свимъ згодна быти.

Mi az ára ezen szárnyas almáriomnak?

Zu welchem Preis iſt dieſer Garderobkaſten?

Каква е цена овогъ крылатогъ долапа?

Mindegyikre rá van irva ára.

Auf einen jeden iſt der Preis gemerkt.

На свакой е написана нћна цена.

Nem parancsol ön ebédlőasztalt, üvegalmáriomot, varóasztalkát és pipereasztalt?

Befehlen Sie nicht einen Speiſetiſch, einen Glasſchrank, ein Nachttiſchchen und einen Putztiſch?

Не заповедате трпезу, шкриню за стакла (пеарницу), асталчићъ за шмће, и личный столацъ?

Nőtlen vagyok, afféle czikkekre nincs szükségem.

Ich bin ledig, dergleichen Artikel habe ich nicht nöthig.

Неженатъ самъ, подобны чланака не потребуемъ.

Bőrrel vagy szövettel kárpitozott kerevetet s székeket mutassak?

Soll ich Ihnen mit Leder oder mit Zeug tapezierten Divan und Seſſel zeigen?

Да покажемъ кожомъ или тканиномъ тапецираный диванъ и столице?

Előbb nyoszolyát és éjiszekrénykét kell vá-

Ich muß zuerſt eine Bettſtät und ein Nachtkäſtchen wählen.

Найпре морамъ кревет и ноћный долапчићъ изабрати.

Elsztanom.

zek itt fénymázasak és nem önnek valók.

Dieſe da ſind geſirnißt und ſchicken ſich nicht für Sie.

Ови су овде фирнисовани, и за васъ непристойни.

Van e ennek a fiókos-almáriomnak rejtek-osztálya?	Hat dieſe Commode ein verborgenes Fach?	Има ли овай долапъ съ фіокама скрывенъ одделякъ?
Megtartanám, ha igen drága nem volna.	Ich würde ſie nehmen, wenn ſie nicht zu theuer wäre.	Задржао бы га, ако не бы было врло скупъ.
Ne féljen ön, nem csalom meg.	Fürchten Sie nicht, ich werde Sie nicht hintergehen.	Не бойтесе, нећу васъ преварити.
Vannak-e önnek szép tükrei?	Haben Sie ſchöne Spiegel?	Имате ли лепы огледала?
Aranyos rámáju tetszik?	Wünſchen Sie einen mit vergoldetem Rahmen?	Изволите са златномъ рамомъ?
Minden van itt, a mi bútorzathoz kell.	Es iſt alles da, was man zur Zimmereinrichtung braucht.	Свачега има ту, што е за собный намештай потребно.
Izletdús függönyöket is találhat ön nálam.	Sie können auch hübſche Vorhänge bei mir finden.	Красновкусны завесій такође можете код мене наћи.
Itt vannak chinai divatu bojtok és hasonló fajta s szin bútorrojtok, s csöngetyüzsinor is.	Hier ſind auch Quaſten auf chineſiſche Art, Möbel-Franſen und Glockenzug von ähnlicher Farbe.	Ево кита по хинеской моди, и подобне врсте и бое ройтій за мебелъ, као и гайтана на звонце.
Ön szönyegeket is árul?	Verkaufen Sie auch Teppiche?	Вы и ћилиме продаете.
Hogy röfe ezen lábszönyegnek?	Was koſtet die Elle von dieſem Fußteppiche?	Пошто е рифъ овогъ ножногъ ћилима?
Különös jóságu, olcsóért megkaphatja ön az egész véget.	Er iſt nun vorzüglicher Güte, Sie werden das ganze Stück wohlfeil bekommen.	Онъ е особите доброте, можете цео комадъ еftино добыти.

XXXV.

Az órással.

Egy órára volna szükségem.

Miféle óra tetszik: fali, asztali vagy zsebóra.

Egy jó ismétlőórát szeretnék, mely rubinon jár és serkentője van.

Van nálam minden fajta és minden áru; ez itt a tokban pontosan jár.

Jótáll érte?

Természetesen, egy évig.

Nézze ön, egy órát is hozok, mely egy perczig sem jár jól.

Hisz ez az óra áll!

Lehet, mert nem huztam föl.

A czimlapja, mutatója s tán rugója is el van törve.

XXXV.

Mit einem Uhrmacher.

Ich brauchte eine Uhr.

Was für eine Uhr wollen Sie haben: eine Wand- Tisch- oder Taschen-Uhr?

Ich wünschte eine gute Repetiruhr, die auf einem Rubin geht und einen Wecker hat.

Ich habe deren von allen Gattungen und zu allen Preisen; diese hier in dem Gehäuse geht pünktlich.

Garantiren Sie dafür?

Natürlich, auf ein Jahr.

Sehen Sie, ich bringe auch eine Uhr, die keine Minute richtig geht.

Diese Uhr steht ja!

Es kann sein, denn ich habe sie nicht aufgezogen.

Das Zifferblatt, der Zeiger, vielleicht auch die Feder ist gebrochen.

XXXV.

Са сајџијом.

Потребовао бы єданъ часоуказъ.

Какавъ сатъ (часоуказъ) изволите: на зидъ, на асталъ, или за џепъ?

Єданъ повторавајући сатъ бы желіо, кои у рубину ходи, и будилникъ има.

Имамъ ій свакоякогъ рода и цене; овай овде у кутіи точно иде.

Да ли добаръ стоите за нѣга?

Наравно, за годину дана.

Погледайте, єданъ сатъ ћу донети, кои ни єданъ минутъ добро не иде.

Та овай сатъ стои!

Могуће е, єръ га нисамъ навио.

Брojникъ, сказаљица, а можда му е и перо пребіено.

Majd szélyelszedem, hogy megnézzem fogaskerekét, billegőjét és müvének többi részét.

Ich werde sie zerlegen, um das Kronrad, die Unruhe, und die übrigen Theile des Werkes zu sehen.

Одма ћу га разабрати (разставити), да погледнимъ му зубно коло, нињьку и остале частице сложая нѣговогъ.

Legyen szives addig nekem másikat kölcsönözni.

Haben Sie die Güte indessen mir eine andere zu leihen.

Имайте доброту донде ми другій позаймити.

Tessék egy horgonyóra, ez pontosabban jár a hengeróráknál.

Hier haben Sie eine Ankeruhr, sie geht pünktlicher, als eine Cilinderuhr.

Изволите сатъ съ котвомъ (ленгеромъ), овай точніе иде међеди са валькомъ.

XXXVI.

XXXVI.

XXXVI.

Az ékszerárussal.

Mit einem Juvelenhändler.

Са трговцемъ одъ драгогъ камена.

Menjünk be e pompás ékszerboltba.

Gehen wir in dieses prachtvolle Juvelen-Gewölbe.

Уђимо у овай славанъ дуђанъ одъ драгоцены стварій.

Mutasson ön nehány drágakővel kirakott gyürüt.

Zeigen Sie mir einige mit Edelsteinen besetzte Ringe.

Покажите неколико драгимъ каменѣмъ обложены, прстена.

Valódi ez a gyémánt benne?

Ist dieser Diamant darin echt?

Є ли ово правый діамантъ у нѣму?

Hogy lehetne hamis, mikor oly szép fénye, kristálya van?

Wie könnte er falsch sein, da er so schönen Glanz und Wasser hat?

Како бы могао лажнивъ (неправъ) быти, кадъ толику сяйность и кристалъ има?

Ez a gyürü épen jól illik ujjamra, sem nagy sem kicsiny.

Dieſer Ring paßt ſehr gut auf meinen Finger, er iſt weder groß noch klein.

Овай прстенъ башъ е згоданъ за мой прстъ, ніе ни великій, и малый.

Szeretném nevemet, s czímeremet a pecsétgyürübe vágatni.

Ich möchte gern meinen Namen und mein Wappen auf den Siegel graviren laſſen.

Миловао бы мое име, и мой грбъ у печатный прстенъ урезати дати.

Itt a szomszédságban lakik egy vésnök.

Hier in der Nachbarſchaft wohnt ein Graveur.

Овде у суседству обитава єданъ граверъ

Tartós ennek a karpereczneк foglalványa?

Iſt die Faſſung dieſer Armbänder dauerhaft?

Б ли усађай (оковъ) ове нарамнице трајъ?

A munka mind kitünő minőségü, hitelem van hozzá kötve.

Die Arbeit iſt von ausgezeichneter Qualität, mein Credit iſt damit verknüpft.

Посао е превосходне каквоће, мое повереніе е съ ньимъ скопчано.

Becserélni való drágaságom volna, mire becsüli?

Ich hätte Schmuckſachen zum Eintauſchen, wie hoch ſchätzen Sie dieſelben?

У промену бы имао єданъ ядиђаръ, у колико га цените?

Adni fogok önnek érte: egy pár fülfüggőt, egy arany lánczot, egy nyakfüzért, egy ezüst burnót-szelenczét aranynyal szegve, teljes asztali készületet, és némi apró drágaságot.

Ich will Ihnen dafür geben: ein Paar Ohrgehänge, eine goldene Kette, ein Halsband, eine ſilberne Tabaksdoſe mit Gold garnirt, einen vollſtändigen Tiſchaufſatz und einige kleinere Koſtbarkeiten.

Дати ћу вамъ златанъ ланацъ, єдну навратницу, єдну сребрну тубакеру окованy(обточену) златомъ, целу трпезну приправу и неке манъ драгоцености.

A csere tehát komolyan áll.

Der Tauſch ſteht alſo wirklich.

Тако дакле промена заиста стои.

XXXVII.

Egy lókereskedővel.

Lovat akarnék venni.

Tessék az istállóba fáradni, ott választhat ön.

Jobb szeretném a tetszésemre valót itt az udvaron kikeresni.

Hát minő ló tetszik: paripa, igás vagy hintós ló?

Egy nyerges lovat szeretnék.

Milyen színü legyen: sárga, pej, szürke, almásszürke, deres, tarka, fakó vagy fekete?

Színre nem nézek, csak fiatal, ép s jól kitanult legyen.

XXXVII.

Mit einem Pferdehändler.

Ich wünſchte ein Pferd zu kaufen.

Bemühen Sie ſich in den Stall hinein, da werden Sie wählen können.

Ich würde lieber eines nach meinem Gefallen hier auf dem Hofe ausſuchen.

Was für ein Pferd wünſchen Sie alſo: ein Reitpferd, ein Zug- oder Kutſchpferd?

Ich möchte ein Reitpferd haben.

Von was für Farbe ſoll es ſein: ein Fuchs, ein brauner, ein Schimmel, Apfelſchimmel, Rothſchimmel, Schecke, Falb oder Rappe?

Die Farbe gilt mir gleich, wenn es nur jung, geſund und gut dreſſirt (abgerichtet) iſt.

XXXVII.

Са коньотержцемъ.

Коня бы хтео купити.

Потрудитесе у шталогъ, тамо можете бирати.

Я бы волio єдногъ,кои ми се допадне, овде у авлiи истражити.

Дакле каквогъ коня желите: ашаћегъ, за теретъ, или за каруце коня?

Єдногъ коня подъ седло бы миловао.

Какве боe да буде: жутъ, доратасъ, белацъ, чичастъ (зеленкастъ),сивацъ съ црвеныма пегама, шарацъ, рђъ или црнъ?

На -бою не гледамъ, само некъ є младъ, здравъ и добро изученъ.

Csak tessék rám bízni, lovak nálam nagy választékban vannak s a legjobb fajuak.

Wollen Sie ſich auf mich verlaſſen, Pferde habe ich in großer Auswahl und von den beſten Racen.

Оставитесе на мене, коньи се код мене у великомъ избору налазе, и найболѣ су фаjте.

Nézze meg ön e zömök lovat, mily széles szügyü és dereku.

Betrachten Sie dieſes unterſetzte Pferd, wie es ſtark von Bruſt und Kreutz iſt.

Погледните овогъ крепкогъ коня, како е широки грудiй и леђiй.

Nyaka, sörénye, csipeje mily pompás, mint hegyzi füleit.

Wie prächtig ſein Hals, ſeine Mähne, ſeine Hüften ſind, wie es die Ohren ſpitzt.

Вратъ, грива, бедра каква су му гиздава, како чули (оштри) уши.

Tessék csak szőrére föllülni, járása mily délczeg.

Sitzen Sie nur gefälligſt ohne Sattel auf, wie ſtolz iſt ſein Gang.

Изволите узаштити га безъ седла, какавъ му е поноситъ ходъ.

E mellett nem szilaj, nem bokros, nem makranczos, hanem szelid, biztos, engedelmes.

Es iſt dabei nicht wild, nicht ſcheu, nicht reitſtützig, ſondern fromm, ſicher und folgſam.

Притомъ ніе дивiй, ніе плашльивъ, тврдоглавъ, него кротакъ, поузданъ, и послушанъ.

Majd megtudom, ha föl fogtam ülni.

Nun werde ich es erfahren, wenn ich aufgeſtiegen ſein werde.

Одма ћу сазнати, како седнемъ на нѣга.

Nyergeltesse meg, kantároztassa föl; húzassa meg jól a hevedert, s eresztesse hosszabbra a kengyelt.

Laſſen Sie es ſatteln und zäumen; die Gurte feſt anziehen, und die Steigbügel länger ſchnallen.

Дайте га оседлати, дайте му метнути узду, дайте му стегнути попругъ, и на дуже попустити стрмене (узенгiе).

Miért nem angol nyerget tétetett rá ön?

Warum ließen Sie nicht einen engliſchen Sattel auflegen?

Зашто нисте дали англезско седло на нѣга метнути?

Most már szilárdul ül ön, de ne húzza meg oly nagyon a kantárt. Ereszsze neki ön.

Jetzt ſitzen Sie ſchon feſt, aber ziehen Sie die Trenſe nicht ſo ſehr an. Laſſen Sie ihm den Zügel ſchießen.

Сада већъ тврдо седите, али не затежите тако яко уздицу. Попуститe му в.

Először lépvést, azután ügetvést, végre nyargalvást lovaglok.

Zuerſt reite ich in Schritt alsdann in Trab, und zuletzt in Galopp.

Найпре ћу коракомъ, за тимъ касомъ, а найпосле скокомъ ездити.

Hiszen ez az állat keménységü, rúg és ágaskodik.

Dieſes Thier iſt ja hartnäckig, ſchlägt aus und bäumt ſich.

Та ово живинче е тврдоусто, рита се и пропиње се.

Fejét a szügyébe szegi és egy tapodtat sem akar mozdulni.

Es ſetzt den Kopf an die Bruſt, und will keinen Schritt von der Stelle gehen.

Главу у груде упре, пакъ неће съ места да се крене.

Sarkantyúzza meg csak egy kissé, tudom, hogy elragadja.

Geben Sie ihm nur die Sporn, es geht gewiß durch.

Подтакните га мало мамузомъ, знамъ да ће побегнути.

Az ördög veszödjék ön gebéjével, hiszen vak és taknyos.

Der Teufel ſoll ſich mit Ihrer Schindmähre plagen, ſie iſt ja blind und rotzig.

Нека се ђаво мучи съ вашомъ мрцыномъ, та слепъ е и балавъ.

Ejnye! most veszem észre először, hogy ennek a remek állatnak egy kis hibája van.

Ei! jetzt bemerke ich zum erſten Mal, daß dieſes vortreffliche Thier einen kleinen Fehler hat.

Ей! садъ опажамъ први путъ, да ово узорито живинче е-данъ малый недостатакъ има.

XXXVIII.

Cseléddel.

Kocsis, menjen kend a fakereskedőhöz, tüzifára van szükségünk.

Micsoda fát hozzak, keményet vagy puhát?

A fenyő s nyárfa gyorsan ég, vegyen egészséges tiszta bükk- vagy cserfát.

Hány öl fát parancsol nagyságod?

Két ölet, hanem vastag hasábu legyen.

Hijon kend egyszersmind favágót, ki fölfürészelje, fölvágja, a pinczébe hordja és fölrakja.

Kialkudjam a munkát?

Borravalót is igérhet kend neki, ha négy darabba fürészeli.

Fogja be kend a konyhalovakat.

XXXVIII.

Mit einem Dienstboten.

Kutſcher, geht zum Holzhändler, wir haben Brennholz nöthig.

Was für Brennholz ſoll ich bringen, hartes oder weiches?

Das Tannen- und Pappelholz brennt zu ſchnell, kauft geſundes, reines Buchen oder Zerreichen-Holz.

Wie viel Klaftern Holz wünſchen Euer Gnaden?

Zwei Klaftern, aber es ſollen dicke Scheite ſein.

Ruft zugleich Holzhacker, der es ſchneidet, hackt, in den Keller trägt und ſchichtet.

Soll ich die Arbeit aushandeln?

Ihr könnt ihm auch Trinkgeld verſprechen, wenn er es viermal ſchneiden wird.

Spannt die Küchenpferde ein.

XXXVIII.

Са слушинчади.

Кочіящу, идите къ дрвару, нуждна су нам дрва за наленѣ.

Какво дрво да донесемъ, тврдо или мекано?

Бловина и ягнѣдовина (тополовина) брзо горе, купите здраво, чисто буково или церово дрво.

Колико хватій заповеда ваша великомоћность?

Два хвата; али нека буду дебеле цепанице.

Зовите такође дрвосечца, кои ће га понилити, посећи, у подрумъ однети и сложити.

Да се погодимъ за посао?

Можете му обрећи и напитницу, ако на четыри комада препили.

Упрегните кухиньске конѣ.

Mégis előbb a kocsit és istállót tisztitsa ki.

Ihr müßt doch zuerſt den Wagen und den Stall reinigen.

Но инакъ пређе ко шталу исчистит

Tán jobb volna fuvarost használni a fahordásra?

Es wäre vielleicht beſſer einen Fuhrmann zum Holzführen zu gebrauchen.

Можда бы боль употребити во за довозъ дрва

Csak tegyen kend a parancsolat szerint.

Ihr thut nur dem Befehle gemäß.

Само учините по вести.

Szakácsné, vigye ezt a czédulát a tudakozóintézetbe, egy szobaleányt akarok fogadni.

Köchin, tragen Sie dieſen Zettel ins Kundſchaftsamt, ich will ein Stubenmädchen aufnehmen.

Куварице, носите цедулю у убаницу, едну двор (собарицу) рад узети.

Ime hoztam egy személyt, kinek jó bizonyitványai vannak.

Hier habe ich eine Perſon mitgebracht, die gute Zeugniſſe hat.

Ево самь довела особу, коя д свидетелства и

Hónap (hó) vagy esztendő (év) számra akar szegődni?

Wollen Sie ſich auf den Monat oder aufs Jahr verdingen?

Хоћете ли се на сецъ или на го погодити?

Csak hónapról hónapra szolgálok.

Ich werde nur von Monat zu Monat dienen.

Я само одъ месеи месеца служим

S mit kér egy hónapra?

Und was verlangen Sie für einen Monat?

А шта иштете з данъ месецъ?

Mennyit szánt nagyságod?

Wie viel haben Euer Gnaden beſtimmt?

Колико е ваше к кородіе (ваша лость) одредил

Öt forintot, ha jól viseli magát.

Fünf Gulden, wenn Sie ſich gut aufführen.

Петъ форінтій, а добро узвлада

Mi lesz kötelességem?

Was wird meine Schuldigkeit ſein?

Шта ће быти мо жность?

Ért valamit a nőimunkákból?

Verſtehen Sie etwas von den Weiberarbeiten?

Разумете ли шта женски посло

Tudok fésülni, hajékiteni, finomat mosni s varrni, értek a főzés, irás és számvetéshez is.

Ich kann kämmen, friſiren, feine Wäſche waſchen, und nähen, ich verſtehe mich auch auf das Kochen, Schreiben und Rechnen.

Знамъ чешљати, косу плести, танко перило прати и шити, разумемъ се такође у куваню, писаню и рачунаню.

Úgy hát szolgálatban igen használható személy.

So ſind Sie im Dienſt eine ſehr brauchbare Perſon.

Тако сте дакле у служби весма употребителна особа.

Már ezelőtt is szolgált mint szobaleány?

Waren Sie auch früher als Stubenmädchen angeſtellt?

Сте ли и предъ тимъ као собарица служили?

Igen, utójára N-nél szolgáltam.

Ja, ich habe zuletzt bei N. gedient.

Сам, на последку сам код Н. служила.

Miért hagyta el helyét?

Warum haben Sie Ihren Platz verlaſſen?

Зашто сте ваше место оставили?

Mert igen sok dolgom volt és igen kevés bérem.

Weil ich zu viel zu thun hatte und zu wenig Lohn bekam.

Ербо сам имала врло млого посла, а врло малу плаћу.

Mennyi bére volt?

Wie viel haben Sie Lohn gehabt?

Колико сте плаће имали?

Sokkal kevesebb, mint nagyságod igér.

Viel weniger als Euer Gnaden anbieten.

Много манѣ, него што ваше высокородіе обећава.

Nohát legyen hű, szeresse a tisztaságot, tartsa rendben szobáimat, ruháimat, ezüstnemümet, jól fogok vele bánni.

Nun ſeien Sie alſo treu, lieben Sie die Reinlichkeit, halten Sie meine Zimmer, Kleider, mein Silberzeug in Ordnung, ich werde Sie gut behandeln.

Дакле будите верна, любите чистоту, држите ми у реду собе, хальине, (одело) сребро, я ћу съ вама добро поступати.

Iparkodni fogok becsületesen szolgálni.

Ich will mich bemühen, rechtſchaffen zu dienen.

Я ћу се паштити да честно служимъ.

Jó! hogy híják? adja ide irásait, még ma beállhat.

Gut! wie heißen Sie? geben Sie Ihre Schriften her, Sie können noch heute eintreten.

Добро! како васъ зову? дайте овамо ваша писма, іоште данасъ можете ступити у службу.

XXXIX.

Falun.

Egy falusi jószágot szeretnék venni vagy bérleni.

A falusi egyszerü örömeket többre becsülöm a városi mesterkélt kéjelgéseknél.

Ez a mezeilak a majorsággal együtt igen tetszik nekem.

Egészen nekem való, a városhoz közel, egészséges vidéken fekszik.

Mellette patak csereg, mögötte erdő van, balról regényes hegység emelkedik, jobbról termékeny mezőség terül el teljes diszben.

XXXIX.

Auf dem Lande.

Ich wünſchte ein Landgut zu kaufen oder zu pachten.

Ich ziehe die ländlichen einfachen Freuden den ſtädtiſchen gekünſtelten Vergnügungen vor.

Dieſes Landhaus mit der Maierei gefällt mir ſehr.

Es wird mir ganz anſtehen, es liegt nahe an der Stadt in einer geſunden Gegend.

Daneben rauſcht ein Bach, hinter ihm iſt ein Wald, links erhebt ſich ein romantiſches Gebirg, rechts breitet ſich ein fruchtbares Gefield in voller Pracht aus.

XXXIX.

На селу.

Желіо бы єдно сеоско добро купити, или подъ кирію узети.

Я предпоставлямъ сеоске просте радости варошкимъ измудрованымъ увеселеніяма.

Ово польско обиталиште са маюревы заєдно мени се врло допада.

Оно є сасвимъ за мене, близо къ вароши у здравомъ предєлу лежи.

Покрай њега потокъ жубори, за њимъ є шума, лєво се романтични брегови по дижу, десно се пружа плодоносно полѣ у пуной красоти.

Látom, hogy a gyümölcs, a hüvelyes és egyéb vetemények, kiváltkép pedig a virágok gazdagon tenyésznek kertében.

Ich ſehe, daß das Obſt, die Hülſenfrüchte und andere Gemüſe, beſonders aber die Blumen reichlich in dem Garten gedeihen.

Видимъ, да воће, варивo и другo повр̀ће, а особито цвеће богато се подарyе (успева) у њговой башчи.

Kössek önnek egy szép koszorút?

Soll ich Ihnen einen ſchönen Strauß binden?

Да вамъ уплетемъ еданъ лепъ венацъ?

A jáczint, gyöngyvirág, nárcziſz és tulipán már elvirult, hát csak nehány rózsát, búzavirágot, szegfüvet, szirontát, liliomot, nefelejcset és teljes violát szedhetek.

Die Hyacinthen, Maiblümchen, Narziſſen und Tulpen ſind ſchon verblüht, ſo werde ich nur einige Roſen, Kornblumen, Nelken, Ranunkel, Lilien, Vergißmeinnichte und doppelte Veilchen pflücken können.

Царевакъ, ђурђицъ и тулипани (лале) су већъ прецветали, тако ћу само неколико ружица, сагафиля, каранфила, рабокрека (новчића) лилія, поточница (успоменака), пуны любичица могу набрати.

Tegyen hozzá egy százszorszépet és egy császnát is.

Thun Sie auch ein Tauſendſchön und eine Kaiſerkrone dazu.

Придайте томе єдну кадифицу, а и єдну царску круну.

Van itt csirászat is, hol jó tejet kaphatni.

Es gibt auch hier eine Schweizerei, wo man gute Milch bekommen kann.

Има овде и краварна, гди се може добро млеко добыти.

A főépületben föltalálhatni mindent, a mi a kényelemhez tartozik: urasági szobákat, cselédlakokat, éléskamrát, pinczét és jégvermet.

In dem Hauptgebäude findet man alles, was zur Bequemlichkeit gehört: Herrſchaftszimmer, Geſindewohnungen, Speiſekammer, Keller und Eisgrube.

У главномъ зданію налазисе све, што къ угодности принадлежи: господске собе, челядска обиталишта, коморе за єстива, подрумъ и леденица.

Az épületek négyszegkö s téglából épülvék, és nem zsindellel, hanem pálával fedvék.

Die Gebäuden ſind mit Quader- und Backſteinen gebaut, und nicht mit Schindeln, ſondern mit Schiefer bedeckt.

Зданія су четвероугольнымъ каменѣмъ и цигломъ зидана, и не шиндромъ, него брусиловицомъ покрывена.

Galamb-ducz is van.

Es iſt auch ein Taubenſchlag dabei.

Ту є и голубинякъ.

Igazán, a városi zajban elfáradt lélek itt kellemes szórakozásban részesül.

Wahrlich, die in dem ſtädtiſchen Geräuſche ermüdete Seele wird hier einer angenehmen Zerſtreung theilhaftig.

Заиста, варошкомъ букомъ (лупньомъ) умореный духъ быва овде пріятне забаве участанъ.

Minő gyönyör szemlélni a kaszást kaszával, az aratót sarlóval és gereblyével kezében.

Welche Wonne iſt es zu betrachten den Mäher mit der Senſe, den Schnitter mit der Sichel und mit dem Rechen in der Hand.

Каква є радость гледати овде косіоце са косомъ, жетіоце са српомъ и граблями у руцы.

A szénarend, a gabnakévék, a fölrakott kazalok bájos nyugpontúl szolgálnak a gazda szemeinek.

Die Heumagd, die Getreide-Garben, die aufgeſchichteten Schober, dienen den Augen des Landwirthes zu wunderſchönem Ruhepunkte.

Одкошени редови сена, житни снопови, садевени пластови очима газде (польскогъ господара) обаятелномъ точкомъ одмора (мира).

Hát majd szüretkor a szőlőhegyen a megérett fekete, fehér és piros gerézdek mily nyájasan mosolyognak a lugasvenyigékről a vig szedő felé.

Und zur Zeit der Weinleſe auf dem Weinberge wie freundlich werden die reifen ſchwarzen weißen und rothen Trauben von den laubigen Weinreben dem fröhlichen Leſer entgegenlächeln.

Пакъ у бербапо доба у віограду како се любко осмеваю дозрели црни, бели, и црвени гроздови са лиственыхъ лозица на веселогъ берача!

Mily jól esik azután a cséplés, nyomtatás, szelelés és szántásvetésben sikerrel foglalkozott szegény földmívesnek, disznótor vagy lakadalom alkalmával, a kádak s hordókba taposott, s ott megforrott borból áldomást inni!

Wie wohl wird es alsdann dem beim Dreſchen, Treten, Reinigen und Ackern mit Erfolg beſchäftigten armen Landmanne ſchmecken bei einem Sautanz, oder einer Hochzeit von dem Weine, der in den Bodingen und Fäſſern ausgeſtampft wurde und da gegohren hat, zu trinken!

Колико добро пада после са млатбомъ, вршенѣмъ, веянѣмъ, и оранѣмъ успѣшно занимавшемсе сиромаху земледѣлцу при гостбини кадъ се свинче заколѣ, или при свадби одъ віна у кадама или судовима нагаженогъ и ту превреложъ напитисе!

Mennyit hoz be ez a falusi jószág?

Wie viel bringt dieſes Landgut ein?

Колико доноси сеоско добро?

Magamévá fogom tenni (meg fogom venni).

Ich werde es an mich bringen.

Я ћу га освоити (купити).

XL.

Elutazás előtt.

XL.

Vor der Abreiſe.

XL.

Предъ одпутованѣмъ.

Holnap elhagyom a falusilakást s visszatérek a fővárosba.

Morgen werde ich die Landwohnung verlaſſen und nach der Hauptſtadt zurückkehren.

Сутра ћу оставити сеоско обиталиште и вратити ћу се у главну варошь.

Nagy kár, mivel a falusi lég önnek egészségére vált

Sehr Schade, weil die Landluft Ihnen gut anſchlug.

Велика штета, єрбо вамъ є польскій воздухъ на здравлѣ служіо.

Az igaz, hogy sokkal jobban érzem magam a szabadban, mint a városban, hanem fontos ügyeim Pestre hínak.

Das iſt wahr, daß ich mich viel beſſer im Freien, als in der Stadt befinde, aber ich werde von meinen wichtigen Geſchäften nach Peſt gerufen.

То є истина, да се болѣ осећамъ у слободи неже ли и вароши, али важни послови у Пешту ме зову.

Hány órakor szándékozik ön elindulni?

Um wie viel Uhr denken Sie aufzubrechen?

У колико сатій желите се кренути?

Reggeli öt órakor.

Um fünf Uhr Morgens.

У петъ сатій у ютру.

Gyorskocsin utaz ön?

Fahren Sie mit dem Eilwagen?

Путуете ли съ брзовозомъ?

Nem, postakocsit rendeltem.

Nein, ich habe eine Poſtchaiſe beſtellt.

Не, поштанска кола самъ наредіо.

Ha magánosan utaz ön, nem lehetnék szerencsés társaságát élvezni, mert én is oda megyek.

Wenn Sie allein reiſen, könnte ich nicht Ihrer Geſellſchaft genießen, denn ich gehe auch dahin.

Ако сами путуете, не бы ли могао срећанъ быти ваше дружство уживати, єръ и я тамо путуемъ.

Örülök, ön társaságában nem lesz utam oly hosszadalmas.

Es freuet mich, in Ihrer Geſellſchaft wird mir der Weg nicht langweilig ſein.

Радуемсе, у вашемъ дружству неће ми путъ дугъ быти.

Mindig igen kellemetlen Erdélyből Pestig magánosan menni, mert harmincz, negyven mérföld, meglehetős jó darabföld.

Es iſt immer ſehr unangenehm aus Siebenbürgen nach Peſt allein zu fahren, denn dreißig bis vierzig Meilen ſind eine ziemlich weite Strecke.

Свагда є непріятно изъ Седмиградске (Ерделя) до Пеште самомъ путовати, єръ тричетрдесетъ миля липричанъ є просторъ земльъ.

De ha az ember társaságban van, beszél, fecseg, s az idő eltelik a nélkül, hogy észrevenné.

Wenn man aber in Geſellſchaft iſt, ſo ſpricht und plaudert man, und die Zeit vergeht, ohne daß man es gewahr wird.

Али кадъ є човекъ у дружству, говори, блебеће, пакъ време проће и да не осети.

Meg kell azonban önnek jegyeznem, hogy kocsin csak a Tiszáig megyek, ott leszállok.

Ich muß Ihnen indeſſen bemerken, daß ich zu Wagen nur bis zu der Theiß gehe, dort werde ich abſteigen.

Међу тимъ морамъ вамъ приметити, да я на коли само до Тисе идемъ, тамо ћу одсести.

Meddig fog ott mulatni ön?

Wie lange werden Sie ſich dort aufhalten?

Докле ћете се тамо бавити?

Két három nap szándékozom ott maradni, mig egy barátom megbizását teljesitendettem.

Ich denke zwei oder drei Tage da zu bleiben, bis ich den Auftrag eines Freundes vollzogen haben werde.

Два три дана намеравамъ тамо остати, докъ поруку єдногъ могъ пріятеля не испунимъ.

Hosszabb maradásra nem számol ön?

Rechnen Sie nicht auf einen längeren Aufenthalt?

Не рачунате на дужій тамо останакъ?

Úgy hiszem azon idő alatt mindent elvégezhetek, mit magamra vállaltam.

Ich glaube in dieſer Zeit alles verrichten zu können, was ich übernahm.

Надамсе (мыслимъ), да ћу за то време свршити све, што самъ на себе приміо.

Nekem meg alkalmam lesz a Tisza környékét meglátogatni.

Und ich werde Gelegenheit haben, die Umgebung der Theiß zu beſuchen.

А я ћу имати прилику потисску околину посѣтити.

Holnap reggel öt óra tehát a jelszó.

Morgen früh fünf Uhr iſt alſo das Loſungswort.

Сутра дакле петъ сатій у ютру є словознаменѣ.

Pontosan megjelenek.

Ich werde pünktlich erſcheinen.

Точно ћу доћи.

XLI.

XLI.

XLI.

Indulászkor.

Bei dem Aufbruch.

При кренућу (полазку).

Földi! merre fogunk menni?

Landsmann! nach welcher Seite werden wir fahren?

Земляче! на кою ћемо страну ићи?

A másik úr azt mondotta, hogy Debreczen felé akar menni.
Der andere Herr hat geſagt, daß er nach Debrezin fahren wird.
Тай в другій Господаръ рекао, да къ Дебрецину жели ићи.

Van-e kövezve az országút abban az irányban?
Iſt die Straße in jener Richtung gepflaſtert?
Є ли калдрмисанъ путъ (друмъ) у томъ правцу?

Csak itt-ott, uram.
Nur hie und da, mein Herr.
Само гдигди, господару?

Jók-e a vendégfogadók, melyeket érünk?
Sind die Wirthshäuſer, die man antrifft, gut?
Є су ли добре гостионице, на кое наиђемо?

Vannak jók is roszak is.
Es giebt gute und ſchlechte.
Има и добры и злы.

Hol lehet legjobban enni inni?
Wo kann man am beſten ſpeiſen und trinken?
Гди се може најболъ ести, пити?

A hol ma a postakocsi hálásra megáll.
Wo heute der Poſtwagen hält um zu übernachten.
Гди ноштанска кола на преноћенъ стану.

Adnak-e tiszta ágyneműt?
Giebt man friſches Bettzeug?
Даю ли чисту постельину?

Már azt uram bizonyosan nem tudom, gondolom meglehetőset.
Das weiß ich gewiß nicht, mein Herr, ich denke erträgliches.
Већъ то, господару, известно не знамъ, я мыслимъ, да ће быти прилична.

Biztos-e az út?
Iſt die Straße ſicher?
Є ли сигуранъ путъ?

Én még egy urat sem fordítottam föl.
Ich habe noch keinen Herrn umgeworfen.
Я іоште нисамъ ни еднога господара преврнуо.

Nem úgy értem, vannak-e rablók és tolvajok?
Ich meine es nicht ſo — ob es Räuber und Diebe giebt?
Я не разумемъ то тако, — налазили се злодѣи и лупежа?

Nem lehet félni sem nappal sem éjjel.
Man hat nichts zu fürchten, weder bei Tage, noch bei Nacht.
Не треба се бояти ни дању ни ноћу.

Micsoda helyeket érni útközben?
Durch welche Orte kommt man unterwegs?
Крозъ коя ћемо места проћи у путу?

Több falut, de egy sem érdemli meg, hogy az ember benne megálljon.

Hát hányszor áll meg a kocsi napközben?

Úgy hiszem, minden három,négy órában egyszer, mikor lovakat váltanak.

Kell-e hegyeken, erdőkön menni keresztül?

Vannak meredek útak is, a hol a kocsiból ki kell szállani.

Átmegyünk Nagyváradon?

Nem, balra hagyjuk el.

Most csak rajta! fogjon be, épen jő az útitársam.

Jó reggelt kivánok önnek.

Nem feledett ön otthon valamit?

Jól összeraktam holmimet.

Bé van-e zárva a börládája?

Mindenem rendén van, csak a kalapomat teszem tokjába.

Durch mehre Dörfer, aber keines iſt werth, daß man darin anhalte.

Nun wie vielmal hält der Wagen des Tages?

Ich glaube alle drei, vier Stuben einmal, wo man Pferde wechſelt.

Hat man Berge und Wälder zu paſſiren?

Es giebt auch ſteile Wege, wo man aus dem Wagen ſteigen muß.

Kommen wir durch Großwardein?

Nein, wir laſſen es links liegen.

Nur jetzt hurtig! ſpannen Sie ein, da kommt eben mein Reiſegefährte.

Ich wünſche Ihnen guten Morgen.

Haben Sie nichts zu Hauſe vergeſſen?

Ich habe meine Sachen gut zuſammengepackt.

Iſt Ihr Koffer zugeſchloſſen?

Ich habe Alles in Ordnung, nur meinen Hut will ich in ein Futteral legen.

Крозъ выше села, али ни едно ніе вредно, да у нѣму станемо,

Но колико путій стаю кола преко данъ?

Тако мыслимъ, свакій трећій, четвртый сатъ єданпутъ, када се коньи изменюю.

Треба ли преко брда и шума пролазити?

Има ли стрмены путева, гди се съ кола силазити мора?

Хоћемо ли проћи крозъ великій Варадинъ?

Нећемо, остае намъ на лево.

Садъ само брже! прежите, єво башъ иде мой сапутникъ.

Добро ютро вамъ желимъ.

Нисте ли шта заборавили кодъ куће?

Добро самъ мое ствари (прглягъ) смотао.

Є ли затвореиъ вашъ кожный сандукъ.

Све ми є у реду, само ћу шеширъ мой у токъ (футролу) метнути.

Hej, kocsis! kössé föl jól hátul a pogyászt.

He, Postillion! befeſtigen Sie das Gepäck hinten gut.

Ей, кочіашу! добро свежите острагу пратежъ.

Nyissa ki kend a kocsi-ajtót s ereszsze le a hágcsót.

Öffnet den Kutſchenſchlag, und laſſet den Tritt nieder.

Отворите враташца одъ кочія, спустите доле ступань.

Vegye magára barátom az útiköpenyegét.

Nehmen Sie Freund, Ihren Reiſemantel um.

Узмите на себе, пріятелю, ваше путно япунджe.

Üljünk fel.

Steigen wir ein.

Поседаймо горе.

XLII.

Az úton.

XLII.

Auf der Reiſe.

XLII.

На путу.

Van-e önnek kényelmes helye?

Haben Sie einen bequemen Platz?

Имате ли угодно место?

Ez a postakocsi oly szük, hogy alig nyujthatom ki lábaimat.

Dieſer Poſtwagen iſt ſo eng, daß ich kaum meine Füße ausſtrecken kann.

Ове поштанске кочіе су тако узане, да едва ноге мое пружити могу.

A postamesterek mindig saját előnyükre csináltatják a kocsit.

Die Poſtmeiſter laſſen immer zu ihrem Vortheile den Wagen machen.

Поштари (мештари одъ поште) свагда даю кола правити на свою корысть.

Összeráz testet s lelket.

Er rüttelt Leib und Seele zuſammen.

Стресаю тело и душу уедно.

Aczélrugói bizonyosan igen merevek, az út is igen rögös.

Seine Stahlfedern ſind gewiß zu ſteif, auch der Weg iſt holperig.

Челична пера су ими сигурно крута, а и путъ е чачковитъ (храпавъ).

Földi! lassan járjon kend, hol az út rosz.

Landsmann! fahrt langſam, wo der Weg ſchlecht iſt.

Земляче! лакше идите, гди е нутъ зло.

Uram, épen azért hajtok oly sebesen, hogy hamarább áthaladjunk rajta.

Mein Herr, ich fahre eben deßwegen ſo ſchnell, damit wir früher darüber hinwegkommen.

Госнодару, башъ зато терамъ тако нагло, да га штоскоріе пређемо.

Mitsem gondol kend azzal, ha a vesénk vagy a hintószij leszakad?

Fragt Ihr nichts darnach, wenn entweder unſere Nieren, oder der Tragriemen abreißen?

Вы зато немарите, хоће ли се наши бубрежцы или каишъ одъ кочія одкинути.

Uram, csak kerék vagy tengely ne törjék.

Mein Herr, nur ein Rad oder eine Achſe ſoll nicht brechen.

Господару, само нека се точакъ или осовина не сломіе.

Megmondottam, hogy vigyázzon kend; lássa a sin az egyik hátsó kerékről lepattant és két küllő eltört.

Ich habe geſagt, daß Ihr Acht geben ſollt; ſehet der Reif iſt von dem einen hintern Rad abgeſprungen, und zwei Speichen ſind gebrochen.

Казао самъ, да позоръ имате; видите обручъ на стражњемъ точку е пукнутъ, и две шпице (палца) су пребіене.

Az még nem volna nagy baj, hanem a rúd is kettőben van.

Das wäre noch keine große Sache, aber die Deichſel iſt auch entzwei.

То іоште не бы была велика стварь, алъ и руда (ов) е на двое (преломлѣно).

Most meg kell állanunk.

Jetzt ſind wir genöthigt zu halten.

Сада морамо стати.

Mennyire lehet még innen az állomás?

Wie weit kann die Station noch von hier ſein?

Како далеко може быти одовуда штація (постойка)?

Körülbelöl fele utján lehetünk.

Wir können ohngefähr in der Hälfte des Weges ſein.

Одъ прилике смо наполъ пута.

Most mit tegyünk?

Was ſollen wir jetzt thun?

Сада шта да чинимо?

Tessék leszállani és gyalog jöni a kocsi után.

Wollen Sie abſteigen und zu Fuß hinter dem Wagen kommen.

Изволите се сићи, пакъ пешке за колима ићи.

Előre is mehetnek az urak, ha tetszik.

Sie können auch voraus gehen, wenn Sie wollen.

Можете и по преду ићи Господари, ако е по вольи.

Nem hozhatnók a kocsit valahogy ismét rendbe? mert nincs kedvünk még mintegy másfél órányi útat gyalog tenni meg.

Können wir nicht auf irgendeine Art den Wagen wieder in Stand ſetzen? denn wir haben keine Luſt noch etwa anderthalb Stunden Weges zu Fuß zurückzulegen.

Не бисмо ли могли каквимъ начином кола у ред ставити? ер нисмо ради ioште поготову од полруга сата пут пешке учинити (проћи).

Van-e kendnek szege, kötele és kalapácsa?

Habt Ihr Nagel, Strick und Hammer?

Имате ли ексера, штрангу и чекић?

Nincs, hanem közel van egy urasági major, ott a kerékgyártó és kovács mindent kijavít, csak odáig juthassunk el.

Ich habe keine, aber in der Nähe befindet ſich ein herrſchaftlicher Maierhof, da wird der Wagner und der Schmied Alles ausbeſſern, wenn wir nur bis dahin gelangen können.

Немамъ, алъ е близу еданъ господскій маюръ, тамо ће коларъ и ковачъ све начинити, само да можемо донде доћи.

Messze van még ide?

Sind wir noch weit von da?

Б ли ioште далеко одовуда?

Alig egy negyed óra.

Kaum eine Viertelſtunde.

Скоро една четврть сата.

Nem kell-e vizet gázolnunk?

Werden wir nicht durch ein Waſſer gehen müſſen?

Не морамо ли преко воде ићи?

Mindenütt szárazon lehet menni.

Man kann überall auf trockenem Boden gehen.

Свугди се сувимъ може ићи.

Hát egyenes irányban haladjunk?

Sollen wir alſo in gerader Richtung fortgehen?

Да идемо дакле у равноме правцу?

Tartsanak csak az urak annak a kerek erdőcskének, nem tévedhetnek el; majd én itt megállok egy kissé, mig lovaim magokat kifújják.

Nehmen Sie nur, meine Herren, Ihren Weg gegen das runde Wäldchen, Sie können ſich nicht verirren; ich werde hier ein wenig halten, bis meine Pferde verſchnaufen.

Само се држите, господари, наспрамъ оне округле шумице, нећете смести пута (забасати); а я ћу овде постаяти мало, докъ ми се коньи издувају.

Mégis ki kell kendnek térnie, hogy ezekkel a terhes szekerekkel össze ne ütközzék.

Ihr müſſet doch aus dem Wege gehen, um nicht mit dieſen ſchweren Wagen zuſammenzufahren.

Опетъ морате съ пута свρнути, да съ овымъ теретнымъ колима не сударитесе.

És ha az erdőhöz közel leszünk, melyik útra térjünk?

Und wenn wir dem Walde nahe ſein werden, welchen Weg ſollen wir einſchlagen?

А кадъ близо шуме будемо, кои нутъ да узмемо?

Akkor forduljanak be jobbra, az út egyenesen a majorhoz vezeti az urakat.

Dann wenden Sie rechts ein, der Weg wird Sie gerade zum Maierhof führen.

Онда обрнитесе на десно, путъ ће васъ управо къ маюру одвести.

Nem is igen bánom, ha egy kissé gyalogiok, mert lábaim egészen elzsibbadtak az ülésben.

Je nun, ich habe nichts dawieder, wenn ich ein wenig marſchiere, denn ich fühle meine Beine nicht mehr vom Sitzen.

Башъ много и не маримъ, што мало пешачимъ, еръ су ми ноге са свимъ утрнуле одъ седења.

Nohát előre!

Vorwärts alſo!

Де дакле напредъ!

XLIII.

Hasonló tartalom.

XLIII.

Gleicher Inhalt.

XLIII.

Подобанъ садржай.

A kocsi kész és jól meg van kenve, felülhetnek ismét az urak.

Der Wagen iſt fertig und gut geſchmiert, Sie können nun wieder einſteigen,

Кола су готова и добро намазана, можете господари ипакъ сести.

Egy fél napot elvesztettünk.

Wir haben einen halben Tag verloren.

Єдно полъ дана смо изгубили.

Későn fogjuk végét érni útunknak.

Wir werden ſpät an das Ziel unſeres Weges kommen.

Поздно ћемо къ цѣли нашегъ пута приспети.

Az útazónak minden kellemetlenségre készen kell lennie.

Ein Reiſender muß auf jede Ungemächlichkeit gefaßt ſein.

Путникъ мора на сваку непріятность (неугодность) приправанъ быти.

Főleg a tűrelem fegyverével kell magát fölfegyvereznie.

Hauptſächlich muß er ſich mit dem größten Maße der Geduld bewaffnen.

Поглавито морасе найвећом меромъ стрпења уоружати.

Kiváltkép, ha az országútak oly rosz karban tartatnak, hogy az ember a mocsárban el is akadhat.

Beſonders wenn die Landſtraßen in ſo ſchlechtem Zuſtande gehalten werden, daß man auch im Moraſte ſtecken bleiben kann.

Особито кадъ се друмови у таквомъ хрђавомъ стању држе, да човекъ у блату остати може.

Ej beh keskeny itt az út, félek, hogy a mély árokba dőlünk.

Ei wie ſchmal hier der Weg iſt, ich fürchte in den tiefen Graben geworfen zu werden.

Гле, какавъ е овде узакъ нутъ, бојимсе, да се у дубокій јаракъ не превалимо (нреврнемо).

Ez a veszély hamarébb a nyergeslovat éri, patkolatlan.

Dieſe Gefahr wird eher das Sattelpferd erreichen, es iſt unbeſchlagen.

Ова опасность ће скорије седлаца коња постићи, ніе подкованъ.

A mint látom a rúdas is elvesztette patkóját.

Wie ich ſehe, das Deichſelpferd hat auch ſein Eiſen verloren.

Као што видимъ, и рудњакъ конь е изгубіо подкову.

Nem tesz semmit, bizvást járnak le a meredek lejtőn is.

Das thut nichts, ſie gehen ſicher auch von dem ſteilen Abhang hinab.

То ништа не чини, сигурно (сигурно) силазе и са најстрменіегъ брега.

Hogy ereszkedünk le most erről a dombról?

Wie werden wir jetzt von dieſem Hügel hinabfahren?

Како ћемо се спустити сада доле съ овогъ брежулька?

Meg kell kötnöm a kereket.

Ich muß das Rad ſperren.

Морамъ укочити точакъ (опаучити коло).

Csak lépvést hajtson kend.

Fahret bloß in Schritt.

Само терајте коракомъ.

Beh sok bajjal van öszszekötve a kocsin utazás.

Das Reiſen im Wagen iſt doch mit vieler Mühe verbunden.

Алъ е съ многомъ мукомъ скопчано путованѣ на коли!

Valóban, ha az embernek nincs egyéb oka, mint kiváncsiságát kielégiteni, ily terhes útra ne vállalkozzék.

Wirklich, wenn man keine andere Urſache hat, als die Neugierde zu befriedigen, ſo ſoll man keine ſo beſchwerliche Reiſe unternehmen.

Заиста, ако нема човекъ другогъ узрока, до едногъ задоволѣня своѥ любопытльивостп, овакавъ теретанъ путъ некъ не предузима.

A kocsin útazásnak csak az esetben van sok kelleme, ha következő szerencsés körülmények találkoznak: jó igáslovak, kényelmes jármü, kátyutlan töltés, vidor társaság, szép idő és kies vidékek.

Das Reiſen im Wagen hat bloß in dem Falle vielen Reitz, wenn folgende glückliche Umſtände zuſammentreffen: gute Zugpferde, gemächliches Fuhrwerk, lachenloſe Chauſſé, fröhliche Geſellſchaft, ſchönes Wetter und anmuthige Gegenden.

Путованѣ на коли само у томъ случаю има своѥ многе пріятности, кадъ се следеће срећне околности скупа нађу: добри теглећи коньи, ластна (угодна) кола, безблатанъ насипъ, весело дружство, лепо време, пуни милине предели.

A mi engemet illet, nekem e körülmények egyike is nagy gyönyört szerez: ön becses társasága.

Was mich anbelangt, ſo verſchafft mir eine dieſer Umſtände großes Vergnügen: Ihre theuere Geſellſchaft.

Што се мене тиче, мени и една одъ овъ околностій велико задоволство причинява: ваше важно дружство.

Ön igen udvarias.

Sie ſind ſehr artig.

Вы сте весма удворни (учтиви).

Még egy pár percz s a fogadóba érkezünk.

Noch ein Paar Minuten, und wir kommen in den Gaſthof an.

Іоштъ паръ минута, пакъ ћемо у гостилницу доћи.

Megvallom önnek, szeretném, ha már oda értünk volna.

Ich geſtehe Ihnen, ich wünſchte, daß wir ſchon da angelangt wären.

Исповедамъ вамъ, миловао бы, да смо већъ тамо приспели.

Az ajtó előtt álljon meg kend.

Halt vor der Thüre ein.

Предъ вратима станите.

Végre leszállhatunk.	Endlich können wir abſteigen.	На конац̑ можемо силазити.
XLIV.	XLIV.	XLIV.
Útazás a gőzhajóval.	Reiſe mit dem Dampfſchiffe.	Путованѣ на пароплову.
Hol tetszik hajóra szállani?	Wo wünſchen Sie ſich einzuſchiffen?	Гди желите у лађу ступити?
Tokajtól Szolnokig van szándékom hajóra ülni.	Ich habe die Abſicht von Tokay bis Szolnok das Dampfſchiff zu nehmen.	Одъ токая до Солнока намеравамъ на лађу сести.
Pinczér, nem tudná nekem megmondani, mikor indul el holnap a gőzhajó?	Kellner, könnten Sie mir nicht ſagen, um welche Zeit morgen das Dampfſchiff abfährt?	Подрумару, не бы ли ми знали казати, када се креће сутра паробродъ?
Itt van egy járatról szóló hirdetmény, tessék megtekinteni.	Hier iſt eine Ankündigung der Fahrten, wollen Sie gefälligſt nachſehen.	Ево една о путованю (бродитби) гласеħа обзнана, изволите е прогледати.
A helyek árai nincsenek benne meghatározva.	Die Preiſe der Plätze ſind darin nicht beſtimmt.	Цене места нису у њой определѣне.
Az útazási árjegyzék külön megkapható nálunk.	Der Reiſetarif iſt beſonders bei uns zu bekommen.	Назначеħ ценій путованя може се понаособъ кодъ насъ добити.
Melyik helyre tetszik jegyet váltani?	Auf welchen Platz wünſchen Sie eine Karte zu nehmen?	На кое место изволите карту (листъ) узети?
Az első hely tizenkét forint a második nyolcz.	Der erſte Platz koſtet zwölf, der zweite acht Gulden.	Прво место коштуе дванайстъ, друго осамъ форинтій.

Ezzel az úrral együtt egy hajókamrát akarok rendelni.	Ich will mit dieſem Herrn eine Kabine beſtellen.	Съ овымъ господаромъ заедно хоћу једну коморицу (станицу) на лађи да наручимъ.
A végett a pénztárnál tessék értekezni.	Deßwegen wollen Sie gefälligſt bei der Caſſe nachfragen.	О томъ изволите се при касси (пенезницы) известити (занытати).
Elvitték már minden poggyászunkat a gőzhajóhivatalhoz?	Hat man ſchon all unſer Gepäck auf das Dampfſchiffahrtsamt getragen?	Сеу ли већъ однели савъ мой пртлягъ у паробродства званіе?
Csak az útitáska maradt itt.	Nur die Reiſetaſche iſt hier geblieben.	Само путна торба е остала овде.
Adtak-e már jelt az indulásra?	Hat man ſchon das Zeichen zur Abfahrt gegeben?	Е ли већъ датъ знакъ къ полазеню?
Most harangoztak először.	Man hat erſt zum erſten-Mal geläutet.	Садъ су прьый путъ звонили.
A gőzhajó tíz percz múlva el fog indulni.	Das Dampfſchiff wird in zehn Minuten abgehen.	Пароходъ ће после десетъ минутій одпловити.
Úgyhát meg kell kétszereznünk lépteinket.	So müſſen wir unſere Schritte verdoppeln.	Тако данле треба намъ удвоити корачае.
A harang megcsendült.	Die Glocke hat ertönt.	Звонце е заззвонило.
Még nem késtünk el, itt vagyunk a folyamgáton.	Wir haben uns noch nicht verſpätet, da ſind wir am Flußdamme.	Іоште се нисмо закаснили, ево насъ на граћи (насипу) рѣке.
Mutassa elő jegyét, kérem.	Zeigen Sie mir Ihr Billet vor.	Покажите вашъ листъ (карту).
Ne menjünk le a hajószobába?	Steigen wir nicht in die Kajüte hinab?	Не ћемо саћи у долню собу одъ лађе?

Maradjunk inkább a födözeten.
Most indulunk.

Bleiben wir lieber auf dem Verdeck.
Nun gehts los.

Останимо болѣ на крову.
Садъ се крећемо.

Hallja ön a gépezet zörgését?
Mint megrázza az egész hajót!
Látja ön ott a gőzkatlant?

Hören Sie den Lärm der Maſchine?
Wie ſie das ganze Boot erſchüttert!
Sehen Sie da den Dampfkeſſel?

Чуете ли лупњу кретаљ (машине)?
Како затреса целу лађу!
Видите ли тамо парный котао?

Borzasztólag fütik.

Man heizt ihn ſchrecklich.

Страшно га ложе.

A kürtőből omló füst ingerli a tüdőt.

Der aus dem Schornſtein ſteigender Rauch reizt die Lunge.

Изъ дымника (оджака) куљњући дымъ раздражује џигеруцу.

Ezt a csekélységet azonban korántsem lehet a szekerezés kellemetlenségeivel egybevetni.

Dieſe Kleinigkeit kann man indeſſen durchaus nicht mit den Unannehmlichkeiten des Reiſens zu Wagen zu vergleichen.

Алъ ова маленкость нипошто се не може сравнити са неповолностима путовања на кола.

Ki az az ember, ki ott fönt áll?

Wer iſt der Mann, der da oben ſteht?

Тко е онай човекъ, што тамо горе стои?

Az a kapitány, amott hátrább a kormányos, itt a felügyelő tartózkodik, ezek pedig itt matrózok.

Es iſt der Kapitän, dort weiter hinten der Steuermann, hier hält ſich der Conducteur auf, und dieſe ſind Schiffsjungen.

То е капетанъ, тамо далѣ натрагъ е кормчій (кормаошъ) овде се задржава надзиратель, а ово су дечацы бродарски.

XLV. XLV. XLV.

Hasonló tartalom. Gleicher Inhalt. Подобанъ садржай.

Mily fölséges találmány ez a gőzhajó!

Welch herrliche Erfindung iſt das Dampfſchiff!

Какво е величественo изобретенѣ пароплавъ (паробродъ)!

Oly büszkén úszik a folyó habjain, mint egy hattyu a sima tó tükrén.

Es ſchwimmt ſo ſtolz auf den Wellen des Fluſſes, wie ein Schwan auf dem Spiegel des glatten Teiches.

Тако гордо плови по валовима рѣке, као лабудъ по зрцалу равногъ езера.

Minő kényelmet, minő gyönyört, minő hasznot nyújt a rajtavaló útazás!

Welche Bequemlichkeit, welches Vergnügen, welchen Nutzen gewährt die Fahrt auf demſelben?

Какву угодность, какву пріятность, какву корыстъ даe путованѣ на нѣму!

A bajokat, miket kocsin kellett kiállanunk, könnyen feledtetik velünk szemléletünk tárgyai.

Die Beſchwerlichkeiten, die wir im Wagen zu ertragen hatten, laſſen uns die Gegenſtände, die wir erblicken, leicht vergeſſen.

Тегобе, коe смо на колима сносити морали, лако заборављамо поредъ предмета', коe сматрамо.

A postakocsi-útazás legkevésbé alkalmas arra, hogy az útas a vidékkel megismerkedjék.

Die Reiſe mit einer Poſtcheiſe iſt am wenigſten dazu geeignet, daß ein Reiſender mit der Gegend bekannt werde.

Путованѣ на поштанскимъ колима ніе ни найманѣ способно за то, да бы се путникъ са предѣломъ (околиномъ) упознао.

Alig enged egyegy szétpillantást a leeresztett ablakon.

Kaum geſtattet ſie einzelne Blicke durch das hinabgelaſſene Fenſter.

Єдва допушта поединственъ поглеђ кровъ спуштенъ прозоръ.

Valósággal mintegy kalitkába van ott az ember teste lelke szorítva.

Mily különbség a gőzhajón!

Most fesztelenül legeltethetjük szemeinket az áldott Kanaánon.

Ez itt Hegyalja, hol a világhírü drága szőlőnedv terem.

Amott kezdődik az alföldi róna népes helységekkel, csinos kastélyok, falusi lakok s tanyákkal, termékeny gabnaföldekkel, buja rétekkel s virágzó kertekkel elhintve.

Látja ön a kövér szarvasmarha-csordákat, a ragyogó szőrü méneseket, a gyapjas juhnyájakat, a számtalan sertéscsordákat és baromfifoltokat szép tarka vegyületben a legelőkön.

Man iſt da wirklich mit Leib und Seele wie in einen Käfig gepreßt.

Welch ein Unterſchied auf dem Dampfſchiffe!

Jetzt können wir ungehindert unſere Augen auf dem geſegneten Kanaan ruhen laſſen.

Dieſes da iſt die Hegyalja, wo der weltberühmte köſtliche Traubenſaft wächſt.

Dort fängt die niederländiſche Ebene an, mit volkreichen Ortſchaften, hübſchen Caſtellen, Landhäuſern und Maierhöfen, fruchtbaren Kornfeldern, üppigen Wieſen und blühenden Gärten bedeckt.

Sehen Sie die fetten Hornviehherden, die Pferdeherden mit glänzenden Haaren, die wolligen Schafherden die unzähligen Schweinherden und Haufen von Geflügel in ſchöner bunter Miſchung auf den Weiden?

Доиста е тамо човекъ као у кавезу телесно и душевно стиснутъ.

Каква е разлика на пароброду!

Садъ безъ препоне можемо увеселяватн очи по благословеномъ Ханаану.

Ово е овде Хеђаля, где одъ свегъ света хвалѣнъ красанъ лозный сокъ роди.

Онде се починѣ долньоземска равница (равань), са многолюдньимъ местима, лепимъ каштельима, польскимъ кућама, мањевима, плодоноснимъ њивама, буйнимъ ливадама и цветућимъ баштама покрывена.

Видите ли дебеле гуле рогате марве, ергеле коня' са блистаћомсе длакомъ, вунаста стада оваца, небројене чопоре свиня и гомиле живине у лепой шареној смеси по пашняцима?

Kérem önt, mik azok a helyek itt-ott, melyek náddal vannak sövényelve.

Ich bitte Sie, was ſind das für Plätze, die hie und da mit Rohr eingezäumt ſind?

Молимъ васъ, каква су оно места ту и тамо, што су трскомъ ограђена?

Azok az úgy nevezett cserények, hol a gulyások, csikósok, juhászok, kanászok barmaikkal tanyáznak.

Das ſind die ſogenannten Hürden, wo die Rindviehhirten, Pferdehirten, Schäfer, Schweinhirten ſich mit Ihrem Vieh aufhalten.

То су тако названи торови (обори), где волари, кравари, коњушари, овчари, свињари са своіомъ марвомъ станую.

Nézze csak ön mily iszonyú árvíz látszik amott messzére!

Sehen Sie nur welch eine ſchreckliche Ueberſchwemmung iſt dort in der Ferne ſichtbar!

Погледайте само какво се страшно наводненѣ види тамо надалеко!

Az nem árviz, hanem a délibáb.

Das iſt keine Ueberſchwemmung, ſondern eine Luftſpiegelung.

То ніе наводненѣ, него поветарацъ (козлиѣи, воздушно привиђенѣ).

Fölségesbet még olaszhonban sem láthatni.

Eine herrlichere iſt ſelbſt in Italien nicht zu ſehen.

Господетвеніегъ ни у Таліянской ніе могуће видети.

Gyönyörü egy kilátás ez a kanyargó Tisza alacsony partjaira!

Eine wunderſchöne Ausſicht iſt die Ausſicht auf das flache Ufer der ſich ſchlängelnden Theiß!

То е єданъ прекрасанъ изгледъ на плитке обале (брегове) кривудаюће Тиссе гледати!

Ez itt az átjárás mellett halásztanya; amott tálpakat, szenet, sót szállító hajósok települtek le a füzes árnyában.

Dieſes hier neben der Ueberfahrt iſt ein Fiſcherlager; dort haben ſich die Schiffsleute, welche Flöße, Kohlen und Salz führen, im Schatten des Weidenwaldes niedergelaſſen.

Ово овде при превозу є рыбарскій станъ (куѣа); онде у ладу врбняка су се лађари, носећи сплавове, угљевлѣ и соо, станили.

A Tisza vidékének természeti szépségei nem oly változatosak s nagyszerűk, — tájképei nem oly regényesek s remekek mint a Rajnáéi; de azért itt is vannak szinte érdekes pontok, melyek édes élvezetűl szolgálhatnak a szemnek s kedélynek.

Die natürlichen Schönheiten der Theiß ſind zwar nicht ſo mannigfaltig, und großartig, ihre Landſchaften ſind nicht ſo romantiſch und wundervoll, wie jene des Reines; aber deßhalb giebt es auch hier intereſſante Stellen, die dem Augen und Gemüthe ſüßen Genuß darbiethen.

Природне красоте потиске околине нису тако променителне и великолѣпне, — нѣни предѣли нису тако романтични и художествени као райнански; но зато и овде има такође занимивы точкій, ков оку и срдцу услађенъ подаю.

Igaza van önnek, a természet és valódi élet egyszerű nyilatkozatai rám is mindig erős vonzóhatást gyakorolnak.

Sie haben Recht, die einfachen Auftritte der Natur und des wirklichen Lebens üben auch auf mich eine mächtige Anziehungskraft.

Право имате, проста появленя природе и правога живота и на мени свагда моћну привлачну силу упражняваю.

És lássa ön, itt a part mellékéni járás nem veszélyes, mint a tengeren

Und ſehen Sie, hier iſt die Fahrt am Ufer nicht gefährlich, wie auf dem Meere.

Пакъ видите, овде нузъ обале (рѣчне) вожня ніе тако опасна, као на мору.

Nincs világitótorony, de tengerivész, hullámtorlat, szikla s hajótörés sincs.

Es giebt keinen Leichtthurm, aber es giebt auch keinen Seeſturm, keine Brandung, keinen Fels, keinen Schiffbruch.

Нема осветляваюћегъ тороня (куле); али нема ни морске бурѣ. гребенй (валова') стѣній и кораблѣкрушеня (бродокрша).

Használnak ugyan itt is vitorlákat, hajókötelеket, vasmacskákat, de mentősajkákat, búvárharangokat és mérólmot nem.

Man braucht zwar auch hier Seqel, Schiffſeiler, Ankern, aber keine Bootſchaluppen, Taucherglocken und kein Senkblei.

Употреблюю истина и овде ядра, паламаре, котве, али сахраняюће шайке, роначка звона и каламиръ (олово) никада.

A hajó gyöngéden száll és nem okoz tengeribetegséget.
Sőt kedves ringása bennem hatalmas étvágyat gerjesztett.

Das Schiff gleitet ſanft und verurſacht keine Seekrankheit.
Vielmehr erregte ſein angenehmes Schaukeln in mir einen heftigen Appetit.

Лаћа тихо одмиче, и не проузрокуе морску болесть.
Много више нћно люлянћ побуђуе у мени якъ апетитъ.

Drágán eszik-e az ember a gőzhajón?
A közasztalon szabott az ár, különben elég drágán.

Speiſt man auf dem Dampfſchiffe theuer?
An der Table d' hote ſind feſtgeſetzte Preiſe, übrigens iſt es ziemlich theuer.

Да ли се скупо еде на пароходу?
При обштой трапези уречена е цена, иначе доста скупо.

Fölösleges, ebédhez fognunk, mindjárt Szolnokba érkezünk.

Es iſt überflüſſig, daß wir anfangen zu Mittag zu ſpeiſen, wir werden gleich nach Szolnok ankommen.

Излишно е починяти ручати (обћедовата), одма ћемо у Солнокъ приспети.

Itt vagyunk.

Hier ſind wir.

Ту смо.

XLVI.

XLVI.

XLVI.

Útazás a vaspályán.

Reiſe mit der Eiſenbahn.

Путованћ на желћзномъ путу.

Kérem önt, hány mérföld Szolnokhoz Pest?

Ich bitte, wie viel Meilen ſind von Szolnok bis Peſt?

Молимъ васъ, колико е миля одъ Солнока (Солнограда) до Пеште?

Hét állomás vagy is tizennégy mérföld.	Sieben Stationen, oder vierzehn Meilen.	Седамъ постойкій, или четрнайстъ миля.
Micsoda alkalmon jött ön Szolnokba?	Wie ſind Sie nach Szolnok gekommen?	По каквой сте вы приликы, — (како (сте) дошли у Солнокъ?
Tiszai gőzösön.	Mit einem Dampfſchiffe auf der Theiß.	На тиссанскомъ пароброду.
S mikor szándékozik innen tovább útazni?	Wann denken Sie von hier weiter zu reiſen?	А кадъ намеравате одовуда далѣ путовати?
A mai vaspályavonattal.	Mit dem heutigen Eiſenbahnzuge.	Са данашньимъ желѣничнымъ влаком.
Megtette ön már minden előkészületét az elútazásra?	Haben Sie ſchon alle Ihre Vorbereitungen zur Abreiſe getroffen?	Учинили сте већъ све наредбе къ одходу?
Mindenem készen van.	Alles iſt bereit.	Све ми е готово.
Hol van az ön holmije?	Wo ſind Ihre Sachen?	Гдѣ су ваше ствари (пртлягъ)?
Szobámban; hivasson egy teherhordót, hogy az indóházhoz vigye.	In meinem Zimmer; laſſen Sie einen Packträger kommen, um ſie zum Bahnhof zu tragen.	У соби, дайте звати едногъ бременосца, да ми ій у дворъ желѣзнице однесе.
Messze van innen a vaspálya?	Iſt die Eiſenbahn von hier entfernt?	Е ли одовуда далеко желѣзница?
Csak tiz percz.	Nur zehn Minuten.	Само десетъ минутій.
Úgy nem kell társaskocsi (omnibus), gyalog megyek.	So brauche ich keinen Omnibus, ich werde zu Fuß gehen.	Тако ми не треба омнибусъ, идемъ пешице.
Küldjön az útitársamért.	Schicken Sie nach meinem Reiſegefährten.	Пошљите за могъ сапутника.
Itt vagyunk a rácsnál.	Hier ſind wir am Gitter.	Ево насъ при решетки (размрежію).
Micsoda helyet vesz ön?	Was für einen Platz nehmen Sie?	Какво ћете место узети?

Menjünk második osztálylyu kocsiba.	Gehen wir in einen Wagen zweiter Claſſe.	Идимо на кола другогъ оделенн.
Gyorsan üljenek föl uraim.	Steigen Sie ſchnell auf, meine Herren.	Брже седайте, Господо.
Siessenek önök, a vonat mindjárt indul.	Sputen Sie ſich, der Zug fährt gleich ab.	Похитайте, влакъ ћесе одма кренути.
No már beültünk.	Nun ſind wir eingeſtiegen.	Но већъ смо сели.
Jelt adtak az indulásra.	Man gab das Zeichen zur Abfahrt.	Знакъ су дали кренућу.
Most elvégre megindultunk.	Jetzt ſind wir endlich in Bewegung.	Садъ смо се већъ кренули.
Már messze hátrahagytuk a pályaudvart.	Wir haben ſchon den Bahnhof weit zurückgelaſſen.	Већъ смо далеко натрагъ оставили дворъ желѣзничный.
Mi az ön véleménye a közlekedési eszközök ezen neméről?	Was iſt ihre Meinung über dieſe Art Verkehrsmittel?	Шта мыслите о овоме роду средства саобраштеня?
Minél gyorsabban megyünk, annál inkább meggyőződöm, hogy az eddig ismeretes útazásmódok között a vaspályát illeti az elsőség.	Je ſchneller wir fahren, deſto mehr überzeuge ich mich, daß unter den bisher bekannten Arten zu reiſen, der Eiſenbahn der Vorzug gebührt.	У колико брже идемо, у толико се већма уверавамъ, да међу досадъ познатыма способима путованя желѣзница заслужуе првенство.
A vaspálya szükségének érzete, kényelmének és hasznának belátásából következik.	Das Gefühl der Nothwendigkeit der Eiſenbahnen folgt aus der Einſicht von der Bequemlichkeit, und von dem Nutzen derſelben.	Осећанѣ (чувство) потребности желѣзнице изъ увиђеня нѣзине угодности и користи слѣдуе.

Magyarhon sem fog elmaradni a többi mívelt országoktól, nálunk is mindenfelé terveznek s építenek vasútakat.

Ungarn wird auch nicht hinter den übrigen gebildeten Ländern zurückbleiben, es werden auch bei uns nach allen Seiten hin Eisenbahnen entworfen und gebaut.

Ни Мађарска неће натрагъ остати иза осталы образованы земаля, и кодъ насъ на све стране оснываю и граде желѣзне путове.

A pest-debreczeni vonal, mely Erdélyt fogja átszelni, hasonlókép elkészült.

Die Bahn von Pest nach Debrezin, welche Siebenbürgen durchschneiden wird, ist gleichfalls fertig.

Пештанско — Дебрецинска желѣзница, коя ће Ердель (Седмоградъ) просецати, такође е готова.

Már a Duna partjára is vállalkoztak.

Man hat auch diese am Donauufer bereits in Angriff genommen.

Већъ су се и за ону на Дунавскомъ брегу подхватили.

Temesvár felé szinte pálya van alkalmazva.

Gegen Temeswar ist auch eine Bahn angelegt.

Къ Темишвару е такође желѣзный путъ повученъ.

E vaspályák a forgalmat Magyarországon is igen élékitendik és a kereskedelmet hathatósan előmozdítandják.

Durch diese Eisenbahnen wird der Verkehr auch in Ungarn lebhaft gemacht und der Handel äußerst begünstigt.

Съ овымъ желѣзницама ће послови и у Мађарской земльи оживети, и трговина силно напредовати.

Az ember ebben a kocsiban semmi erős rázkódást nem érez, s azt hinné, hogy otthon karszékében ül.

Man empfindet in diesem Wagon keine starke Erschütterungen, man glaubt zu Hause auf seinem Lehnstuhle (Armstuhle) zu sitzen.

У овымъ колима не осећа човекъ никакво яко тресенѣ, и мыслио бы, да кодъ куће у наслоной своіой столицы седи.

Most éles füttyentést hallani, mi ez?

Jetzt hört man einen scharfen Pfiff, was giebts?

Садъ се чуе неко яко звижданѣ, шта е то?

A gépvezető fütyülteti a gépet, hogy a vonat, mely tán előttünk van, más mellékpályára térjen, s bennünket maga mellett bocsásson el.

Der Maſchinenführer macht die Maſchine pfeifen, damit ein Zug, der vielleicht vor uns iſt, auf eine Seitenbahn ausweiche, und uns vorbeilaſſe.

Управитель машине (креталѣ) чини, да машина звиждн, да какавъ годъ новлакъ (тегляй), кои в можда спрамъ насъ, на побочанъ путъ сврне, и насъ пропусти.

Ime itt egy egyesítőpontra jövünk, a sebes mozgás szűnni kezd, közeledünk az állomáshoz.

Da kommen wir auf einen Vereinigungspunkt, die ſchnelle Bewegung fängt an aufzuhören, wir nähern uns der Station.

Гле овде къ єдной саєдинителной точки долазимо, брзо двизанѣ престаяти починѣ, приближуемосе постойки.

Meddig állunk meg ott?

Wie lange werden wir dort halten?

Докле (како дуго) ћемо тамо стаяти?

Csak néhány perczig, mig az útasok ki s be szállanak.

Nur einige Minuten, bis die Reiſenden aus und einſteigen.

Само неколико минута, докле се путницы сиђу (одседну), и унутра седну.

Lesz időnk a vonatot egy kissé megtekinteni.

Wir werden wohl Zeit haben den Zug ein wenig anzuſchauen.

Вальа да ћемо имати часа повлакъ (тегляй) погледати.

XLVII.

XLVII.

XLVII.

Hasonló tartalom.

Gleicher Inhalt.

Подобанъ садржай.

Majd megmagyarázom önnek röviden az egészet.

Nun werde ich Ihnen kurz das ganze erklären.

Одма ћу вамъ кратко протолковати цело (све).

Ez az elsö alkotmány nagyrészt öntött vasból a mozdony (gözkocsi).

Dieſe erſte Maſchine größtentheils von Gußeiſen, iſt die Locomotive (der Dampfwagen).

Овай првый строй понайвыше одъ ливаногъ гвожђа, е креталька (паровозъ, кола одъпаре).

Ezt is fütik, mint a gözhajónál látta ön.

Dieſe wird auch geheißt, wie Sie es am Dampfſchiffe geſehen haben.

И ова се грее (ложи), као што сте на пароброду видели.

A mozdonyok nagysága erejök szerint különböző.

Die Größe der Locomotiven iſt nach ihrer Kraft verſchieden.

Кретальке су по величини свое снаге различне.

Ez, úgy tetszik, huszonöt ló erejü.

Dieſe hat eine Kraft von vierundzwanzig Pferden, wie mir ſcheint.

Ова, као што ми се види, има снагу двадесетъ и петъ коня.

Az útazókocsik ez után ragasztatnak.

Die Reiſewägen werden daran gehängt.

Путна кола за ню привезую.

Nézze csak ön, a tengelyek a kerekekbe erösitvék s szükségkép azokkal együtt forognak.

Sehen Sie nur, die Achſen ſind in den Rädern feſt gemacht und drehen ſich nothwendiger Weiſe mit dieſen um.

Гледайте само, осовине су у точковима утврђене, и по потреби съ њима заедно окрећусе.

A kerekeknek befelé jóformán kiálló széleik vannak, melyek arra szolgálnak, hogy a kerekeket a vaspályasinen erösen tartsák és a félretérést megátolják.

Die Räder haben nach innen ziemlich hervorſtehende Rände, welche dazu dienen, um die Räder auf den Eiſenbahnſchienen feſt zu halten, und die Abweichung nach der Seite zu verhindern.

Точкови имаю са унутрашнѣ стране прилично спуштене краеве, кои на то служе, да точкове на шини гвозденогъ пута крепко држе,и њиово одступленѣ на страну препятствую.

Ott az üstöt vizzel megtöltik, mire való az?

Dort füllt man den Keſſel mit Waſſer, wozu das?

Тамо котао водомъ пуне, нашто е то?

A gép mozgásba hozására.

Um die Maſchine in Bewegung zu ſetzen.

Да бы се машина у движенѣ поставила.

Most ismét indulunk.

Jetzt gehts vom Neuen fort.

Садъ се ипакъ крећемо.

Hány mérföldet mentünk el már?

Wie viel Meilen haben wir ſchon zurückgelegt?

Колико смо миля већъ прешли?

Szörnyű sebességgel haladunk.

Wir rücken mit ungeheurer Schnelligkeit vor.

Са страшномъ брзиномъ напредуемо.

Most egy köhidon megyünk át.

Jetzt fahren wir über eine Steinbrücke.

Садъ преко єдногъ каменитогъ моста прелазимо.

Úgy tetszik, mintha a légben függenénk.

Es ſcheint als hingen wir in der Luft.

Тако се чини, као да бы у воздуху высели.

Röpülünk, mint a fecske, mint az ellőtt nyil.

Wir fliegen gleich einer Schwalbe, gleich einem abgeſchoſſenen Pfeil.

Летимо као ласта, као испуштена стрела.

A nagyszerü látmány, melyet nyújt ama mezők, lejtők, mélyutak, szőlőhegyek, falvak, városok, temetők, völgyek, dombok, mezeilakok, műlatóházak változatos képe, melyek lábaink alatt tova sikamlanak — és az egész madárláttávlati képből csak álomszerü emléket hagynak hátra — az embert egészen lelánczolja.

Das große Schauſpiel dieſes Wechſelbildes von Feldern, Abhängen, Hohlwegen, Weinbergen, Dörfern, Städten, Friedhöfen, Thälern, Hügeln, Land- und Luſthäuſern, die unter den Füßen dahin gleiten und von dem ganzen Vogelperſpektivbilde nur eine Erinnerung, wie im Traume zurücklaſſen — feſſelt einen ganz.

Великолѣпно позориште, кое намъ дае многообразный видъ одъ поля, стрменій (обнорака') дубоки путова, виноградій, села, варошій, гробля, долина, брежкова (холмиѣа), польски обиталишта, увеселителны (раскошны). кућа, кое исподъ наши ногу измичу, — и одъ свега вида съ птичіе высине само єданъ споменъ, као у сну за оставляю, — сасвимъ човека плѣня.

Látott-e ön már alagútat?

Haben Sie ſchon einen Tunnel geſehen?

Сте ли већ видели прокопный путь?

Ha majd külföldön utazand ön, félórányi hosszún is kell átmennie.

Wenn Sie je im Auslande fahren werden, ſo werden Sie auch Tunnelle von einer Viertelſtunde Länge zu paſſiren haben.

Ако кадъ по иностраной земльи путовали будете, мораћете крозъ такавъ путь и полъ сата дугачакъ пролазити.

Hanem ott veszélyes lenne fejét az ablakon kidugnia.

Aber da würde es gefährlich ſein, den Kopf zum Fenſter hinauszuſtecken.

Но тамо бы опасно было, да главу крозъ прозоръ истурите.

Hát sok szerencsétlenség történik a vasútakon?

Ereignen ſich alſo viele Unglücksfälle auf den Eiſenbahnen?

Многе дакле несреће стаюсе на желѣзницама?

Némelykor, ha két mozdony véletlenül összeütközik, vagy a mozdony a sinről leszökik; magával rántja az útazókocsikat, s azok összetörhetnek.

Manchmal, wenn zwei Locomotiven zufällig zuſammen ſtoßen, oder die Lokomotive von den Schienen abſpringt, dann reißt ſie die Reiſewägen mit ſich, und die können zerbrechen.

Гдикадъ, ако се две креталѣ (самокрета) случайно сударе, или кретала са шине доле скочи, онда стргне са собомъ и путна кола, и ова се могу поломити (разбити).

Ott jö épen egy gőzkocsi, — fúj, mint egy bőszült szörny.

Da kommt eben ein Dampfwagen, erſchnaubt wie ein wüthendes Ungeheuer.

Ено башъ садъ иду една парна кола, дуваю као неко бесно чудовиште.

Az a visszatérő vonat.

Das iſt der zurückkehrende Zug.

То е натрагъ враћаюћийсе тегляй.

Azt vélné az ember, hogy a mi kerékvágásunkon van.

Man ſollte meinen, er wäre auf unſerem Geleiſe.

Мыслio бы човекъ, да е на нашемъ шинику.

Ne aggódjék ön, az a másik pályán megy.

Beunruhigen Sie sich nicht, er fährt auf der andern Bahn.

Не страшитесе, тай иде другимъ путемъ.

Mik azok az alig látható fonalak, melyek ezen karók fölött nyúlnak?

Was sind jene kaum sichtbare Fäden, die über diese Pfähle gehen?

Какве су оно едва видитисе могуће жице, ков се надъ овымъ колѣмъ нротежу.

Az a távirda.

Das ist der Telegraf.

То е брзоявъ.

Uraim, tessék ide adni jegyeiket.

Meine Herren, wollen Sie mir Ihre Billette hergeben.

Господо, изволите ми амо дати ваше листове (билѣге).

Itt van.

Hier ist es.

Ево.

Hála istennek! szerencsésen elértük Pestet.

Gott sei Dank! wir haben Pest glücklich erreicht.

Хвала Богу! сретно смо стигли у Пешту.

XLVIII.

A megérkezés.

XLVIII.

Die Ankunft.

XLVIII.

Дошествіе (долазакъ).

Uram, tessék átadni nekem útlevelét.

Mein Herr, wollen Sie mir Ihren Paß übergeben.

Господару (Господине), изволите ми предати ваше путно писмо.

Kihez van szerencsém?

Mit wem habe ich die Ehre zu sprechen?

Съ кимъ имамъ срећу говорити?

Én rendőrtiszt vagyok.

Ich bin ein Polizeibeamte.

Я самъ Службеникъ редарства.

Tessék.

Hier haben Sie.

Изволите.

Mikor s hol fogom útlevelemet visszakapni?

Wann und wo werde ich meinen Paß wiederbekommen?

Кадъ и гди ћу натрагъ добыти мое путно писмо?

Holnap délelőtt kilencz órakor, a főrendőri hivatalnál.

Morgen Vormittag um neun Uhr, bei dem Hauptpolizei-Amt.

Сутра у деветъ сатій пре подне у редарству.

Honnan jön s hová mén ön?

Wo kommen Sie her, und wo gehen Sie hin?

Одкуда долазите, и куда идете?

Tessék megmondani nevét, állását s útazása czélját.

Wollen Sie mir Ihren Namen, Stand und den Zweck Ihrer Reiſe angeben.

Изволите казати ваше име, станъ и цѣль вашегъ путованя.

Ön útlevelének láttamozva kell lenni.

Ihr Paß muß viſirt ſein.

Ваше путно писмо мора прогледано (визирано) быти.

Nem visz magával valami vámolandó, vagy tiltott árut?

Führen Sie nicht etwas Steuerpflichtiges oder Contrebande mit ſich?

Не носите са собомъ ничега мыту подложногъ или забранѣногъ?

Tessék ide adni a bőröndje kulcsát.

Sie müſſen den Schlüſſel von Ihrem Koffer hergeben.

Изволите овамо дати кључъ одъ вашегъ сандука.

Kicsoda ön, ha szabad kérdeznem?

Wer ſind Sie, wenn ich fragen darf?

Тко сте вы, ако васъ смемъ пытати?

Én vámos vagyok.

Ich bin ein Zolleinnehmer.

Я самъ царинникъ (мытаръ).

Tessék a vámházhoz jőni, ott jelenlétében holmije meg fog vizsgáltatni.

Kommen Sie in das Zollhaus, da werden Ihre Sachen in Ihrer Gegenwart unterſucht werden.

Изволите у мытницу (царинскій уредъ) доћи, тамо ће се ваше ствари у вашемъ присутству разгледати.

Soká fog ez a dolog tartani?

Wird dieſes Geſchäft lange dauern?

Хоће ли то дѣло дуго трајати?

Nem tudom előre megmondani.

Ich kann es nicht vorher ſagen.

Не знамъ вамъ напредъ казати.

Ez a késedelmezés igen kellemetlen.

Dieſer Aufſchub iſt ſehr unangenehm.

Ово одгађанѣ е весма непріятно.

Így hozza magával a rend.

So bringt es die Ordnung mit ſich.

То тако редъ са собомъ доноси.

Tessék tehát megmotozni ezt a bőröndöt.

Belieben Sie alſo dieſen Koffer durchzuſuchen.

Изволите дакле прогледати овай кожный сандукъ.

Mi van benne?	Was iſt darin?	Шта е у њему?
Csupán ruhanemü.	Lauter Kleidungsſtücke.	Єдино одело.
Tessék lezárni és elvitetni.	Sperren Sie zu und laſſen Sie ihn wegtragen.	Изволите затворити и однети дати.
Most keressünk egy bérkocsit.	Jetzt ſuchen wir eine Miethkutſche.	Садъ тражимо єдна наамна кола.
Itt van egy, foglaljuk el.	Hier iſt eine, nehmen wir ſie.	Ево єдна, узмимо ій.
Hej, bérkocsis! vigyen bennünket az N. utczába, az N. czimü fogadóba.	He, Fiacker! führen Sie uns in die N.-Gaſſe, in den Gaſthof N.	Ей, фіакеръ (извозчикъ)! одвезите насъ у улицу Н.— у гостилницу Н.—
S mennyit kiván?	Und wie viel verlangen Sie?	А шта иштете?
Egy forintot.	Einen Gulden.	Єдну форинту.
No jó, de jól hajtson ám.	Es ſei, aber fahren Sie ſcharf zu.	Но добро, али добро терајте.
Tessék felülni.	Steigen Sie ein.	Изволите сести.
Behajtsak az udvarra?	Soll ich in den Hof hineinfahren?	Да утерамъ у авлію?
Úgy van.	Allerdings.	Тако е (есте).
Tessék leszállani.	Wollen Sie ausſteigen.	Изволите се сићи.
Itt a hozatal ára.	Hier iſt die Bezahlung für die Fahrt.	Ево вамъ плаћа за довозъ.

XLIX.

A vendégfogadóban.

Pinczér, adjon nekünk két tágas szobát ágyakkal.

XLIX.

Im Gaſthofe.

Kellner, verſchaffen Sie uns zwei geräumige Zimmer mit Betten.

XLIX.

У гостилницы.

Подрумару, дајте намъ две простране собе съ креветима (постелама).

Földszinti, vagy első, vagy második emeleti szoba tetszik?	Wünſchen Sie die Zimmer zu ebener Erde, oder im erſten, zweiten Stocke?	Желите ли собе при земљи, или у првом или другом спрату?
A szobák udvarra vagy utczára szolgáljanak?	Sollen die Zimmer auf den Hof oder auf die Gaſſe gehen?	Да су собе къ авлiи или сокаку (улицы) окренуте?
Dunára néző ablakaink legyenek.	Unſere Fenſter ſollen auf die Donau gehen?	Нека намъ провори на Дунавъ гледе.
Tessék fölsétálni az első emeletbe, 10-ik szám alá	Wollen Sie gefälligſt in den erſten Stock, Numero 10. hinaufſpazieren.	Изволите узиhи на првый спратъ подъ 10-ый брой.
Hozassa utánunk pogygyászunkat.	Laſſen Sie unſer Gepäck nachholen.	Дайте донети нашъ пртлягъ за нама.
Rendeljen egy szolgát is számunkra.	Beſtellen Sie auch einen Diener für uns.	Наредите и єдногъ слугу за насъ.
Adasson tiszta ágynemüt s a tollas vánkosok helyett hozasson lószőrrel tömötteket.	Laſſen Sie reines Bettgewand geben, und ſtatt der Federpölſter laſſen Sie mit Roßhaar gefüllte bringen.	Заповедите, да намъ се донесу чисте перине, а место перяны ястука коньскомъ длакомъ напунhени.
Tetszik még valamit parancsolni?	Befehlen Sie noch etwas?	Изволите iоште што заповедити?
A csöngetyüzsinor itt függ szolgálatukra.	Hier ſteht die Klingelſchnur zu Ihren Dienſten.	Гайтанъ одъ звонца овде виси на вашу службу.
Szobájokban tetszik étkezni vagy a közasztalon?	Wünſchen Sie auf Ihrem Zimmer oder an der gemeinſchaftlichen Tafel zu ſpeiſen?	Изволите єсти у вашой соби, или при обштой трапези?
Most egyébre nincs szükségünk, mint nyúgalomra.	Jetzt bedürfen wir nichts anderes, als Ruhe.	Садъ намъ друго ништа не треба само да одпочинемо.

Csak a fris derékaljak, paplanok és száraz lepedők legyenek hamar készen.

Die frischen Matratzen, Decken und trockene Betttücher sollen schnell bereitet sein.

Текъ нека буду чисте споднице (страмцы), іоргани и суви чаршави брзо готови.

Le tetszik jöni reggelire az ebédlőterembe?

Wollen Sie gefälligst zum Frühstück in den Speisesaal herunterkommen?

Изволиће те доле сићи на доручакъ у трапезарію?

Fogunk-e ott jó társaságot találni?

Werden wir dort gute Gesellschaft finden?

Хоћемо ли наћи тамо добро друштво?

Mindig elökelő vendégeink vannak.

Wir haben immer vornehme Gäste.

Свагда избране госте имамо.

Rendben vannak-e az ágyaink?

Sind unsere Betten in Ordnung?

Сеу ли у реду наше постелѣ (ложа)?

Nyomban szolgálva lesznek önök.

Sie sollen auf der Stelle bedient werden.

Одма ћете быти послужени.

Mennyivel vagyunk adósak.

Wie viel sind wir schuldig (wie viel beträgt unsere Rechnung)?

Колико смо дужни?

Minden pontosan ki van fizetve.

Alles ist pünktlich bezahlt.

Све е точно исплаћено.

L.

A városban.

L.

In der Stadt.

L.

У вароши (граду).

A világ városai közöl kevés fekszik oly szépen mint Buda-Pest.

Unter den Städten der Welt liegen wenige so schön, als Pest-Ofen.

Међу градовима (варошима) света мало кои лежи тако лепо, као Будимъ и Пешта.

Igaza van önnek, minden útazó meglepetve szemléli e testvérváros fölséges fekvését.

Sie haben Recht, jeder Reisende betrachtet überrascht die herrliche Lage dieser Schwesterstädte.

Право имате, сваки путникъ застиженъ сматра величественъ положай ове две сестре вароши.

Álmélkodva bámulom a dicső remekművet, mely azokat egyesíti.

Erſtaunt bewundere ich das erhabene Kunſtwerk, welches ſie vereiniget.

Са удивленѣмъ гледимъ славно оно художно дѣло, кое ньи скончава(саединява).

Ily óriási lánczhid a világ fővárosának diszére válnék.

Solch eine rieſenhafte Kettenbrücke würde der Hauptſtadt der Welt zur Ehre gereichen.

Ованавъ ланченый мостъ могао бы главиной варошы света на честь служижити.

En voltam Párisban és Londonban, de bizonyossá tehetem önt, hogy szebb házsort nem igen láttam, mint a pesti partnak palotái.

Ich war in Paris und London, aber ich kann Sie verſichern, daß ich kaum eine ſchönere Häuſerreihe geſehen habe, als die Paläſte am peſter Ufer.

Я самь бьо у Паризу и Лондону, но могу васъ уверити, да лепшегъ реда куѣа скоро нисамь видео, него што су палате на пештанской обали.

A londoni Régenspark pompás környékét s a párisi Boulevardokat itt mégis hiában keresnők.

Die prächtige Umgebung des londoner Regentsparkes und der pariſer Boulewards würden wir hier doch vergebens ſuchen.

Велелѣпну околину лондонскогъ Регентспарка, и парижске Булеварде овде бы смо ипакъ бадава тражили.

Igaz, hogy Pestnek nincsenek oly számos görög s római izlésü s oszlopzatu palotái, nincsenek oly nagyszerü piaczai, emlékei, egyházai, tornyai, képtárai, szökőkutai s más efféle; de kisebb mérvben ez is szép nevezetességekkel kérkedik.

Es iſt wahr, daß Peſt keine ſo zahlreiche im griechiſchen und römiſchen Geſchmack und mit Säulen geſchmückte Paläſte, keine ſo großartigen Plätze, Denkmäler, Kirchen Thürme, Bildergallerien, Springbrunnen und dergleichen hat; aber im kleineren Maßſtabe dieſe rühmt ſich auch ſchöner Merkwürdigkeiten.

Истина, да Пешта нема тако многобройны грчкогъ и римскогъ вкуса и стубовима украшены палата, нема тако великолѣпны пiяца, споменика, цркви, тороня, галерiя одъ овраза, водомета и овымъ подобны; алъ у маньой мери и она се поноси лепымъ знаменитостима.

Ott van Budán az újonnan épült királyi palota, a vén Szent-Gellérthegytől őrizve, a fegyvertár, a kincstári hivatal, a magyarországi polgári és katonai parancsnokság, a hegyek lábánál a sok gyógyvizü meleg fürdő és kellemes mulatóhely.

Dort in Ofen ſind das neugebaute königliche Schloß, von dem alten Blocksberge bewacht, das Zeughaus, das Schatzkammeramt, das Civil- und Militärkommando für Ungarn, am Fuße der Berge die vielen heilſamen warmen Bäder und angenehmen Luſtorte.

Тамо у Будиму е новосазидана краљева палата, съ врла старога Гервелева хранима, оружница, благайничкій уредъ, грађанско и воено заповедничство за Мађарску, на подножію брегова многа целителна топла купатила и пріятна увеселителна места.

Hát kérem önt, mi volna Pesten leginkább figyelemre méltó?

Und ich bitte, was giebt es in Peſt, das der Aufmerkſamkeit am meiſten würdig wäre?

Дакле молимъ васъ, шта има у Пешти, што бы особитогъ вниманія достойно было?

Fölkeresheti s megnézheti ön itt a nemzeti muzeumot, a magyar és német szinházat, a magyar akademia és egyetem könyvtárát, a műtárlatot, a természet s földtani és gazdászati társulatokat, a zeneegyletet, a szegények és árvák házát, a vakok intézetét, az első magyar általános biztositó intézetet, a sok tan- és növelőintézetet, a kórházakat, katonai laktanyá-

Sie können hier das National-Muſeum, das ungariſche und deutſche Theater, die Bibliothek der ungariſchen Akademie und Univerſität, die Kunſtausſtellung, die naturforſcher, geologiſche und landwirthſchaftliche Geſellſchaften, die muſikaliſche Akademie, das Armen- und Waiſen-Haus, das Blinden-Inſtitut, die erſte ungariſche allgemeine Verſicherungs-Anſtalt, viele Lehr- und Erziehungsinſtitute, die

Можете ту потражити и погледати народный музеумъ, мађарско и немачко казалиште, књигосхрану мађарске академіе и свеучилишта, изложай уметворина, природоиспытателно, земљописно и икономично друштво, музикалну академію, домъ убоги и сирота, заведеніе слепы, прво мађарско свеобште оси-

kat, a város- és zálogházat, a dunai uszodákat, a lovardát és a városerdőben a lövészegyletet, valamint Budán az alagútat és gőzhajógyárat.

Spitäler, die militäriſchen Kaſernen, das Stadt- und Pfandhaus, die Donau-Schwimmſchulen, die Reitſchule und im Stadtwäldchen die Schützengilde aufſuchen und beſichtigen, ſo wie auch den Tunnel und die Dampfſchiff-Fabrik in Ofen.

гуравање заведенїе, многа учебна и воспитателна установленя, болнице, воене касарне, градскій и заложный доиъ, дунавска плывалишта, яшионице и у варошкой шумицы стрелачко дружетво, као и у Будиму под земный путъ и творионицу за пароплове.

Van itt még számos jótékonysági intézet, sétatér, gyár és a beváltóhivatal.

Es giebt noch hier zahlreiche wohlthätige Anſtalten, Fabriken, Spaziergänge und das Einlöſungsamt.

Има овде iоште много добротворны заведенія, шеталишта, творионица, и чиновно место за одкупъ.

A szóra! Itt a szegleten lakik egy pénzváltó, térjünk be hozzá.

A propos! Hier in der Ecke wohnt ein Wechsler, treten wir ein.

На речь! овде на углу (ћошку) обитава менезоменаръ, уђимо къ нѣму.

Legyen oly szives, váltsa föl nekem ezeket az aranyakat.

Wollen Sie mir den Gefallen thun, dieſe Dukaten zu wechſeln.

Имайте любовь променити ми ове дукате.

Van-e önnek aranymérlege? mérje meg.

Haben Sie eine Goldwage? wägen Sie ſie.

Имате ли златарску вагу? измерите ју.

Sok vegyiték van bennök és meg is reszelvék.

Es iſt viel Zuſatz dabei und ſie ſind auch beſchnitten.

Много умешаја има у њима, а и обрезани су.

Mit ad rájok feldijt?

Wie viel Agio geben Sie?

Шта ћете дати прида на њи?

Adjon ön bankjegyeket, húszasokat és egy kevés rézpénzt.

Ez a bankjegy már nem jár, amaz meg hamis.

Ez az ezüst pénz oly kopott, hogy a veret nem látszik rajta.

Tessék másik.
Köszönöm, ez jó (folyó) pénz.

Geben Sie Banknoten, Zwanziger und ein wenig Kupfergeld.

Dieſe Banknote iſt ſchon außer Cours geſetzt, und jene iſt falſch.
Dieſes Silbergeld iſt ſo abgeſchliffen, daß man das Gepräge nicht mehr daran ſieht.
Hier iſt ein anderes.
Ich danke, dieß iſt gangbares Geld.

Дайте банкнотій, двадесетака и мало бакарны новаца.

Ова банкнота већъ ніе у течаю, она є пакъ лажива.
Овай сребрнъ новацъ тако є изглађеиъ да се ковъ (билѣга) на нѣму не види.
Изволите другій.
Захвалюемъ, ово є добаръ новацъ.

LI.

A lakás.

Huzamosb ideig fog ön Pesten múlatni?

Ez a város nekem úgy megtetszett, hogy szándékom itt telepedni le.

Hát lakásra van szüksége.
Igen, mivel meg is akarok házasodni és szabadságot veszek magamnak önt menyekzőmre vőfélnek meghíni.

LI.

Die Wohnung.

Werden Sie ſich länger in Peſt aufhalten?

Mir hat dieſe Stadt ſo ſehr zu gefallen angefangen, daß ich die Abſicht habe mich hier niederzulaſſen.
So haben Sie eine Wohnung nöthig.
Ja, weil ich mich verheirathen will, und ich nehme mir die Freiheit, Sie zu meiner Hochzeit als Brautführer einzuladen.

LI.

Обиталиште (конакъ).

Хоћете ли се дуже времена у Пешти бавити?

Ова варошь тако ми се допала, да самь намеранъ овде станитисе.

Тако вамъ є нуждно обиталиште.
Єсте, почемъ се и ожанити желимъ, то узимамъ себи слободу васъ, као ручногъ девера на мою сватбу позвати.

Nagyon lekötelez ön; mikor lesz az esküvő?

S szabad tudnom a boldog menyasszony nevét a boldogitott vőlegénytől?

Egyetlen leánya egy kereskedőnek.

Kétségkivül sok érdemünek kell lennie.

Szive s szellemének szép tulajdonai mindent fölülmulnak.

Örülök, hogy önt nem anyagi érdekek lánczolják hozzá.

Maga az ártatlanság.

Tehát szeretetreméltó hölgy.

Láthatná csak ön az ő sugár termetét, nemes arczvonásait, nagy kék szemeit, szőke haját, piros ajkait, szerény viseletét, ön is megbüvöltetnék.

Ich bin Ihnen ſehr verbunden; wann iſt die Trauung?

Und darf ich den Namen der glücklichen Braut von dem beglückten Bräutigam wiſſen?

Sie iſt die Tochter eines hieſigen Kaufmannes.

Sie muß ohne Zweifel von vielem Verdienſte ſein.

Die ſchönen Eigenſchaften ihres Herzens und Geiſtes übertreffen alles.

Es freut mich, daß Sie nicht durch materielle Intereſſen an ſie gefeſſelt werden.

Sie iſt die Unſchuld ſelbſt.

Sie iſt alſo ein liebenswürdiges Frauenzimmer.

Könnten Sie nur ihren ſchlanken Körperwuchs, ihre edlen Geſichtszüge, ihre großen blauen Augen, ihr blondes Haar, ihre rothen Lippen und ihr beſcheidenes Benehmen ſehen, ſo würden Sie auch bezaubert ſein.

Я самъ вамъ весма обвезанъ, кадъ е венчанѣ?

Смемъ ли сазнати име сретне невесте одъ усрећеногъ младоженѣ.

Єдина кћи єдногъ трговца.

Безъ сумнѣ мора она многе заслуге имати.

Лепа свойства нѣногъ срца и душе све превазилазе.

Радуемсе, што васъ къ њой не привезую матерiялне корысти.

Она є сама невиность.

Дакле є любовидостойна женска особа.

Само кадъ бы могли видети нѣнъ стасъ (узрастъ), племените черте нѣногъ лица, нѣне велике плаветне очи, нѣну плаву косу, нѣне црвене устне, нѣно скромно владанѣ, и вы бы обчарани были.

Ön lelkesülve van fiatal barátom, — és a lelkesedés mindenható; kivánom, hogy öröklő maradjon ön kebelében.

Sie ſind begeiſtert mein junger Freund, und die Begeiſterung iſt allmächtig; ich wünſche, ſie möge in Ihrem Buſen ewig bleiben.

Вы сте усхићени (одушевљени), а усхићеньѣ є свемоћно; желимъ, да оно у вашимъ недрама вечито остане.

De ime egy czédulát látok a kapun, ez alkalmasint kiadandó szállás lesz.

Aber ich ſehe dort einen Zettel an dem Thore, das iſt vermuthlich eine Wohnung, welche zu vermiethen iſt.

Но гле, єдну цедулю видимъ на капіи, то ће по свој прилици быти, да се обиталиште подъ кирію издае.

S a ház egyike a legszebbeknek a városban.

Das Haus iſt eines der ſchönſten in der Stadt.

А кућа є та єдна одъ найленши у вароши.

Az utcza előkelő, a bejárás csinos, az udvar tiszta.

Die Gaſſe iſt vornehm, der Eingang hübſch, der Hof rein.

Улица (сокакъ) є главна, улазъ красанъ, дворъ (авлія) чистъ.

Nekem tetszenék itt lakni.

Mir würde gefallen hier zu wohnen.

Я бы миловао (мени бы се допадало) овде обитавати.

Menjünk hát a házmesterhez, tekintgessük meg a szállást.

Gehen wir alſo zum Hausmeiſter, beſichtigen wir die Wohnung.

Хайдемо къ настойнику куће (пазикући) да погледимо то обиталиште.

Hány szobából áll az első emeleti lak?

Aus wie viel Zimmern beſteht die Wohnung im erſten Stocke?

Изъ колико соба састоисе обиталиште у првомъ спрату?

Tessék velem jöni a megnézni.

Wollen Sie gefälligſt mich begleiten und anſehen.

Изволите самномъ мѣи и погледати.

LII. LII. LII.

Hasonló tartalom — Gleicher Inhalt. — Подобанъ садржай.

Tessék ide jőni uraim.

Hieher meine Herren, wenn es Ihnen beliebt.

Изволите овамо доћи, господо.

Ez az előszoba visz az ebédlőterembe.

Dieſes Vorzimmer führt in den Speiſeſaal.

Ова предња соба води у трапезарію.

Innen jobbra van két szoba: a dolgozó és öltöző szoba, tessék be lépni.

Von hier rechts ſind zwei Zimmer: das Studier- und Ankleidezimmer, treten Sie gefälligſt ein.

Одовуда на десно има две собе: за посао и облачењ соба, изволите унутра ступити.

Ez itt a hálószoba, egy fülkével, melybe két kamrácska nyllik.

Dieſes iſt hier das Schlafzimmer mit einem Alkoven, in welchen ſich zwei Kämmerchen öffnen.

Ово е овде спаваћа соба съ једномъ ложницомъ, у коюсе две коморице отварају.

Balra van a körterem, beljebb még egy szoba, melynek ablakai a kertre szolgálnak.

Links iſt der Geſellſchaf.ſaal, weiter einwärts noch ein Zimmer, deſſen Fenſter auf den Garten gehen.

На лево е дворана задружство, далѣ унутра е іоште една суба, кое прозори у башту служе.

Hát kert is van hozzá?

Iſt alſo auch ein Garten dabei?

Дакле и башта е къ томе?

Igen egy kis kertilakkal.

Ja mit einem kleinen Pavillon.

Есть, са једномъ кућицомъ у врту.

A kilátás többnyire az utczára van; ez az üvegajtó az erkélyre vezet.

Die Ausſicht iſt meiſtens auf die Gaſſe; dieſe Glasthür führt auf den Altan.

Изглегъ е найвыше на улицу, ова врата воде на доксатъ (балкунъ).

A szállás világos, száraz, tiszta és újonnan festett.

Die Wohnung iſt hell, trocken, und rein gemalt.

Конакъ е свѣтао, сувъ, чистъ и изнова маланъ.

Nem füstölnek a kandallók?
A legjobb légvonatuk van.

Rauchen die Kamine nicht?
Sie haben den beſten Zug.

Не дыме се комини (оджацы)?
Найбољій продухъ (ветрометъ) имаю.

Jól záródnak az ablakok s ajtók?
A legfinomabb asztalos és lakatos munkájuk.

Schließen die Fenſter und Thüren gut?
Sie ſind von der feinſten Tiſchler- und Schloßerarbeit.

Добро се затвараю прозори и врата?
Найлепшій в столарскій и браваренкій посао на њима.

Már most tessék megtekinteni a cselédlakot.

Jetzt belieben Sie die Geſindewohnung anzuſehen.

Садъ изволите погледати челядске собе.

Oda nem a fölépcső vezet, hanem egy hátsó csigalépcső.

Dahin führt nicht die Haupttreppe, ſondern eine hintere Schneckenſtiege vom zweiten Hofe.

Тамо не воде главне лѣстве, него стражњи савыяюћиисе ступњи изъ друге авліе.

A mint tetszik látni, minden igen jól van fölosztva.

Wie Sie wohl ſehen, Alles iſt ſehr gut eingetheilt.

Као што изволите видети, све в весма добро поделѣно.

Itt van a konyha, éléskamra s két szoba a házicselédség számára.

Hier ſind die Küche, Speiskammer, und zwei Stuben für das Hausgeſinde.

Овде в куйна, соба за рану и две собе за домаћу челядь.

Lenn az udvaron van egy mosószoba, a kút, egy félszer, egy istálló és egy fakamra.

Unten im Hofe befindet ſich ein Waſchzimmer, der Brunn, ein Stall und eine Holzkammer.

Доле у авліи в перило (соба за пранѣ), студенацъ, єдна шупа (суша), єдна штала и єдна дрварна.

Tetszik lemenni a pinczébe?
A pincze nagy, mély, erősen boltozott és szellős.

Wünſchen Sie in den Keller zu gehen?
Der Keller iſt groß, tief, ſtark gewölbt, und luftig.

Изволите сићи у подрумъ?
Подрумъ в великій, дубокъ, крепко сведенъ и поветаранъ.

A padlás gondosan van tartva.	Der Boden iſt ſorgfältig verwahrt.	Таванъ е брижљиво чуванъ (надгледанъ).
Elfeledtem a szagtalan árnyékszéket megmutatni.	Ich habe vergeſſen den geruchloſen Abtritt zu zeigen.	Заборавіо самъ безсмраданъ проходъ показати.
Hagyja el, látom, hogy a ház belül kényelmes, kivül diszes.	Laſſen Sie das, ich ſehe, daß das Haus von innen bequem, von außen anſtändig iſt.	Оставите, видимъ да е кућа изнутра складна (уредна), споља красна.
Be van hozva a gázvilágitás?	Iſt die Gasbeleuchtung eingeführt?	Є ли уведено у ню осветленѣ съ газомъ (киселикомъ)?
Igen, az udvar, folyosók gázlámpák által világittatnak.	Ja, der Hof und die Gänge werden durch Gaslampen beleuchtet.	Да како, авлія, ходници, газовымъ фенѣрима су осветлѣни.
Most menjünk át a fődologra: mi a házbér?	Jetzt wollen wir zu der Hauptſache übergehen: wie viel beträgt der Zins (die Miethe)?	Садъ прећимо на главну стварь: колика е кућна кирія?
Évnegyedre, vagy egész esztendőre vagy több évre tetszik fölvenni?	Wünſchen Sie die Wohnung auf ein Viertel oder auf ein ganzes Jahr, oder auf mehrere Jahre aufzunehmen?	Желите ли на четврть године, на целу годину, или на више година наймити?
Ha szerződik ön, jutányosban fogja megkapni.	Wenn Sie einen Vertrag ſchließen, werden Sie ſie billiger bekommen?	Ако уговоръ учините, сетиніе ћете га добыти.
Aztán előre kellene fizetni?	Müßte man dann im Voraus zahlen?	Онда бы требало напредъ платити?
Igen évnegyedszámra.	Ja vierteljährlich.	Єсть, четвртгоднишнѣ.

Üres lévén a szállás, mikor költözhetnék bele?
Akár mindjárt holnap, ha tetszik.

Da die Wohnung leer iſt, wann könnte ich einziehen?
Gleich morgen, wenn es Ihnen beliebt.

Празднo будући обиталиште, кадъ' бы се могао уселити?
Ма одма сутра, ако изволите (ако е поволно).

Szedesse le a téli ablakokat, s a redőnyöket az ablaktáblákkal együtt rakassa föl.

Laſſen Sie die Winterfenſter herabnehmen und die Jalouſien ſammt den Fenſterläden anhängen.

Дайте доле скинути зимнѣ прозоре, и шалугатре са таблама заедно изложити.

Ha az ablakfiókok ki volnának törve, vagy egyéb javitás lenne szükséges; hozassa mind rendbe.

Sollten die Fenſterſcheiben zerbrochen, oder irgend eine andere Ausbeſſerung nöthig ſein; laſſen Sie Alles in Ordnung bringen.

Ако бы была окна разбіена, или другій поправакъ нужданъ быо; све у редъ ставите.

Minden kész lesz annak idején.
Itt a foglaló.
Ideiglenes nyugtát adok róla.

Alles wird bei Zeiten bereit ſtehen.
Hier iſt das Darangeld.
Ich werde darüber eine einſtweilige (Interims) Quittung geben.

Све ће быти готово у свое време.
Ево капара.
Привремену намирницу ћу дати сверху нѣ.

Szolgája.
Alázatos szolgája.

Ihr Diener.
Gehorſamſter (unterthäniger, ergebener) Diener.

Вашъ слуга.
Слуга понизанъ, покоранъ.

Záradék.	Schluß.	Заключенѣ.
A társalgásban és levelekben előforduló megszólitások.	Die in der Converſation und in Briefen vorkommenden Anreden.	У саобраштенію и у допиcыванію догађающаcе ослοвленя.
Te	Du.	Ты.
Ön, Kegyed.	Sie.	Вы, ваша милость.
Az úr, uram, uraságod.	Herr, mein Herr.	Господине мой, Господство ваше.
Kend.	Er, Ihr.	Вы.
Földi.	Landsmann.	Земляче.
Pajtás.	Bruder, Kamerad.	Друже.
Barátom, kedves barátom.	Mein Freund, mein theuerer Freund.	Пріятелю, драгій пріятелю мой.
Nagyuram.	Hochgeſchätzter Herr.	Господару.
Nemzetes úr.	Hochedelgeborner Herr.	Честитый Господине.
Tekintetes (Tens) úr.	Herr von, Euer Wohlgeboren.	Благородный Господине.
Nagyságos úr, Nagyságod (Nagyságd).	Euer Gnaden.	Высокоблагородный, Велеможный Господине.

Méltóságos Gróf, Báró úr, Méltóságod (Méltsád).	Hochgeborner Herr Graf -- Baron.	Высокородный Госпо динъ Графъ,Го оспдинъ Баронъ.
Nagyméltóságu úr, Nagyméltóságod, Kegyelmes úr, Kegyelmességed, Excellentiád.	Euer gräfliche, freiherrliche Gnaden, Euer Excellenz.	Ваше Превосходителство, Ваша Екселенція, Ваша Пресветлость.
Főméltóságu Herczeg, Főméltóságod, Herczegséged.	Euer Durchlaucht, Eure Hoheit.	Ваша Светлость, Ясность, Светлый Князъ, Ваше Княжество.
Fenséges Főherczeg. Cs. k. Fenséged, Főherczegséged.	Durchlauchtigster Erzherzog, Eure k. k. Hoheit.	Ваше Высочество, Светлѣйшій цес. кр. Надвойводо.
Felséges úr, Felséged (császár, király).	Euer Majestät, (der Kaiser, König).	Ваше Величество (цесаръ, кральь).
Tisztelendő úr.	Geistlicher Herr.	Честный Господине.
Tiszteletes úr.	Ehrwürden.	Пречестный Честнѣйшій Господине.
Nagytiszteletü úr.	Hochwürdiger Herr.	Пречестнѣйшій Господине.
Főtisztelendő úr.	Hochwürden.	Высоко пречестнѣйшій Господине !
Méltóságos Püspök úr.	Euer bischöfliche Gnaden.	Высокопреосвештены-Господине Епіскопъ.

Leányasszony.	Jungfer, Mamsell.	Дѣвице.
Kisasszony.	Fräulein.	Господично.
Hjuasszony.	Junge Frau.	Млада Госпоѣо.

Kegyelmed.	Sie.	Вы.
Asszonyság.	Madame.	Госпо.
Asszonyságtok.	Meine Damen.	Моя Госпоѣе, Ваше Господство.
Nagyasszony.	Hochgeschätzte Frau.	Господарињо.
Tekintetes (Tens) Asszony.	Gnädige Frau.	Милостива (Благородна) Госпоѣо.
Nagyságos Asszony. Nagyságod.	Euer Gnaden.	Высокоблагородна(Велеможна) Госпоѣо, Ваша Милость.
Méltóságos Grófné, Báróné, Méltóságod.	Hochgeborene Frau Gräfin, Baronin.	Высокородна Госпоѣо Графице, Баронице.
Nagyméltóságu, Kegyelmes Asszonyság, Nagyméltóságod, Kegyelmesség.	Euere gräfliche, freiherrliche Gnaden, Eure Excellenz (weiblich).	Ваша Графска, Вароиска Милость, Ваше Превосходителство, (за женске).
Főméltóságu Herczegnő Főméltóságod.	Eure Durchlaucht.	Преузышена, Премилостива Госпоѣо, Ваша Узвышеность, Сиятелство.
Fenséges Főherczegnő, Cs. k. Fenséged.	Durchlauchtigste Frau Erzherzogin, Eure k. k. Hoheit.	Светла Госпоѣо Надвойводкињо, Ваше к. к. Высочество.
Felséges Asszony, Felséges Fejedelemné, Felséged (a császárné, királyné).	Eure Majestät (die Kaiserin, Königin).	Ваше Величество (царице, кральце).

az borítékban fél 1 = 90 p
keménykötésben „ 1 20 kr „ 75

Pest 1869. Nyom. Hetz János-nál.